

Mål och budget 2020

med plan för 2021–2022

Översiktsplan

Mål och budget

Program

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Politisk plattform	4
Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål - från globalt till lokalt med inriktningsmål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser	6
Inriktningsmål 1 - Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	7
Inriktningsmål 2 - Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i	10
Inriktningsmål 3 - Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande	15
Inriktningsmål 4 - Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet	21
Inriktningsmål 5 - Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	25
Inriktningsmål 6 - Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande	29
Inriktningsmål 7 - Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet	32
Inriktningsmål 8 - Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället	36
Inriktningsmål 9 - Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	40
Omvärld och förutsättningar	44
Tre viktiga slutsatser från omvärldsanalys 2019	44
Värderingsförändringar	45
Demografisk förändring	47
Teknikutveckling	51
Globalisering	52
Klimatförändring	53
Ekonomiska förutsättningar	53
Uppsala kommuns ekonomi	54
Uppsalas ekonomiska ramar 2020–2022	56
Finansiella mål	57
Investeringar	59
Så här styrs Uppsala kommun	64
Nämnder	68
Arbetsmarknadsnämnden	68
Gatu- och samhällsmiljönämnden	70
Idrott- och fritidsnämnden	72
Kommunstyrelsen	74
Kulturnämnden	78
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	80
Namngivningsnämnden	81
Omsorgsnämnden	82
Plan- och byggnadsnämnden	84
Räddningsnämnden	86
Socialnämnden	88
Utbildningsnämnden	90
Valnämnden	92

Äldrenämnden	93
Överförmyndarnämnden	95
Ägardirektiv, resultatkrav och investeringsnivåer för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i Stadshuskoncernen	96
Ägardirektiv för samtliga bolag.....	97
Uppsala Stadshus AB	99
AB Uppsala Kommuns Industrihus	100
Destination Uppsala AB	101
Fyrishov AB.....	102
Uppsalahem AB	103
Uppsala bostadsförmedling AB	105
Uppsala Kommuns Fastighets AB	106
Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB.....	107
Uppsala kommun Skolfastigheter AB	108
Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB	109
Uppsala Konsert och Kongress AB	110
Uppsala Parkerings AB.....	111
Uppsala stadsteater AB	112
Uppsala Vatten och Avfall AB	113
Program för kommunalt finansierad verksamhet	115
Bilagor.....	123
Bilaga 1 Resultaträkning budget 2020 samt plan för 2021–2022.....	123
Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2020 samt plan 2021 – 2022.....	124
Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde	125
Bilaga 4 Räddningsnämndens budget 2020.....	127
Bilaga 5 Överförmyndarnämndens budget 2020	127
Bilaga 6 Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet.....	128
Bilaga 7 Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet.....	129
Bilaga 8 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 - 2022 per verksamhet	130
Bilaga 9 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 - 2022 per nämnd	139
Bilaga 10 Investeringar 2020–2022	162
Bilaga 11 Kassaflöde	165
Bilaga 12 Kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal	166
Bilaga 13 Uppföljningsplan 2020	206
Bilaga 14 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen	207

Politisk plattform

Uppsala är på många sätt en fantastisk kommun att leva i. Förra året blev vi 5250 fler och är nu 225 000 Uppsalabor totalt. Spaden sattes i marken för 1 710 nya bostäder och nära 1 400 företag startades vilket gör att det nu finns över 21 000 företag i Uppsala. Vi har utsetts till världens bästa klimatstad, Årets nattvandrar kommun, Sveriges bästa cykelstad, Årets tillväxtkommun, Årets främjare av sociala företag, Årets folkhälsokommun och Årets stadskommun.

Det är fantastiskt. Men vi i Uppsalas Mittenstyrelse är inte nöjda. Uppsalas gator och torg måste bli tryggare. Valfärden ska stärkas. Fler elever ska lämna grundskolan och gymnasiet med goda kunskaper och förberedda för framtiden. Vi ska fortsätta vara ledande i klimatomställningen och i arbetet för bättre folkhälsa.

I Mål & budget 2020 bygger vi vidare på vår kommuns styrkor, samtidigt som vi tar itu med de problem vi har. Vi ska bygga en kommun som håller ihop, där stad och land utvecklas tillsammans.

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i valfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välfärd och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Därför är vårt mål att alla Uppsalabor som kan arbeta också ska arbeta, och att den som arbetar ska kunna leva på sin lön. Som ett led i detta ska vi också uppmuntra nyföretagande, ge företagarna förutsättningarna att växa och locka företag till kommunen.

Tryggheten ska öka i hela Uppsala. Alla, kvinnor som män, ska känna sig trygga att röra sig i vår kommun - dag som natt. Vi ska knäcka de kriminella gängerna och bryta segregationen mellan våra stads- och kommundelar. Samtidigt ska integrationen gå snabbare och bli mer jämställd.

I skolan ska varje barn ska ges rätt stöd och utmaningar så att fler lämnar grundskolan och gymnasieskolan med goda kunskaper. Lärare ska få mer tid för sitt kärnuppdrag och skolorna präglas av studiero, trygghet och fokus på att höja kunskapsresultaten. Det förutsätter också att vi tar itu med problemet att allt fler lider av psykisk ohälsa och ser till att elever med funktionsnedsättningar får det stöd de behöver.

Vi vet att klimatomställningen inte kan vänta och därför växlar vi upp vårt klimat- och miljöarbete ytterligare. Att minska trafikens utsläpp är en nyckelfråga. Utrotningen av växter och djur är ett ökande hot i hela världen, så även i vår kommun. Vi kommer att utveckla och nyskapa livsmiljöer för växter och djur för att gynna den biologiska mångfalden i stad och landsbygd.

I Uppsala ska individens möjligheter inte begränsas av sin bakgrund. Vi vill värna individens fria val och se till att Uppsala blir mer jämlikt. Varje Uppsalabo, ung som gammal, ska ges möjlighet att utvecklas utifrån sina egna, fria val. För oss är jämställdhet mellan kvinnor och män en självklarhet. Därför kraftsamlar vi också för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck.

Vi prioriterar ordning och reda i ekonomin. Varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt sätt och skatteuttaget inte vara högre än nödvändigt. Men vår prioritering är tydlig: För oss går fler lärare i Uppsalas skolor före sänkta skatter.

Vi vill att Uppsalaborna ska känna tillit till demokratin och Uppsala kommun. Uppsalas invånare har åsikter och förslag om kommunens utveckling och är en resurs som ska

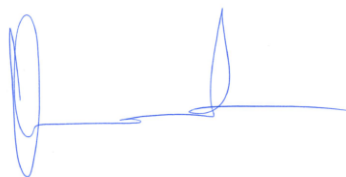
tas till vara. Därför är bättre medborgardialog, dialog med fackförbund, företag, föreningsliv och civilsamhället viktigt för oss.

Vi eftersträvar ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Uppsala. Det ska genomsyra allt vårt arbete, bland annat genom att sociala och miljömässiga krav ska ställas i kommunens upphandlingar.

Våra partier delar övertygelsen om alla människors lika värde och de demokratiska principerna. Vårt samarbete grundar sig i viljan att ta ansvar för vår kommun och sätta Uppsalas bästa först. Vi strävar efter breda överenskommelser åt både höger och vänster och kommer att söka stor uppslutning bakom den politik vi går fram med.

Erik Pelling (S)

Mohamad Hassan (L)

Rickard Malmström (MP)

Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål - från globalt till lokalt med inriktningsmål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser

En hållbar utveckling tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det innebär att social välfärd, ekonomisk tillväxt och ekologisk balans eftersträvas för både dagens och morgondagens invånare. Ett hållbart samhälle behåller och attraherar såväl talanger som investeringar.

Kommunens roll i ett regionalt sammanhang handlar om att stärka kontakter med omkringliggande kommuner och Region Uppsala och att hitta smarta och effektiva lösningar för gemensamma uppgifter. FN:s 17 globala hållbarhetsmål och Agenda 2030 samt EU:s tillväxtstrategi Europa 2020 lägger fast kursen för Uppsalas arbete för att uppnå en smart och hållbar tillväxt för alla. I den regionala utvecklingsstrategin har målen i Europa 2020-strategin omsatts till regional nivå för Uppsala län. Genom internationellt erfarenhetsutbyte ska Uppsala fånga upp nya idéer kring storstäders utveckling och tillsammans med andra europeiska städer påverka agendan i EU.

FN:s agenda för hållbar utveckling balanserar de tre dimensionerna, den ekonomiska, den sociala och den ekologiska hållbarheten. Uppsala kommun arbetar med mål- och resultatstyrning. Det betyder att politiker styr utifrån de mål de sätter upp och de resultat som kommunens verksamheter ska uppnå.

Målen i agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges nio inriktningsmål som styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. De sätter fokus på ett gott liv i ett hållbart samhälle och en modern kommun.

Genom att planera, följa upp och jämföra våra resultat med andra kommuner identifierar vi framgångar och utvecklingsområden för ökad kvalitet på service och tjänster till invånare och företag.

Varje inriktningsmål förstärks med tidsbegränsade uppdrag, som kan vara för alla eller nämnd- och styrelsespecifika. Om inte annat anges gäller uppdragen samtliga nämnder och styrelser. För de gemensamma nämnderna (räddningsnämnden och överförmyndarnämnden) gäller de uppdrag som överenskommit om vid ägarsamråd med de kommuner som ingår. För att följa kommunkoncernens utveckling mot målbilden kopplas kommunövergripande indikatorer till varje inriktningsmål.

Inriktningsmål 1 - Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för välfärd och behövs för att säkra människors jobb, försörjning och sociala trygghet. När fler Uppsalabor kommer i arbete, förbättras också förutsättningarna för att trygga välfärden för invånarna. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på kommande generationer. Varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt sätt och skatteuttaget inte vara högre än nödvändigt. Samtidigt måste det finnas utrymme för både kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar i den växande kommunen. Kommunens medel ska fortsätta att investeras på ett sätt som gör att de bidrar till en hållbar utveckling. Kommunens upphandling ska bidra till ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Kommunens resurser ska fördelas jämställt. Kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ska ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling.

Uppdrag

- Samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar för ökad tillgänglighet för föreningar och andra grupper med behov och därigenom öka nyttjandegraden och intäkterna till kommunkoncernen. (KS, IFN, Fyrishov, Sport- och rekreationsfastigheter och Skolfastigheter)
- Genom flexibel detaljplanering, skapa förutsättningar för samlokalisering av förskola, skola och äldreboende i samma byggnad. (PBN och KS)
- Utveckla kommunkoncernens förmåga att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling.
- Utveckla markanvisningsverktyget för att uppnå lägre boendekostnader. (KS)
- Systematiskt pröva alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att kommunkoncernen bygger och äger själv, utifrån vad som är mest ekonomiskt fördelaktigt. (KS)
- Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

Ekonomistyrning

Genom ordning och reda i den kommunala ekonomin skapas förutsättningar för en stad som vill växa och attrahera invånare, företag och medarbetare. Den kommunala ekonomin ska utgå från en realistisk budget samt hållbara finansieringslösningar med balanserade investeringsnivåer. Regelbunden och transparent uppföljning där externa jämförelser används för att analysera utvecklingen ger stöd åt en aktiv ekonomistyrning.

En viktig princip för den kommunala ekonomin är att varje generation ska bekosta sin egen välfärd. Det innebär bland annat att följa verksamhetens nettokostnader i relation till förändring i skatteintäkter och generella statsbidrag.

God ekonomisk hushållning kräver en ansvarsfull resursanvändning, ett förhållningssätt som ska genomsyra kommunens verksamhet. Ansvarsfull resursanvändning innebär bland annat att kontinuerligt ta tillvara möjligheterna till

både effektiviseringar och omprioriteringar. Ekonomisk hållbarhet förutsätter också ett framtidsperspektiv som skapar utrymme för investeringar. Investeringarna ska på längre sikt ge besparingar bland annat i form av lägre sociala kostnader. En utmaning är att lyckas balansera investeringar och kostnader för kommunal infrastruktur med exploateringsintäkter och skatteintäkter.

De kommunala verksamheterna ska ha tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet och ta hänsyn till behoven på kort och lång sikt. Gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter ska utvecklas med strävan att minska lokalkostnaden per invånare.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet skapas genom ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen. En stärkt lokal ekonomi och en expansiv jobbtillväxt inom stad och landsbygder är avgörande för att säkra invånarnas välfärd och sociala trygghet. Den förväntade befolkningstillväxten i Uppsala kräver cirka 2 000 nya arbetstillfällen per år för att uppnå balans mellan dag- och nattbefolkning. Runt hälften av dessa nya jobb behöver komma från de kunskapsintensiva och exportinriktade branscherna. Här är de befintliga, globalt verksamma, stora och mellanstora företagen draglok för tillväxten av kommunens totala arbetsmarknad och en viktig förutsättning för utveckling av bygg-, service- och tjänstenärings. I samarbete med övriga parter förstärks näringslivsutvecklingen utifrån intentionerna i näringslivsprogrammet.

Främjande och förebyggande arbetsmarknadsåtgärder motverkar ekonomisk och social utsatthet. Tillsammans med sociala investeringar kan det minska framtida samhällskostnader. Nya insatser och innovativa lösningar behöver utvecklas i samarbete med sociala företag som arbetar för att skapa möjligheter till arbete och rehabilitering för personer som av olika skäl står långt från arbetsmarknaden.

Hållbar upphandling

Uppsala kommunkoncern ska använda upphandling som ett strategiskt verktyg för att utveckla en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun. Det avspeglas bland annat i att sociala krav och miljökrav ställs i alla upphandlingar. Genom en stärkt dialog med näringslivet i kommunens upphandlingsråd utvecklas kommunens upphandlingsverksamhet ytterligare.

Uppsala kommun är diplomerad som en Fair Trade City. Det innebär att kommunen har en hög ambition och stort engagemang för att tillsammans med övriga aktörer öka andelen rättvis handel och etisk konsumtion. Andelen ekologisk mat i kommunens upphandlade verksamheter ska öka under mandatperioden och andelen ekologisk mat i kommunens upphandlade verksamheter ska motsvara den nivå som nås i kommunens egna verksamheter.

Ekonomisk jämställdhet

Kommunen ska motverka orättvis fördelning av makt och resurser mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ska ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling. Kommunen ska vara en drivande aktör i jämställdhetsarbetet och främja jämställdhet såväl inom organisationen som i samhället i stort. För att säkerställa att kommunens resurser fördelas jämställt och likvärdigt genomförs en koncernövergripande kartläggning av hur resurser fördelas mellan män och kvinnor, för att därefter vidta åtgärder för att få en jämställd och likvärdig fördelning.

Kommunen behöver säkerställa att kommunala insatser ser till individers behov och rättigheter genom ett utvecklat uppföljningssystem som fångar skillnader mellan alla kön.

Indikatorer	Nuvärde	Jämförvärde	Målsättning	Trend
1.1. Ekonomiskt resultat, kommun				
1.1a. Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	2,4%	3,7%	2,0%	~
1.1b. Förändringen av skatt och kommunalekonomisk utjämning	5,7%	4,7%	1.1b ≥ 1.1c	~
1.2. Soliditet kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden	17	15	22	↗
1.3. Låneskuld per invånare	79	74	Öka <5%	↗
1.4. Bruttoregionalprodukt per invånare (BRP per capita)	488	481	Öka	↗
1.5. Kvinnors andel av mäns medianinkomst	82,0	79,8	Öka	↗

1.1. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser delår per augusti 2019. Jämförvärde: helår 2018.

1.2. Källa: Kolada (N03034). Nuvärde avser delår per augusti 2019. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner per helår 2018.

1.3. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser delår per augusti 2019. Jämförvärde: helår 2018.

1.4. Källa: SCB. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december, två års eftersläpning).

1.5. Källa: Beräkning utifrån Kolada (N00905). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

Styrdokument

Attestreglemente (KF 2016)

Bolagsordningar (KF 2014)

Borgensprinciper (KF 2014)

Finanspolicy (KF 2018)

Finansiella riktlinjer för Uppsala kommunkoncern (KS 2018)

Försäkringspolicy med tillhörande riktlinjer (KF 2015)

Placeringsreglemente för förvaltade

donationsstiftelser (KF 2016)

Policy och riktlinjer för representation och gåvor (KF 2019)

Program för kommunalt finansierad verksamhet (KF 2016)

Riktlinjer för bidrag till skadeförebyggande arbete med medel från Svenska Kommun Försäkring AB (KS 2016)

Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag (KF 2007)

Riktlinjer för bolagsstyrning inom Uppsala kommun (KF 2019)

Riktlinjer för elhandel i Uppsala kommun (KS 2019)

Riktlinjer för nämnder och bolagsstyrelser verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll (KS 2016)

Riktlinjer för riskhantering (KS 2016)

Riktlinjer för sociala investeringar (KS 2016)

Ågarpolicy i Uppsala kommun (KF 2019)

Policy för upphandling och inköp (KF 2018)

Riktlinje för tillämpning av medborgarbudget (KS 2018)

Inriktningsmål 2 - Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Uppsala är nyskapande och utmanande. Uppsala har en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. Uppsala är en attraktiv kommun för kulturskapare att bo och verka i. Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation där kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Tryggheten ska öka i hela Uppsala. I Uppsala är trygghet inte ett privilegium för några få utan en rättighet för alla och Uppsala ska inte ha något särskilt utsatt område. Ett starkt områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Insatser för att bekämpa kriminaliteten kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat. Arbetet med att skapa förutsättningar för jämlik, jämställd och tillgänglig kultur, idrott och fritid fortsätter. Företag väljer Uppsala som ett attraktivt alternativ för nyetableringar och företagande. Successivt förbättras villkoren för företagare. Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. Med de nya företag som etablerar sig här och befintliga som expanderar får fler Uppsalabor ett arbete att gå till. Samarbeten med Uppsalas universitet gör Uppsala till en stark kunskapsstad. Uppsala tar vara på innovationskraften bland kommunens entreprenörer, underlättar för innovationer och startupföretag samt utgör testbädd för ny teknik och smarta tjänster. I Uppsala finns även goda förutsättningar för socialt företagande. Grön affärsutveckling främjas och Uppsala bidrar med nya gröna jobb, moderna lösningar och exportmöjligheter av grön teknik.

Uppdrag

- Stärk arbetet för att Uppsala ska vara en trygg plats med låg brottslighet med att förebygga social oro, öka tryggheten och bekämpa de kriminellas ekonomi i samverkan med polis (bland annat inom ramen för nya överenskommelsen), civilsamhället och andra myndigheter.
- Stärka planeringen av det civila försvaret. (KS)
- Främja företagande på landsbygderna. (KS)
- Vidta de åtgärder som krävs för att nå EU:s luftkvalitetsmål i Uppsala. (GSN, KS och MHN)
- I samband med arbetet med ansökan till europeisk kulturhuvudstad 2029 stärka utvecklingen av kulturen som en viktig del av stads- och landsbygdsutveckling. (KS, UKK, Stadsteatern och KTN)
- Införa 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott. (SCN)
- Förbättra information och skyltning gällande tillgänglighet för invånare vid bygg- och gatuarbeten. (GSN)
- Stärk Uppsalas mottagningskapacitet för att kunna ta emot fler utländska inflyttare, besökare och investerare. (KS och DUAB)
- Påbörja det långsiktiga arbetet med att göra Uppsala till en av Europas mest digitala platser år 2050. (KS)
- Utveckla samordning av kulturverksamhet i Gottsunda centrum. (KTN)

- Utredda ansvar och samordning av planering, utförande och drift av platser och anläggningar för fysisk aktivitet på offentlig plats. (KS, GSN, Sport- och rekreatjonsbolaget och IFN)
- Fördjupa samarbetet och i lämpliga delar teckna avtal med Regionen om Uppsala central, framkomlighetsåtgärder, färdtjänst, kollektivtrafikutbyggnad i nya stadsdelar samt trygghetscentral. (KS)
- Utveckla samarbetet kring besöksnäring och destinationsutveckling. (DUAB, Fyrishov, Sport- och rekreationsfastigheter, UKK och Stadsteatern)
- Utveckla förmågan att locka arrangemang och event till Uppsala inom ramen för Uppsala Convention Bureaus verksamhet. (DUAB och KS)

När stads- och landsbygdsutveckling planeras ska detta ske utifrån översiktsplanen och kommunens miljö- och hållbarhetsprogram med ambitionen om minsta möjliga påverkan på miljö och klimat. Uppsala ska präglas av attraktiva natur- och kulturmiljöer. Natur- och kulturresevat samt parker fyller viktiga funktioner för såväl människor som biologisk mångfald.

Samhällsbyggandet ska ske med bevarad och helst ökad kvalitet i stads- och tätortsmiljöerna. Utifrån Uppsalapriniciperna i översiktsplanen ”skapa närhet” ska befintliga bostadsområden renoveras och förtätas varsamt och med respekt för boende och befintliga miljöer. Uppsalaprinicipen ”skapa närhet” innebär att aktiviteter, funktioner och andra värden ska koncentreras till platser som många människor kan nå. Det kan handla om butiker, skolor, service, parker eller arbetsplatser. En koncentration av värden leder också till fler möten mellan människor, vilket bäddar för trygghet och delaktighet. Det ger även ett större underlag för verksamheter. En hög koncentration av bebyggelse på vissa platser betyder att vi också får möjlighet att utveckla motsatsen – platser som präglas av färre hus, grönska och lugn och ro. Uppsalaprinicipen ”skapa mervärden” innebär – tänk långsiktigt, utgå från platsen och samordna investeringar.

Arkitekturen i Uppsala ska kännetecknas av hög kvalitet och väl genomtänkt förhållningssätt. Den byggda miljöns utformning stöds av de väldefinierade arkitektoniska visionerna. Byggnader, gator, parker och torg ses i sitt sammanhang och utformas med ett tydligt förhållningssätt till den mänskliga skalan. Öppna och inkluderande offentliga rum ska vara tillgängliga, säkra och trygga. Mångfunktionell mark- och lokalanvändning ska eftersträvas.

Kunskapsstaden och näringslivet

Universiteten spelar en avgörande roll för kompetensförsörjning och innovation. Uppsalas innovationsekosystem utvecklas genom ett stärkt samarbete med näringslivet, universiteten, Akademiska sjukhuset och andra nyckelaktörer. Därigenom skapas förutsättningar för kommunens identifierade fokusbranscher life-science och hälsa, informations- och kommunikationsteknologi (ICT) samt miljö och energiteknik (Cleantech) att utvecklas. Bland annat genom nya samverkansformer och gemensamma verksamheter inom testbäddar för hållbar stadsutveckling.

Genom en aktiv näringslivspolitik med företagare och företag i fokus tar Uppsala kommun vara på innovationskraften bland kommunens entreprenörer. Företag och företagare ska bemötas av effektivitet och bra service med hög tillgänglighet, god förståelse och effektivare handläggning. Kommunens anseende som affärspartner och anseende som aktiv och framåtblickande samarbets- och samverkanspartner ska öka.

Kultur, idrott och evenemang

Uppsala har en stark ställning som evenemangs- och mötesstad.

Utvecklingspotentialen som finns inom besöksnäringen ska omhändertas och utvecklas. En varumärkesplattform är ett viktigt verktyg i arbetet med att stärka attraktionskraft för att locka boende, besökare, kompetens, investeringar och nya företagsetableringar till Uppsala. Genom att samtliga aktörer i Uppsala utgår från en varumärkesplattform förstärks det gemensamma varumärket Uppsala.

Genom ett helhetsperspektiv för den fria tiden inom kultur, idrott och fritid ges alla invånare möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid i livets alla skeden, vilket är en välfärdsfråga som utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet. Att möjliggöra detta för personer med funktionsnedsättning är särskilt viktigt.

Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet är tillgänglig för alla oavsett förutsättningar och bidrar till människors livskvalitet och gör kommunen attraktiv för både invånare och besökare. Ett starkt och fritt kulturliv är en förutsättning för ett variationsrikt och levande kulturutbud och ligger till grund för evenemang och festivaler som i sin tur bidrar till kommunens utveckling. Uppsalas unika tillgångar inom områden som rör mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och fred tas tillvara. Folkbildning och föreningsliv står för betydande insatser inom kultur- och fritidsutbudet med bra samspel och dialog mellan kommun och civilsamhälle. Aktiv kulturarvsarbete och offentlig gestaltning bidrar också till kommunens attraktivitet liksom ett tillgängligt konstmuseum i ändamålsenliga lokaler med utvecklad verksamhet som svarar mot efterfrågan.

Behoven av lokaler och anläggningar för idrott, bibliotek, fritidsklubbar, fritidsgårdar och kulturskola har ökat under senare år. Genom tidiga insatser skapas förutsättningar för socialt hållbar samhällsutveckling. Därför finns frågor som rör kultur, idrott och fritid med i ett tidigt skede av samhällsplaneringen där både stadens och landsbygdernas förutsättningar och behov uppmärksammas. Kommunens invånare ska leva med god tillgång till grönska och friluftsliv, kultur och idrott. Samverkan och effektiv lokalanvändning är ledord i utvecklingsarbetet.

Tillgång till kultur och fritidsverksamhet för barn och unga är ett prioriterat område. Genom en utvecklad och effektiv struktur för kultur och naturpedagogik i samverkan inom och mellan kommunen, samt med förenings- och näringslivet, stärks barns och ungas tillgång till kultur och natur.

Uppsala ska utvecklas som idrottskommun. Det pågår byggnation av arenor för idrott och evenemang, men inom några områden fortfarande finns en återstående brist. Uppsala kommun tillsammans med Riksidrottsförbundet och Upplands idrottsförbund arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta i idrotts- och föreningslivet. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningsliv och en aktiv fritid ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Stödformerna och utvecklingen av de fysiska förutsättningarna i form av allmänna ytor och platser liksom anläggningar ska bidra till att skapa bättre balans i resursfördelningen mellan flickor/pojkar och kvinnor/män, mellan idrotts- och andra fritidsaktiviteter, mellan förenings- och egenorganiserade aktiviteter och mellan förutsättningarna på landsbygderna och i staden.

Trygg och säker kommun

Uppsala ska upplevas som en trygg kommun att verka och leva i. Tryggheten ska öka och Uppsala ska inte ha någon utsatt stadsdel. Uppsala kommun och Polisen i region mitt har undertecknat en överenskommelse om ett intensifierat långsiktigt samarbete mot grov organiserad brottslighet och för trygghet. Människors upplevda trygghet och säkerhet handlar ytterst om den enskildes tillit till samhälle och medmänniskor, sociala förankring och delaktighet. Insatser för att bekämpa kriminalitet kombineras med förebyggande åtgärder. Kommunen ska, bland annat inom skolan och socialtjänsten, fortsätta utveckla samarbetet med polisen för ökad trygghet bland annat för unga tjejer. Insatser för att förebygga att individer involveras i våldsbejakande extremism stärks ytterligare.

Kommunens förebyggande arbete ska minimera risken för skada på människors hälsa, miljö och egendom. Genom ett välutvecklat arbete med krisberedskap ska även kommunens förmåga att bidra till totalförsvaret höjas. De militära hoten mot vår nationella integritet bedöms vara större idag än tidigare. Försvarsberedningen konstaterar att ett väpnat angrepp mot Sverige inte kan uteslutas och Sverige har återupptagit totalförsvarsplaneringen. Kommunens förmåga att verka under höjd beredskap behöver därför utvecklas på flera områden. Bland annat måste kommunen stärka sitt säkerhetsskydd.

Kommunens kapacitet att undsätta den drabbade och lindra skador till följd av olyckor ska vara god och likvärdig i hela kommunen. Krisberedskapen ska vara god för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och en sammanhängande planering av det civila försvaret ska utvecklas. Räddningstjänsten har en storregional samverkan med Region Uppsala, polisen och andra kommuner. Fortsatt utveckling av räddningstjänsten ska ske genom ökat nationellt och regionalt samarbete. En annan vital del i utvecklingen av räddningstjänsten är möjligheten att rekrytera medarbetare i beredskapstjänst. Möjligheterna att kombinera annan anställning i kommunen med att vara räddningspersonal i beredskap (deltidsbrandman) ska tas tillvara. Att stärka den enskildes förmåga att undvika och hantera olyckor tillsammans med tillsynsverksamheten är avgörande för att skapa trygghet. Vid planering av bostäder och vägar är det viktigt att ta hänsyn till framkomligheten för räddningstjänst och andra blåljusmyndigheter, och att även brandsäkerhet är en viktig parameter i en hållbar samhällsplanering.

Klimatförändringarna i Sverige och världen påverkar Uppsala. Klimatforskningen visar att extrema väderhändelser kommer bli mer vanliga i Sverige samt att temperaturen och nederbörden kommer öka framöver. Detta ställer ökade krav på kommunens beredskap för värmeböljor, torka och översvämningar. Förutom klimatförändringarna finns ett behov av beredskap för olyckor och utsläpp till luft och vatten samt larm om smitta som hotar människors hälsa inom kommunen.

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
2.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd Region-Index) (2018)	65	64	65	60	Öka	~
2.1a. Boende i centralort	66			64		
2.1b. Boende i annan tätort	59	-	-	66	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
2.1c. Boende utanför tätort	61			61		
2.2. Här är bäst att bo. Tidningen fokus rankning av 290 kommuner (2018)	1	-	-	2	Topp 3	→
2.3. Upplevd trygghet (2019)						
2.3a. I mycket hög grad trygga utomhus på kväll och natt, andel vuxna						
2.3b. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel gymnasieungdomar	27	22	33	28	Öka	↘
2.3c. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7	52	36	67	56	Öka	↘
2.3d. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7, åk 9 och gymnasieskolans åk 2 som uppger att de har annan könstillhörighet	49	37	61	52	Öka	↘
	50	-	-	47	Öka	-
2.4. Upplevda möjligheter till fritidsaktiviteter						
2.4a. Medborgarnas uppfattning om möjligheterna till fritidsaktiviteter, andel						
2.4b. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel	70	68	68	68	Öka	→
2.4c. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel av dem som uppger att de har en annan könstillhörighet	86	86	88	85	Öka	→
	67	-	-	59	Öka	-
2.6. Plats i ICCA:s ranking över städer i Sverige där det arrangeras flest konferenser (med bl.a. minst 50 deltagare och en övernattnig) (2019)						
	Plats 3 av svenska städer	-	-	Plats 3 av svenska städer	Minst plats 3 av svenska städer	→

2.1. Källa: Kolada (U00402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.1a-c. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år (januari).

2.2. Källa: Tidningen Fokus undersökning BästAttBo. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde avser Uppsalas värde för 2017. Uppdateras en gång per år (maj).

2.3a. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år (januari).

2.3b-d. Källa: Liv och hälsa ung. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs). För 2.3d saknas underlag för att bedöma trend.

2.4a. Källa: Kolada (U09408), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.4b-c. Källa: Liv och hälsa ung. Avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs) För 2.4c saknas underlag för att bedöma trend.

2.5. Källa: Kolada (N00941). Nuvärde avser 2017. Avser aktieföretag, enskilda näringsidkare, handelsbolag och kommanditbolag. Redan registrerade företag som flyttar in till kommunen från annan kommun ingår inte. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

2.6. Källa: ICCA Statistics Report. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser Uppsala 2017. Uppdateras i maj.

Styrdokument

Arkitekturpolicy (KF 2016)
 Avfallsplan för Uppsala kommun 2014-2022 (KF 2014)
 Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst (KF 2019)
 Handlingsplan för trygghet och säkerhet 2018-2022 (KF 2018)
 Handlingsplan mot våldsbejakande extremism (KF 2016)
 Idrott- och fritidspolitiska programmet (KF 2015)
 Innerstadsstrategi (KF 2016)
 Kulturpolitiskt program (KF 2005)
 Ledningsplan inför och vid allvarlig störning (KF 2017)
 Policy och riktlinjer för internationellt arbete (KF 2014)

Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)
 Policy för trygghet och säkerhet (KF 2018)
 Renhållningsordning (KF 2014)
 Riktlinjer för arkitektur och gestaltungsfrågor i Uppsala kommun (KS 2016)
 Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
 Strategi för besöksnäringen (KF 2014)
 Varumärkesplattform för varumärket Uppsala (KS 2016)
 Åtgärdsprogram mot omgivningsbuller (KF 2015)
 Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
 Mål och riktlinjer för Uppsalas parker (KS 2013)

Inriktningsmål 3 - Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

När Uppsala växer skapas nya möjligheter för ekonomisk tillväxt samtidigt som sociala klyftor minskar och ekosystem ska bevaras och stärkas. I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Den hållbara stads- och landsbygdsutvecklingen säkerställer likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Uppsala kommun ska vara landets bästa landsbygdskommun med god tillgång till mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer. Den lokala utvecklingen av näringslivet samt byggande på landsbygderna främjas.

Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till fossilfritt 2030 och ett klimatpositivt Uppsala 2050. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel. Kommunens energi ska komma från förnybara källor. Uppsala är Sveriges bästa cykelstad och arbetet med att öka andelen som cyklar ska fortsätta. Det egna markinnehavet ska säkra en långsiktig stads- och landsbygdsutveckling som tar hänsyn till rekreation, biologisk mångfald och vattenresurser. Vid eventuell exploatering av värdefull natur och åkermark bör det kompenseras genom exempelvis naturvårdsinsatser i andra områden. Uppsalas vatten, naturområden och parker håller hög kvalitet och finns nära invånarna. Luft- och livskvalitet ska förbättras i stadskärnan med hänsyn till verksamheter och boende i city och deras behov.

Uppdrag

- Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.
- Utveckla den strategiska planeringen för ökad jämlikhet, ökad trygghet och minskad segregation. (KS, PBN, GSN, Uppsalahem och UKFAB)
- Utveckla och nyskapa livsmiljöer för olika arter i syfte att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygderna. (KS, GSN och PBN)
- Inventera tätortsnära natur- och friluftsområden lämpliga att skydda som naturreservat, exempelvis Linnéstigarna, Fjällnora, koppla ihop Hammarskog med Nåsten, gula stigen och norra åstråket. (KS, PBN, GSN och Sport- och rekreationsbolaget)
- Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.
- Förbättra cykelinfrastrukturen inom och till tätorter på landsbygderna i samverkan med Region Uppsala och Trafikverket, till exempel genom att planera för en cykelväg mellan Gunsta och Länna. (KS och GSN)
- Bygga fler pendlarparkeringar under planperioden i anslutning till kollektivtrafikens knutpunkter i bland annat Storvreta, Almunge, Vattholma, Björklinge och Vänge. (KS, GSN, PBN och Parkeringsbolaget)

- Möjliggöra för mer blandat byggande i tätorterna på landsbygderna. (PBN och KS)
- Upprätta en solkommunstrategi, vilken bland annat rymmer mål om att samtliga av kommunkoncernen ägda fastigheter, där så är hållbart och möjligt, ska ha solceller på sina tak år 2025. (KS och de kommunala fastighetsbolagen)
- Öka byggandet i trä. (KS, PBN och de kommunala fastighetsbolagen)
- Följ upp efterlevnaden och effekten av kommunens riktlinjer för persontransporter i tjänst. (KS)

Uppsala är en av Sveriges mest attraktiva städer med hög utvecklingstakt, snabb befolkningsökning och en expanderande arbetsmarknad. Den höga utvecklingstakten ger goda möjligheter till förbättringar, men ställer också stora krav på en ansvarsfull och tydligt prioriterad utveckling som leder till socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara lösningar. I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Stads- och landsbygdsutvecklingen ska säkerställa likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser och planeras med minsta möjliga påverkan på miljö, klimat och människors hälsa.

Hållbar utveckling av stad och landsbygd

Kommunens översiktsplan anger den långsiktiga inriktningen för den fysiska utvecklingen i kommunen. Målet är ett robust samhälle och en god livsmiljö. Uppsala ska vara fysiskt och socialt sammanhållet. Uppsala ska växa i stråk, orter och vid knutpunkter, med närhet till såväl daglig service som en storregional arbetsmarknad. Det skapar förutsättningar för en attraktiv och effektiv kollektivtrafik, hushållning av mark samt nyttjande av befintlig infrastruktur. Kommunen planerar för bostäder och infrastruktur som inkluderar alla som ska leva, verka och besöka Uppsala.

Uppsala är en tillväxtmotor i Sverige där nya jobb skapas och dit allt fler väljer att flytta. Med genomförandet av fyrspår och spårväg används Uppsalaregionens fulla potential med ännu fler arbetstillfällen, bostäder och förbättrad pendling. Avtalet med staten och Region Uppsala om Uppsalapaketet innebär 33 000 nya bostäder i södra Uppsala, spårväg, fler spår på ostkustbanan, järnvägsstation vid Bergsbrunna med mera. Bebyggelseutvecklingen ska dra nytta av och stödja transportinfrastrukturen. Det innebär att stadsutveckling och byggande inom staden, de närmsta decennierna, i hög grad behöver fokuseras till lägen utmed den tänkta spårvägen och inom upptagningsområdet för den nya järnvägsstationen.

En aktiv markpolitik ska ge förutsättningar för kommunens utveckling. Innehavet av exploateringsbar mark ska motsvara 15 års stadsutveckling. Markinnehavet ska ge förutsättningar för Uppsalapaketen som stärker kommunen som en attraktiv plats i Stockholm-Uppsalaregionen för både boende och näringslivets investeringar. Markinnehavet ska också säkra en långsiktig buffert för markbyten och andra ändamål som rekreation, biologisk mångfald och hänsyn till vattenresurser.

Planeringen av nya bostadsområden i staden och på landsbygderna ska alltid ta hänsyn till behovet av inkludering och social infrastruktur. En minskad lokalkostnad per barn och elev för exempelvis pedagogiska lokaler kan uppnås genom bättre planering. På samma sätt ska behovet av infrastruktur för jämlik och jämställd tillgång till kultur- och fritidsverksamhet alltid ingå redan i planeringens tidigaste skede. Vid ny- och ombyggnation ska hög energieffektivitet och klimatsmarta material alltid eftersträvas. Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapas förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader. De sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenserna av olika alternativ ska alltid analyseras

och vägleda beslut. Vid större infrastrukturensatsningar eller reinvesteringar, som exempelvis kräver uppgrävning av gator, ska samordning och möjlighet till samförläggning av ledningar eftersträvas så att exempelvis rör för bredbandsfiber kan läggas ned när annan ledningsinfrastruktur åtgärdas.

Villkoren för att leva, verka och bo i olika bygder och små tätorter skiljer sig från förhållandena i staden, men också sinsemellan. Långa avstånd och ett bilberoende behöver balanseras med förbättrade förutsättningar för användning av kollektivtrafik. Tillgång till mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer ska vara god på Uppsalas landsbygder. Att främja den lokala utvecklingen av bland annat näringslivet, ökad bredbandstäckning och upprätthållande av service skapar förutsättningar för att Uppsala kan vara en av landets bästa landsbygdskommuner. Utmärkande för landsbygdsutveckling är det ideella engagemang som är starkt på landsbygderna och i de mindre tätorterna. Tillsammans med privata, offentliga och ideella aktörer skapas en levande landsbygd som nyttjar lokala tillgångar och en växande regional arbetsmarknad. Detta sker bland annat tillsammans med föreningen Upplandsbygd - lokalt ledd utveckling.

God kollektivtrafik kan öppna för nya lägen för bostadsbyggande och verksamhetsetableringar. Uppsalapaketet med ökad kapacitet på ostkustbanan, ny tågstation i Bergsbrunna och spårväg på "Ultunalänken", innebär tillsammans med utveckling av spårväg i "Kunskapsspåret" radikalt förbättrade möjligheter till stadsutveckling i södra Uppsala. Kommunen och Region Uppsala har kommit överens om hur ansvaret i övrigt för en spårvägssatsning ska fördelas. Kunskapsstråket/Ultunalänken går från resecentrum i två grenar mot Ultuna respektive Gottsunda och möter där Ultunalänken som går vidare över Fyrisån till en ny järnvägsstation vid Bergsbrunna. Systemet kommer därmed att ge en välbehövlig avlastning av resecentrum.

Möjligheten att på ett enkelt, tryggt och hållbart sätt förflytta sig ska ha hög prioritet i all stads- och landsbygdsutveckling. I arbetet med hållbar mobilitet prioriteras gång, cykling och kollektivtrafik samt ökat samnyttjande eller delning av fordon och transporttjänster. Förutsättningar för fler mobilitetsanläggningar och förbättrad tillgång till säkra cykelparkeringar skapas. Uppsala ska vara Sveriges bästa cykelstad ur ett säkerhets- och trygghets-, framkomlighets-, bekvämlighets- och cykelkulturperspektiv. Gatunätet för gående ska få högre standard och göras mer sammanhängande för att förbättra tillgängligheten och attraktiviteten. Stadens mobilitet behöver i ökande grad dela ytor med andra funktioner för att få effektiv användning av det offentliga rummet och bädda för ett rikt stadsliv. Multifunktionalitet ställer krav på utformningen av allmänna miljöer, men också på driften.

Betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster ska vägas in vid beslut och uttaget av naturresurser ska minimeras, genom bland annat investeringar i förnybar energi. Ökade ansträngningar ska göras för att skydda värdefull natur, skydda vårt grund- och dricksvatten, säkerställa ekosystem och gynnsam bevarandestatus för hotade arter samt för att bevara, utveckla och stärka ekologiska samband i landskapet. Det kan bland annat innebära att odla blommor och växter som stimulerar pollination samt sköta trädgårdar med bin och humlor i åtanke. EU:s ramdirektiv för vatten innebär att god status ska uppnås för yt- och grundvatten, någonting som är särskilt viktigt i Uppsalaåsen. Nya riktlinjer vägleder arbetet med att hålla nere negativ påverkan på grundvattenresursen i åsen.

Genom ett systematiskt förbättringsarbete och innovativt tänkande kan kommunens process för samhällsbyggnadsprojekt prestera mer och bättre med mindre resurser. Den samordnade nämnd- och bolagsöverskridande samhällsbyggnadsprocess som har utvecklats, med tydliga politiska prioriteringsgrunder banar väg för beslut om rätt projekt i rätt ordning. Viktiga delar i prioriteringsgrunderna är kvalitet, genomförbarhet, systempåverkan och förmågan hos exploateringsprojekt att medfinansiera följdinvesteringar. Uppsala kommun står inför stora finansieringsåtaganden i olika former av infrastruktur under det närmaste decenniet, vilket inskräper kraven på en god tågordning i samhällsbyggandet, för att undvika kostsamma överinvesteringar.

Aktivt klimat- och miljöarbete

Uppsala påverkas och påverkar av den lokala och globala miljösituationen. Kommunen har i dag en miljöpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv. Miljö och klimatomställningen är därför brådskande. Uppsala är och ska fortsätta vara världsledande i klimatomställningen. Uppsala behöver förstärka kommunikationen av miljötilståndet i kommunen.

Utsläppen av växthusgaser måste fortsätta att minska under detta decennium för att till 2040 helt upphöra. Miljö- och klimatdriven verksamhets- och affärsutveckling genomförs via breda samarbeten, bland annat inom Uppsala klimatprotokoll. Uppsala klimatprotokoll är ett nätverk av företag, offentliga verksamheter, universitet och föreningar som samverkar och inspirerar varandra och andra för att nå Uppsalas klimatmål och bidra till en hållbar värld. Klimatprotokollet arbetar i protokollperioder om tre år och har sedan starten kontinuerligt minskat de gemensamma utsläppen av växthusgaser.

De kommunala verksamheternas egen miljöpåverkan måste minska samtidigt som kommunen verkar för lägre påverkan bland Uppsalas alla invånare och företag. Förutom trafiken finns en rad viktiga andra frågor när det gäller utsläppsminskningar inom Uppsalas geografiska område: förnybar energi, byggnation i trä och andra hållbara material, minskad plastförbränning samt ett moderniserat fjärrvärmenät är några exempel. En stor utmaning för att nå utsläppsmålen är hela kommunens konsumtion.

Omställningen till el från fossila bränslen måste underlättas genom förstärkning av det nationella elnätet och genom lokala åtgärder. Kommunorganisationen har stor potential för energieffektivisering men måste hitta organisatoriska sätt att realisera den. Kommunens energi ska komma från förnybara källor. Omställning till solenergi ska göras för de av kommunens verksamheter och lokaler där det är möjligt.

Kommunen ska underlätta för invånarna och andra att leva och verka miljömedvetet. För att nå samhällets miljömål måste kommunen ta ett ledarskap och bjuda in invånarna och organisationer att medverka och se möjligheterna. När staden växer ska det ske på ett sätt som underlättar miljö- och klimatomställningen. Arbetet med biologisk mångfald ska förstärkas, bland annat ska åtgärder vidtas som understödjer en gynnsam bevarandestatus för hotade arter.

I Uppsala ska ämnen i inomhus- och utomhusmiljön som har skapats i eller utvunnits av samhället inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Arbetet med att minska förbrukningen av plast och helt få bort icke förnybar plast ska fortsätta samtidigt som återvinning och fastighetsnära hämtning av avfall förbättras. Att få bort föroreningar från mark- och grundvatten är en prioriterad fråga, inte minst föroreningarna av PFAS i Uppsalaåsen.

Luftföroreningar finns över hela världen och orsakar betydande negativa effekter på människors hälsa och miljön. Vägtrafiken är den dominerande källan till utsläpp av kväveoxider och partikelutsläpp (PM10) i Uppsala kommun. Luftkvaliteten på särskilt utsatta gator måste förbättras.

Persontransporter i tjänst utgör en väsentlig del av kommunens transporter och de behöver kontinuerligt utvecklas för att säkerställa en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Det lokala arbetet mot det nationella målet om ett fossilbränslefritt samhälle för transporter och arbetsmaskiner till 2030 innebär en omställning av kommunorganisationens fordonspark, utveckling av hållbara transportlösningar samt en ökad samverkan med berörda aktörer. Kommunen fortsätter bland annat att bygga ut infrastruktur för gång, cykel, kollektivtrafik, bilpooler, laddstolpar och biogas.

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
3.1. Medborgarnas uppfattning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt (2018)	60	58	56	61	Öka	~
3.1a. Boende i centralort	59			62	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
3.1b. Boende i annan tätort	58	-	-	64		
3.1c. Boende utanför tätort	52			53		
3.2. Medborgarnas bedömning av kommunens gång- och cykelvägar (2018)	60	59	61	59	Öka	➔
3.2a. Boende i centralort	60			62	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.2b. Boende i annan tätort	60	-	-	65		
3.2c. Boende utanför tätort	59			61		
3.3. Medborgarnas uppfattning om kommunikationer (2018)	68	70	67	66	Öka	➔
3.3a. Boende i centralort	70			70	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.3b. Boende i annan tätort	66	-	-	69		
3.3c. Boende utanför tätort	62			63		
3.4. Medborgarnas uppfattning om tillgången på parker, grönområden och natur (2018)	7,3	7,4	7,2	7,9	Öka	➔
3.5. Cykel som andel av färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun (2017)	27			26	Öka	➔
3.6. Andel av det motoriserade resandet som invånare i Uppsala kommun gör med kollektivtrafik (2017)	29			30	Öka	➔
3.7. Använd förnybar energi – egna personbilar/lätta lastbilar, kommunorganisatoriskt, andel (januari-augusti 2019)	58	-	-	47	2020: 100	↗
3.8. Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, ton CO2ekv (2017)	5,6	-	-	5,7	2020: 4,4	↘
3.9. Energianvändning per yta (kWh/m2), kommunorganisatoriskt (2018)	162	-	-	159	Minska	↘
3.10. Solenergi						
3.10a. Solenergi – installerad effekt (MW), kommunorganisatoriskt (2018)	1,5	-	-	1,2	2020: 3,3	↗
3.10b. Solenergi – installerad effekt (MW), kommungeografiskt (2018)	11,4	-	-	7,3	2020: 30	↗
3.10c. Egenproducerad el från solceller av total elanvändning, kommunorganisatoriskt, andel (2018)	0,6	-	-	0,6	2020: 2,0	↗
3.11. Andel ekologiskt producerade livsmedel, egen regi, procent (januari – augusti 2019)	48	-	-	44	2023: 100	↗

3.12. Absolut närhet till fiberanslutet bredband, andel (2018)

3.12a. Andel hushåll i tätort	94	-	-	94	Öka	↗
3.12b. Andel hushåll utanför tätort	42	-	-	45	Öka	↗
3.12c. Andel arbetsställen i tätort	93	-	-	93	Öka	↗
3.12d. Andel arbetsställen utanför tätort	42	-	-	45	Öka	↗

3.1. Källa: Kolada (U07402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

3.1a-c Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år (januari).

3.2. Källa: Kolada (U07401), SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1 för detaljer.

3.2a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.

3.3. Källa: Kolada (U45400). Se 3.1 för detaljer.

3.3a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.

3.4. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Samtliga deltagande kommuner 2018. Uppdateras en gång per år (januari).

3.5. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar och slutar i Uppsala kommun 2017. Jämförelse 2016. Uppdateras en gång per år.

3.6. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar i Uppsala kommun 2017. Jämförelse 2016. Uppdateras en gång per år.

3.7. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser uppgifter för jan-aug 2019. Jämförvärde avser helår 2018. Uppdateras vid varje tertial med en månads eftersläpning.

3.8. Källa: Olika källor, kombineras av Uppsala kommun. Komplet statistik ca 20 mån efter årsslut. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser 2016.

3.9. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Avser normalårskorrigerad fastighetsenergi. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år.

3.10a. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år.

3.10b. Källa: Energikontoret i Mälardalen AB. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år.

3.10c. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år.

3.11. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser jan-aug 2019. Jämförvärde: Uppsala 2018. Uppdateras vid varje tertial.

3.12 Källa: Post- och telestyrelsen. Måttet innebär i princip att en redan fiberanslutna byggnad finns på samma gata och har ett gatunummer som faller inom samma tiotal som den fiberanslutna byggnaden. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde avser genomsnitt för R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (mars).

Styrdokument

Bredbandsprogram (KS 2018)

Cykelpolicy (KF 2013)

Dagvattenprogram (KF 2014)

Ekologiskt ramverk för planer och program (KF 2014)

Energiprogram 2050 (KF 2018)

Fördjupad översiktsplan för södra staden (KF 2018)

Handlingsinriktning för fossilbränslefri kollektivtrafik 2020 (KF 2010)

Landsbygdsprogram (KF 2017)

Miljö- och klimatprogram (KF 2014)

Riktlinjer för Uppsalas parker (KS 2013)

Naturvårdsprogram (KF 2006)

Riktlinjer för arbete med cykeltrafik i Uppsala kommun (KS 2013)

Riktlinjer för hantering av förorenade områden i

Uppsala kommun (KS 2017)

Riktlinjer för exploateringsavtal och markanvisningar i

Uppsala kommun (KS 2018)

Riktlinje för markanvändning inom Uppsala- och

Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur

grundvattensynpunkt (KS 2018)

Riktlinje för pris till årets landsbygdsaktör (KS 2019)

Riktlinjer för pendlarparkeringar (KS 2019)

Trafikplan (KF 2006)

Vattenprogram (KF 2015)

Åtgärdsprogram för luft 2014-2021 (KF 2014)

Översiktsplan (KF 2016)

Policy för hållbar utveckling (KF 2017)

Inriktningsmål 4 - Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Välfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Idrott och fritidsverksamhet samt föreningslivet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. I Uppsala är vi tydliga med vilka värderingar och normer som gäller i en demokrati. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för en bra integration. Integrationen ska bli snabb och jämställd. Näringslivet i Uppsala är en naturlig partner för att förbättra integration och möjliggöra nyanländas inträde på arbetsmarknaden. Utifrån ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt ska klyftorna mellan människor och områden minska. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. En god fysisk och psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet. Orsakerna till den ökande psykiska ohälsan är komplexa och Uppsala arbetar och samverkar för att utveckla insatser och nya lösningar som främjar psykisk hälsa och åstadkomma en god och jämlik vård. Handlingsplanen för en förbättrad psykisk hälsa är vägledande för arbetet. Uppsala ska vara ett bra samhälle att åldras i och leva i om man har en funktionsnedsättning. Uppsala kommun ska jobba för att förbättra folkhälsan och se till att fler äldre klarar sig längre på egen hand. Äldres erfarenheter och kunskaper ska tas tillvara. Aktivt arbete för att motverka åldersdiskriminering och digitalt utanförskap, bryta ofrivillig ensamhet och öka de äldres egenmakt gör att äldre har möjlighet att leva ett gott liv, i trygghet och oberoende. Idrott, fritid och kultur utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet.

Uppdrag

- Utveckla Uppsalamodellen inom mark- och exploatering för att stärka den sociala hållbarheten och arbetsmarknaden. (KS)
- Fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga, bland annat genom att utöka Uppsala ungdomsjours arbete mot barn i lägre åldrar. (KS, UBN, AMN, SCN, OSN, KTN och IFN)
- Utveckla barn- och ungas möjligheter att utöva och uppleva kultur och natur i skolan och under den fria tiden. Bland annat genom kultur- och naturgaranti. (KTN, UBN, Sport- och rekreationsfastigheter, Stadsteatern och UKK)
- Utveckla en jämställd fritidsverksamhet för barn- och unga. (KTN)
- Samarbeta med Uppsalas föreningsliv för att erbjuda sportis och kulturis som ett komplement till fritidshem och fritidsklubb. (IFN, UBN och KTN)
- Utveckla arbetet med tidiga och samordnade insatser mot skadligt bruk och missbruk av alkohol och droger mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård och skola för barn, unga och unga vuxna i enlighet med SKL:s handlingsplan mot missbruk och beroende. (SCN, UBN och KTN)

- Ta fram en handlingsplan för snabbare etablering samt bättre och jämställd integration. (KS)
- Genomföra åtgärder för säker skolväg och öka andelen som går och cyklar till förskola, skola och fritidsaktiviteter i vardagen. (PBN, IFN, GSN, UBN och Skolfastigheter)
- Intensifiera arbetet med att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck (SCN, UBN, OSN och KTN)
- Ta fram en modell för hur kommunen ska arbeta för att motverka segregation utifrån erfarenheter av arbetet med handlingsplan Gottsunda/Valsätra. (KS)
- Utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet i Gränby särskilt kring unga vuxna. (KS, SCN, UBN och AMN)
- Fördjupa samarbetet för psykisk hälsa, integration och inkludering kring HBTQ med RFSL. (KTN, UBN, SCN, IFN, och AMN)

Ett socialt hållbart samhälle

Social hållbarhet syftar till att utjämna skillnader i Uppsalabornas levnadsvillkor, motverka segregation och fattigdom samt erbjuda välfärd av hög kvalitet. Alla ska erbjudas en livsmiljö där de kan växa, utvecklas och må bra oavsett individuella förutsättningar.

Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Barn ska ha möjlighet att påverka och vara delaktiga i beslut som berör dem. Kommunen ska arbeta för barns rättigheter i enlighet med Barnkonventionen. Arbetet ska utgå från barnkonventionens fyra huvudprinciper som handlar om alla barns lika värde och rättigheter (artikel 2), att vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa (artikel 3), varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet (artikel 12).

Uppsala Kommun vill säkra att alla, inklusive HBTQ-personer, ska känna sig välkomna och inkluderade i kommunens verksamheter. För att alla ska känna sig trygga med att bli professionellt bemötta diplomas verksamheter enligt kommunens HBTQ-utbildning.

Jämlik hälsa

Uppsalas invånare har generellt sett ett bra välmående jämfört med andra kommuner men det finns skillnader i hälsa kopplat till inkomst, kön och bostadsområde eller bostadsort. Ojämligheten mellan Uppsalaborna behöver minska. Kunskap om förekomst av ojämlikhet i hälsa och dess påverkansfaktorer ska ligga till grund för beslut om insatser.

Dricksvatten är det viktigaste livsmedlet och säkringen av nuvarande och framtida dricksvattentäkter är överordnat i stort sett all annan planering. För Uppsalas del handlar det främst om att säkra Uppsala- och Vattholmaåsens funktion som naturligt dricksvattenfilter. Uppsala Kommun utreder därför förutsättningar för att säkra den allmänna dricksvattenförsörjningen.

Främja psykisk hälsa

En god psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet: Skolprestation, arbete och sysselsättning, fritid, familjerelationer såväl som för den fysiska hälsan. Många äldre lider idag av psykisk ohälsa. Denna psykiska ohälsa kan ibland misstas för andra sjukdomstillstånd och personen får därför inte rätt hjälp för att kunna må bättre. Orsakerna till den ökande psykiska ohälsan hos unga är komplexa och kräver nya lösningar. Psykisk ohälsa är en vanlig anledning till att vissa personer har varit utan

arbete under en lång period. Uppsala kommun ska utveckla det förbyggande arbetet för att främja psykisk hälsa hos barn och unga. Då alla aktörer behöver arbeta tillsammans för strategiska förebyggande och tidiga insatser som främjar psykisk hälsa ska en handlingsplan för psykisk hälsa tas fram. Den syftar till att utveckla det förebyggande arbetet för att främja psykisk hälsa i alla åldrar och stärka samordningen mellan Uppsala kommun, Region Uppsala och intresseorganisationer.

Ökad psykisk ohälsa och tillgången till droger tillsammans med en samhällsutveckling mot ökad polarisering, medför att människor riskerar att hamna i utanförskap, missbruk och kriminalitet. För att förebygga, förhindra och stävja social oro och missbruk krävs ett samordnat arbete tillsammans med polisen, länsstyrelsen och Region Uppsala.

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
4.1. Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år (2018)	21	24	17	24	Minska	↘
4.1a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst ohälsotal (2018)	7	-	-	7	Minska	Skillnad består
4.1b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst ohälsotal (2018)	35	-	-	36	skillnad	
4.2. Upplevd hälsa						
4.2a. Invånare 18-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)	76	74	78	73	Öka	→
4.2b. Invånare 18-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)	16	20	12	16	Minska	→
4.2c. Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel (2019)	70	61	80	69	Öka	→
4.2d. Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel, som uppger att de har annan könstillhörighet (2017)	45	-	-	43	Öka	→
4.3. Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)	22	24	20	28	Minska	~
vv4.4. Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)	22	24	20	28	Minska	→
4.5. Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel (2017)						
4.5a. Ungdomar som bött i Sverige 10 år eller mer (2017)	60	56	64	57	Minska	-
4.5b. Ungdomar som bött i Sverige 5-9 år (2017)	44	32	55	44	skillnad	-
4.5c. Ungdomar som bött i Sverige mindre än 5 år (2017)	39	75	53	37		
4.6. Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (2016)	4,3	-	-	5,8	Minska	↗
4.7. Invånare i hushåll med låg inkomst med hänsyn till hushållets storlek och sammansättning, andel (2017)						
4.7a. Födda i Sverige 0-19 år	13	-	-	17	Minska	→
4.7b. Födda utomlands 0-19 år	43	-	-	60	Minska	↗
4.7c. Födda i Sverige 20+ år	11	-	-	12	Minska	→
4.7d. Födda utomlands 20+ år	25	-	-	33	Minska	↗
4.7e. Födda i Sverige eller utomlands 65+ år	14	-	-	16	Minska	→

4.1. Källa: Kolada (N00957). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2018. Uppdateras en gång per år (februari).

4.1a-b. Källa: SCB. Redovisningen är gjord utifrån resultat på nyckelkodsnivå 5, som är områden som i genomsnitt innehåller ca 500 boenden. 4.1.a visar medelvärdet för de 25 procent av dessa områden som har de lägsta värdena. 4.1.b visar medelvärdet för de 25 procent av dessa områden som har de högsta värdena. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (maj). Jämförvärde: avser 2017.

4.2a. Källa: Kolada (U01405), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.2b. Källa: Kolada (U01406), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.2c-d. Källa: Liv och hälsa ung. Avser elever i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2019 och för c 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

4.3. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.4. Källa: Kolada (U01413), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.5. Källa: Liv och hälsa ung. Måttet avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Frågan är så ny att det inte går att utläsa någon trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

4.6. Källa: Kolada (N31807). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (augusti).

4.7. och 4.7a-d. Källa: scb.se (excelfil "Andel personer i hushåll med en låg disponibel inkomst per ke, efter födelseregion och kommun") 4.7e. Källa: Kolada (N01401). Indikator avser antal personer som bor i hushåll som har en disponibel inkomst per konsumtionsenhet under 60 procent av medianinkomsten för samtliga. Jämförelse: genomsnitt R9-kommuner. Uppgift om kön saknas. Nuvärde avser 2017.

Styrdokument

Drogpolitiskt program (KS 2013)

Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (KS 2017)

Minoritetspolicy (KF 2011)

Handlingsplan Gottsunda/Valsätra (2019)

Policy för hållbar utveckling (KF 2017)

Program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck (2015)

Inriktningsmål 5 - Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen som möter den förväntade befolkningsökningen. För att kunna dra nytta av möjligheterna när vi blir fler och förbättra den goda livsmiljön ska kommunen skapa förutsättningar för att det byggs 2000 till 3000 nya bostäder och skapas 2000 nya arbetsplatser årligen. Uppsala har en god blandning av verksamhetsmiljöer och en flexibel bostadsmarknad med mångfald i utbudet, i täta och blandade miljöer. Nya arbetsplatser har hög prioritet i planarbetet. Bostadsförmedlingen stärker kommunens attraktionskraft och underlättar för de bostadssökande. En ökad andel hyresrätter möjliggör för fler att skaffa eget boende. En väl fungerande arbetsmarknad bidrar till den attraktiva och trygga staden. I Uppsala ska alla bidra och fler invånare ska komma i arbete. Det betyder att alla som kan jobba ska jobba. I samverkan med bland andra universiteten utvecklas de kunskapsintensiva branscherna, vilket ger förutsättningar för utveckling av bygg-, service- och tjänstenärings. Stöd och innovativa lösningar utvecklas för personer som står långt från arbetsmarknaden. Att tidigt lära sig svenska och ta steget in på arbetsmarknaden är vägen till en snabbare och bättre integration i det svenska samhället. Att ställa sociala krav i upphandling är ett sätt för kommunen att öka sysselsättningsgrad och social integration. Förutsättningar skapas för att fler personer med funktionsnedsättning ges möjlighet till arbete och sysselsättning.

Uppdrag

- Tillsammans med näringslivets olika aktörer skapa förutsättningar för 2000 nya arbetstillfällen årligen. (KS)
- Bidra till ökad tillgång på mark och lokaler i olika prisklasser och lägen för företag som behöver växa eller önskar etablera sig i Uppsala. (PBN och KS)
- Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapa förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader samt underlättar ungas etablering på bostadsmarknaden. (KS, PBN, Bostadsförmedlingen, Uppsalahem och UKFAB)
- Utveckla utbudet av bostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden, såsom seniorbostäder, trygghetsbostäder och moderna servicehus. (ÄLN, KS och PBN)
- Främja kollektivhus för seniorer. (KS och ÄLN)
- Genom att stödja arbetet med bygg- och bogemenskaper möjliggöra för fler att kunna påverka och engagera sig i sitt boende tillsammans med andra. (KS och PBN)
- Öka tillgången till LSS-bostäder för att säkerställa att personer med beslut om bostad med särskild service enligt LSS får sina beslut verkställda. (KS, Uppsalahem och OSN)
- Starta ett nätverk för de större hyresvärdarna i Uppsala. (KS och Bostadsförmedlingen)

- Erbjud 10 procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand och till personer som omfattas av bostättningslagen. (Uppsalahem)

Bostäder för alla och en god lokalförsörjning

På senare år har bostadsbristen i Uppsala minskat. Men många, särskilt unga och låginkomsttagare, har fortfarande svårt att hitta en bostad. Ungas etablering på bostadsmarknaden underlättas genom fler ungdoms- och studentbostäder samt andra boendelösningar så som kompiskontrakt. Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapas förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader. Uppsala ska växa på socialt hållbart sätt med blandade upplåtelseformer som motverkar bostadssegregation. Utbudet av bostäder för äldre ska öka genom fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och moderna servicehus. Även det ökande behovet av LSS-bostäder ska tillgodoses. Kommunens bostadssociala ansvar ska utvecklas med mer flexibla och kostnadseffektiva lösningar genom att etablera och utveckla en fungerande boendekedja för sociala bostäder på kort och lång sikt.

Intressenter för ett breddat utbud av bostäder och olika boendekoncept välkomnas för att möta efterfrågan på bostäder. Andelen hyresrätter ska öka för att skapa en mer flexibel bostadsmarknad och möjliggöra för fler att skaffa ett eget boende. Politiska prioriteringar ska baseras på ekonomiska, ekologiska och sociala förutsättningar och kvalitetskrav i en fortsatt utvecklad stadsutvecklingsprocess. Uppsala behöver även fortsättningsvis ha beredskap för ett bostadsbyggande om 3000 nya bostäder per år. De nya bostädernas fördelning över boendekostnadsnivåer, upplåtelseformer, storlekar, bostadstyper och lägen behöver anpassas så att det samlade utbudet av befintliga och nya bostäder svarar mot de behov som finns och den efterfrågan som riktas mot Uppsala.

För att säkerställa denna ambitionsnivå bör minst hälften av de byggda bostäderna finnas i projekt som inkluderar kommunal mark eller mark som ägs av kommunala fastighetsbolag. Överskott från försäljning av kommunal mark kan bidra till finansiering av nödvändiga följdinvesteringar av bostadsbyggandet så som olika typer av anläggningar för nödvändiga samhällsfunktioner och mer plats och utveckling av goda verksamhetsmiljöer för ett breddat näringsliv och 2000 nya jobb per år.

Bostäder till personer som blir beviljade boendeinsatser

Uppsala kommun ansvarar för att förse bostad till de personer som blir beviljade boendeinsatser till följd av olika lagrum. Det behövs fler boendelösningar och boendeformer för alla grupper inom vård och omsorgsområdet och bostads- och lokalbristen är i sammanhanget en utmaning.

Bristen på bostäder och lokaler kan medföra kostnadsdrivande och ineffektiva insats-, vård- och omsorgslösningar om individer riskerar att bli kvar i insatser och boenden som inte nödvändigtvis motsvarar det behov av stöd, vård och omsorg som individen har. Det finns samtidigt ett behov av att stärka möjligheterna för individen att kunna ställa om till ett mer tillgänglighetsanpassat boende på den ordinarie bostadsmarknaden.

Det strategiska arbetet med planering för bostäder och lokaler kopplade till bland annat arbetsmarknadsnämnden, omsorgsnämndens, äldrenämndens och socialnämndens ansvarsområden, sker sedan hösten 2018 inom ramen för nämndernas löpande arbete med respektive bostads- och lokalförsörjningsplaner. Omsorgsnämnden har under de senaste två åren haft svårigheter att verkställa beslut

om bostad med särskild service, framför allt beslut enligt LSS. Omsorgsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen fortsätta planera och skapa hållbara lösningar för särskilda boendeformer, utnyttja resurser och lokaler effektivt. Det förväntas dock ingen brist vad gäller särskilt boende under planperioden.

I Uppsala ska alla bidra

Det betyder att alla som kan jobba ska jobba. Trots låg arbetslöshet i Uppsala så har vissa grupper svårt att få fäste på arbetsmarknaden. Utbildningar och arbetsmarknadsinsatser ska utvecklas i samverkan med näringslivet och Arbetsförmedlingen. Kommunen ska även genom att ställa sociala krav i upphandlingar ge fler invånare som varit utan arbete länge möjlighet att få en ingång till arbetslivet. Som arbetsgivare ska kommunen agera som förebild för en inkluderande arbetsmarknad. Sociala företag är en betydelsefull aktör för att personer som varit utan arbete länge ska få en ingång till arbetslivet.

Snabb och jämställd integration

Uppsala är en kommun som är öppen mot omvärlden och som vill ta ansvar för en bra integration. Med två universitet i världsklass och låg arbetslöshet i en expansiv arbetsmarknadsregion har Uppsala bättre förutsättningar än många andra kommuner. Kommunen ska utveckla ett inkluderande och demokratiskt samhälle där alla människor kan nå sin fulla potential. Det görs genom att ta tillvara den kompetens som kommer till kommunen via de nyanlända och erbjuda arbetstillfällen för alla. Kommunen ska stärka samhällsorienteringen och jämställdheten bland nyanlända i Uppsala. Hedersförtryck, intolerans och extremism ska bekämpas.

Den stora befolkningsökningen senaste åren har lett till ökat antal elever inom vuxenutbildningen. Utrikesfödda som utgör en stor andel av befolkningsökningen är många i behov av utbildning. Denna arbetskraftsresurs ger kommunen stora möjligheter att klara kompetensförsörjningen när allt färre i yrkesverksam ålder ska försörja allt fler äldre. En förutsättning för att kunna tillgodogöra sig utbildning och annat stöd är att invånarna har en trygg boendesituation. Bostadsmarknadens utveckling och hyresnivåer har en väsentlig påverkan på möjligheterna till att fler blir självförsörjande.

Etableringstiden ska minskas steg för steg för både kvinnor och män. Att tidigt lära sig svenska och ta steget in på arbetsmarknaden är vägen till en snabbare och bättre integration i det svenska samhället. Med tydliga krav på språkinläring och arbete ska integrationen i Uppsala gå snabbare och bli bättre. För att öka genomslagskraften i kommunens insatser för ökad integration och inkludering behöver information finnas i den form och på de språk som målgruppen behöver.

Samarbetet med näringslivet och föreningslivet i Uppsala ska stärkas för att förbättra integrationen och snabba på nyanländas inträde på arbetsmarknaden.

Arbetet med mottagande och integration av ensamkommande barn och unga fortsätter att vara en svårplanerad verksamhet med anledningen av att migrationspolitiken är oförsäglig på såväl nationell som EU-nivå.

Förutsättningarna har förändrats med anledning av de senaste årens förändringar gällande asylstiftning och statsbidrag för mottagandet av ensamkommande barn och unga behöver fortsätta att anpassas utifrån rådande förutsättningar.

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
5.1. Färdigställda bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren), antal (2018)	8,5	-	-	6,0	Öka	↗
5.2. Hyresrätter i bostadsbeståndet, andel (2017)	37	-	-	46	Öka	→
5.3. Genomsnittlig väntetid till särskilt boende för 65-år, antal dagar (2018)	49	52	45	53	Minska	↘
5.4. Arbetslösa, andel (2018)	4,3	3,8	4,7		Minska	→
5.4a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst arbetslöshet	1,3	-	-	-	Minska	-
5.4b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst arbetslöshet	9,9	-	-	-	skillnad	-
5.5. Förvärvsarbetande 20-64 år, andel (2017)	76	75	77	77	Öka	↗
5.5a. inrikes födda	81	81	82	83	Minska	skillnad
5.5b. utrikes födda	61	58	64	60	skillnad	minskar
5.6. Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel (2017)	5,5	4,8	6,3	7,5	Minska	↘
5.7. Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (2018)	51	35	61	45	Öka	↗

5.1. Källa: SCB. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (mars för Uppsala, december för jämförelsekommuner).

5.2. Källa: SCB. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (maj).

5.3. Källa: Kolada (U23401). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (januari).

5.4. Källa: SCB per nyckelkodsområde 5. Nuvärde avser 2018-10-31. Jämförvärde saknas eftersom 2017 baseras på en ny områdesindelning. Det går därför inte att göra detaljerade jämförelser mellan år. Uppdateras en gång per år.

5.5. Källa: SCB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december).

5.6. Källa: Kolada (N02906). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).

5.7. Källa: Kolada (N00973). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

Styrdokument

Bostadspolitisk strategi (KF 2010)

Handlingsplan bostad för alla (KS 2019)

Näringslivsprogram (KF 2017)

Policy och riktlinjer för upphandling och inköp (KF 2018)

Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik (KF 2017)

Riktlinjer för bostadsförsörjning (KS 2016)

Riktlinje för ekonomiskt stöd till lokala aktörer som tar ett övergripande ansvar för sin egen bygds utveckling (KS 2017)

Riktlinjer för stöd till sociala företag (KS 2016)

Inriktningsmål 6 - Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

En utbildning av god kvalitet ger ökad kunskap för alla och är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämlikhet. Utbildningen och lärandet ska utgå från evidens och beprövad erfarenhet. All utbildning ska främja och utveckla värderingar, kunskaper och färdigheter som bidrar till hållbar utveckling. En skola som kompenserar för olika förutsättningar och bakgrund, som bostadsområde och sociala förhållanden, är en förutsättning för ett jämlikt samhälle. En tillgänglig och flexibel vuxenutbildning bidrar till nyanländas integration och möjligheter på arbetsmarknaden. Modellen för skolval utvecklas för att kunna tillgodose önskemål i så hög utsträckning som möjligt och kommunala skolor och fristående skolor behandlas likvärdigt. Alla Uppsalas skolor ska vara framgångsrika och präglas av studiero, trygghet och fokus på kunskap.

Utbildningen ska ge barn och elever förutsättningar att minst nå kraven för godkända kunskapsmål och nå gymnasieexamen. För att lyckas ges elever förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att deras utveckling och lärande stimuleras i en trygg miljö under hela utbildningskedjan, från förskola till gymnasium. Vi arbetar långsiktigt med att minska barngruppernas storlek i förskolan med målet att alla förskolor ska nå Skolverkets riktmärken. Varje barn ges rätt stöd för att klara av kunskapsmålen. Tidiga insatser i lågstadiet prioriteras. Förskola och skola ska ha tillräckliga kunskaper och resurser för att möta barn med särskilda behov. Elevhälsan bidrar till att den psykiska hälsan ökar. Oavsett ålder ges förutsättningar för ett livslångt lärande, ständig utveckling, god livskvalitet, minskade kunskapsklyftor och goda utbildningsresultat. Det ska finnas möjligheter till omskolning för att tillgodose arbetslivets och samhällets krav på ökad kompetens. Uppsala verkar för ett stärkt samarbete med Uppsalas båda universitet.

Uppdrag

- Utveckla verksamheten med förskolebussar och förbättra infrastruktur för målpunkterna och angoringspunkter så att barn kan erbjudas mer utomhuspedagogik och vistelse i naturen. (UBN, KS, GSN, Skolfastigheter och Sport- och rekreationsfastigheter)
- Intensifiera arbetet med genomförandet av handlingsplan för särskilt begåvade elever. (UBN)
- Utredda möjligheten att i grundskolan förbättra elevernas tillgänglighet till en likvärdig elevhälsa genom till exempel digitala kuratorer. (UBN)
- Genomföra en översyn av förskolornas och skolornas ljudmiljöer i syfte att främja arbetsmiljö, studiero och målpuppfyllelse. (UBN och MHN)
- Utöka verksamheten med lärarassistenter så att fler skolor omfattas. (UBN)
- Genomföra projekt där tre alternativ – Heltidsmentorer, utökad elevhälsa och socialarbetare med placering i skolan – prövas. (UBN och SCN)

- Arbetsmiljön i grundskola och vuxenutbildning ska anpassas för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. (UBN och AMN)
- Vidta åtgärder för att öka närvaron i skolan och tidigt upptäcka elever i riskzonen för problematisk skolfrånvaro (UBN).
- Utredda förutsättningar för större förskolegårdar där möjlighet finns för att möjliggöra ur- och skuravdelningar med bas på gården. (KS och UBN)
- Säkerställa att särskilda undervisningsgrupper finns i tillräcklig utsträckning och se över finansieringsmodellen så att stödet blir tillgängligt för de elever som behöver. (UBN)
- Ta fram en strategi för ökad likvärdighet mellan kommunens skolor och arbeta för att skolor med lägre resultat förbättras samt att skolor med goda resultat fortsätter sitt framgångsrika arbete. (UBN)
- Verka för stärkt kvalitet på fritidshemmen och att andelen legitimerade fritidspedagoger ökar. (UBN)
- Genomföra en genomlysning av samverkan, metoder och finansieringsmodeller avseende elever med stort stödbehov. (UBN, SCN och OSN)

En lyckad skolgång är grunden för människors möjlighet till egen försörjning och att utvecklas som självständiga individer. En lyckad skolgång är också grunden för Uppsalas tillväxt och konkurrenskraft. Förskolan och skolan stärker elevernas förmåga att använda sina kunskaper som invånare i ett demokratiskt samhälle.

Alla barn och elever ska, oavsett sociala och ekonomiska hemförhållanden, kön, sexuell läggning, könsidentitet, könsuttryck och funktionsnedsättning, ges förutsättning för en bra skolgång. Miljön i förskolor och skolor ska vara trygg och ge studiero. Grunden för det livslånga lärandet läggs i tidig ålder. Varje barn och elev ska ges stöd och utmaningar för att nå sin fulla potential och lämna gymnasieskolan med de kunskaper som krävs för fortsatta studier eller för arbete. Det förberedande arbetet påbörjas redan i förskolan. Det innebär att alla medarbetare i Uppsalas förskolor och skolor har ett gemensamt ansvar för framgången i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Barn- och elevantalet i förskolor och skolor fortsätter att öka. I Uppsala ska man kunna vara trygg med att det finns en bra skola nära där man bor. Arbetet med att motverka skolsegregation ska intensifieras. Det medför ett behov av att under de närmaste åren utöka antalet platser i förskola med 900 platser och i grundskola med 2200 platser. Ett väl fungerande samarbete mellan förvaltningar och bolag behövs för att förskolor och skolor ska komma på plats i rätt tid, med rätt dimensionering och till en rimlig kostnad.

Elever och föräldrar ska fritt kunna välja skola. Uppsala fortsätter utveckla skolvalet för att kunna tillgodose önskemål i så hög utsträckning som möjligt. Kommunala skolor och fristående skolor ska behandlas likvärdigt.

Kunskapsresultaten har utvecklats klart positivt mellan 2017 och 2018 när det till exempel gäller, andelen elever som blir behöriga till gymnasiet efter årskurs 9, men fortsatt arbete behövs. Andelen elever som behöver särskild anpassning och stöd har ökat. För att klara av kunskapsmålen är det viktigt att barn och elever mår bra. Satsningen på pulshöjande aktiviteter inom skolan ska fortsätta. För att höja kunskapsresultaten behöver lärarna få fokusera på sitt kärnuppdrag. Satsningen på lärarassistenter ska fortsätta och kompletteras med alternativ för att underlätta lärares arbetsbörda och öka elevernas måluppfyllelse. Skolan ska styras med tillit till

professionerna. Barns och ungas möjligheter till skapande verksamhet, genom utbyggnad och utveckling av kulturskolverksamheter, ska fortsätta.

Vuxenutbildningen ska ge förutsättningar för ett livslångt lärande, god livskvalitet och minskade kunskapslyftor. Vuxenutbildningen ska även tillgodose arbetslivets och samhällets krav på efterfrågad kompetens. Att jobba för en god kompetensförsörjning är en viktig strategi för att möta utmaningarna i ett växande Uppsala. Det breda utbudet av yrkesutbildningar för både unga och vuxna behövs för att säkra kompetensförsörjningen inom bristyrken. Med språkutbildningar och ett brett utbud av yrkesutbildningar i kombination kan nyanlända genom vuxenutbildningen ges bra förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden.

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
6.1. Medelvärde för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldraenkäten, lägeskommun (2019)	87	87	86	87	Öka	➔
6.2. Trivsel i skolan (2019)	79	78	82	77	Öka	~
6.2a. Trivsel för barn som har bedömd klinisk psykisk ohälsa	43	38	53	41	Minska	-
6.2b. Trivsel för barn som inte har bedömd klinisk psykisk ohälsa	86	84	87	84	skillnad	-
6.3. Grundskoleelever som är behöriga till yrkesinriktade program i gymnasieskolan, lägeskommun, andel (2018)	87	88	86	84	Öka	~
6.4. Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9, 17 ämnen, lägeskommun (2018)	238	253	226	227	Öka	~
6.5. Elever med minst B i samtliga ämnen årskurs 9, kommunala skolor, andel (2018)	4,5	8,1	1,8	4,5	Öka	➔
6.6. Gymnasieelever med examen inom tre år, lägeskommun, andel (2018)	68	70	65	65	Öka	↗
6.7. Elever med minst E i samtliga kurser, avgångselever gymnasieskolan, kommunala skolor, andel (2018)	74	77	71	70	Öka	-
6.8. Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända (2018)	91	93	88	87	Öka	↗
6.9. Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända (2018)	86	88	82	81	Öka	➔
6.10. Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända (2018)	95	94	95	92	Öka	~
6.11. Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år (2017)	11	-	-	17	Öka	↘

6.1. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: föregående år. Uppdateras en gång per år (maj).

6.2. Källa: Liv och hälsa – ung. Avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Särredovisningen är för ny för att det ska gå att se trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

6.3. Källa: Kolada (N15424). Nuvärde avser läsåret 2017/18. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Uppdateras en gång per år (oktober).

6.4. Källa: Kolada (N15504). Nuvärde avser läsåret 2017/18. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).

6.5. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år (preliminärt augusti, definitivt november).

6.6. Källa: Kolada (N17448). Nuvärde avser läsåret 2017/18. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Ökningen består åtminstone delvis av att elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) inte längre finns med i den officiella statistiken från och med 2016.

6.7. Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Mättet är så nytt att det inte går att utläsa trend.

6.8. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (februari).

6.9. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (februari).

6.10. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (februari).

6.11. Källa: Kolada (U09810). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2017. Uppdateras en gång per år (juni).

Styrdokument

Barn- och ungdomspolitiskt program (KF 2009)

Biblioteksplan (KS 2016)

Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2017–2020 med utblick mot 2030 (KS 2017)

Inriktningsmål 7 - Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Uppsalas invånare har möjlighet till ett aktivt liv. Invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun. Alla har rätten att bestämma över sitt liv och styra sin vardag. Stöd, vård och omsorg har god kvalitet och utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Moderna hjälpmedel och digital teknik ska användas för att öka självständigheten och därmed upplevelsen av trygghet, frihet och tillgänglighet för invånare med funktionsnedsättning och deras anhöriga. Individens egna resurser tas till vara. Tidiga och förebyggande insatser prioriteras för att utjämna klyftorna. Grupper som har störst behov beaktas särskilt och skyddet för utsatta barn stärks.

Äldreomsorgen ska kännas trygg för Uppsalas äldre och deras anhöriga. Det ska finnas valfrihet för äldre att välja utförare av omsorg, samtidigt som kvaliteten alltid ska värnas. Kvaliteten inom äldreomsorgen ska stå i fokus, både i egen och i upphandlad verksamhet. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Uppdrag

- Pröva möjligheten till samordning för hjälp med och stöd i myndighetskontakter i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. (OMN, UBN, SCN, AMN och PBN)
- Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven. (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)
- Slutför förhandling med Region Uppsala för införande av ett lokalt Seniorskort för kollektivtrafik. (KS)
- Motverka det digitala utanförskapet hos äldre och personer med funktionsnedsättning genom stödinsatser. (OMN och ÄLN)
- Inled arbetet med att wi-fi blir norm på vård- och omsorgsboenden. (KS och ÄLN)
- Kostnaden för att sänka färdtjänstavgifterna till samma nivå som kollektivtrafiken ska utredas. (GSN)
- Arbeta för att överföra ansvar för färdtjänst till Region Uppsala. (KS och GSN)
- Utreda möjligheten för personer med beviljad färdtjänst att åka gratis med kollektivtrafik. (KS och GSN)
- Utreda förutsättningarna för en gemensam ingång till sociala nämnder för att underlätta snabb handläggning. (SCN, OSN, AMN och ÄLN)

Uppsalabor med funktionsnedsättning och deras anhöriga ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet. Individens egenmakt, delaktighet och rätt att välja har stärkts men utvecklingen ska fortsätta. Insatser i rätt omfattning och av god kvalitet är viktigt för att verksamheten ska vara socialt och ekonomiskt hållbar. Vården och omsorgen ska jämlikt möta invånarnas behov. Åldersstrukturen i Uppsala kommun förändras de kommande åren. Antalet barn och ungdomar i skolåldern förväntas öka, men det är gruppen äldre personer som står för den största befolkningsökningen efter 2021. Samhällsutveckling och förändrad demografi ställer krav på förändrade och nya

insatser. Fler människor överlever sjukdomar och trauman tack vare den medicinska utvecklingen. Det innebär att fler lever med funktionsnedsättning efter behandlad sjukdom och behöver stöd och service för att klara sin vardag.

Viktiga faktorer som påverkar vården och omsorgen, utöver de lagar och förordningar som styr, är bland andra en åldrande befolkning, demografiförändring, kompetensförsörjning, ökad psykisk ohälsa och digitalisering. För att kunna tillgodose invånarnas behov på sikt krävs ett långsiktigt förebyggande arbete. Därigenom kan också behovet av mer omfattande vård- och omsorgsinsatser minska. De ekonomiska förutsättningarna är en stor utmaning för samtliga nämnder inom vård- och omsorgsområdet.

Ökade behov

Barn och ungdomar i skolålder är en av de grupper som förväntas att öka betydligt fram till 2021, vilket märks inte minst i ökningen av antalet orosanmälningar för barn och unga. När det gäller barn 0–12 år är ökningen så hög som 364 procent mellan åren 2007 till 2018.

Fram till år 2030 förväntas antalet personer över 80 år öka med cirka 65 procent jämfört med år 2019, vilket innebär ett ökat behov av vård- och omsorgsinsatser under det närmaste decenniet. Den årliga ökningen är betydligt högre under den senare hälften av perioden jämfört med åren 2020–2022, men även på kort sikt kommer fler äldre behöva hjälp i hemmet eller vara i behov av särskilt boende. Det finns ett ökat behov av förebyggande insatser och samverkan med andra aktörer för att möta det ökande antalet äldre. Samverkan när det gäller äldres boende på den ordinarie bostadsmarknaden och samverkan kring hälsofrämjande insatser riktade mot äldre med en mängd aktörer, såsom Region Uppsala, civilsamhället och näringslivet, är särskilt viktigt för att på sikt kunna minska behovet av vård- och omsorgsinsatser.

Antalet personer med så kallad dubbeldiagnos, både psykisk sjukdom och missbruk, som har behov av god man eller förvaltare ökar. Det är ofta svårt för lekmän att klara av att hantera detta både utifrån kompetens, tid och ersättningsnivå. Det har därför framförts att en professionalisering av dessa uppdrag skulle kunna vara aktuell. En utredning kommer att tillsättas under 2019 för att göra en översyn av dagens lagstiftning gällande gode män och förvaltare för att kunna möta de behov som finns i samhället.

Jämlikhet och jämställdhet

En nära samverkan mellan kommun och region är en förutsättning för att invånarna ska få tillgång till jämlik och kvalificerad vård och omsorg. Det gäller även en ökande andel multisjuka äldre. Uppsala kommun ska fortsätta satsningen på närvårdsutveckling tillsammans med Region Uppsala.

Ökad uppmärksamhet har under senare år riktats mot frågor kring jämlikhet och jämställdhet inom vård och omsorg. Mot den bakgrunden har även de nationella målen för äldrepolitiken kompletterats med ett femte mål, om att äldre kvinnor och män ska erbjudas en jämställd och jämlik vård och omsorg. I uppföljningen av vård och omsorg har därför jämställdhetsanalyser blivit allt viktigare.

Lagändringar

Regeringen har beslutat om en översyn av socialtjänstlagen. Utredningen ska vara klar i juni 2020. Socialtjänstens verksamhet ska kunna anpassas efter förändringar i omvärlden och samverkan mellan aktörer är nödvändigt för att samhällets resurser ska användas på bästa sätt samtidigt som en alltmer kunskapsbaserad socialtjänst är

önskvärd. Den enskilde ska erbjudas en socialtjänst som utgår från individens behov där insatserna bygger på bästa tillgängliga kunskap. Utredaren har också fått i direktiv att förtydliga barnrättsperspektivet, äldreomsorgen och övriga insatser inom socialtjänsten. Uppdraget ska även omfatta socialnämndens möjligheter att delegera beslutanderätt. När det gäller målgruppen äldre har redan ett antal betydelsefulla ändringar genomförts i socialtjänstlagen. Det gäller framförallt att kunna erbjuda äldre att få hemtjänst utifrån ett mer förenklat beslutsfattande. Men även att ge kommunen möjlighet att inrätta en ny särskild boendeform; biståndsbedömt trygghetsboende.

Regeringen beslutade den 16 mars 2017 att uppdra åt en särskild utredare att se över delar av föräldraskapsregler om fastställande av faderskap och föräldraskap, bland annat föräldraskapspresumtion. En del i uppdraget var lämna förslag på hur bekräftelse av faderskap och föräldraskap för ogifta kan moderniseras och förenklas. Utredaren fick också i uppdrag att göra en översyn av de författningar som reglerar rättsgenetisk undersökning vid utredning av faderskap. Utredningen varit ute på remiss och förslaget är att de nya reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Översynen av insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade och assistans enligt socialförsäkringsbalken överlämnades till regeringen i januari 2019. Utifrån januariavtalet har regeringen valt att bryta ut frågan om sondmatning och andning innan man gör om resten av LSS-lagen. I en promemoria föreslås behov av hjälp med andning och sondmatning utgöra ett sådant grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans enligt LSS. Lagändringarna bedöms träda i kraft den 1 januari 2022.

Den 1 januari 2020 blir FN:s konvention om barns rättigheter svensk lagstiftning. Den nya lagen kommer att innebära att de mänskliga rättigheter som rör barn samlas i en lag vilket ska bidra till en helhetssyn. Med barnkonventionen som lag kan barn i större utsträckning förväntas involveras i beslut som rör barnet självt.

Regeringen tillsatte en utredning i mars 2017 för att stödja landstingen, berörda myndigheter och organisationer i arbetet med att samordnat utveckla en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården. Ytterligare tilläggsdirektiv beslutades i augusti 2018 som fördjupar uppdraget till att omfatta förutsättningarna för att samordna vårdinsatser för patienter med omfattande och komplexa vårdbehov och överväga en författningsreglering som ställer krav på patientkontrakt i form av en övergripande vårdplan. Slutbetänkande ska överlämnas i mars 2020.

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
7.1. Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen (2018)	51	50	52	51	Öka	➔
7.2. Ej återaktualiserade ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (2018)						
7.2a. Barn 0-12 år	66	66	67	74	Öka	➔
7.2b. Ungdomar 13-20 år	65	69	62	72	Öka	~
7.2c. Vuxna med missbruksproblem	81	81	80	72	Öka	~
7.3. Brukare inom daglig verksamhet som trivs på sin dagliga verksamhet, andel (2018)	57	~	75	80	Öka	-

7.4. Brukare som är nöjda med sin äldreomsorg, andel (2018)						
7.4a. Särskilt boende	78	76	81	80	Öka	→
7.4b. Hemtjänst	86	85	88	85	Öka	→
7.5. Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde (2018)						
	18	18	18	16	Minska	→
7.6. Kvalitetsaspekter, andel av maxpoäng (2018)						
7.6a. LSS grupp- och serviceboende	74	-	-	78	Öka	~
7.6b. Särskilt boende äldreomsorg	76	-	-	69	Öka	→
7.7. Invånare 16-84 år med normalvikt, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)						
	53	58	49	44	Öka	↘
7.8. Alkohol-Narkotika-Tobak						
7.8a. Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel (%) (2019)						
7.8b. Gymnasieungdomar som aldrig druckit alkohol (2019)	19	15	22	15	Minska	→
7.8c. Gymnasieungdomar som aldrig använt narkotika (2019)	25	20	29	26	Öka	→
7.8d. Gymnasieungdomar som aldrig har rökt (2019)	85	85	79	84	Öka	→
	45	43	48	48	Öka	→
7.1. Källa: Kolada (U30400). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).						
7.2. Källa: Kolada (U33461, U33400, U35409). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år.						
7.3. Källa: Kolada (U28538). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: R9-kommunerna (förutom Gävle och Linköping, som inte lämnat uppgift). Uppdateras en gång per år.						
7.4. Källa: Kolada (U23471, U21468). Andel som svarat mycket nöjd eller ganska nöjd. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (oktober).						
7.5. Källa: Kolada (U21401). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping och Örebro som inte lämnat uppgift). Uppdateras en gång per år.						
7.6. Källa: Kolada (U28423, U23432). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping och Örebro som inte lämnat uppgift). Uppdateras en gång per år (januari).						
7.7. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Med normalvikt avses BMI 18,5-24,9. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).						
7.8a. Källa: Kolada (U01404). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vartannat år (november).						
7.8b-d. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolan åk 2. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).						

Styrdokument

Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016)

Äldrepolitiskt program (KF 2009)

Överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning i Uppsala län (KF 2013)

Inriktningsmål 8 - Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Kommunens verksamhet har mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättvisa som utgångspunkt. Uppsala kommun ska vara en föregångskommun där ett aktivt demokratiarbete leder till invånare som förstår hur de kan påverka och hur beslut fattas. Uppsalas invånare är delaktiga och har inflytande. Uppsalas invånare har åsikter och förslag om kommunens utveckling och är en resurs som ska tas till vara. Tekniska lösningar och strategiska kommunikationsval används för en innovativ, lyhörd och inkluderande medborgardialog. En aktiv dialog ska föras med fackförbund, företag, föreningsliv och civilsamhället. Kommunen verkar för ett ökat och mer jämlikt valdeltagande och stärker underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande. Särskild hänsyn ska tas till barns- och ungdomars perspektiv. Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Ett starkt partnerskap mellan flera aktörer bidrar till samhällsutvecklingen.

Kommunen kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet i alla kontakter med invånare, företag, organisationer och besökare. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar. Invånares, brukares och medarbetares erfarenheter och kompetens ska tas till vara i utveckling av verksamheten.

Uppdrag

- Öka valdeltagande i områden och för grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. (KS och VLN)
- Uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter inom områdena fred, demokrati och yttrandefrihet.
- Utveckla och samordna kommunens synpunktshantering, bland annat med att förbättra e-tjänster och digitala lösningar med invånaren i fokus, i syfte systematisera förbättringsarbete och stärka förmågan till verksamhetsutveckling. (KS)
- Arbeta med att öka medborgarnas möjlighet till påverkan genom att ha dialog med fler medborgargrupper och utveckla former för att genomföra medborgardialog på fler språk än svenska.
- Utveckla formerna för brukarmedverkan vid verksamheternas kvalitetsarbete. (OSN och SCN)
- Förbättra företagets villkor i Uppsala med möjlighet till enklare kontakter, ökad ömsesidig förståelse och snabbare handläggning. (KS, GSN och PBN)
- Utveckla föreningservices tillgänglighet med avseende på nyckelhantering, tidsbokning och direkt support till föreningslivet. (IFN)
- Utforma ett bokningssystem som möjliggör att föreningslivet kan vända sig till ett bokningssystem för bokning av träningstider i kommunens samtliga hallar och anläggningar. (IFN och Fyrishov)

Att delta i det som händer i samhället är en rättighet och en förutsättning för demokrati. Uppsala kommun ska vara en föregångskommun med välinformerade och delaktiga invånare som förstår hur beslut fattas och hur de har möjlighet att påverka dem. Förutsättningarna att utnyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka alla samhällsgruppers deltagande.

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Uppsala kommun och att hitta rätt information. Möjligheterna för dialog ska öka. Medborgardialogen ska utvecklas utifrån invånarnas behov och i enlighet med SKL:s delaktighetstrappa. Kommunen ska kommunicera på rätt sätt med rätt målgrupp och med moderna tekniska lösningar och strategiska kommunikationsval. På landsbygden är medborgarbudget ett sätt att involveras invånarna i beslut om hur kommunens resurser ska användas.

Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Ett ideellt engagemang ger förutsättningar för en bättre folkhälsa, bidrar till ett bredare kulturliv samt ökar delaktigheten och känslan av att finnas i ett socialt sammanhang. Överenskommelsen mellan föreningslivet och Uppsala kommun (ÖK) lägger grunden för ett starkt civilsamhälle.

För att ytterligare stärka demokrati och delaktighet införs ett kontaktcenter. Genom en samlad ingång till kommunens verksamheter underlättas kontakt med kommunen. Kontaktcenter ska svara på och hantera en stor andel av återkommande frågor och ärenden.

Förtroendevalda i Uppsala kommun ska ha goda förutsättningar att genomföra sitt förtroendeuppdrag. Det innebär ett gott administrativt stöd och underbyggda, kvalitetssäkrade beslutsunderlag. Invånarens möjlighet till insyn i Uppsala kommuns verksamheter säkras genom hög transparens och rättssäkerhet i såväl de demokratiska processerna samt den kommunala verksamheten. Såväl invånare som förtroendevalda ska enkelt och säkert ha tillgång till kommunens information.

En förutsättning för en framgångsrik verksamhet är motiverade medarbetare som ser sin roll i helheten och har ett tydligt mandat att bidra till verksamhetens utveckling. Genom en ändamålsenlig systematik för att arbeta med ständiga förbättringar och möjligheten att lära av andra skapas goda förutsättningar för chefer och medarbetare att förbättra verksamheten och skapa innovationer. Ett ständigt lärande och förändring kommer vara en förutsättning för att klara det kommunala uppdraget.

Den kommunala servicen ska utvecklas så att den passar de personer som verksamheten riktar sig till. Uppföljning och analys ska användas för att lära. Kommunen ska utveckla sina verksamheter tillsammans med invånare, intressenter och medarbetare. Kommunen ska vara öppen för idéer, kritik och frågor, samt använda synpunkterna för att systematiskt utveckla verksamheten.

Förändringstrycket inom IT och digitalisering är stort. Invånaren ställer allt högre krav på att snabbt och enkelt få tillgång till information och kunna ta del av kommunens tjänster. Samtidigt ställs nya krav från lagstiftning kring insyn, delaktighet och rättssäkerhet. Kommunen behöver utveckla digitala tjänster som är enklare och bättre för mottagaren av kommunens samhällsservice. Kommunen behöver även använda de ökande möjligheterna att delta i utveckling av gemensamma nationella tjänster.

IT-utveckling och digitalisering är en förändringsmotor i kommunens utveckling och en möjliggörare för effektiva informationsflöden och ökad öppenhet. Genom en samlad

IT-organisation, en gemensam plan för IT-utveckling och ett samlat grepp om leverantörer och kostnader möjliggörs det nödvändiga förändringsarbetet. IT-utveckling och digitalisering skapar goda förutsättningar för att nå en ökad kvalitet till en lägre kostnad i kommunens verksamheter. Att identifiera inom vilka områden som digitaliseringen kan göra störst nytta kommer att vara i fokus under perioden. Processerna för kommunövergripande samverkan inom verksamhetsutveckling med stöd av IT ska bli tydligare.

Nya tekniska lösningar och innovationer för vård och omsorg

Målsättningen är att Sverige år 2025 ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter (Vision e-hälsa). Som ett led i detta arbetar nämnderna inom vård och omsorg aktivt med digitalisering, nya tekniska lösningar och innovationer. Redan idag testas välfärdsteknik i form av sensorer och nya kommunikationshjälpmedel inom omsorgen i Uppsala. Individens och det sociala nätverkets resurser ska tas till vara och möjligheten till att få stöd på hemmaplan ska stödjas och utvecklas. Att värna individens självständighet och i högre grad erbjuda flexibla insatslösningar i närmiljön innebär både ökad kvalitet i tjänsterna och en positiv ekonomisk effekt. Den digitala utvecklingen ska utgå från invånarnas behov och bidra till ökad självständighet, trygghet, tillgänglighet och service. Samtidigt är det viktigt att motverka det digitala utanförskapet, varför invånare som har inte har tillgång till digital teknik eller är i behov av stöd ska få möjlighet att lära sig och kunna ta del av digitala hjälpmedel. En möjlighet att möta behoven är ökad samverkan inom kommunen och med externa parter.

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
8.1. Valdeltagande i senaste kommunvalet, (%) (2018)	86	-	-	83	Öka	↗
8.1a. Förstagångsväljare (2014)	83	-	-	77	Öka	↗
8.1b. Skillnad mellan distrikt med högsta och lägsta deltagande, procentenheter	43	-	-	36	Minska	-
8.2. Ledamöter som lämnat kommunfullmäktige under mandatperioden, antal (augusti 2019)	2	0	2	-	Minska	-
8.3. Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (Nöjd-Inflytande-Index) (2018)	44	46	43	45	Öka	→
8.4. Gymnasieungdomars uppfattning om att påverka kommunen (2019)						
8.4a. Vill vara med och påverka	26	26	26	25	Öka	→
8.4b. Tycker att de har möjlighet att framföra sina åsikter till de som bestämmer	16	11	21	16	Öka	→
8.5. Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)	12	12	13	19	Minska	↘
8.6. Kommunens samarbete med föreningslivet (2018)						
8.6a. Föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet, antal	128	-	-	115	Öka	↗
8.6b. Idéburet-offentliga partnerskap, antal	5	-	-	5	Öka	→
8.7. Genomförda medborgardialoger (2019)	-	-	-		Öka	

8.1. Källa: Kolada (N05401). Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1a Källa: SKL. Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1b. Källa: SKL, se även Kolada (N05833-N05831). Uppsala har 166 valdistrikt. Nuvärde avser valet 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.2. Källa: Valmyndigheten. Nuvärde avser augusti 2018. Jämförvärde saknas. Uppdateras varje tertial.

8.3. Källa: Kolada (U00408). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

8.4. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolans åk 2. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

8.5. Folkhälsomyndigheten. Nationella folkhälsoenkäten. Med socialt deltagande menas deltagande i sportevenemang, studiecirkel, konstutställning, fest, m.m. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

8.6a-b. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: 2017. Uppdateras årligen.

8.7 Källa: Egen uppföljning. Påbörjas under 2019. Jämförvärde föregående år. Uppdateras årligen

Styrdokument

Policy och strategisk plan för IT-utveckling och

digitalisering (KF 2015)

Policy för kommunikation (KF 2017)

Policy för Uppsala kommuns samverkan med den ideella sektorn (KF 2014)

Riktlinje för idéburet partnerskap (KS 2017)

Riktlinjer för medborgardialog (KS 2017)

Riktlinje för samhällskommunikation (KS 2017)

Riktlinjer för sociala medier i Uppsala kommun (KS 2012)

Riktlinjer för styrning av IT (KS 2012)

Riktlinjer för flaggning i Uppsala kommun (2019)

Riktlinjer för mottagande av besök till Uppsala

kommun (KS 2010)

Riktlinjer för Uppsala kommuns studentsamarbete (KS 2011)

Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och

Uppsala kommun 2018-2023 (KF 2018)

Riktlinjer för kvalitetspris (KS 2017)

Kvalitetspolicy (KF 2018)

Riktlinjer för styrdokument (KS 2015)

Inriktningsmål 9 - Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Kommunen ska som attraktiv arbetsgivare utveckla ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt. Uppsala ska vara en föregångskommun vad gäller att anställa personer med funktionsnedsättning. Kommunen har ledare som fungerar som kulturbärare i förbättring, förändring och medskapande. Kommunen har medarbetare med rätt kompetens att möta invånare, företag, organisationer och besökare. Ett aktivt arbete för ett jämställt och hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med bra villkor och utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att både attrahera och behålla medarbetare. I Uppsala gäller lika lön för lika arbete och alla medarbetare har rätt till heltid. I arbetet med kommunens upphandlingar ska de fackliga organisationerna och näringslivsorganisationer involveras för att värna schyssta arbetsvillkor och sund konkurrens.

Uppdrag

- Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS och AMN)
- Förbättra kompetensförsörjningen inom förskola och fritidshemmen genom fortbildning, utvecklingsmöjligheter och karriärbytpår för medarbetare (KS, UBN och AMN)
- I högre utsträckning erbjuda vikarier inom kommunens verksamhet utbildning och validering för att kunna få fast tjänst. (KS)
- Införa obligatorisk språkundervisning i svenska språket samt språkmentorer för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)
- Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.
- Minska sjukfrånvaro genom att stärka arbetet med hälsofrämjande arbetsätt och hållbar arbetsmiljö. (KS)
- Att genomföra ett löne- och arbetsmiljölyft för att säkerställa rätt kompetens och åstadkomma förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för socialsekreterare. (SCN)
- Möjliggöra för fler deltidsbrandmän (RIB) bland kommunens medarbetare.
- Upprätta ett riktmärke över hur många medarbetare varje chef har. (KS)

Attraktiv arbetsgivare

Att vara en attraktiv arbetsgivare är en av grundförutsättningarna för att kunna erbjuda invånare välfärdstjänster och service av god kvalitet. Uppsalaregionen är en tillväxtregion med god tillgång på arbetskraft inom många områden. Det finns också ett intresse för yrken med hög grad av samhällsnytta. Det ger ett gynnsamt kompetensförsörjningsläge för Uppsala kommun. Men med fler äldre och yngre invånare, fortsatt tillväxt och ökad rörlighet bland befolkningen förändras servicebehovet. På grund av pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster kommer det att uppstå stora rekryteringsbehov inom välfärdssektorn, framförallt förutspås det bli brist på chefer och personal inom vårdsektorn. För att rekrytera och behålla medarbetare och chefer är det viktigt att säkra en hållbar arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter. Redan i dag är vissa kompetenser svåra

att rekrytera, bland annat inom skola, teknik samt vård och omsorg. Öppenhet för innovation och förnyelse kan vara en central betydelse för attraktivitet som arbetsgivare. Det finns också potentiella medarbetare som står långt från arbetsmarknaden som med rätt förutsättningar kan bidra. En betydande resurs finns bland nyanlända om de ges språkstöd och utbildning.

För att attrahera morgondagens medarbetare behöver kommunen öppna upp fler vägar in till många yrkesområden. Praktik, verksamhetsförlagd utbildning, traineeplatser och studentmedarbetarskap ska användas för att marknadsföra kommunen på kort och lång sikt. Parallellt behöver kommunen jobba mer systematiskt för att engagera, motivera och utveckla medarbetare. Möjligheterna till egen utveckling är ett värde som sannolikt kommer bli allt mer intressant för framtidens medarbetare. När servicekraven förändras med värderingsförskjutningar och mångfald, så förändras och diversifieras också vad som är attraktivitet ur ett yrkes- och karriärperspektiv.

Samtidigt ska andra värden bevaras och förvaltas. Kommunen ska fortsätta utmärka sig vad gäller jämställda löner, arbetsvillkor och möjligheter för alla att delta på arbetsmarknaden. Heltid är nödvändigt för att främja jämställdheten i samhället, då kvinnor står för merparten av ofrivilligt deltidsarbetet. Krafttag tas mot uppdelade arbetsdagar och vikarier ska i högre grad erbjudas validering och utbildning för att kunna få fast anställning.

Nuvarande och kommande medarbetare ska möta en arbetsgivare som tar väl tillvara på den mångfald som samhället erbjuder. Kommunen ska vara inkluderande, normkritisk och erbjuder en rättvis, jämställd arbetsplats där frisknärvaron ska öka. Ett aktivt, förebyggande arbete för ett hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med attraktiva villkor och goda utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att behålla rätt kompetenser över tid.

För att klara kompetensförsörjningsutmaningen där färre ska försörja fler och yrken förändras i allt högre takt, behöver rätt kompetens behållas, utvecklas och användas smartare. Det kräver både ett strukturerat och kreativt arbete med kompetensplanering. För att kommunen ska kunna vara nyskapande i sin kompetensförsörjning så krävs god förståelse för hur utveckling och ny teknik kan förändra både servicebehov, förväntningar och arbetsinnehåll i olika yrken. Först med de kunskaperna kan arbetskraft, kompetens och arbetstillfällen matchas ihop på ett träffsäkert sätt.

Verksamheterna inom kommunen behöver också ha beredskap att dela på kompetens över sina organisatoriska gränser. Ytterligare en åtgärd som kan häva effekterna av minskad personaltäthet är samverkan med aktörer utanför kommunen som kan och vill bidra till samhällets utveckling på nya sätt.

Att rekrytera och behålla goda chefer och ledare är avgörande för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare. Ökad samverkan kring ledarskap behövs med andra aktörer i regionen. Cheferna har en nyckelposition i det löpande arbetet med att ställa om verksamhet, kompetens och organisation i förhållande till förändrade servicebehov.

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
9.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd Medborgar-Index) (2018)	61	63	59	62	Öka	~
9.1a. Boende i centralort	62			60	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.1b. Boende i annan tätort	54	-	-	65		
9.1c. Boende utanför tätort	60			55		
9.2. Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet (2018)	56	54	58	58	Öka	➔
9.2a. Boende i centralort	57			56	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.2b. Boende i annan tätort	51	-	-	62		
9.2c. Boende utanför tätort	60			49		
9.3. Företagarnas uppfattning av kommunens service (2018)	71	-	-	72	Öka	↗
9.4. Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex (2019)	78	78	76	78	Öka	-
9.5. Index över attraktiva arbetsvillkor (2017)	104	-	-	98	Öka	➔
9.6. Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent (2018)	6,3	7,1	4,2	6,6	Minska	➔
9.7. Medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel (juli 2019)	12	14	9	10	Minska	↘
9.8. Lönegap median kvinnor-median män anställda av kommunen, kr (2018)	135	-	-	-33	0	↗
9.9. Könsfördelning hos kommunanställda (augusti 2019)	-	73	27	74	50%	Skillnad minskar över tid
9.9a. Könsfördelning hos samtliga chefer	-	71	29	73	Andel kvinnor ska minst vara i nivå med könsfördelningen totalt	Skillnad minskar över tid
9.9b. Könsfördelning hos chefer som leder chefer	-	64	36	65		
9.9c. Könsfördelning hos chefer som leder medarbetare	-	72	28	73		
9.10. Heltidsanställda månadsavlönade, andel (2018)	90	90	91	83	Öka	↗

9.1. Källa: Kolada (U00401). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

9.1a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år (januari).

9.2. Källa: Kolada (U00400). Se 9.1 för detaljer.

9.2a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Se 9.1a-c för detaljer.

9.3. Källa: Kolada (U07451). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

9.4. Källa: Kolada (U00200). Nuvärde avser 2017. Uppsala har ännu inte genomfört undersökningen tillräckligt ofta för att det ska gå att se en trend. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner (utom Linköping och Norrköping som inte lämnat uppgift.). Uppdateras en gång per år.

9.5. Källa: Skandinaviska nyckeltalsinstitutet. Nuvärde avser 2017. Maximal nivå är 180. Jämförvärde: median av deltagande kommuner. Uppdateras en gång per år (april).

9.6. Källa: Kolada (N00090). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (mars).

9.7. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser juli 2019. Jämförvärde saknas. Uppdateras varje tertial.

9.8. Källa: Kolada (N00951). Nuvärde avser augusti 2019. Lönegapet avser skillnad i medianmånadslön mellan kvinnor och män. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

9.9. Källa: Egen uppföljning (Heroma/Hypergene). Nuvärde avser 2018. 9.9 a-c Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde: genomsnitt för andel kvinnor 2015-2017. Uppdateras en gång per år.

9.10. Källa: Kolada (N00206). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (april).

Styrdokument

Arbetsgivarstadga (KF 2014)

Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan (KF 2012) och tillhörande riktlinjer (KS 2014-2015)

Delegationsordning (KF 2018)

Policy och riktlinjer mot mutor (KF 2014)

Reglemente för styrelser och nämnder (KF 2017)

Regler för arvode och ekonomiska ersättningar för förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2019-2022 (KS 2019)

Riktlinjer för bisyssla i Uppsala kommun (KS 2014)

Riktlinjer för fördelning av ansvaret för

arbetsmiljöuppgifter i Uppsala Kommun (KS 2015)

Riktlinjer för hälsofrämjande arbetsmiljö (KF 2015)

Riktlinjer för intern rörlighet, övertalighet samt

bemanning i Uppsala kommun (KS 2015)

Riktlinjer för premiering och prisutdelning i Uppsala kommun (KS 2016)

Riktlinjer för stöd- och skyddsinsatser för förtroendevalda (KS 2018)

Uppsala kommuns regler för tjänstledighet för vård av barn (KS 2017)

Omvärld och förutsättningar

Världen ändras hela tiden. Förändringar av invånarnas värderingar och av befolkningens sammansättning, teknikutvecklingen, globaliseringen och klimatpåverkan är fem globala trender som påverkar världen, Sverige och även Uppsala kommun.

I Uppsala kommuns omvärldsanalys bryts de fem globala trenderna ner i nio regionala trender. De nio regionala trenderna är identifierade och framlyfta eftersom de bedöms ha stor påverkan på Uppsalas förutsättningar att utvecklas till en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun med upp emot 340 000 invånare år 2050.

Värderingsförändring	Demografisk förändring	Teknikutveckling	Globalisering	Klimatförändring
Ökad polarisering Ökat fokus på jämställdhet Ökad mångfald	Ökat fokus på livsmiljö och boende Åldrande befolkning	Ökad digitalisering Förändrade kompetens och utbildningsbehov	Ökad internationellisering och ökad global rörlighet	Miljö- och klimatförändringar

De nio trenderna och deras koppling till de fem globala trenderna

I årets omvärldsanalys betonas tre förändringstryck – tre slutsatser – som har särskilt stor påverkan på kommunens verksamhet.

Tre viktiga slutsatser från omvärldsanalys 2019

- **Stärka framtidstron och öka inkluderingen.** Samhällsklimatet upplevs som allt hårdare. Lokalt kan detta ta sig uttryck i form av social oro och en ökad närvaro av icke-demokratiska krafter och metoder. Känslan av trygghet och inkludering i samhället behöver stärkas, främst för unga, genom tidiga och samordnade insatser inom utbildningssystem, socialtjänst och kultur- och fritidsverksamhet. Kommunens resurser behöver fördelas på ett sätt som ökar förutsättningarna för jämlika levnadsvillkor.
- **Säkerställa en hållbar samhällsbyggnad med ekonomin i balans.** Uppsala står inför en snabb expansion. En utmaning består i att bygga ut den kommunala verksamheten, infrastrukturen och bostadsbeståndet i takt med att befolkningen växer. För att säkra en långsiktigt hållbar samhällsbyggnad och klara finansieringen krävs god ekonomisk hushållning, stärkt fokus på näringslivstillväxt, planering och samverkan såväl inom kommunkoncernen som med externa aktörer.
- **Våga tänka nytt och vara nyskapande.** Den förändrade demografiska strukturen innebär att färre personer kommer att försörja fler framöver, samtidigt som behoven ökar i de personalintensiva verksamheterna som barnomsorg, skola och äldreomsorg. För att skapa effektiva och kvalitativa välfärdstjänster behöver kommunen tänka och arbeta annorlunda i framtiden. Innovationer, digitalisering, införandet av välfärdsteknik och en ökad samverkan såväl inom kommunkoncernen som med externa aktörer är åtgärder som kommunen kan använda sig av för att uppnå ett mer effektivt resursutnyttjande.

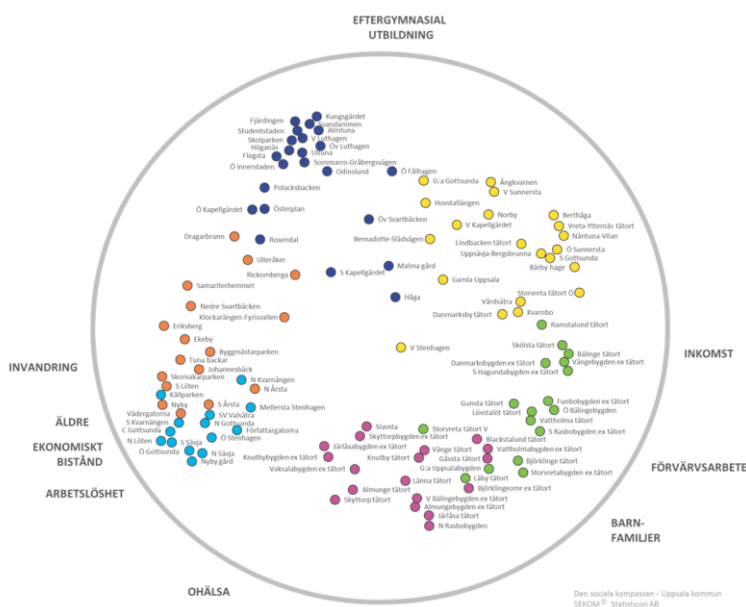
Värderingsförändringar

Ökad polarisering

Uppsala är en ekonomiskt välmående kommun. Utbildningsnivån är hög, arbetslösheten är låg och Uppsalaborna har generellt sett en god hälsa. Men Uppsala är också socioekonomiskt delat.

Inom flera områden i samhället ökar polariseringen. Ojämligheten i levnadsvillkor ökar, både mellan individer och mellan olika bostadsområden. Inkomstskillnaderna växer liksom skillnaderna i sysselsättning och hälsa. Samtidigt präglas det offentliga samtalet allt mer av personligt tyckande snarare än av faktabaserade slutsatser.

I likhet med andra större kommuner i Sverige finns skillnader i hälsa, utbildning, arbete och upplåtelseformer mellan olika bostadsområden i kommunen. En stor inflyttning till kommunen och historiskt höga och fortsatt ökande bostadspriser har bidragit till att driva på denna utveckling.

Karaktärsdrag för bostadsområden i Uppsala kommun. Källa: Den sociala kompassen – nio nyanser av Uppsala (2018).

I den sociala kompassen återfinns Uppsalas olika bostadsområden utspridda i en cirkel. På cirkelns utsida finns de variabler som mäts. Varje variabel fungerar som ett slags "magnet" som drar områdena till sig beroende på hur mycket området präglas av variabeln. Variablernas placering runt cirkeln är gjord utifrån i vilken utsträckning de samvarierar. Kartläggningen ger en bild av att Uppsala kommun består av sex olika socioekonomiska landskap.

Ljusblå: Höga ohälsotal, hög arbetslöshet, hög andel med ekonomiskt bistånd, hög andel födda i ett land utanför EU/EFTA. **Orangea:** Höga ohälsotal, hög arbetslöshet, hög andel med ekonomiskt bistånd, låg utbildningsnivå, låg inkomstnivå, hög andel äldre. **Gul:** Hög inkomstnivå, låg arbetslöshet, låg andel invånare med ekonomiskt bistånd. **Mörkblå:** Hög andel unga vuxna med hög utbildningsnivå, lågt ohälsotal, låg andel förvärvsarbete, låg inkomstnivå. **Lila:** Låg utbildningsnivå, låg andel invånare födda utanför EU/EFTA. **Grön:** Hög andel barnfamiljer, hög förvärvsgrad hos befolkningen i arbetsför ålder.

I Uppsala finns det bostadsområden med relativt höga ohälsotal, hög arbetslöshet och hög andel invånare som får ekonomiskt bistånd av kommunen. Utmärkande för dessa

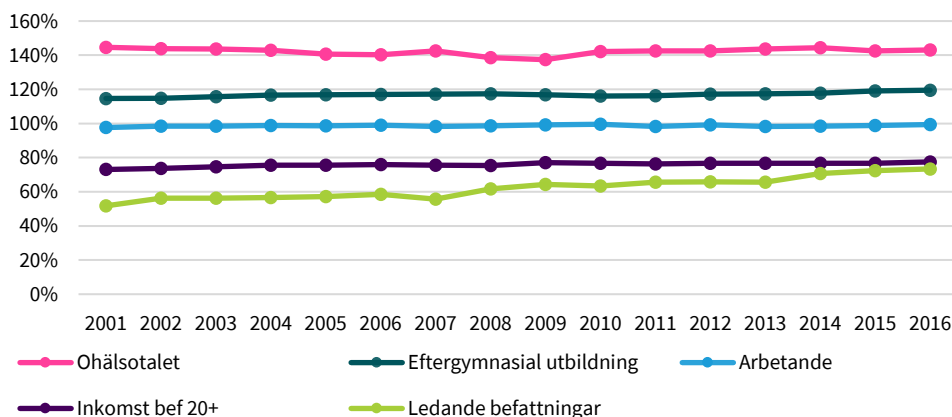
områden är de relativt höga andelarna äldre eller utrikes födda. I kontrast finns områden inom kommunen där ohälsotalen är relativt sett låga och anknypningen till arbetsmarknaden eller eftergymnasiala studier är hög.

Den socioekonomiska ojämlikheten innebär en risk då den kan försvaga den sociala sammanhållningen i Uppsala. Uppsala kommuns trygghetsundersökning (2018) visar till exempel att känslan av trygghet påverkas av var du bor, snarare än vem du är i termer av till exempel ålder, kön eller födelse-region. I socioekonomiskt mer välbärgade bostadsområden upplever invånarna sig generellt sett mer trygga än i socioekonomiskt mer utsatta områden.

Ökat fokus på jämställdhet

Jämställdhet handlar om att kvinnor och män ska ha samma möjlighet att forma sina egna liv och samhället de lever i. Området omfattar frågor om makt, inflytande, utbildning, arbete, hälsa och fysisk integritet.

Även om kvinnor och män i Uppsala arbetar i lika stor utsträckning finns det fortfarande skillnader mellan könen. Kvinnor har generellt sämre hälsa, lägre inkomst och är fortfarande underrepresenterade i ledande positioner. Dessa mönster har varit relativt konstanta de senaste tio åren.

Kvinnors nivå som andel av mäns nivå för utvalda variabler, Uppsala kommun. Källa: SCB

Kvinnor i Uppsala har högre utbildningsnivå än män. Mönstret i skolresultat visar att flickor lyckas bättre än pojkar, vilket på sikt kan öka skillnaden i utbildningsnivå ytterligare. I och med att betydelsen av eftergymnasial utbildning förväntas öka ännu mer på framtidens arbetsmarknad kan kvinnors andel av lönearbete och inkomster komma att öka.

Samtidigt finns en utveckling där den självskattade hälsan bland Uppsalas ungdomar blir allt sämre, särskilt bland flickor. Undersökningar visar också att hedersförtryck är utbrett bland unga. Två tredjedelar av de utrikes födda flickorna i årskurs nio i Uppsala får till exempel inte bestämma helt själva vem de ska gifta sig med. Motsvarande andel för utrikes födda pojkar är drygt 40 procent.

Ökad mångfald

Mångfalden i samhället har ökat de senaste decennierna – med fler talade språk, livsstilar, värderingar och preferenser. Den ökade globala rörligheten och utbytet med omvärlden har fört med sig nya intryck och är en viktig drivkraft för mångfalden i

samhället. Mångfalden ställer krav på hur kommunen utformar sina välfärdstjänster för att tillgodose och möta olika behov och förväntningar.

I takt med att utbildningsnivån och välståndet i samhället ökar, stiger också invånarnas förväntan på inflytande, valmöjlighet och kvalitet. Hur Uppsala kommun uppfattas av invånare, företag och besökare kommer att påverkas av hur väl verksamheterna lyckas med sitt arbete att tillgodose detta.

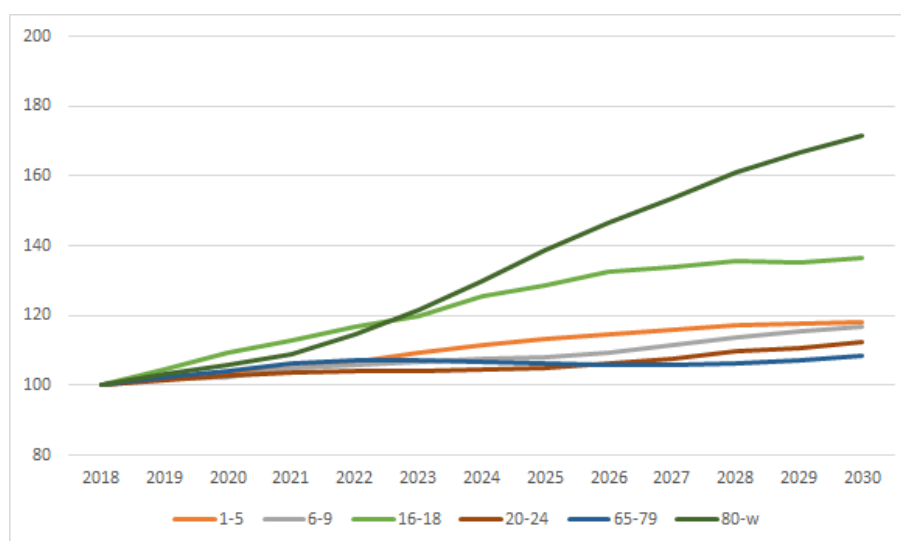
En större mångfald i samhället kan också utmana invanda normer och system. I en alltmer identitetsdriven värld finns det risk för att olika grupper ställs mot varandra på bekostnad av den totala sammanhållningen i samhället. För att kunna verka för en positiv samhällsutveckling är det därför viktigt att människor känner tillit till varandra och till samhällsinstitutionerna.

Demografisk förändring

Befolkningsutveckling

Uppsala Kommun har ökat sin befolkning med över 30 000 invånare de senaste tio åren och med nästan 18 000 sedan år 2014. Den stora befolkningsökningen de senaste åren har framförallt berott på ett stort flyttnetto, dvs att inflyttningen har varit betydligt större än utflyttningen. Uppsala kommun förväntas fortsätta att växa stadigt de kommande årtiondena. Enligt kommunens befolkningsprognos från maj 2019 beräknas befolkningen öka i genomsnitt med drygt 1,8 procent årligen under perioden 2019–2023. Fortsätter kommunen att växa enligt prognosen kan invånarantalet öka till cirka 267 000 år 2030 och upp till 317 000 år 2050.

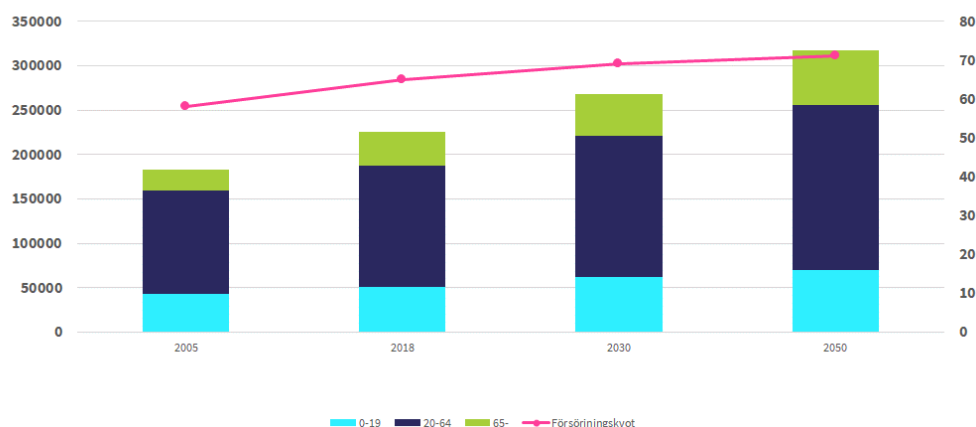
Sammansättningen av Uppsalas befolkning kommer också att förändras jämfört med de senaste åren. Barn och ungdomar i skolåldern (6–19 år) och personer i åldern 80+ är de grupper som förväntas att öka mest under perioden 2019–2023. Den största förändringen finns inom åldersgruppen 13–15 år och 16–18 år samt gruppen kring 80 år (30-talisterna). Dessa åldersgrupper förväntas öka i genomsnitt med mellan 3,6 och 5,7 procent årligen de närmaste fem åren. Även antal barn i grundskoleåldern (6–15 år) tilltar och beräknas öka med 2,2 procent årligen under 2019–2023. Barn i åldern 1–5 år öka också dock enbart med 1,7 procent årligen under samma period.

Demografiska förändringar i relation till 2018, befolkningsprognos maj 2019

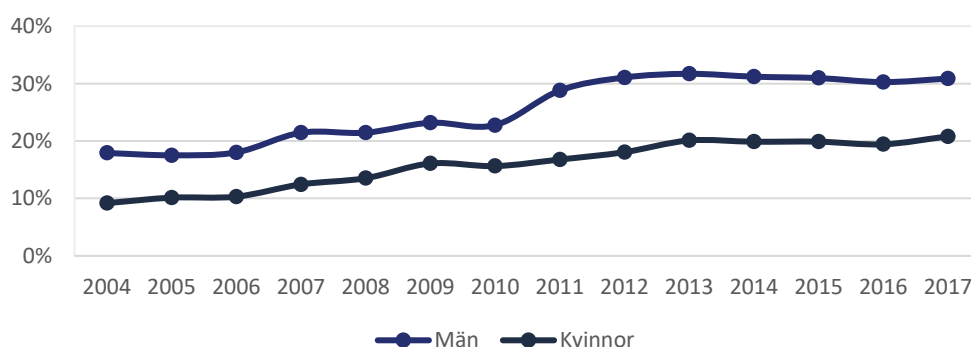
Antalet invånare 65–79 år förväntas öka med 1,7 procent årligen och med 3,8 procent i åldersgruppen 80–89 år under perioden 2019–2023. På medellång sikt, fram till år 2030 kommer åldersgruppen 80+ vara den demografiska grupp som ökar mest.

Ökande antal barn, ungdomar och äldre innebär en ökad försörjningskvot. Den demografiska försörjningskvoten visar hur många yngre och äldre det finns per 100 personer i åldern 20–64 år, de åldrar där flest förvärsarbetar. År 2018 hade Uppsala en demografisk försörjningskvot på drygt 65 jämfört med rikets 76. Den lägre försörjningskvoten beror på att Uppsala har en större andel yngre vuxna eftersom staden är hemvist för två universitet. Fram till år 2030 förväntas försörjningskvoten i Uppsala öka till 69 och till 71 år 2050. Förändringen beror främst på att andelen 65 år och äldre ökar i förhållande till andelen invånare i de förvärsarbetande åldrarna. På längre sikt förväntas fler arbeta längre upp i åldrarna och försörjningskvoten kan därför komma att beräknas genom en annan åldersammansättning.

Åldersfördelning och försörjningskvot i Uppsala kommun. Försörjningskvoten visar hur stor gruppen som ska försörjas (0–19 år och 65+ år) är i förhållande till de som ska försörja (20–64 år). Källa: Kommunprognos 2019

Förändringar i åldersstrukturen inverkar också på konsumtions- och boendemönster och ställer nya krav på samhällets organisation och fördelning av resurser. 1940-talisterna är en stor grupp som närmar sig de åldrar där fler behöver hjälp med allt mer. Förväntningarna är höga, men blir allt svårare att möta i takt med att försörjningskvoten stiger.

Arbetsdeltagande i befolkningen 65–74 år, Uppsala kommun. Källa: SCB.

På arbetsmarknaden pågår ett generationsskifte. De sista personerna av de stora, inflytelserika 1940-talistkullarna lämnar arbetslivet för att gå i pension. För många arbetsgivare innebär det en förlust av medarbetare med lång erfarenhet och bred kompetens. Pensionsavgångarna innebär samtidigt en möjlighet att komma tillrätta med strukturella obalanser på arbetsmarknaden och kan göra det lättare för till exempel ungdomar och utrikes födda att få arbete. En ökad förvärvsfrekvens i åldrarna 65–74 år kan förväntas lindra effekterna av en åldrande befolkning och bidra till att stärka kommunens ekonomi. Möjligheterna är särskilt gynnsamma i en tjänstebetonad ekonomi som Uppsalas, med många arbeten som snarast bidrar till att hålla äldre aktiva än att slita ut dem. Men det förutsätter att arbetsgivare ser gruppen som den resurs den är och tar tillvara de äldres kompetens och erfarenheter.

För att klara sitt välfärdsuppdrag i en tid med ett starkt demografiskt tryck i kombination med en svag ökning i det reala skatteunderlaget måste kommunen fortsätta att skapa resursutrymme genom starkare resultat och fortsätta effektiviseringsåtgärder. De senaste åren har Uppsala kommun genomfört effektiviseringsåtgärder för att sänka kostnaderna. Effektiviseringsåtgärder har riktats främst till de verksamheter där kostnaderna varit högre än fordrat av bland annat demografin, som gymnasieskola, barn- och ungdomsvård och äldreomsorg. Effektiviseringsåtgärder behöver dock fortsätta för att möta det demografiska trycket.

För att identifiera verksamheter med effektiviseringspotential behöver kommunen fortsätta att jämföra sig med kommuner med liknande strukturella förutsättningar, men även med kommuner som visar kostnadseffektivitet i kombination med god kvalitet. De enskilda verksamheterna behöver även jämföra sig med andra verksamheter i den egna kommunen som har vidtagit effektiviseringsåtgärder och visat goda resultat.

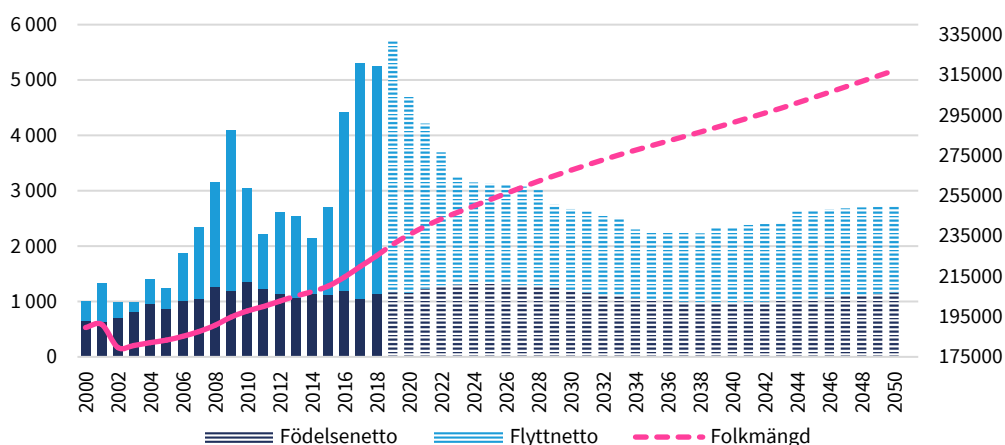
Ökat fokus på livsmiljö och boende

Uppsala är Sveriges fjärde största storstadskommun, med drygt 225 000 invånare. Den stora staden, de olika tätorterna och den rikt befolkade landsbygden gör att Uppsala kan erbjuda en stor variation av boende- och livsmiljöer.

Uppsala har under de senaste åren haft en hög befolkningsökning och prognoser visar på en fortsatt tillväxt. Uppsalas storlek och läget i huvudstadsregionen ger tillgång till en starkt växande och specialiserad arbetsmarknad samt en attraktiv livsmiljö som inkluderar ett brett utbud av kommersiell service och kulturaktiviteter.

Befolkningsökningen förutsätter en kontinuerlig utbyggnad av bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Med det så kallade Uppsalapaketet säkras möjligheterna till en fortsatt hög utbyggnadstakt och förbättringar i kollektivtrafiksystemet. Uppsalapaketet ska bland annat leda till 33 000 nya bostäder, en ny tågstation vid Bergsbrunna och spårvägstrafik i staden.

De senaste årens höga bostadsbyggande innebär att det numera är lätt för personer med resurser att få tag på en bostad i Uppsala. Däremot finns det grupper som har svårt att komma in på Uppsalas bostadsmarknad. Det handlar bland annat om dem som varken har ekonomiska resurser att köpa en bostad, eller möjlighet att klara av de relativt höga hyresnivåerna i nyproducerade hyresrätter och de inkomstkrav som ställs av hyresvärdarna.

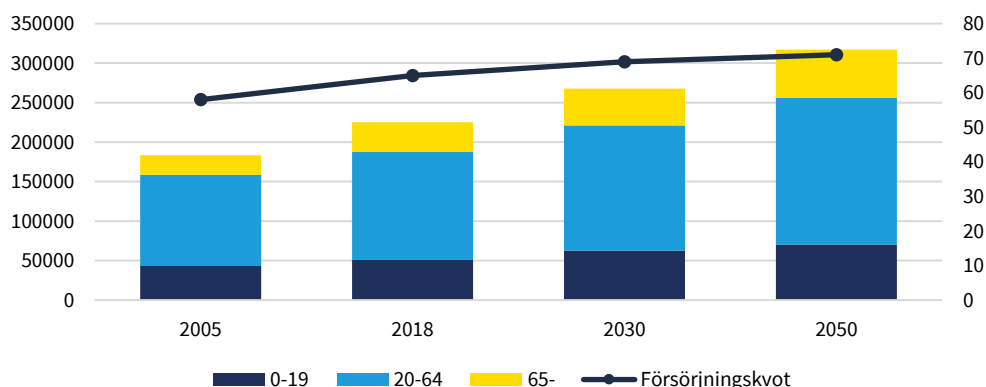
Befolkningsökning 2000–2050, Uppsala kommun. Befolkningsökning (staplar) på vänster axel och folkmängd (linje) på höger axel. Källa: Kommunprognos 2019

Enligt den senaste kommunprognosen beräknas Uppsala kommun ha nästan 268 000 invånare år 2030 och drygt 317 000 invånare år 2050. Den planmässiga beredskapen i Översiktsplan 2016 är ännu högre – 280 000 till 340 000 invånare år 2050.

Befolkningsökningen medför även stora investeringsbehov för kommunen i avseende bland annat vatten, avlopp, gator, skolor, idrott och kultur. Investeringskostnaderna förväntas även fortsättningsvis att ligga på en hög nivå. Samtidigt ökar driftkostnaderna, eftersom det behövs mer personal för att hantera den växande befolkningens behov och förväntningar.

Åldrande befolkning

Uppsala har en relativt ung befolkning, men antalet äldre ökar i snabb takt. År 2030 förväntas antalet kommuninvånare som är äldre än 80 år att vara dubbelt så många som år 2015.

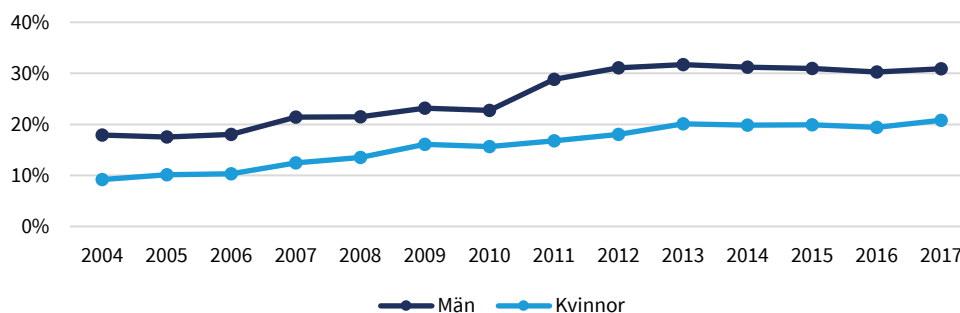
Åldersfördelning och försörjningskvot i Uppsala kommun. Försörjningskvoten visar hur stor gruppen som ska försörjas (0–19 år och 65+ år) är i förhållande till de som ska försörja (20–64 år). Källa: Kommunprognos 2019.

I Uppsala kommun förväntas den demografiska försörjningskvoten stiga från dagens 65 till cirka 69 innan 2030, till följd av en åldrande befolkning och ett ökat barnafödande. Det innebär att för 100 kommuninvånare i yrkesverksam ålder 20–64 år kommer det framåt 2030 finnas cirka 69 kommuninvånare som inte är i yrkesverksam ålder, det vill säga barn och unga i åldrarna 0–19 år eller invånare som är 65 år och äldre. Sverige som helhet har redan nu en försörjningskvot på 75.

Allt färre människor i yrkesarbetande åldrar behöver i och med detta försörja allt fler som inte arbetar. Samtidigt förväntas behovet av sjukvård, äldreomsorg och

anpassade boenden öka. Detta sätter press på kommunens ekonomi och finansieringen av välfärden.

Möjligheten att leva ett aktivt liv kan ge positiva hälsoeffekter och på sikt minska behovet av vård- och omsorgsinsatser för äldre. Det blir samtidigt vanligare att människor arbetar högre upp i åldrarna. Uppsala kännetecknas av en tjänstebetonad arbetsmarknad där möjligheterna för äldre att arbeta ses som gynnsamma. En ökad sysselsättningsgrad i åldrarna 65–74 år kan lindra effekterna av en åldrande befolkning genom att stärka kommunens ekonomi.

Arbetsdeltagande i befolkningen 65–74 år, Uppsala kommun. Källa: SCB.

I Uppsala kommun har andelen 65–74 år som arbetar ökat under de senaste 10 åren. År 2017 arbetade 31 procent av männen (28 procent i riket) och 21 procent av kvinnorna (18 procent i riket). Under de senaste åren har dock ökningen i förvärvsfrekvensen bland äldre i kommunen stannat av.

På liknande sätt kan en snabbare etablering av unga och nyanlända på arbetsmarknaden höja sysselsättningsgraden i kommunen. Potentialen är jämförbar med effekten av att arbeta längre upp i åldrarna: det handlar om något tusental fler sysselsatta.

Teknikutveckling

Ökad digitalisering

Digitaliseringen och utvecklingen av ny teknik påverkar alla sektorer av samhället. Inom områden som transporter, klimat och energi bidrar digitaliseringen till nya, smartare och effektivare lösningar. Den påverkar även var invånarna bor, studerar, arbetar samt hur de umgås och kommunicerar med varandra.

Mer än 90 procent av Sveriges befolkning använder internet. Det gör att förväntningarna på kommunens digitala service ökar. Kommuninvånarna förväntar sig i allt högre grad enkla, snabba och situationsanpassade lösningar för sina behov. Digitalisering kan utveckla formerna för insyn och delaktighet i kommunens beslutsprocesser och stärka medborgarinflytandet. Samtidigt finns risk för en digital klyfta om kommunen inte erbjuder andra alternativ för de kommuninvånare som inte tar del av den nya tekniken.

Digitalisering innebär att många existerande yrken förändras i grunden. Samtidigt växer nya former av arbetsuppgifter, yrkeskategorier och affärsmodeller fram. För att möta de nya digitala möjligheterna krävs bland annat investeringar, utbildning och beredskap hos medarbetare för att förändra sitt arbete.

Förändrade kompetens- och utbildningsbehov

Kompetensförsörjning är en viktig framtidsfråga, både för det lokala näringslivet och inom Uppsala kommun.

Arbetsmarknaden i Uppsala kommun växer och det leder till en ökad konkurrens om arbetskraften. Sedan år 2010 har det skapats cirka 2 200 nya jobb per år i kommunen.

Rekryteringsbehovet bland arbetsgivare i Uppsala är stort, men det har hittills matchats av en stark befolkningsökning. Många branscher har ändå drabbats av betydande rekryteringsvårigheter och personalbrist. Det lokala näringslivet uppger att rekryteringsvårigheter är ett stort tillväxthinder.

Uppsala kommun står också inför stora egna rekryteringsbehov.

Befolkningsförändringarna med fler äldre och unga medför att behovet av välfärdstjänsterna ökar. Antalet personer i yrkesarbetande åldrar ökar dock inte alls i samma utsträckning. Nya arbetssätt och användning av välfärdsteknik och digitalisering ger möjlighet att höja kvaliteten i välfärdstjänsterna utan att öka antalet anställda.

Det är av stor vikt att hantera matchningen på arbetsmarknaden. Utbildning spelar en viktig roll för att komma tillrätta med såväl arbetslöshet som brist på arbetskraft. Allt fler arbeten kräver eftergymnasial utbildning. Detta gör att grupper med svaga studieresultat eller svag studiebakgrund generellt sett har det svårt att få arbete.

Teknikutvecklingen gör också att nya egenskaper och förmågor värdesätts högre och att kraven på medarbetare att ständigt lära nytt ökar.

Samtidigt ändras dynamiken på arbetsmarknaden. Tillsvidareanställning har länge varit en norm men nu ökar andelen kortare anställningar och frilansarbete.

Globalisering

Ökad internationalisering och global rörlighet

Den ökade internationaliseringen innebär att världens invånare och företag blir alltmer globalt rörliga och sammanlänkade. Konkurrensen om högutbildad arbetskraft, företagsetableringar och investeringar hårdnar.

Uppsala kommun har flera globala kopplingar hos invånarna, företagen, den högre utbildningen och forskningen. Utbildningsnivån i Uppsala är bland den högsta i landet. Årligen väljer cirka 2 000 internationella studenter att studera i Uppsala. När universitetsstudenterna väljer att etablera sig i Uppsala ger detta stora rekryterings- och utvecklingsmöjligheter för det lokala näringslivet. Uppsala är dessutom en del av Stockholm-Mälarenregionen med en av Europas snabbaste växande arbetsmarknader. Regionen rankas högt i internationella jämförelser över innovationskapacitet och konkurrenskraft.

Flera av företagen inom Uppsala kommuns kunskapsintensiva branscher – life science, tech/ICT, cleantech och avancerade material – agerar på den globala marknaden. För det lokala näringslivet har internationaliseringen inneburit nya export- och affärsmöjligheter, samtidigt som företagen också utsätts för en ökad konkurrens från utlandet.

Internationaliseringen innebär också en ökad sårbarhet för bland annat finansiella kriser, pandemier och geopolitiska konflikter. Det finns också tecken på en ökad nationalism och protektionism som motreaktion till internationaliseringen.

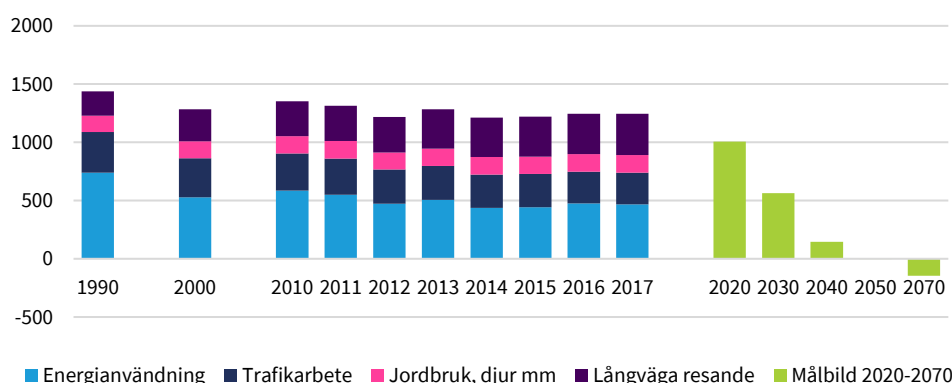
Storbritannien är till exempel på väg ut ur EU och handelshinder (tullar) har införts i såväl EU som USA.

Klimatförändring

Miljö- och klimatförändringar

Den industrialiserade världen har under modern tid varit bra på att skapa ekonomisk tillväxt och välstånd. Nackdelen är att det har skett på bekostnad av jordens begränsade naturresurser, med miljöförstörande utsläpp och en klimatpåverkan som underminerar förutsättningarna för människans liv på jorden. För att bryta trenden och minska miljö- och klimatförändringarna behöver det ekonomiska systemet anpassa sitt ramverk efter planetens gränser.

Kommunens två övergripande klimatmål är att Uppsala ska vara fossilfritt och förnybart år 2030 och klimatpositivt år 2050. Det finns motsvarande mål om att skapa en giftfri miljö med ren luft, rent vatten och ren mark. Detta ligger i linje med vad vetenskapen säger måste göras för att Uppsala ska bidra till att Sverige når de nationella och globala klimatmålen. Många aktörer arbetar idag aktivt med klimat- och miljöfrågor, men omställningstakten behöver öka för att säkra folkhälsan och planetens välmående.

Utsläpp av växthusgaser i det geografiska området Uppsala kommun (tusen ton koldioxidekvivalenter). Olika källor som kombineras av Uppsala kommun.

Uppsalabornas stora utsläpp av växthusgaser inkluderar transporter i kommunen, långväga resor och konsumtion av varor och livsmedel. Uppsalas expansion, med framväxten av nya bostadsområden, ger också upphov till betydande utsläpp under byggprocessen och genom byggmaterialet.

För att nå högt ställda miljö- och klimatmål krävs strukturella förändringar som påverkar samhällsplaneringen, energiförsörjningen och våra val av byggmaterial, transporter, matvanor och konsumtionsmönster. Fokus behöver riktas mot både utsläppsreducerande åtgärder och åtgärder för klimatanpassning.

Ekonomiska förutsättningar

Konjunkturen försvagas

De senaste årens starka konjunktur i Sverige har under 2019 dämpats. Näringslivets investeringar minskar och bostadsbyggandet ökar långsammare än det har gjort de senaste åren. Under första halvåret 2019 har både antalet sysselsatta och antalet

arbetade timmar visat på en mindre nedgång. Bedömningen är därför att BNP-tillväxten kommer att bromsa ytterligare under återstående delen av 2019.

År 2020 beräknas svensk BNP-tillväxt bli låg, inte minst till följd av försämrade utsikter för svensk export. En låg BNP-tillväxt medför att resursutnyttjandet faller ytterligare och att den fleråriga uppgången på arbetsmarknaden bryts när sysselsättningen minskar och arbetslösheten stiger 2020. Åren 2019 och 2020 beräknas kalenderkorrigerad BNP att öka i genomsnitt med 1,2 procent, jämfört med 2,4 procent de senaste två åren. Sveriges kommuner och landsting (SKL) bedömer att mot slutet av 2020 kommer sysselsättningen att understiga potentiell sysselsättning vilket är en indikation på mild lågkonjunktur.

SKL:s Kalkyler för 2021 och 2022 visar på att arbetsmarknaden rör sig från lågkonjunktur mot normalkonjunktur. Detta medför att antalet arbetade timmar 2022 ökar snabbare än den underliggande sysselsättningspotentialen, vilket beräknas utifrån demografin.

Global avmattning

Sverige har en öppen ekonomi och är därför beroende av handel med omvärlden. De senaste åren har exporten gynnats av en svag krona vilket också förklarar den oväntade stora tillväxten i exporten på 7 procent i slutet av 2018. Men de svaga offentliga finanserna i flera europeiska länder utgör ett allvarligt problem. Den offentliga skuldsättningen är väldigt hög med en skuldkvot på över 60 procent av BNP i Eurozonens stora ekonomierna Spanien, Frankrike och Italien. Detta innebär en risk framöver om dessa länder tvingas till budgettätstramningar. Detta kan påverka den svenska exporten negativt.

Prognoserna för den globala ekonomin präglas av stor osäkerhet främst på grund av en geopolitisk oro och en befarad vändning i konjunkturen i USA. Riskerna för en sämre utvecklingen i den globala ekonomin har ökat successivt vilket medför en betydande osäkerhet för utvecklingen åren framöver. Global BNP-tillväxt 2020 förväntas bli den lägsta på 11 år. Handelskonflikter och en rad geopolitiska orosmoment antas fortsatt hämma global handel, vilket bidrar till en dämpning av svensk export.

Uppsala kommuns ekonomi

Betydligt svagare skatteunderlagstillväxt framöver

Intäkter från skatter på arbete utgör drygt 70 procent av kommunens inkomster. Skatteintäkterna är i hög grad beroende av invånarnas arbetsinkomster. De senaste årens långa konjunkturuppgång har inneburit en stark ökning i antalet arbetade timmar. De senaste åren har skatteunderlaget ökat med drygt fyra procent årligen.

Skatteunderlag och sammanvägd prisutveckling för kostnader i den kommunala sektorn							
Procentuell förändring	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Faktiskt skatteunderlag	4,5	3,7	3,2	2,5	3,2	3,9	3,7
Regelförändringar	0,0	-0,6	-0,6	-0,5	0,0	0,0	0,0
Underliggande skatteunderlag	4,4	4,2	3,9	3,0	3,2	3,9	3,7
Prisutveckling	3,4	3,0	2,5	2,6	2,8	2,8	2,6
Realt skatteunderlag	1,0	1,1	1,4	0,4	0,3	1,1	1,0

Källa: Skatteverket samt Sveriges kommuner och landsting.

Trots att ökningen i antalet arbetade timmar överträffade prognoserna under 2018 märktes en tydlig inbromsning i skatteunderlagets tillväxt. Detta beror framförallt på att löneökningarna avtog. Åren 2018–2019 minskade det faktiska skatteunderlaget med 0,6 procent till följd av en regelförändring i form av höjt grundavdrag för personer som fyllt 65 år. Även i budgetpropositionen 2020 finns ett förslag om en höjning av grundavdraget för personer som fyllt 65 år vilket har föranlett en nedjustering skatteunderlagets tillväxt med 0,5 procentenheter. Kommunen kompenseras för intäktsbortfallet med ett regleringsbidrag. År 2020 och 2021 förväntas ökningstakten i det reala skatteunderlaget att avta rejält, då den beräknas ligga vid 0,4 procent, en utveckling som beror på en minskning i antalet arbetade timmar vilket är förenligt med ett svagt resursutnyttjande vid lågkonjunktur. Åren 2022–2023 kalkyleras det reala skatteunderlagets tillväxt att återgå till 1,0 procent.

Kommunen får även generella statsbidrag och inkomstutjämning från staten samtidigt betalar kommunen en avgift till kostnadsutjämningsystemet. Uppsala kommun är en mottagare av bidrag i inkomstutjämningen men betalar en avgift till kostnadsutjämningsen. Om ett föreliggande förslag till en förändrad kostnadsutjämning beslutas och införs 2020 kommer Uppsalas avgift till kostnadsutjämningsen att höjas med 1 058 kronor per invånare eller 250 miljoner kronor. Ett tillfälligt införandebidrag föreslås för att mildra de ekonomiska effekterna av förändringen för kommuner som får en höjd avgift eller ett minskat bidrag. Detta innebär att den faktiska ekonomiska effekten av förändringen blir 250 kronor per invånare vid införandet år 2020, som ökar årligen med 250 kronor per invånare till 2024. Uppsalas avgift kommer därmed att öka med 57 miljoner kronor 2020, 118 miljoner kronor 2021 och 180 miljoner kronor 2022. Under 2019–2022 beräknas de generella statsbidragen och den kommunalekonomiska utjämningen svara för 10 procent av Uppsala kommuns totala inkomster.

Kommunen kan också söka riktade statsbidrag. 2018 fick Uppsala kommun riktade statsbidrag på totalt 840 miljoner kronor motsvarande 6 procent av kommunens totala intäkter. Merparten av de riktade statsbidragen avser finansiering av asyl- och flyktingmottagande. Dessa förväntas dock att minska framöver då det finns allt färre asylsökande i mottagningsystemet och färre nyanlända i etableringsinsatser. Övriga riktade statsbidrag kommer med statliga uppdrag och kvalitetskrav och brukar därför vara kostnadsdrivande.

De senaste åren har ökande behov från det demografiska trycket finansierats med ökande intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning. År 2018 har dock en fjärdedel av kommunerna redovisat underskott och därmed inte klarat att balansera sin ekonomi. Framöver när högkonjunkturen går mot sitt slut och det reala skatteunderlaget ökar i blygsammare takt och statsbidragen för flyktingmottagande sinar behöver kommunen vidta omfattande åtgärder för att klara av de ökande demografiska behoven.

Fortsatt långsamt stigande priser och löner

I framtagandet av resursbehoven i Mål och budget 2020–2022 har aktuell Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) använts. Prisindex räknas utifrån prisförändringen på arbetskraft innevarande år SKL:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter samt beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna. Bedömningen för kommande år bygger på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKL:s prognos dock justerad för den statliga lönesatsningen och beslutade förändringen för arbetsgivaravgifterna.

Prisindex för kommunal verksamhet						
Procentuell förändring	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Personalkostnad*	3,3	2,7	2,8	3,2	3,0	3,3
Övrig förbrukning**	2,9	2,3	2,3	2,4	2,5	2,9
Prisindex kommunal verksamhet	3,2%	2,6%	2,7%	3,0%	2,8%	3,2%

Källa: Sveriges kommuner och landsting, oktober 2019

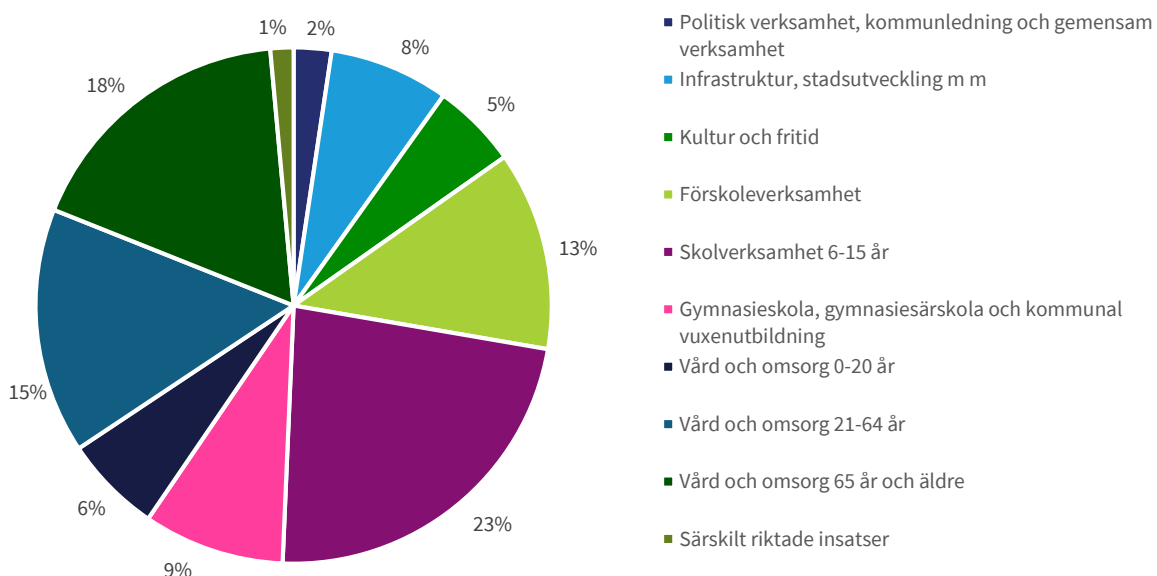
* Kvalitetsjusterad lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50% KPIF-KS, konsumentprisindex med fast ränta och konstant skatt

Uppsalas ekonomiska ramar 2020–2022

Den ekonomiska ramen för 2020–2022 bygger på beslutad ram för verksamhetsåret 2019 enligt Mål och budget 2019–2021 efter att ettåriga satsningarna och riktade effektiviseringskrav har räknats bort. Uppräkning görs utifrån demografiska förändringar och med SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för respektive år. För 2020 uppgår demografiuppräkning till 2,9 procent och löne- och prisuppräknningen till 2,7 procent. Demografiuppräknningen är 2,0 procent för åren 2021 och 2022 medan prisuppräknningen är 3,0 respektive 2,8 procent.

Efter demografi- och prisuppräkningarna har ramen justerats ned med ett generellt effektiviseringskrav om 1,9 procent i genomsnitt för 2020, vilket fördelar sig på 1,7 procent för utbildningsnämnden samt 2,0 procent för socialnämnden, omsorgsnämnden och äldrenämnden. Räddningsnämnden och överförmyndarnämnden får inga effektiviseringar då deras budgetar beslutas i de gemensamma nämnderna. Kommunstyrelsen får ett effektiviseringskrav om 1,0 procent men får inte någon demografisk uppräkning. För övriga nämnder uppgår effektiviseringskravet till 2,6 procent. För att kunna möta framtidens utmaningar, inte minst de demografiska, behövs en ekonomisk hållbarhet. Den ekonomiska planeringen för planperioden har därför fokus på ekonomisk styrning i syfte att stärka Uppsala kommuns finansiella ställning både på lång och kort sikt. Detta har åstadkommit dels genom en omfördelning av resurser i enlighet med behovsförändringen, dels genom en anpassning av kostnaderna till Uppsalas strukturella förutsättningar.

Figur. Fördelning av den ekonomiska ramen för 2020

I figuren ovan presenteras de ekonomiska ramarna för verksamhetsåret 2020. Jämfört med 2019 har ramen utökats sammanlagt med 663 miljoner kronor, motsvarande en ökning med 5,5 procent. Infrastruktur, kultur och fritidsverksamhet samt särskilda insatser har fått de största procentuella ökningarna. För digitalisering avsätts 10 miljoner kronor i en nivåhöjande satsning. Inom ramen för strategisk planering för genomförandet av Uppsala paketet tillskjuts resurser om 10,5 miljoner kronor. För handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt olika trygghetsskapande åtgärder avsätts ytterligare 17 miljoner kronor för 2020. Inom kulturområdet tilldelas resurser till kultursatsningar för barn och unga, ny fritidsklubb i Lindbacken samt utökad biblioteksservice på landsbygderna. Inom fritidsverksamheten görs satsningarna i ny- och ombyggnad av idrottsanläggningar samt i ett nytt avtal med Fyrishov. Utveckling av friluftsområde Ulva startar under 2020.

Den samlade ramen till de pedagogiska verksamheterna utökas med 235 miljoner kronor motsvarande 4,4 procent, varav 3,0 procentenheter avser en effekt av ökade antal barn och elever. Utöver resurser för ökade hyror tilldelas de pedagogiska verksamheterna medel bland annat för simskoleundervisning för förskoleklasser samt för fritidshem för barn till arbetslösa och föräldralediga.

Ramen till verksamheterna inom vård och omsorg har utökats med 264 miljoner kronor, motsvarande 5,6 procent. Det satsas resurser för att utöka antalet LSS-boende samt inom ramen för försörjningsstöd, det tillförs även resurser för att motverka hemlöshet. Äldreomsorgen får medel till projektet implementering av trygghetskameror och innovation samt medel till äldrevänlig stad.

Finansiella mål

Uppsala kommuns finansiella mål styr mot stärkt balansräkning och hållbar ekonomisk tillväxt. Det årliga resultatet ska vara minst två procent av kommunens skatter och kommunalekonomisk utjämning. För att nå ett resultat på minst två procent är nettokostnadsutvecklingen viktig att följa. Under flera år har Uppsala kommun arbetat med att anpassa nettokostnadsnivån till referenskostnaden, nettokostnad som betingas av de strukturella behoven. Arbetet har gett resultat.

Mot bakgrund av att behoven utifrån den demografiska utvecklingen förväntas överstiga framtida utveckling av skatteunderlaget är det angeläget att fortsätta ha fokus på nettokostnadsutvecklingen. Nettokostnadsutvecklingen följs därför som en indikator för kommunens samlade ekonomi.

Soliditet är ett mått på en organisations långsiktiga betalningsförmåga och desto högre soliditet desto högre självfinansiering av investeringar. Soliditet är ett mått som kreditgivare bland annat tittar på och som påverkar möjligheten att erhålla förmånliga lånevillkor. Målet har under planperioden varit att stärka soliditeten, inom ett intervall om 15–17 procent. Effekterna av arbetet med genomlysning och ändrad redovisning av exploateringsverksamheten medförde att målet med en soliditet på 17 procent uppnåddes 2018. Ambitionsnivån är att fortsätta stärka soliditeten. Målet är därför att under planeringsperioden 2020–2022 nå en soliditet för kommunkoncernen, inklusive pensionsåtagande, inom ett intervall om 17–19 procent.

En stor del av kommunkoncernens investeringar lånefinansieras. Det är därför viktigt att ha kontroll på låneskuldens nivå och utveckling. Med en hög låneskuld utsätter sig kommunen för en högre risk om räntorna höjs. En ökad låneskuld medför också att

kapitalkostnaderna ökar och tar en allt större del av det ekonomiska utrymmet. För planeringsperioden och även den tidsperiod som följer efter år 2022 finns det behov av stora och angelägna investeringar för att nå Uppsalas långsiktiga mål om tillväxt, fler bostäder och fler arbetstillfällen. Dessa investeringar behöver komma till stånd utan att de driver höga kapitalkostnader och som tränger undan finansieringen av annan kommunal verksamhet. För det krävs ytterligare samordning och effektivare investeringsprocess kombinerat med innovativa lösningar, i syfte att minimera både investeringsnivåerna och låneskuldens utveckling. Planerade avyttringar av delar av kommunens fastighetsbestånd kommer också få effekt på låneskuldens utveckling. Då avyttringarna kommer ske under en längre period behöver målet för låneskulden vara mer långsiktigt och ses över hela planperioden. Målet är därför att kommunkoncernens låneskuld per invånare över tid inte ska öka mer än fem procent årligen.

Finansiella måttetal

1. Ekonomiskt resultat, kommun
  - Minst två procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning.
2. Soliditet, kommunkoncern, inklusive pensionsåtagande
  - Soliditeten ska under perioden stärkas, inom ett intervall om 17–19 procent.
3. Låneskuld per invånare
  - Skuldutvecklingen ska begränsas och över tid inte öka mer än fem procent årligen.

Investeringar

Ett hållbart och växande Uppsala med fler arbetstillfällen förutsätter en fungerande bostadsmarknad och en utveckling av infrastruktur. För att möta utvecklingen och Uppsalas snabba tillväxt krävs en långsiktig plan och strategi för kommunkoncernens kommande investeringar. Investeringar möjliggör för Uppsala att växa, men är också nödvändiga för att upprätthålla befintlig infrastruktur.

I september 2017 stod det klart att södra Uppsala är ett av nio områden i landet som ska ingå i regeringens satsning på nya hållbara stadsdelar och städer. Det så kallade Uppsalapaketet är en investering i mångmiljardklassen, en investering i infrastruktur och bostäder i samarbete med staten, Uppsala kommun och Region Uppsala. I Uppsalapaketet ingår bland annat en utbyggnad till fyra järnvägsspår från Stockholm till Uppsala, en ny tågstation vid Bergsbrunna, en ny kollektivtrafiklänk över Fyrisån, spårvägstrafik och 33 000 nya bostäder i de södra stadsdelarna. Investeringen i Uppsalapaketet kommer pågå under lång tid och är en stor och likviditetsmässigt framtung investering. Den statliga ersättningen kommer erhållas först längre fram i tiden. Den initiala investering som behöver ske under den kommande planeringsperioden handlar i första hand om markförvärv och spårväg. Uppsalapaketet kommer påverka kommunkoncernens balansräkning och de finansiella nyckeltalen. Vid drifttagande ska infrastrukturanläggningarna skrivas av enligt gällande regler och kommer under den perioden få betydande effekter på kommunkoncernens resultat, utöver räntekostnaderna.

Det är av största vikt att kommunkoncernen arbetar strategiskt med den planerade expansionen. Uppsala måste växa ansvarsfullt med en bibehållen ekonomi i balans. I det ingår bland annat att klara finansieringen av investeringarna och kunna bära kapitalkostnaderna som följer av investeringarna. I det strategiska arbetet ingår att identifiera vilka investeringar som kommunkoncernen ska genomföra och vilka investeringar som andra aktörer på marknaden kan genomföra.

Investeringsutrymme och planerade investeringar

Den ökande investeringsvolymen tar allt större utrymme av kommunens driftbudget. Utöver högre avskrivningar och räntekostnader ökar också driftkostnaderna för till exempel underhåll, el, värme, vatten och personal. Kommunen finansierar investeringarna genom positiva resultat eller genom extern upplåning. Finansiering kan också ske genom avyttringar och positiva kassaflöden från exploateringsverksamheten.

Självfinansieringsgraden för investeringarna måste öka. Samfinansieringslösningar måste göras och beslutade avyttringar av tillgångar genomföras. Ytterligare tillgångar som kan avyttras måste identifieras, i syfte att öka självfinansieringsgraden, begränsa upplåningen och skapa utrymme för nyinvesteringar.

För att Uppsala kommunkoncern ska fortsätta att ha en ekonomi i balans behöver flera av de finansiella nyckeltalen stärkas. Under den senaste tioårsperioden har flera av nyckeltalen visat på en negativ trend. Soliditeten, inklusive pensionsåtaganden, i kommunkoncernen har sjunkit från 29 procent år 2007 till 12 procent år 2016. 2017 och 2018 stärktes soliditeten upp till 17 procent mycket tack vare genomlysningen av exploateringsverksamheten och redovisningstekniska

transaktioner i årsbokslutet. Den underliggande trenden kvarstår emellertid. Låneskulden har under samma period ökat från drygt 34 400 kronor per invånare till knappt 73 000 kronor per invånare.

Utvecklingen ska brytas genom fortsatt starka resultatnivåer i kommunkoncernen samtidigt som finansiering av investeringar i högre utsträckning behöver ske utan att lån tas upp. Det ska bland annat ske genom ett positivt kassaflöde från avyttringar. Soliditeten bör fortsätta stärkas med målet att över tid öka från 17 procent till 19 procent. Nyckeltalen i tabellen nedan redovisar effekten på kommunens finansiella mål utifrån resultatnivå och budgeterade investeringsramar.

	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Resultat i förhållande till skatter och KEU (%)	0,6	3,6	5,2	3,7	2,0	2,0	2,0	2,0
Soliditet, inklusive pensionsåtaganden (%)	12	12	15	17	16	18	19	19
Låneskuld per invånare (tkr/invånare)	59,9	66,0	70,5	73,0	81,5	83,1	89,1	93,5

Finansiella nyckeltal 2015–2022.

Investeringar behöver finansieras och den driftkostnad de genererar behöver täckas över användningstiden, oavsett om investeringarna avser ersättning av befintlig infrastruktur eller förnyelse och utveckling. Driftkostnaden för investeringarna faller på olika kollektiv. Kollektiven består av olika användare (exempelvis hyresgäster, parkeringsanvändare, vatten-, avfall- och renhållningskunder) samt av skattebetalarna. För de investeringar som genererar kostnader som faller på användarkollektiven kan kostnadskonsekvensen motiveras i de fall dessa kan bära kostnaderna inom hyres- och avgiftsnivåerna. Inom dessa områden finns även möjlighet att genom försäljning av tillgångar eller rättigheter lösa del av det finansieringsbehov som investeringarna genererar.

Driftkostnader som genereras av investeringar som ska bäras av skattekollektivet ska täckas av de ökade skatteintäkterna, inklusive kommunalekonomisk utjämning, som följer av en ökad befolkning. Om detta ska vara möjligt får investeringarna inte medföra att snittkostnaden för till exempel en förskoleplats eller en elev i skola blir högre än dagens kostnad, med tillägg för inflation. Investeringsprojekten måste bedrivas effektivt och samfinansieringslösningar sökas, i syfte att minimera kostnaderna.

Exploateringsverksamheten ska bära sina löpande driftskostnader och generera ett överskott. Vid försäljning av mark matchas markförsäljningsintäkten med anskaffningskostnader och beräknas ge ett positivt netto. I tabellen nedan framgår de bedömda resultateffekterna för exploateringsverksamheten. Försäljningspris och tidpunkt är beroende av externa faktorer, såsom planprocessen och marknadsläget, och är av den anledningen bedömda utifrån ett försiktighetsperspektiv.

Resultateffekt exploateringsverksamheten miljoner kronor			
Exploateringsverksamheten	2020	2021	2022
Markförsäljningsintäkter	228,6	185,4	172,6
Anskaffningskostnader	-68,6	-55,6	-51,8
Indirekta personalkostnader	-29,0	-31,9	-34,8
Löpande driftkostnader projekt	-30,0	-30,0	-30,0
Resultatpåverkan	101,0	67,9	56,0

Resultateffekt från exploateringsverksamheten

Genom aktiv användning av kommunal mark för exploateringsverksamhet kan överskott från markförsäljning generas och bidra till finansiering, inte bara av infrastruktur inom exploateringsområdet utan även av andra kommunala åtagande i området, såsom förskolor, skolor och idrottsanläggningar. Om bostadsbyggandet som motiveras av befolkningsprognosen till 50–70 procent sker på mark som tillhör kommunkoncernen kan det årliga finansiella bidraget från exploateringsverksamheten uppgå till i genomsnitt ungefär 170 miljoner kronor fram till 2030. Det skulle innebära en delfinansiering med drygt 20 procent av behovet av utbyggnaden av skolor och förskolor under perioden. I de pågående projekten inom exploateringsverksamheten finansieras investeringar i nya gatunät, parker och annan allmän plats av byggaktörer genom exploateringsavtal eller markförsäljning. Investeringarna beräknas uppgå till 200–350 miljoner kronor per år. De stora exploateringsprojekten med pågående utbyggnad som Rosendal och Östra Salabacke fortsätter och kompletteras med projekt i tidigt skede såsom Södra Gunsta, Gottsunda och Librobäck. Dessa projekt bedrivs till stor del på mark som ägs av kommunen, vilket ger möjlighet till positiva kassaflöden under perioden. De bedömda kassaflödena från exploateringsverksamhetens största projekt för år 2020 – 2022, framgår i bilaga 10. I tabellen nedan redovisas fördelningen av övriga investeringar i Uppsala kommunkoncern 2020–2022.

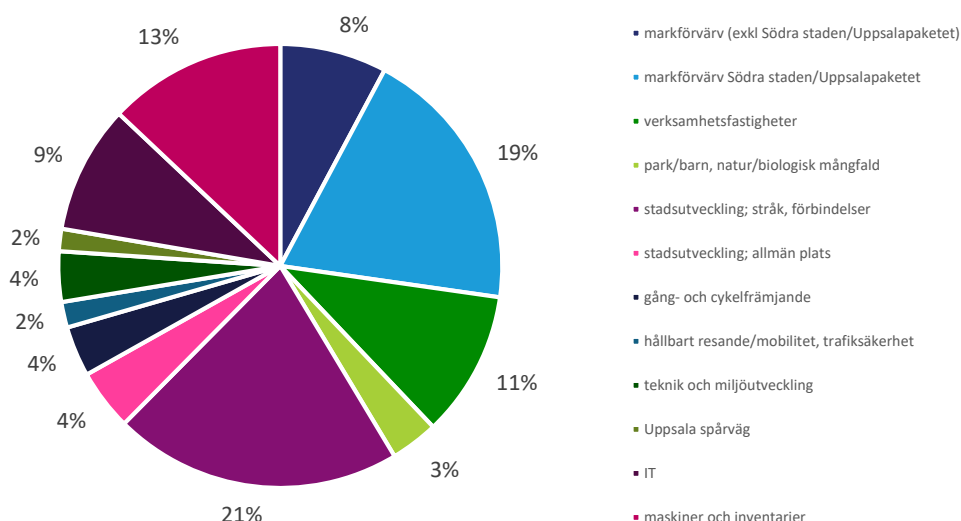
Investeringar per part				
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022	Totalt
Uppsalahem	953	1 050	900	2 903
Uppsala Kommuns Fastighets AB	109	94	51	254
Uppsala Kommuns Industrihus	180	45	0	225
Uppsala Parkering	82	118	247	447
Uppsala Vatten och Avfall	520	470	450	1 440
Uppsala Bostadsförmedling	0	0	0	1
Fyrishov	58	124	157	339
Uppsala Kommun Skolfastigheter	975	897	870	2 742
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter	411	284	59	754
Uppsala Kommun Sport-och Rekreationsfastigheter	284	265	316	865
Uppsala Stadsteater	10	6	5	21
Uppsala Konsert och Kongress	5	5	5	15
Destination Uppsala	0	0	0	0
Uppsala kommun - nämndverksamhet	913	781	756	2 451
Uppsala kommun - strategiska markförvärv	100	100	165	365
Uppsala kommun - markförvärv Södra staden/Uppsalapaketet	250	150	100	500
Uppsala kommun - infrastruktur spårväg	21	21	226	268
Summa	4 871	4 410	4 307	13 588

Investeringsbudget, Uppsala kommunkoncern 2020–2022.

Utifrån rådande förutsättningar ska kommunen, bland annat investera inom följande områden:

- Påbörja byggandet av nya hyreslägenheter
- Renovera och förnya delar av befintligt bestånd av hyreslägenheter och studentbostäder
- Säkerställa vatten och avfallsförsörjningen till en växande stad
- Bygga och renovera lokaler för pedagogisk verksamhet
- Bygga parkeringshus inom Rosendal och Kungsängen
- Slutföra byggnationen av nya arenan Studenternas samt sporthallar i nya områden
- Påbörja ombyggnationen av ett nytt Fyrishov
- Börja bygga en ny anläggning för issporter
- Fortsätta om- och tillbyggnaden av ett nytt Stadshus för kommunens verksamheter
- Inleda arbetet för att förverkliga Uppsalapaketet
- Vidareutveckla ett hållbart resande bland annat genom fortsatta satsningar på gatu- och cykelvägar, pendlarparkeringar och förbindelser i staden samt säkerställd tillgänglighet till och inom nya områden
- Renovera natur- och friluftsområden, såsom Hammarskog, Ulva Kvarn och badet i Björklinge

I bilaga 10 framgår investeringsramen för respektive år per nämnd och bolag. Nedan visas inom vilka verksamhetsområden investeringarna i nämnderna kommer att ske.

Nämndernas planerade investeringar per verksamhetsområde 2020.

Investeringsplanering på lång sikt

Översiktsplanen är grunden för kommunens långsiktiga investeringsplan och sträcker sig fram till år 2050. Översiktsplanen beskriver principer och prioriteringar samt behov och ambitioner för en långsiktig stads- och landsbygdsutveckling. Översiktsplanen ger beredskap för en tillväxt till minst 340 000 invånare år 2050. Kommunens befolkningsprognos ligger nu på drygt 317 000 invånare år 2050. Det innebär att staden

kommer att växa med cirka 45 000–55 000 bostäder och med 50 000–60 000 arbetstillfällen.

Uppsalas tillväxt kommer kräva en fortsatt hög investeringsnivå under många år framåt. Det ska investeras i nya bostäder, arbetsplatser, skolor och social infrastruktur, likväl som i gång- och cykelvägar, parkeringsgarage samt kollektivtrafik. För att möta tillväxten behöver investeringsmedel avsättas för strategiska markförvärv för byggande, rekreation och bytesmark utifrån inriktningen i översiktsplanen.

Investeringar i grönstrukturen ska göras i takt med utveckling av ny bebyggelse. Avfallshantering, vatten- och avloppssystem samt system för värme, kyla och elektricitet måste byggas ut och även kompletterats med mindre, lokala system och lokala kretslopp.

För att säkerställa stabila finansiella nyckeltal är investeringsbehovet identifierat och nedbruten på objektsnivå fram till och med år 2030 (kommande elva åren), år för år och för kommunkoncernens olika verksamheter och bolag.

Så här styrs Uppsala kommun

Uppsala kommuns organisation och styrning syftar till att stärka den kommunala demokratin utifrån kommunfullmäktiges prioriteringar, erbjuda invånarna kvalitet i välfärden, hållbar landsbygds- och stadsutveckling samt ordning och reda i den kommunala ekonomin. All verksamhet ska bedrivas utifrån ett tydligt medborgarperspektiv. Kommunen ska uppfattas som tydlig och logisk för invånare och andra som har med kommunen att göra. Uppsala kommun arbetar efter devisen "Ett Uppsala - en kommun". Det innebär bland annat att nämnder och kommunala bolag arbetar för att gemensamt ta tillvara kompetens och erfarenheter genom dialog och gemensam beredning och på så sätt erbjuda bästa möjliga service och tjänster utefter de förutsättningar som ges.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer för verksamheten, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor, nämndernas organisation och verksamhetsformer, val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar samt val av revisorer. Kommunfullmäktige beslutar också om årsredovisning och ansvarsfrihet.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter. I detta ligger bland annat att följa och utveckla arbetet med ekonomi- och verksamhetsstyrning och utfärda regler, riktlinjer och rutinbeskrivningar för verksamhets- och ekonomihantering. Kommunstyrelsen ansvarar särskilt för att leda processen för Mål och budget med tillhörande affärs- och verksamhetsplaner, månadsuppföljning, delårs- och årsredovisning samt intern kontroll. Kommunstyrelsen har även till uppgift att föra en fortlöpande dialog med nämnder och styrelser för att säkerställa att verksamheten drivs i enlighet med fullmäktiges prioriteringar.

Nämnder

Nämnderna beslutar i frågor som rör den löpande förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ha hand om. Nämnderna beslutar också i frågor som fullmäktige har delegerat till dem. Nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs.

Alla nämnder ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer och att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

För räddningstjänsten och överförmyndarverksamheten har Uppsala gemensamma nämnder med andra kommuner. Uppsala är värdkommun för de gemensamma nämnderna. Utöver vad som gäller för andra nämnder ska de var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med det avtal om gemensam nämnd som ingåtts mellan kommunerna samt de mål och uppdrag som beslutats om vid ägarsamråd. Andra kungemensamma mål och uppdrag som de ingående kommunerna har ska nämnderna ta hänsyn till där så är möjligt utifrån grunduppdraget.

Bolagsstyrelser

De kommunala bolagsstyrelserna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges styrdokument, och regleras via beslutad ägarpolicy, bolagsordning och ägardirektiv. Uppsala Stadshus AB är moderbolaget i Stadshuskoncernen. Uppsala Stadshus AB leder och samordnar verksamheten i bolagskoncernen samt avgör frågor som är gemensamma för koncernen och som inte är av större principiell beskaffenhet. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och i kommunkoncernen och följer aktivt bolagskoncernens utveckling.

Alla bolagsstyrelser ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer och att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Privata utförare

Delar av den kommunalt finansierade verksamheten tillhandahålls av privata utförare, exempelvis företag, stiftelser och ideella organisationer. Kommunen är huvudman och ansvarig för att följa upp och kontrollera den kommunala verksamheten oberoende vem som tillhandahåller den. De privata utförarna ska bedriva sin verksamhet i enlighet med avtal som reglerar kvalitet, volym och pris samt former för uppföljning och utvärdering. I enlighet med kommunallagen beslutar kommunfullmäktige varje mandatperiod om ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I Uppsala kommun omfattar programmet både kommunens egenregi och privata utförare av kommunal verksamhet. Se mer under kapitel *Program för kommunalt finansierad verksamhet*.

Fristående skolor är verksamheter med egna huvudmän och omfattas inte av begreppet privata utförare. Skolinspektionen beslutar om tillstånd och har tillsynsansvar för fristående skolor medan kommunerna beslutar om godkännande och har tillsyn över fristående förskolor och fristående fritidshem som inte anordnas av en fristående skola. För att försäkra att allmänheten har insyn i fristående skolor ska kommunen, jämte Skolinspektionens tillsyn, ha insyn i de fristående skolornas verksamhet. Kommunen ska lämna bidrag till de fristående skolorna per elev och ersättningen ska som lägst motsvara självkostnaden för den kommunala utbildningsverksamheten.

Mål och budget

Kommunallagen anger att kommuner och landsting varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår med plan för de därefter två efterföljande åren. I Uppsala fastställer kommunfullmäktige Mål och budget i november, som sedan gäller för tre år och revideras årligen. Det är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och bolagsstyrelser. Mål och budget sätter fokus på det väsentliga och med träffsäkra mål, budgetar och prognoser säkerställs politisk genomslagskraft i enlighet med fullmäktiges prioriteringar. Med Mål och budget ges allmänheten möjlighet till insyn för att värdera och jämföra kvaliteten samt att bedöma om resurserna används på ett kostnadseffektivt och långsiktigt ansvarsfullt sätt.

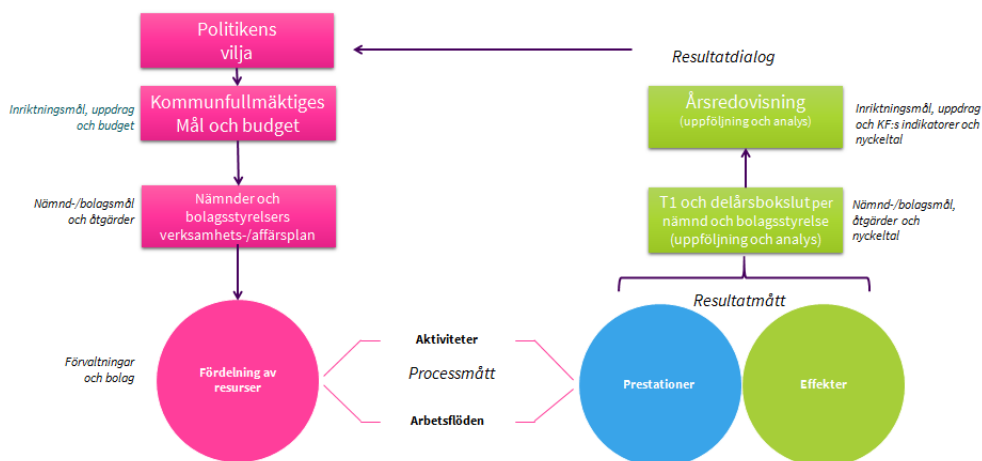
Kommunstyrelsen leder arbetet med Mål och budget och genom att besluta om planeringsdirektiv i december startas processen. Under våren bereds ärendet. Arbetet innefattar bland annat en analysfas och den så kallade beredningsveckan där förtroendevalda redogör för sina politiska prioriteringar samt de utmaningar som kommunen med dess nämnder och bolagsstyrelser har att hantera inom de

kommande 5 till 10 åren. Genom gemensam beredning säkerställs samsyn inom kommunkoncernen om prioriterade frågeställningar samt förutsättningar för verksamhetens genomförande. Ägarsamråd genomförs med företrädare för medlemskommunerna avseende de gemensamma nämnderna.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål strävar mot att inom de ekonomiska ramarna skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten för att uppnå FN:s 17 globala hållbarhetsmål. Inriktningsmålen ska vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod. Inför varje nytt budgetår omprövar kommunfullmäktige inriktningsmålen.

Övriga kommunala styrdokument som planer, program, policyer och liknande är underordnade kommunfullmäktiges inriktningsmål. Framtagandet av program och kommunövergripande planer leds och samordnas av kommunstyrelsen.

Styrmodell

Varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål och ska omsätta dem i praktisk handling. Det görs genom att varje nämnd och bolagsstyrelse tar sig an inriktningsmålen och uppdragen utifrån sin egen verksamhets förutsättningar. I december fastställer nämnder och bolagsstyrelser sina verksamhets- och affärsplaner. I planen ska det tydligt framgå hur inriktningsmål och uppdrag ska uppnås, åtgärder för genomförande samt hur dessa ska följas upp. Särskild vikt ska läggas vid att beskriva hur samverkan ska bedrivas för att uppnå målen. Verksamhets- och affärsplaner ska kompletteras med en riskanalys med tillhörande internkontrollplan. Nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhets- och affärsplaner gäller för tre år och revideras årligen.

Uppföljning

Måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål mäts genom uppföljning av genomförda uppdrag och åtgärder, övriga verksamhetsresultat samt indikatorer. Indikatorerna mäter trender, resultat och önskade effekter eller tillstånd i samhället. De är centrala i styrning och uppföljning och ska som utgångspunkt kunna jämföras över tid med andra organisationer och kommuner. De ger underlag för medvetna och underbyggda beslut och erbjuder förutsättningar, stöd och incitament för utveckling. Kommunfullmäktige fastställer även nyckeltal (bilaga 12) som kompletterar indikatorerna för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom kommunkoncernens grunduppdrag enligt reglemente eller ägardirektiv.

Nämnder och bolagsstyrelser ska följa upp och analysera vad som åstadkommit i förhållande till kommunfullmäktiges inriktningsmål och övriga mål fastställda av nämnden eller bolagsstyrelsen samt kommunövergripande planer och program. Uppföljningarna ska göras med utgångspunkt i viktiga händelser, resultat och utvecklingsområden. Tyngdpunkten i redovisningen ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och i perspektivet vad detta betyder för Uppsala kommun i sin helhet. Nämnderna och bolagsstyrelserna ska för egen del komplettera kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal i den utsträckning det behövs för att säkerställa en ändamålsenlig uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten. Detta görs genom att nämnder och bolagsstyrelser redovisar bilagor med nyckeltal i sina verksamhetsplaner och affärsplaner på samma sätt som kommunfullmäktige gör i Mål och budget. Gemensamma nämnder ska följa upp och analysera vad som åstadkommit enligt de mål som överenskommit med alla de ingående kommunerna och övriga mål fastställda av nämnden på hela verksamhetsområdet (alla kommuner) och där så är möjligt och relevant ha en kommunuppdelad uppföljning och analys.

Kommunstyrelsen leder och ansvarar för uppföljning, analys och utvärdering av den samlade verksamheten. Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämnders och bolagsstyrelser ekonomiska resultat och utvalda indikatorer och nyckeltal. Nämnderna och bolagsstyrelserna rapporterar resultat kopplat till inriktningsmål och uppdrag till kommunfullmäktige tre gånger om året som sammanställs i tre publikationer.

- Delårsrapport mål per 30 april och ekonomi per 31 mars
- Delårsbokslut mål och ekonomi 31 augusti
- Årsredovisning

Kommunstyrelsen ska lämna över årsredovisningen till fullmäktige och revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Jämte kommunstyrelsens uppföljning ansvarar nämnder och bolagsstyrelser för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden enligt *plan för uppföljning* och *internkontroll*. Den som är ansvarig för att följa upp kommunövergripande program ska använda och vid behov komplettera nyckeltalen. De ska skyndsamt rapportera väsentliga avvikelser från kommunfullmäktiges styrdokument samt vidta korrigerande åtgärder.

Nämnder

Arbetsmarknadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Arbetsmarknadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för arbetsmarknadsinsatser. I sitt ansvar som utbildningsnämnd ansvarar arbetsmarknadsnämnden för kommunal vuxenutbildning och fullgör kommunens ansvar inom etableringen i genomförandet av samhällsorientering för nyanlända. Ansvaret som socialnämnd omfattar ansvar för ekonomiskt bistånd, ansvar för kommunens mottagande av nyanlända och övriga etableringsinsatser. Nämnden ansvarar därutöver för konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning och nämnden företräder kommunen i Samordningsförbundet Uppsala län.

Budget

(AMN) Arbetsmarknadsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	138	130	130	130	130
Statsbidrag	335 433	316 486	170 000	145 000	135 000
Övriga intäkter externt	31 090	33 355	34 000	34 000	34 000
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	9 664	8 654	5 000	5 000	5 000
Summa intäkter	376 325	358 625	209 130	184 130	174 130
Verksamhetens kostnader exkl. egen nämnd	-1 059 592	-1 079 208	-1 005 596	-989 321	-994 116
Avskrivningar	-1 808	-2 184	-2 300	-2 500	-2 600
Summa kostnader	-1 061 400	-1 081 392	-1 007 896	-991 821	-996 716
Finansiella intäkter	6	4	3	3	3
Finansiella kostnader	-126	-126	-125	-125	-125
Summa nettokostnader¹	-685 195	-722 890	-798 888	-807 813	-822 708
Politisk verksamhet (1)	1 814	1 814	1 814	1 809	1 821
Infrastruktur, skydd m.m (2)	5 966	6 696	6 301	6 396	6 537
Kultur, övrigt (31)	1 903	1 941	2 003	2 031	2 073
Grundläggande vuxenutbildning (441)	18 116	24 300	25 081	25 366	25 838
Gymnasial vuxenutbildning mm (442, 450, 470)	68 274	73 001	75 347	76 204	77 625
Svenska för invandrare (460)	77 751	69 290	71 516	72 329	73 677
Ekonomiskt bistånd (574)	340 312	395 323	453 026	458 178	466 718
Flyktingmottagande (61)	53 528	8 122	9 121	9 096	9 156
Arbetsmarknadsåtgärder (62)	129 441	142 403	154 679	156 404	159 263
Summa kommunbidrag	697 104	722 890	798 888	807 813	822 708
Resultat	11 910	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	722 890	795 888	804 813
Volymuppräkning	22 980	11 164	9 555
Prisuppräkning	19 825	23 903	23 095
Effektivisering	-19 907	-26 142	-17 755
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	745 788	804 813	819 708
Riktade nivåpåverkande beslut	50 100	0	0
<i>Fördjupad IOP Stadsmissionen Arbetsmarknad</i>	2 200	0	0
<i>Försörjningsstöd IFO, ekonomiskt bistånd</i>	30 000	0	0
<i>Försörjningsstöd nyanlända Flyktingmottagande</i>	16 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande mellan ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande IFO, ekonomiskt bistånd</i>	15 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande mellan ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande Flyktingmottagande</i>	-15 000	0	0
<i>Samverkansmedel civilsamhället Arbetsmarknad</i>	2 000	0	0
<i>Ökad återvinning, förmedla kontorsmöbler Arbetsmarknad</i>	500	0	0
<i>Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning till plan- och byggnadsnämnden april 2019 Infrastruktur</i>	-600	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	795 888	804 813	819 708
Ettåriga satsningar	3 000	3 000	3 000
<i>Ökad närvaro i Gränby, Stenhagen och Sävja 2020-2022 Arbetsmarknad</i>	3 000	3 000	3 000
Summa kommunbidrag	798 888	807 813	822 708

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering, byggande, drift och underhåll av gator, torg, parker, parkering, hamn, gång- och cykelvägar samt kommunala trafikanläggningar. Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, övriga friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens område finns även ansvaret för färdtjänst, riksfärdtjänst och trafikfrågor.

Budget

(GSN) Gatu- och samhällsmiljönämnd					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	26 408	24 292	30 000	32 000	34 000
Statsbidrag	13 753	1 559	9 000	9 500	10 000
Övriga intäkter externt	76 991	64 699	66 000	67 300	68 646
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	40 275	78 791	80 400	84 000	85 700
Summa intäkter	157 427	169 341	185 400	192 800	198 346
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-455 515	-481 463	-508 946	-518 996	-531 009
Avskrivningar	-128 378	-127 487	-154 000	-160 000	-166 000
Summa kostnader	-583 892	-608 950	-662 946	-678 996	-697 009
Finansiella intäkter	8	38	0	0	0
Finansiella kostnader	-34 223	-32 191	-33 000	-35 000	-37 000
Summa nettokostnader¹	-460 680	-471 762	-510 546	-521 196	-535 663
Politisk verksamhet (1)	1 303	1 303	1 703	1 698	1 709
Infrastruktur, skydd m.m (2)	395 996	410 662	445 457	455 166	468 211
Färdtjänst/Riksfärdtjänst (56)	58 212	59 346	61 166	62 087	63 457
Affärsverksamhet (7)	444	451	2 220	2 245	2 286
Summa kommunbidrag	455 954	471 762	510 546	521 196	535 663
Resultat	-4 726	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	471 762	510 546	521 196
Volymuppräkning	14 488	9 091	7 999
Prisuppräkning	12 925	15 391	15 007
Effektivisering	-12 979	-16 832	-11 539
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	486 196	518 196	532 663
Riktade nivåpåverkande beslut	24 350	3 000	3 000
<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet aktivering 2019</i> <i>Infrastruktur</i>	3 000	3 000	3 000
<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet genomlysning 2018-2019</i> <i>Infrastruktur</i>	19 200	0	0
<i>Drift cykelparkeringshuset</i> <i>Infrastruktur</i>	2 800	0	0
<i>Garantiskötsel anläggning i egen regi</i> <i>Infrastruktur</i>	3 000	0	0
<i>Kapitalkostnader enligt investeringsplan</i> <i>Infrastruktur</i>	4 500	0	0
<i>Ramjustering som följd av lägre kapitalkostnader</i> <i>Infrastruktur</i>	-14 700	0	0
<i>Utveckling av friluftsområden</i> <i>Infrastruktur</i>	2 650	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet gatu- och samhällsmiljönämnden</i> <i>Politisk verksamhet</i>	400	0	0
<i>Ökade kapitalkostnader enligt investeringsplan</i> <i>Infrastruktur</i>	3 500	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	510 546	521 196	535 663
Ettåriga satsningar	0	0	0
Summa kommunbidrag	510 546	521 196	535 663

Idrott- och fritidsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för planering och utveckling av barn- och ungdomsidrott liksom bredd- och elitidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden löser sitt uppdrag huvudsakligen genom inhyrning och uthyrning av anläggningar samt genom att ha en långsiktig planering för lokalförsörjning avseende idrotts- och fritidsanläggningar. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Budget

(IFN) Idrotts- och fritidsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	5	0	0	0	0
Statsbidrag	0	0	0	0	0
Övriga intäkter externt	23 067	25 879	26 397	26 925	27 463
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	31 326	30 829	31 444	32 073	32 715
Summa intäkter	54 397	56 708	57 841	58 998	60 178
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-292 838	-338 285	-385 561	-412 331	-426 179
Avskrivningar	-4 894	-6 907	-7 306	-8 088	-8 683
Summa kostnader	-297 732	-345 192	-392 867	-420 419	-434 862
Finansiella intäkter	18	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-566	-670	-659	-816	-900
Summa nettokostnader¹	-243 883	-289 154	-335 685	-362 237	-375 584
Politisk verksamhet (1)	1 000	1 000	1 000	998	1 004
Fritid, övrigt (32)	248 261	288 154	334 685	361 239	374 580
Summa kommunbidrag	249 261	289 154	335 685	362 237	375 584
Resultat	5 378	0	0	0	0

¹Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	289 154	335 685	362 237
Volymuppräkning	9 114	6 099	5 436
Prisuppräkning	7 928	10 124	10 427
Effektivisering	-7 961	-11 071	-8 016
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	298 235	340 837	370 084
Riktade nivåpåverkande beslut	37 450	21 400	5 500
Arena elitbandy - Studenternas Fritid, övrigt	5 700	500	0
Fritidsbank Fritid, övrigt	200	0	0
Gottsundabadet ökad drift Fritid, övrigt	450	0	0
Hyra Lindbacken idrottshall Fritid, övrigt	2 600	0	0
Inventarier nya Studenternas Fritid, övrigt	1 000	1 000	0
Nytt avtal Fyrishov Fritid, övrigt	6 000	0	0
Studenternas IP, ny fotbollsarenarena Fritid, övrigt	17 700	0	0
Ökad hyra - fotbollsarena Studenternas Fritid, övrigt	2 800	2 300	0
Ökat föreningsstöd barn och unga Fritid, övrigt	1 000	0	0
Hyra idrottshall Rosendal Fritid, övrigt	0	5 500	0
Hyra Österängen Fritid, övrigt	0	2 000	0
Utökad ersättning Fyrishov allmänhetens simning och bad Fritid, övrigt	0	8 200	0
Utökad ersättning Fyrishov simträning Fritid, övrigt	0	1 600	0
Ökad hyra - renovering Johannesbäck idrottshall Fritid, övrigt	0	300	0
Nyckelfria anläggningar Fritid, övrigt	0	0	400
Ökad hyra - renovering Gränby hallarna Fritid, övrigt	0	0	1 400
Ökad hyra - Valsätra IP Fritid, övrigt	0	0	700
Ökad hyra/drift - Branting ny idrottshall Fritid, övrigt	0	0	2 500
Ökad hyra/drift - Fålhagens idrottsplats Fritid, övrigt	0	0	500
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	335 685	362 237	375 584
Ettåriga satsningar	0	0	0
Summa kommunbidrag	335 685	362 237	375 584

Kommunstyrelsen

Ansvar- och verksamhetsområde

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs. Uppsala kommun ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet och för att klara av att tillgodose dessa behov är det nödvändigt att ständigt utveckla arbetsätt, organisation och medarbetare. För att utveckla en modern och effektiv förvaltning har Uppsala kommun en centraliserad stabsorganisation som leder och stödjer nämnder och bolag.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för kommunens ekonomi, IT, arbetsgivarfrågor, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning, mark och exploatering, landsbygdsfrågor, samt kris och beredskap. Som kommunens arkivmyndighet har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor. Kommunstyrelsen leder och utvecklar även gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice.

Budget

(KS-KLK) Kommunstyrelsen - kommunledningskontoret					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	1 345	1 445	1 489	1 533	1 579
Statsbidrag	15 642	11 486	11 831	12 186	12 551
Övriga intäkter externt	69 615	68 171	350 605	358 320	366 209
			1 743		
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	459 885	477 009	273	1 796 816	1 861 848
Summa intäkter¹	546 488	558 112	2 107	2 168	2 242
			-2 465	-2 531	-2 587
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-793 496	-919 156	291	046	695
Avskrivningar	-18 995	-20 880	-40 708	-54 987	-70 968
Summa kostnader¹	-812 491	-940 036	-2 505	-2 586	-2 658
			999	033	663
Finansiella intäkter	86	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 209	-1 055	-6 150	-7 100	-9 250
Summa nettokostnader²	-267 126	-382 980	951	-424 279	-425 725
Politisk verksamhet (1)	63 529	65 751	66 865	67 782	69 341
Infrastruktur, skydd m.m (2)	112 199	146 715	138 243	151 618	149 486
Kultur, övrigt (31)	6 972	7 161	7 277	7 377	7 547
Fritid, övrigt (32)	1 167	1 559	2 219	1 236	1 264
Barn- och ungdomsvård (573)	4 300	0	0	0	0
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	114 531	161 794	190 347	196 266	198 087
Summa kommunbidrag	302 697	382 980	404 951	424 279	425 725
Resultat	35 572	0	0	0	0

¹ Organisatorisk förändring 2020, fastighetsavdelningen (intäkter-kostnader) från stadsbyggnadsförvaltningen till kommunledningskontoret.

² Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	350 490	380 021	386 629	
Volymuppräknig	0	0	0	
Prisuppräknig	9 315	11 257	10 964	
Effektivisering	-3 598	-6 049	-2 068	
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	356 207	385 229	395 525	
Riktade nivåpåverkande beslut	23 814	1 400	0	
<i>Digitalisering-/utvecklingskompetens centralt</i>	<i>Administration, fördelas</i>	2 000	0	0
<i>Digitalisering-/utvecklingskompetens förvaltningar</i>	<i>Administration, fördelas</i>	8 000	0	0
<i>Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK</i>	<i>Administration, fördelas</i>	8 614	0	0
<i>Handlingsplan psykisk hälsa</i>	<i>Infrastruktur</i>	500	0	0
<i>Komplexa analyser och samhällsutredningar</i>	<i>Administration, fördelas</i>	800	0	0
<i>Social kompass - trygghetsundersökningar</i>	<i>Infrastruktur</i>	750	0	0
<i>STUNS innovationssamverkan</i>	<i>Infrastruktur</i>	600	0	0
<i>Trygghetsinsatser i Gränby, Sävja, Stenhagen</i>	<i>Infrastruktur</i>	2 000	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet kommunstyrelsen</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	550	0	0
<i>Hyra aula Brantingskola</i>	<i>Administration, fördelas</i>	0	1 400	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	380 021	386 629	395 525	
Ettåriga satsningar	24 930	37 650	30 200	
<i>Allsvensk anpassning, anläggningskostnader</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 000	0	0
<i>Deltagande i Science Gallery LAB Uppsala 2019-2023</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 500	1 500	1 500
<i>Friidrotts SM</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 285	0	0
<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder (2020 finansiering via statsbidrag)</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 000	16 700	16 700
<i>Hållbara transporter</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 000	0	0
<i>Implementering av gemensamma e-plattformar</i>	<i>Administration, fördelas</i>	3 000	2 000	0
<i>Klimatveckan 2020-2021</i>	<i>Infrastruktur</i>	750	750	0
<i>Modern arbetsplats, digitala arbetssätt</i>	<i>Administration, fördelas</i>	500	500	0
<i>Ordningsvakter</i>	<i>Infrastruktur</i>	4 000	4 000	0
<i>O-ringen</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 845	0	0
<i>Satsning UCB möten och evenemang</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 500	2 000	0
<i>Tech-satsning 2018-2022</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 000	1 000	1 000
<i>Trygghetsskapande åtgärder 2020-2022</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 500	1 000	5 000
<i>Utveckling av talangattraktioner (International House) 2020-2021</i>	<i>Infrastruktur</i>	750	750	0
<i>VM-innebandy 2020-2021</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 300	1 450	0
<i>Årligt 3 år 2020-2022 för insatser lokalförsörjningsplanering</i>	<i>Administration, fördelas</i>	3 000	6 000	6 000
Summa kommunbidrag	404 951	424 279	425 725	

(KS-SBF) Kommunstyrelsen - stadsbyggnadsförvaltningen					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
				5	
Taxor och avgifter	1 781	13 805	5 805	805	5 805
Statsbidrag	1 365	1 265	0	0	0
	479			93	
Övriga intäkter externt	894	356 891	91 640	473	95 342
	1 051	1 228		9	
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	585	123	9 328	580	9 839
Summa intäkter¹	1 534 625	1 600 084	106 773	108 858	110 986
	-1				
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	524	-1 633	-174	-165	
	267	914	613	002	-140 215
	-43			-22	
Avskrivningar	723	-43 810	-18 500	250	-25 400
	-1				
Summa kostnader¹	567 989	-1 677 724	-193 113	-187 252	-165 615
Finansiella intäkter	4 244	0	0	0	0
	-31			-33	
Finansiella kostnader	476	-26 120	-26 500	775	-39 420
Summa nettokostnader²	-60 597	-103 760	-112 840	-112 169	-94 049
	55			112	
Infrastruktur, skydd m.m (2)	999	88 084	112 840	169	94 049
Fritid, övrigt (32)	0	7 200	0	0	0
	18				
Affärsverksamhet (7)	068	0	0	0	0
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	3 092	8 476	0	0	0
Summa kommunbidrag	77 159	103 760	112 840	112 169	94 049
	16				
Resultat	562	0	0	0	0

¹Organisatorisk förändring 2020, fastighetsavdelningen (intäkter-kostnader) från stadsbyggnadsförvaltningen till kommunledningskontoret.

²Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	59 754	60 315	61 142
Volymuppräknning	0	0	0
Prisuppräknning	1 588	1 787	1 734
Effektivisering	-613	-960	-327
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	60 729	61 142	62 549
Riktade nivåpåverkande beslut	-414	0	0
<i>Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK Administration, fördelas</i>	-8 614	0	0
<i>Förstärkning för Uppsalapaketet Infrastruktur</i>	500	0	0
<i>Genomförande av Uppsalapaketet - programstyrning Infrastruktur</i>	4 000	0	0
<i>Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas från plan- och byggnadsnämnden Infrastruktur</i>	1 500	0	0
<i>Servicepunkter, fortsatt driftsstöd Infrastruktur</i>	200	0	0
<i>Utveckling friluftsstråk och biologisk mångfald Infrastruktur</i>	1 000	0	0
<i>Utökade planeringsresurser för Uppsalapaketet Infrastruktur</i>	1 000	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	60 315	61 142	62 549
Ettåriga satsningar	52 525	51 027	31 500
<i>Genomförande Uppsalapaketet - övergripande projektledning spårväg Infrastruktur</i>	6 000	4 500	0
<i>Planering- och projektledning Uppsala spårväg Infrastruktur</i>	5 000	5 000	0
<i>Ulleråker drift KS-SBF Infrastruktur</i>	31 025	31 027	31 000
<i>Utredningskostnader för spårväg Uppsala Infrastruktur</i>	10 000	10 000	0
<i>Årligt 10 år 2020-2029 planera och genomföra Boexpo Infrastruktur</i>	500	500	500
Summa kommunbidrag	112 840	112 169	94 049

Kulturnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Kulturnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden fördelar stipendier, bidrag och annat stöd till kulturliv, kulturevenemang, folkbildning, nationella minoriteter och ansvarar för folkbiblioteksverksamhet, kommunens museer och kulturscener, konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Nämnden stödjer ungdomars egna initiativ och ansvarar för fritidsgårdar, öppen fritidsverksamhet, övrig fritidsverksamhet för barn och unga samt kultur- och musikskolor. Kulturarvsfrågor samt stöd till bygdegårdar ingår också i nämndens ansvarsområde.

Budget

(KTN) Kulturnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	12 926	12 414	12 539	12 664	12 791
Statsbidrag	24 213	5 894	10 200	10 200	10 200
Övriga intäkter externt	10 746	9 206	9 298	9 391	9 485
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	4 885	4 357	4 900	4 900	4 900
Summa intäkter	52 770	31 871	36 937	37 155	37 376
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-371 371	-373 988	-399 406	-403 685	-412 225
Avskrivningar	-3 521	-3 883	-4 113	-5 506	-6 183
Summa kostnader	-374 892	-377 872	-403 519	-409 191	-418 408
Finansiella intäkter	1	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-270	-348	-364	-567	-720
Summa nettokostnader¹	-322 391	-346 348	-366 946	-372 603	-381 752
Politisk verksamhet (1)	1 566	1 565	1 865	1 860	1 872
Infrastruktur, skydd m.m (2)	1 500	1 533	0	0	0
Kultur, övrigt (31)	87 452	87 669	100 738	101 080	103 216
Bibliotek (313)	92 285	94 196	100 224	101 733	103 979
Musikskola/kulturskola (314)	40 395	44 417	48 440	49 554	51 115
Fritid, övrigt (32)	24 906	44 503	42 279	42 930	43 862
Fritidsgårdar (323)	54 941	41 337	40 126	41 673	43 252
Öppen fritidsverksamhet (424)	20 980	31 120	33 274	33 773	34 456
Grundskola (432)	1 513	8	0	0	0
Summa kommunbidrag	325 536	346 348	366 946	372 603	381 752
Resultat	3 146	0	0	0	0

¹Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	341 340	365 896	372 603
Volymuppräknning	10 814	7 743	6 661
Prisuppräknning	9 361	11 067	10 757
Effektivisering	-9 399	-12 103	-8 269
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	352 116	372 603	381 752
Riktade nivåpåverkande beslut	13 780	0	0
<i>Aktiviteter för barn 10-12 år i anslutning till skoltid</i> Fritid, övrigt	1 500	0	0
<i>Drift offentlig konst 1%-målet</i> Kultur, övrigt	1 600	0	0
<i>Förebyggande arbete i stadsdelarna</i> Fritid, övrigt	1 200	0	0
<i>Kultur/natur i förskola och skola</i> Kultur, övrigt	500	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i> Kultur, övrigt	200	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i> Bibliotek	300	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i> Fritid, övrigt	1 100	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i> Fritidsgårdar	1 300	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i> Öppen fritidsverks	400	0	0
<i>Ny fritidsklubb Lindbacken - helår 2020</i> Öppen fritidsverks	1 200	0	0
<i>Stadsteatern Parkteater i Gottsunda</i> Kultur, övrigt	900	0	0
<i>Utveckla kulturskolan med fler platser</i> Musik och kulturskola	2 400	0	0
<i>Utökad biblioteksbusservice på landsbygden</i> Bibliotek	880	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet kulturnämnden</i> Politisk verksamhet	300	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	365 896	372 603	381 752
Ettåriga satsningar	1 050	0	0
<i>Freds- och mänskliga rättigheters år 2020</i> Kultur, övrigt	750	0	0
<i>Utveckla Walmstedska gården</i> Kultur, övrigt	300	0	0
Summa kommunbidrag	366 946	372 603	381 752

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Nämnden svarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen, alkohollagen, lotterilagen, tobakslagen, lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt för den kommunala lantmäterimyndigheten. Arbetet bedrivs genom tillsyn, tillståndsprövning, kontroll och förrättningar.

Budget

(MHN) Miljö- och hälsoskyddsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	40 950	45 965	46 424	46 888	47 357
Statsbidrag	274	0	0	0	0
Övriga intäkter externt	-3 938	0	0	0	0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	4 612	136	0	0	0
Summa intäkter	41 897	46 100	46 424	46 888	47 357
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-64 842	-70 085	-73 108	-71 921	-72 924
Avskrivningar	-48	0	0	0	0
Summa kostnader	-64 890	-70 085	-73 108	-71 921	924
Finansiella intäkter	3	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-6	0	0	0	0
Summa nettokostnader¹	-22 995	-23 985	-26 684	-25 033	567
Politisk verksamhet (1)	1 163	1 163	1 163	1 159	1 167
Infrastruktur, skydd m.m (2)	21 767	22 743	25 440	23 793	24 318
Fritid, övrigt (32)	77	79	81	81	82
Summa kommunbidrag	23 007	23 985	26 684	25 033	25 567
Resultat	12	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	23 985	24 684	25 033
Volymuppräkning	702	420	368
Prisuppräkning	656	743	720
Effektivisering	-659	-814	-554
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	24 684	25 033	25 567
Riktade nivåpåverkande beslut	0	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	24 684	25 033	25 567
Ettåriga satsningar	2 000	0	0
<i>Införande av nytt ärende- och diarierhanteringssystem</i>	<i>2 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Infrastruktur</i>			
Summa kommunbidrag	26 684	25 033	25 567

Namngivningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Namngivningsnämnden har till uppgift att besluta om namn på kvarter, gator, bostadsområden, vägar, broar och allmänna platser.

Budget

(NGN) Namngivningsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	0	0	0	0	0
Statsbidrag	0	0	0	0	0
Övriga intäkter externt	0	0	0	0	0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	0	0	0	0	0
Summa intäkter	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-1 555	-1 602	-1 638	-1 655	-1 685
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-1 555	-1 602	-1 638	-1 655	-1 685
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Summa nettokostnader¹	-1 555	-1 602	-1 638	-1 655	-1 685
Politisk verksamhet (1)	444	444	444	443	446
Infrastruktur, skydd m.m (2)	1 134	1 158	1 194	1 212	1 239
Summa kommunbidrag	1 579	1 602	1 638	1 655	1 685
Resultat	24	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	1 602	1 638	1 655
Volymuppräkning	36	21	19
Prisuppräkning	44	49	48
Effektivisering	-44	-53	-37
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	1 638	1 655	1 685
Riktade nivåpåverkande beslut	0	0	0
Ettåriga satsningar	0	0	0
Summa kommunbidrag	1 638	1 655	1 685

Omsorgsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, service och viss sysselsättning inom socialpsykiatri och verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett ålder. Vidare ansvarar nämnden för service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) i ordinärt och särskilt boende för personer upp till 65 år som har behov av sådana insatser på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom. Nämnden ansvarar även för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Omsorgsnämndens hälso- och sjukvårdsansvar avser personer som fyllt 17 år och inträder där vårdbehovet uppgår till mer än 14 dagar.

Budget

(OSN) Omsorgsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	14 992	15 244	15 244	15 244	15 244
Statsbidrag	195 633	185 143	185 143	185 143	185 143
Övriga intäkter externt	25 733	20 946	20 782	21 333	21 898
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	32 139	22 383	22 681	22 983	23 288
Summa intäkter	268 497	243 716	243 850	244 702	245 573
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-1 870 814	-1 860 819	-1 949 987	-2 014 417	-2 094 927
Avskrivningar	-633	-630	-693	-763	-839
Summa kostnader	-1 871 447	450	680	179	766
Finansiella intäkter	2	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-57	-63	-63	-63	-63
Summa nettokostnader¹	-1 603 005	797	893	540	256
Politisk verksamhet (1)	1 578	1 578	2 391	2 399	2 429
Ordinärt boende, äldre (521)	32 229	18 311	7 473	7 672	7 956
Särskilt boende, äldre (522)	94 571	71 134	69 800	71 830	75 860
Öppen verksamhet, personer med funktionsnedsättning (53)	29 874	31 668	33 420	34 009	34 855
Ordinärt boende, personer med funktionsnedsättning (541)	203 951	182 884	170 925	173 972	178 333
Särskilt boende, personer med funktionsnedsättning (542)	167 944	150 713	180 658	183 947	188 625
Insatser enligt LSS, assistansersättning enligt SFB och HSL (55)	1 047 612	1 161 509	1 242 226	1 296 711	1 362 198
Summa kommunbidrag	1 577 760	797	893	540	256
Resultat	-25 245	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	1 617 797	1 706 893	1 770 540
Volymuppräkning	51 003	28 240	26 544
Prisuppräkning	44 357	51 394	50 965
Effektivisering	-34 264	-45 487	-28 093
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	1 678 893	1 741 040	1 819 956
Riktade nivåpåverkande beslut	28 000	29 500	30 300
<i>LSS-bostäder</i> <i>Insatser enligt LSS 21-64 år</i>	28 000	29 500	30 300
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i> <i>Politisk verksamhet</i>	803	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i> <i>Ordinärt boende, äldre 80-w</i>	-5 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i> <i>Öppna insatser, funktionsnedsättning</i>	1 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i> <i>Ordinärt boende, funktionsnedsättning 21-64 år</i>	9 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i> <i>Insatser enligt LSS 21-64 år</i>	-5 803	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	1 706 893	1 770 540	1 850 256
Ettåriga satsningar	0	0	0
Summa kommunbidrag	1 706 893	1 770 540	1 850 256

Plan- och byggnadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Plan- och byggnadsnämnden ansvarar för uppgifter enligt plan- och bygglagen, inklusive de lagar och andra föreskrifter som hör till denna lag, med undantag för översiktsplanering. Andra lagar och föreskrifter är exempelvis lagen om byggfelsförsäkring och energideklaration för byggnader. Plan- och byggnadsnämnden planerar för, och ger förslag till, inrättande av områdesskydd såsom natur- och kulturreservat. Nämnden har också ansvar för uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Budget

(PBN) Plan- och byggnadsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	59 093	69 248	61 506	62 736	63 991
Statsbidrag	12	0	4 896	4 994	5 094
Övriga intäkter externt	-771	1 300	1 785	1 821	1 857
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	7 177	3 714	3 060	3 121	3 184
Summa intäkter	65 512	74 262	71 247	72 672	74 125
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-136 065	-148 177	-149 839	-152 537	-156 099
Avskrivningar	-607	-323	-350	-350	-350
Summa kostnader	-136 673	-148 499	-150 189	-152 887	-156 449
Finansiella intäkter	9	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-18	-9	-20	-21	-21
Summa nettokostnader¹	-71 170	-74 246	-78 962	-80 236	-82 345
Politisk verksamhet (1)	1 590	1 590	2 090	2 084	2 098
Infrastruktur, skydd m.m (2)	35 338	36 262	44 375	39 954	40 816
Ordinärt boende, äldre (521)	22 230	22 147	20 332	23 323	24 237
Ordinärt boende, personer med funktionsnedsättning (541)	14 213	14 247	12 165	14 875	15 194
Summa kommunbidrag	73 371	74 246	78 962	80 236	82 345
Resultat	2 201	0	0	0	0

¹Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	74 246	78 062	79 336
Volymuppräkning	2 223	1 494	1 578
Prisuppräkning	2 033	2 357	2 295
Effektivisering	-2 040	-2 577	-1 764
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	76 462	79 336	81 445
Riktade nivåpåverkande beslut	1 600	0	0
<i>Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas till kommunstyrelsen SBF</i>			
<i>Infrastruktur</i>	-1 500	0	0
<i>Kart och mät (bygglov)</i>			
<i>Infrastruktur</i>	2 000	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet plan- och byggnadsnämnden</i>			
<i>Politisk verksamhet</i>	500	0	0
<i>Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning från arbetsmarknadsnämnden april 2019</i>			
<i>Infrastruktur</i>	600	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	78 062	79 336	81 445
Ettåriga satsningar	900	900	900
<i>Medel 5 år 2020-2024 för att hantera tillsynsskuld/ärendemängd</i>			
<i>Infrastruktur</i>	900	900	900
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät samt tillsyn)</i>			
<i>Infrastruktur</i>	5 000	0	0
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät samt tillsyn)</i>			
<i>Ordinärt boende, funktionsnedsättning 21-64 år</i>	-2 500	0	0
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät samt tillsyn)</i>			
<i>Ordinärt boende, äldre 65-79 år</i>	-2 500	0	0
Summa kommunbidrag	78 962	80 236	82 345

Räddningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. Dessa styrdokument är antagna av alla tre kommuners kommunfullmäktige. De avsnitt i Mål och budget som berör räddningsnämnden är framtagna i samråd med Tierp och Östhammars kommuner.

Räddningsnämnden ansvarar för att bedriva en effektiv räddningstjänstverksamhet i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Kommunstyrelserna i alla tre kommuner har en uppsyningsplikt över den gemensamma nämnden. Fullmäktige i alla tre kommuner har rätt att begära upplysningar från nämnden. Ordförande, vice ordförande och anställda i den gemensamma nämnden är skyldiga att lämna upplysningar vid alla tre kommuners fullmäktigesammanträden. Ledamöter i alla tre kommuners kommunfullmäktige får ställa interpellationer eller frågor till nämndens ordförande. Nämnden ska också granskas av revisorer från alla tre kommuner. Hela rättsfiguren kan karaktäriseras som en hybrid, invävd i alla tre kommuner med en stark karaktär av egenregiverksamhet. Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde. Ett nytt handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor kommer att gälla från och med 2020.

Budget

(RÄN) Räddningsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	6 879	7 988	8 000	8 100	8 200
Statsbidrag	84	240	200	150	150
Övriga intäkter externt	55 799	56 700	58 490	60 600	62 430
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	1 708	947	1 000	1 050	1 100
Summa intäkter	64 470	65 875	67 690	69 900	71 880
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-208 099	-212 944	-228 297	-237 299	-245 444
Avskrivningar	-11 588	-12 540	-12 000	-12 200	-12 300
Summa kostnader	-219 687	-225 484	-240 297	-249 499	-257 744
Finansiella intäkter	2	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 172	-1 250	-1 200	-1 200	-1 200
Summa nettokostnader¹	-156 387	-160 859	-173 807	-180 799	-187 064
Politisk verksamhet (1)	1 151	1 182	1 220	1 259	1 299
Infrastruktur, skydd m.m (2)	152 498	159 677	172 587	179 540	185 765
Summa kommunbidrag	153 649	160 859	173 807	180 799	187 064
Resultat	-2 738	0	0	0	0

¹Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Nämndens budget utgår från en årlig uppräknings av kommunbidragen med prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Indexet är framtaget av Sveriges kommuner och landsting (SKL). Efter uppräknings kan nämndens budget sänkas eller höjas beroende på exempelvis rationaliseringskrav, uppdrag och förändrade lokalhyreskostnader. Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens totala budget. För räddningsnämndens totala budget uppdelat per kommun se bilaga 4.

Socialnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (inte ekonomiskt bistånd). Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, socialt utsatta EU-medborgare, familjerättsliga frågor, samordning av arbetet för att motverka våld i nära relation och insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för förebyggande ANDTS-arbete.

Budget

(SCN) Socialnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	3 713	3 243	3 300	3 400	3 500
Statsbidrag	228 782	130 441	80 000	60 000	50 000
Övriga intäkter externt	24 467	22 404	21 000	21 000	21 000
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	2 874	2 086	4 500	3 000	3 000
Summa intäkter	259 836	158 174	108 800	87 400	77 500
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-925 618	-895 355	-895 163	-892 617	-907 766
Avskrivningar	-1 377	-1 002	-1 400	-1 400	-1 400
Summa kostnader	-926 995	-896 357	-896 563	-894 017	-909 166
Finansiella intäkter	1	2	2	2	2
Finansiella kostnader	-68	-55	-60	-65	-65
Summa nettokostnader¹	-667 226	-738 236	-787 821	-806 680	-831 729
Politisk verksamhet (1)	4 747	4 747	4 776	4 792	4 853
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna (571-572)	176 612	184 815	203 863	207 459	212 621
Barn- och ungdomsvård (573)	476 900	513 667	545 100	559 855	578 898
Familjerätt och familjerådgivning (58)	17 820	18 328	19 033	19 474	20 065
Flyktningmottagande (61)	11 680	16 679	15 049	15 100	15 292
Summa kommunbidrag	687 759	738 236	787 821	806 680	831 729
Resultat	20 534	0	0	0	0

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	726 936	787 821	806 680
Volymuppräkning	22 850	16 122	14 596
Prisuppräkning	19 929	23 813	23 291
Effektivisering	-15 394	-21 076	-12 838
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	754 321	806 680	831 729
Riktade nivåpåverkande beslut	33 500	0	0
<i>Etableringsinsatser för nyanlända Flyktingmottagande</i>	3 300	0	0
<i>Kuratorer vid ungdomsmottagningar IFO, barn och unga</i>	1 800	0	0
<i>Motverka hemlöshet tillsammans med Stadsmissionen IFO, missbrukarvård mm</i>	3 400	0	0
<i>SUF-kunskapscentrum IFO, missbrukarvård mm</i>	1 000	0	0
<i>Utökad ram IFO, barn och unga</i>	10 000	0	0
<i>Utökad ram IFO, missbrukarvård mm</i>	12 000	0	0
<i>Ökad trygghet för unga tjejer IFO, barn och unga</i>	2 000	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	787 821	806 680	831 729
Ettåriga satsningar	0	0	0
Summa kommunbidrag	787 821	806 680	831 729

Utbildningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola. Nämnden har därmed ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola och skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Budget

(UBN) Utbildningsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	199 321	202 136	206 011	209 011	212 011
Statsbidrag	394 744	376 006	390 621	370 555	370 055
Övriga intäkter externt	238 372	224 402	204 414	206 655	207 309
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	9 601	10 146	3 390	3 392	3 394
Summa intäkter	842 039	812 690	804 436	789 613	792 769
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-5 648 958	-5 965 879	-6 176 010	-6 312 155	-6 512 508
Avskrivningar	-16 259	-17 702	-26 487	-37 355	-50 129
Summa kostnader	-5 665 217	-5 983 582	-6 202 496	-6 349 510	-6 562 637
Finansiella intäkter	13	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 338	-1 541	-2 483	-3 814	-5 399
Summa nettokostnader¹	-4 824 503	-5 172 433	-5 400 543	-5 563 711	-5 775 267
Politisk verksamhet (1)	3 025	3 058	3 386	3 408	3 462
Förskola och pedagogisk omsorg (411, 413)	1 455 993	1 515 313	1 560 680	1 586 269	1 642 721
Öppen förskola (412)	16 048	16 432	16 911	17 250	17 877
Fritidshem m.m. (421, 422, 425)	233 395	246 919	261 269	267 649	275 571
Förskoleklass (431)	167 394	171 408	186 242	197 134	194 087
Grundskola (432)	2 091 303	2 229 962	2 316 083	2 393 970	2 492 113
Grundsärskola (433)	95 875	105 031	108 894	112 434	117 043
Gymnasieskola (434)	795 803	830 872	890 385	926 599	970 594
Gymnasiesärskola (435)	54 527	53 438	56 693	58 998	61 799
Summa kommunbidrag	4 913 362	5 172 433	5 400 543	5 563 711	5 775 267
Resultat	88 859	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	5 161 871	5 389 973	5 553 141
Volymuppräkning	153 878	124 753	121 818
Prisuppräkning	141 292	163 346	160 943
Effektivisering	-92 768	-127 531	-71 205
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	5 364 273	5 550 541	5 764 697
Riktade nivåpåverkande beslut	25 700	2 600	0
<i>Fritids för barn till arbetslösa och föräldralediga</i> <i>Fritidshem</i>	5 000	0	0
<i>Satsning lärarassistenter grundskola</i> <i>Grundskola</i>	2 600	2 600	0
<i>Simskoleundervisning för förskoleklasser</i> <i>Förskoleklass</i>	6 400	0	0
<i>Utbildningssatsning fritids</i> <i>Fritidshem</i>	1 000	0	0
<i>Utökad elevhälsa i skolan</i> <i>Grundskola</i>	1 500	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet utbildningsnämnden</i> <i>Politisk verksamhet</i>	300	0	0
<i>Ökade hyror gymnasieskola</i> <i>Gymnasieskola</i>	8 900	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	5 389 973	5 553 141	5 764 697
Ettåriga satsningar	10 570	10 570	10 570
<i>Årligt riktat statsbidrag, kvalitetspengar i förskolan</i> <i>Förskola o pedagogisk oms.</i>	10 570	10 570	10 570
Summa kommunbidrag	5 400 543	5 563 711	5 775 267

Valnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen, lagen om kommunala folkomröstningar samt för opinionsundersökningar eller liknande förfaranden. Det innebär att Uppsala valnämnd är lokal valmyndighet och bland annat utser röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen.

Budget

(VLN) Valnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	0	0	0	0	0
Statsbidrag	4 100	4 100	0	0	4 500
Övriga intäkter externt	0	0	0	0	0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	0	0	0	0	0
Summa intäkter	4 100	4 100	0	0	4 500
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-9 608	-9 993	-917	-944	-11 871
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-9 608	-9 993	-917	-944	-11 871
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Summa nettokostnader¹	-5 508	-5 893	-917	-944	-7 371
Politisk verksamhet (1)	5 193	5 893	917	944	7 371
Summa kommunbidrag	5 193	5 893	917	944	7 371
Resultat	-315	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	893	917	944	
Volymuppräkning	0	0	0	
Prisuppräkning	24	27	27	
Effektivisering	0	0	0	
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	917	944	971	
Riktade nivåpåverkande beslut	0	0	0	
Ettåriga satsningar	0	0	6 400	
<i>Riksdagsval 2022</i>				
<i>Politisk verksamhet</i>	0	0	6 400	
Summa kommunbidrag	917	944	7 371	

Äldrenämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Äldrenämnden ansvarar för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av ålder, sjukdom eller nedsatt fysisk funktionsförmåga. I detta ansvarar nämnden för uppgifter enligt socialtjänstlagen samt det kommunala ansvaret enligt hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre.

Budget

(ÄLN) Äldrenämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	130 690	141 465	150 792	161 951	173 935
Statsbidrag	118 026	68 291	72 388	76 731	81 335
Övriga intäkter externt	45 048	45 182	45 408	45 635	45 864
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	185 938	198 581	204 539	210 675	216 995
Summa intäkter	479 702	453 520	473 128	494 993	518 129
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-2 282 052	-2 297 194	-2 384 242	-2 454 333	-2 584 729
Avskrivningar	-3 617	-4 195	-5 795	-6 795	-7 795
Summa kostnader	-2 285 669	-2 301 388	-2 390 037	-2 461 127	-2 592 524
Finansiella intäkter	5	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-260	-332	-464	-544	-624
Summa nettokostnader¹	-1 806 222	-1 848 201	-1 917 373	-1 966 678	-2 075 018
Politisk verksamhet (1)	1 369	1 376	1 885	1 892	1 916
Öppen verksamhet, äldre (51)	58 679	65 938	57 824	58 311	60 188
Ordinärt boende, äldre (521)	740 230	788 150	785 731	805 306	848 922
Särskilt boende, äldre (522)	992 935	992 737	1 071 933	1 101 169	1 163 992
Summa kommunbidrag	1 793 213	1 848 201	1 917 373	1 966 678	2 075 018
Resultat	-13 009	0	0	0	0

¹Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	1 839 201	1 911 373	1 966 678
Volymuppräkning	60 679	48 630	82 262
Prisuppräkning	50 500	58 055	58 108
Effektivisering	-39 007	-51 380	-32 030
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	1 911 373	1 966 678	2 075 018
Riktade nivåpåverkande beslut	0	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i> Särskilt boende, äldre 80 -w	37 500	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i> Ordinärt boende, äldre 80-w	-30 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i> Öppna insatser, äldre	-8 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i> Politisk verksamhet	500	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	1 911 373	1 966 678	2 075 018
Ettåriga satsningar	6 000	0	0
<i>Projekt implementering av trygghetskameror</i> Ordinärt boende, äldre 65-79 år	500	0	0
<i>Projekt implementering av trygghetskameror + 80 år</i> Ordinärt boende, äldre 80-w	500	0	0
<i>Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala</i> Ordinärt boende, äldre 65-79 år	1 000	0	0
<i>Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala + 80 år</i> Ordinärt boende, äldre 80-w	1 000	0	0
<i>Äldrevänlig kommun</i> Öppna insatser, äldre	1 000	0	0
<i>Ökad volym inom LOV vårdboenden</i> Särskilt boende, äldre 80 -w	2 000	0	0
Summa kommunbidrag	1 917 373	1 966 678	2 075 018

Överförmyndarnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Överförmyndarnämnden i Uppsala län är en gemensam nämnd för samtliga kommuner i Uppsala län. Nämnden har Uppsala kommun som värdkommun.

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet. Tillsynen ska se till att den kommuninvånare som har en ställföreträdare i form av god man, förvaltare eller förmyndare ska få det hen har rätt till, både ekonomiskt och rättsligt. Tillsynen utgår från föräldrabalken, förmynderskapsförordningen och lagen om god man för ensamkommande barn.

Budget

Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens totala budget. För överförmyndarnämndens totala budget uppdelat per kommun se bilaga 5.

(ÖFN) Överförmyndarnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	3	0	0	0	0
Statsbidrag	1 608	284	500	400	300
Övriga intäkter externt	14 809	15 757	15 117	15 196	15 261
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	0	0	0	0	0
Summa intäkter	16 420	16 041	15 617	15 596	15 561
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-36 021	-39 189	-37 763	-37 879	-38 189
Avskrivningar	-101	-90	-150	-130	120
Summa kostnader	-36 122	-39 279	-37 913	-38 009	-38 069
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-6	-5	-5	-5	-5
Summa nettokostnader¹	-19 707	-23 243	-22 301	-22 418	-22 513
Politisk verksamhet (1)	15 648	14 434	17 841	17 934	18 010
Flyktningmottagande (61)	8 836	8 809	4 460	4 484	4 503
Summa kommunbidrag	24 484	23 243	22 301	22 418	22 513
Resultat	4 777	0	0	0	0

¹Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Ägardirektiv, resultatkrav och investeringsnivåer för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i Stadshuskoncernen

De helägda bolagen är inordnade i en aktiebolagsrättslig koncern. Moderbolaget i bolagskoncernen är Uppsala Stadshus AB.

Kommunfullmäktiges beslut om ägarstyrning av de helägda bolagen finns utförligare beskriven i ägarpolicy för de helägda bolagen. Samtliga helägda dotterbolag i Stadshuskoncernen omfattas av kapitaltäckningsgarantin vilket innebär att moderbolaget garanterar att det egna kapitalet i respektive dotterbolag alltid uppgår till minst bolagets aktiekapital.

Styrelserna i de kommunala bolagen ansvarar för att den operativa verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål och fullmäktiges ägardirektiv samt övriga krav som beslutas av kommunfullmäktige eller kommunstyrelse.

Kommunstyrelsen, genom styrelsen för Uppsala Stadshus AB, genomför dialoger med samtliga bolagsstyrelser runt de frågor som är väsentliga för kommande mål- och budgetperiod.

Ägardirektiven antas på respektive bolagsstämma i kommunens ägda bolag. Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa ägardirektiven.

Kommunstyrelsens roll som företrädare för ägaren (kommunfullmäktige) innebär bland annat att löpande utvärdera verksamheten och verksamhetsformen, bolagens strategier och mål, hur dessa överensstämmer med kommunens övriga verksamhet samt hur bolagsverksamheten sköts av bolagsstyrelse och bolagsledningen.

Ägardirektivens syfte är att möjliggöra en aktiv styrning av bolagen samt underlätta för kommunen att följa verksamheten.

Den formella styrningen i bolagsordning och ägardirektiv är inte tillräckligt för ett aktivt ägarskap. Som komplement till formella styrdokument ska bolagsstyrning ske genom kontinuerligt samråd och dialog mellan bolagens styrelser och kommunstyrelsen.

Vad gäller av kommunen delägda bolag ska, med beaktande av 10 kap 4 § kommunallagen, så långt som möjligt kommunens inflytande som delägare säkerställas genom aktieägaravtal.

Utdelning från bolagen ska behandlas som en del i arbetet med årsbokslutet och årsredovisningen. Vid utdelning ska särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

I avsnittet nedan behandlas kommunfullmäktiges direktiv till bolagen avseende inriktning av verksamheten, ekonomiskt resultat och investeringsnivåer.

Ägardirektiv för samtliga bolag

De helägda bolagen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges styrdokument, och regleras via beslutad ägarpolicy, bolagsordning och ägardirektiv.

Dotterbolagen ska verkställa kommunfullmäktiges och moderbolagets beslut som är av ägarkaraktär.

Bolagen ska se till både bolagskoncernens och kommunens bästa i såväl verksamhetsbeslut såsom strategiska beslut. Bolagen ska verka för värdeskapande samarbeten inom bolags- och kommunkoncernen.

Respektive bolag ska genom affärsplanen synliggöra dess bidrag till uppfyllelse av fullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och prioriteringar uttryckta i styrdokument samt generella och bolagsspecifika ägardirektiv (se kapitel *Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål - från globalt till lokalt med mål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser*). Samråd och dialog mellan bolag och ägare ska ske inför styrelsens fastställande av affärsplan.

Bolagen ska hos Uppsala Stadshus AB söka igångsättningstillstånd för investeringar över 50 miljoner kronor. Vid förändrade förutsättningar kan Uppsala Stadshus AB dra tillbaka ett beviljat igångsättningstillstånd.

Bolagen ska arbeta med klimatdriven affärsutveckling och energieffektiviseringar.

Bolagen ska stödja systematisk tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar, klimatneutrala transporter samt materialval med hög miljöprestanda.

Bolagen ska bidra till en hållbar utveckling genom grön och social finansiering där så är tillämpligt.

Bolagen ska sträva mot att ha godkänd miljöcertifiering.

Dotterbolagen ska följa fastställda redovisningsprinciper för koncernen. Särskilda värderingsfrågor ska lösas i samråd med Uppsala Stadshus AB.

Dotterbolagen ska anmäla följande till Uppsala Stadshus AB:

1. årligt fastställande av affärsplaner med strategiska mål för de närmaste tre åren,
2. fastställande av budget och prognos för verksamheten,
3. pågående och planerade investeringar,
4. ställande av säkerheter,
5. bildande och avveckling av bolag,
6. köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant,
7. köp eller försäljning av fast egendom utanför kommunkoncernen,
8. befarade tvister eller rättsprocesser som kan vara av större vikt för bolaget eller kommunkoncernen,
9. månadsrapportering samt
10. bolagsstyrningsrapport samt årsbokslut och delårsbokslut.

Investeringar eller annat strategiskt beslut som påverkar annat kommunalt bolag eller nämnd inom Uppsala kommun ska anmälas till eller godkännas av Uppsala Stadshus AB. Frågor av principiell beskaffenhet ska godkännas av kommunfullmäktige.

Rekrytering och förhandling av anställningsvillkor för verkställande direktören i dotterbolagen ska ske i enlighet med process fastställd av styrelsen för Uppsala Stadshus AB.

Uppsala Stadshus AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Moderbolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär och följa upp att dotterbolagen arbetar utifrån de av kommunfullmäktige uppsatta ägardirektiven.

Uppsala Stadshus AB svarar för aktiv ägarstyrning och strategisk planering inom bolagskoncernen.

Moderbolaget ska svara för samordningen av bolagskoncernen samt avgöra frågor som är gemensamma för bolagen. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och inom kommunkoncernen. Moderbolaget ska svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning av bolagskoncernen samt för utveckling av effektivare styrning.

Moderbolaget ska samordna och nyttja möjligheter till resultatutjämning inom Stadshuskoncernen, bland annat concernbidragsmöjligheter. Moderbolaget ska även samordna och planera likviditetsflödet inom Stadshuskoncernen. I det ingår bland annat hantering av att lämna och erhålla aktieägartillskott. I planeringen av koncernens likviditetsflöde ska både krav och möjligheter i särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

Moderbolaget ska vara en central funktion som möjliggör och skapar förutsättningar för dotterbolagen att fokusera på sina kärnverksamheter. I syfte att uppnå detta ska moderbolaget bland annat ansvara för:

- Ägardirektiven och uppföljningen av dessa
- Löpande dialog med dotterbolagen
- Initiera samarbete i samordnings- eller utvecklingsgrupper inom till exempel ekonomi-, fastighets-, värderings-, investerings- och miljöfrågor och underlätta och driva projektinriktat arbete
- I samverkan med dotterbolagen sätta upp förslag på resultatkrav samt följa upp och avrapporterar dessa.
- Löpande bevakning och uppföljning av investeringar och avyttringar.

Till följd av kommunfullmäktiges beslut om utökade investeringsramar för projekten nya studenternas och om- och tillbyggnad av stadshuset ges Uppsala Stadshus AB möjlighet att utöka investeringsramen för Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB med 30 miljoner kronor och Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB med 80 miljoner kronor. Medlen avser oförutsedda ej budgeterade kostnader i projekten och får tas i anspråk efter Uppsala Stadshus AB:s godkännande.

Uppsala Stadshus AB ska hantera ansökningar om igångsättningstillstånd för investeringar över 50 miljoner kronor. Uppsala Stadshus AB har rätt att inom bolagskoncernen omdisponera den av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen för respektive år.

AB Uppsala Kommuns Industrihus

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta samt bedriva handel med fast egendom avsedda för hantverk, småindustri och offentliga förvaltningar samt att bedriva därmed förenlig uthyrningsverksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten på affärsmässiga grunder i syfte att tillgodose små företags behov av lokaler i Uppsala kommun under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska sälja fastigheter i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut 29 april 2019.

Under en övergångsperiod ska bolaget förvalta kvarvarande fastighetsbestånd.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto*	15	7	-
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	10%	10%	-
Investeringar	180	45	-

Destination Uppsala AB

Bolaget ska genom varumärkesprofilering av Uppsala, samt marknadsföring, affärsutveckling och försäljning inom områdena affärsturism, evenemang och privatturism vara ett strategiskt verktyg för tillväxt, ökade intäkter och sysselsättning inom besöksnäringen i Uppsala kommun.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utveckla och marknadsföra den del av varumärket Uppsala som rör besöksnäringen. Detta ska ske i nära samarbete med näringslivet och andra externa aktörer.

Bolaget ska värva och utveckla evenemang, möten och besöksrelaterade etableringar i Uppsala. Arbetet sker i nära samarbetet med angränsade kommuner, organisationer, näringslivet, universiteten och andra offentliga myndigheter i syfte att stärka Uppsalas position inom besöksnäringen så väl nationellt som internationellt.

Bolaget ska koordinera samverkan mellan de arenor som kommunen helt eller delvis finansierar samt projektleda evenemang på uppdrag av Uppsala kommun eller externa aktörer.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	0	0	0
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	<i>N/A</i>	<i>N/A</i>	<i>N/A</i>
Investeringar	0	0	0

Fyrishov AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla en arena för folkhälsa, idrott och bad samt därmed förenlig verksamhet. Arenan ska som besöksattraktion och mötesplats stärka den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, turistmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ska ansvara för driften av verksamheten.

Bolaget ska förvalta samtliga fastigheter inom Fyrishovsanläggningen.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Fyrishov AB ska bidra till en ökad folkhälsa genom att erbjuda en arena för bad, idrott, fritid och rekreation som är välkomnande för alla.

Arenan och badet, som besöksattraktion, ska stärka den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, besöksmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ska tillhandahålla en plats för aktiviteter för förbättrad folkhälsa, särskilt bland äldre, samt för skolidrott till Uppsalas skolor.

Bolaget ska verka för ökad simkunnighet i Uppsala, bland annat genom att tillhandahålla en plats för simundervisning till Uppsalas skolor.

Bolaget ska ansvara för driften av verksamheten i Fyrishovsanläggningen och efter uppdrag Gottsundabadet i Uppsala kommun.

Bolaget ska samverka med andra aktörer inom besöksnäringen, och särskilt inom Uppsala Stadshuskoncernen, för att stärka Uppsala som besöksmål och uppnå samordningsvinster.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	- 5	- 6	- 6
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	<i>neg</i>	<i>neg</i>	<i>neg</i>
Investeringar	58	124	157

Uppsalahem AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun:

1. direkt eller indirekt förvärva, äga, förvalta, förädla och sälja fastigheter och tomträtter,
2. bygga bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar samt även lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, som används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten, samt
3. i övrigt bedriva härmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i (2017:725), bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och i allmännyttigt syfte genom att främja bostadsförsörjningen i Uppsala kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeflytande och inflytande i bolaget.

Ägaridé

Ägaridé tydliggör ägarens syn på bolagets roll i Uppsalas långsiktiga utveckling och är bolagets långsiktiga direktiv. Den möjliggör en perspektivförskjutning mot en mer tillitsbaserad styrning och är en grund för kvalitativa samtal, uppföljning och ägardialog i form av hur man lever idén.

Bolaget ska som allmännyttigt bostadsbolag bidra till att stärka hela Uppsalas utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och bygga bostäder, främst hyresfastigheter i Uppsala stad och landsbygd för olika faser i livet.

Bolaget ska vara ett av kommunens verktyg för att förverkliga sin bostadspolitik.

Bolaget har att vårda sina tillgångar på ett långsiktigt hållbart sätt varvid bolagets resultat som huvudregel återinvesteras. För att möjliggöra fortsatta investeringar och en rimlig belåningsgrad får bolaget jobba med väl avvägda avyttringar av byggrätter och/eller mindre bestånd av bostäder och lokaler. Sammantaget över tid ska antalet hyresrätter för bolaget öka.

Bolaget ska skapa förutsättningar för att kommunen i olika konjunkurlägen ska kunna genomföra sin bostadspolitik. Bolagets är en av flera aktörer i utvecklingen av nya bostadsområden i kommunen och skapar samhällsnytta för hela kommunen genom att man i Uppsala tar en ledande roll i förvaltning och byggande av bostäder.

Bolaget ska vara ett utvecklingsinriktat företag där innovativa idéer och boendekoncept kan prövas och bolaget ska särskilt fokusera på hållbara renoveringsmodeller.

Bolaget ska årligen erbjuda en andel av nyuthyrningen till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand och till personer som omfattas av bosättningslagen.

Bolaget ska vara en resurs för hela Uppsala kommun i strategiska frågor om samhällsutveckling, boende och bostadsbyggande. Bolaget ska i samverkan med andra bolag och aktörer, inom och utanför kommunkoncernen, utveckla kommunkoncernens kompetens i boendefrågor.

I arbetet med hållbar stadsutveckling ska bolaget särskilt fokusera på att minska boendesegregationen och social oro.

Bolaget ska i kommunkoncernen vara ett föredöme i frågor om att skapa sammanhållning och gemensam riktning i hela kommunen och aktivt bidra till att kommunens alla verksamheter i styrelser, nämnder, bolag och förvaltningar tillsammans bildar en helhet.

Finansiella ägardirektiv

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	366	360	365
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	25%	24%	23%
Investeringar	953	1 050	900

Uppsala bostadsförmedling AB

Föremålet för bolagets verksamhet är att förmedla hyreslägenheter inom uppsalaregionen och även bedriva annan därmed sammanhängande verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten enligt självkostnadsprinciper i syfte att främja bostadsförsörjning.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala bostadsförmedling AB ska vara kommunens verktyg för att säkerställa en effektiv hyresrättsmarknad i Uppsalaregionen.

Bostadsförmedlingen ska ha god kunskap om och marknadsför bostadsmarknaden i Uppsalaregionen.

Bostadsförmedlingen ska verka för att underlätta inträde på bostadsmarknaden med fokus på grupper som har det särskilt svårt att ta sig in på bostadsmarknaden.

Bostadsförmedlingen ska bära sina egna kostnader och finansieras genom avgiftsbelagd kö samt vid behov avgift för förmedling.

Bolaget ska vara en digital förmedling med en tydlig digital profil.

Bostadsförmedlingen ska ha möjlighet att erbjuda efterfrågade tjänster mot ersättning.

Bolaget ska spela en viktig roll inom det bostadssociala området.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	-1,6	-0,3	0
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	<i>neg</i>	<i>neg</i>	<i>0%</i>
Investeringar	0	0	0

Uppsala Kommuns Fastighets AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun projektera, bygga och förvalta centrumanläggningar och bostäder. Verksamhetens vinst ska användas för dessa syften.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten på affärsmässiga grunder i syfte att tillgodose små företags behov av lokaler i Uppsala kommun under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala kommuns Fastighets AB är kommunens redskap för att äga och utveckla samt förvalta lokaler och centrumanläggningar och andra lokaler för handel. Bolaget kan även äga bostäder i anslutning till centrumanläggning.

Bolaget ska vara en motor i utvecklingen av lokala stadsdels- och tätortscentrum och stärkt social sammanhållning i kommunen.

Bolaget ska tillsammans med kommunstyrelsen genomföra en idékoncepttävling för försäljning av Gottsunda Centrum, i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut den 29 april 2019. Bolagets övriga fastigheter ska enligt beslutet säljas till externa aktörer eller överlåtas inom kommunkoncernen.

Bolaget ska erbjuda, om kommunen begär det, upp till fem procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter Uppsala Kommuns Fastighets AB hyr ut per år).

Bolaget ska använda bostadsförmedlingen för förmedling av befintliga och tillkommande lediga hyresbostäder enligt särskilt avtal i likhet med andra aktörer.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	3	6	7
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	3%	6%	6%
Investeringar	109	94	51

Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för de olika verksamheter som kommunen bedriver, samt därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till de specialverksamheter som Uppsala kommun bedriver, med undantag för skol- och förskoleverksamhet samt fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet.

Bolaget ska därvid bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska särskilt fokusera på att hitta rätt och lämplig förvaltningsform för var och en av de olikartade specialfastigheter som ingår i beståndet. Värdet på fastighetsbeståndet ska bibehållas eller öka över tid.

Bolaget ska utveckla och förvalta fastighetsbeståndet med fokus på hållbarhet och klimatneutralitet. Bolaget ska arbeta med utveckling genom innovativa samarbeten inom såväl energiteknik som andra fastighetsrelaterade områden.

Bolaget ska bidra med tjänster inom fastighetsförvaltning och fastighetsutveckling till kommunen. Vidare ska bolaget vara delaktig i Uppsalas stadsutveckling och därmed även samverka med övriga bolag i arbetet med att utveckla nya och befintliga stadsdelar.

Under en övergångsperiod ska bolaget förvalta AB Uppsala Kommuns Industrihus kvarvarande fastighetsbestånd och bistå i avyttringsprocessen av AB Uppsala Kommuns Industrihus fastigheter.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	- 2	- 8	11
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	8%
Investeringar	411	284	59

Uppsala kommun Skolfastigheter AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för skol- och barnomsorgsverksamhet samt därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till skol- och förskoleverksamhet. Därvid kan bolaget bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska tillsammans med kommunstyrelsen och utbildningsnämnden arbeta fram samverkansmodeller för kostnads- och energieffektiva och ändamålsenliga lokallösningar.

Bolaget ska ha en ledande roll i planeringen och genomföra utbyggnaden av pedagogiska fastigheter för ett växande Uppsala och ta särskilt ansvar för att erbjuda lokaler av god kvalitet och konkurrenskraftiga hyror.

Bolaget ska utgå från lokalförsörjningsplan samt funktionsprogram för pedagogiska lokaler.

Bolaget ska arbeta för att skapa hälsosamma utbildningslokaler.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	173	182	189
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	26%	26%	25%
Investeringar	975	897	870

Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga lokaler och mark för de fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamheter och anläggningar som bedrivs inom Uppsala kommun, samt därmed jämförlig verksamhet.

Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, utveckla, i egen regi bebygga och förvalta fastigheter och tomträtt för uthyrning av lokaler och mark huvudsakligen för fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet. Bolaget kan därvid bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska tillsammans med idrotts- och fritidsnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden planera för en flerfunktionell användning av lokaler, mark och anläggningar.

Bolaget ska fokusera på att genom underhåll och erforderliga investeringar förbättra standarden på fastighetsbeståndet.

Bolaget ska verka för att erbjuda bra och kostnadseffektiva lokaler och anläggningar.

Bolaget ska, vid uppförande eller tillbyggnation av anläggning, eftersträva att fritids-, sport-, evenemangs-och rekreationsanläggningar kan kombineras med kommersiella- och verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska verka för att ytterligare förbättra tillgängligheten.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	17	30	46
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	13%	19%	25%
Investeringar	284	265	316

Uppsala Konsert och Kongress AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun ansvara för verksamheten i Uppsala kommuns konsert- och kongresshus och att bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Konsert och Kongress AB ska tillhandahålla en mötesplats för musik och övrig kultur för alla målgrupper.

Bolaget ska aktivt bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturnämnden, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	-32	-31	-31
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	<i>neg</i>	<i>neg</i>	<i>neg</i>
Investeringar	5	5	5

Uppsala Parkerings AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, uppföra, hyra, förvalta och avyttra i syfte att tillhandahålla parkeringsanläggningar och i övrigt därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Parkering AB ska i samarbete med gatu- och samhällsmiljönämnden pröva strategi avseende parkeringslösningar med syfte att säkerställa en framtida hållbar finansiering.

Bolaget ska aktivt bidra till att målen i Parkeringspolicy för Uppsala kommun uppnås.

Bolaget ska arbeta för en ökad digitalisering av verksamheten, exempelvis digitala parkeringslednings- och betalsystem.

Bolaget ska verka för ett mobilitetsperspektiv på resande genom att tillhandahålla parkering för bil- och cykelpool.

Bolaget ska säkerställa att, i syfte att tillgodose parkeringsbehovet i centrala Uppsala, skapa 600 nya parkeringsplatser i ett eller flera parkeringsgarage och/eller vid kollektivtrafikförsörjda pendlarparkeringar. Utbyggnaden ska mötas av borttagna parkeringsplatser på markplan.

Bolaget ska, vid uppförande av anläggning, eftersträva att parkeringsanläggningar kan kombineras med kommersiella- och verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska i de egna parkeringsanläggningarna arbeta med differentierade avgifter och andra marknadsincitament i syfte att hålla hög beläggningsgrad i garagen.

Bolaget ska i samverkan med övriga aktörer i kommunen arbeta för utökade möjligheter för laddning av elbilar.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	34	35	37
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	35%	32%	33%
Investeringar	82	118	247

Uppsala stadsteater AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun med egen ensemble och på annat sätt bedriva konstnärlig teaterverksamhet och därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala stadsteater AB ska, främst genom produktion av scenkonst med egen ensemble, aktivt bidra till en utveckling av kulturlivet i Uppsala.

Bolaget ska aktivt bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i.

Uppsala stadsteater AB ska presentera egna produktioner och samarbeten, samt tillhandahålla en arena för gästspel och andra aktiviteter.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturnämnden, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	- 74	- 74	- 75
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	<i>neg</i>	<i>neg</i>	<i>neg</i>
Investeringar	10	6	5

Uppsala Vatten och Avfall AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av biogas samt därtill hörande verksamheter.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i kommunallagen (2017:725). Ovan angivna kommunalrättsliga principer ska dock inte beaktas i den mån de inte är förenliga med lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Bolaget är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen inom av Uppsala kommun fastställt verksamhetsområde.

Bolaget svarar för de delar av avfallshantering som enligt 15 kap i miljöbalken åvilar kommunen.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun (ABVA) och föreskrifter om taxa för brukande av den allmänna anläggningen samt förslag till verksamhetsområde. Bolaget får besluta om avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i taxeföreskrifterna.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för hushållsavfallstjänster.

Bolaget ska ha planeringsansvar för att utveckla och tillämpa principerna som bidrar till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering inom kommunen, att ta recipienthänsyn och att planera för alternativa avrinningsvägar är viktiga faktorer i detta. Ansvaret ska inkludera planering för hantering av markvatten i fysisk planering. Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende dagvatten.

Bolaget ska vara en föregångare i resurshushållning, cirkulärt näringsutnyttjande och minskad vattenförbrukning och implementera det i utbyggnaden av ny vatten- och avloppsinfrastruktur.

Uppsala vatten ska utveckla strategier för att kunna ställa miljökrav på upphandlade tjänster och därigenom åstadkomma en klimatomställning av fordonsflottan. Bolaget bidrar till cirkulär ekonomi i kommunen och har ett strategiskt utvecklingsansvar för biogas i hela kommunen, samt verkar för att ytterligare tankställen för biogas etableras.

Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende förvaltning av yt- och grundvattenresurser och har inom kommunen ansvar för Riksintresse för anläggningar för vattenförsörjning. Kompetenser nyttjas även för innovation och utveckling inom miljöteknikområdet.

Bolaget ska äga, driva och utveckla kommunens anläggningar för biogasverksamhet och Hovgårdens avfallsanläggning.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto*	12	6	6
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	10%	5%	5%
Investeringar	520	470	450

*resultatkravet avser den konkurrensutsatta verksamheten

Program för kommunalt finansierad verksamhet

Från *programmet för kommunalt finansierad verksamhet* framgår att i samband med verksamhetsplaneringen ska nämnderna årligen beskriva och tydliggöra relationen med egenregi och privata utförare inom ansvarsområdet. Avsikter kring den framtida inriktningen av verksamheten ska framgå, exempelvis planer på större upphandlingar och förändringar inom utbud eller inriktning av insatser. Nämnderna ska också visa hur uppföljningen av verksamheten ska ske och hur nämnden ska tillgodose insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare.

Arbetsmarknadsnämnden

Inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde är det i vuxenutbildningen som nämnden finansierar privata utförare för att utföra betydande delar av verksamheten. En betydande del av vuxenutbildningen bedrivs på entreprenad av privata utförare. Med delvis nya avtal som träder i kraft kommer det från 2020 finnas fem upphandlade utbildningsanordnare i Uppsala; Alpha CE, Hermods, MoA Lärcentrum, Movant samt Yrkesplugget. Det finns även ett samarbete kopplat till utbildningsförvaltningens avtal om maskinförutbildning i samverkan med Maskinentreprenörerna (ME) för en mindre grupp elever.

Det finns en strategisk planering att extern och egen verksamhet ska komplettera varandra när det gäller utbud och studieformer (distans, flexstudier-halvdistan, lärande på plats) i Uppsala. I dagsläget finns en majoritet av eleverna hos de externa utförarna, men planen är att öka andelen elever inom egen regi. En omfattande marknadsföring genomfördes under 2018 för att åskådliggöra det totala utbudet i Uppsala samt presentera egenregin på ett tydligare sätt än tidigare.

Förvaltningen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar både egen och extern verksamhet. Elevenkäter genomförs inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, Lärvox samt inom utbildning i svenska för invandrare. Resultaten från enkäterna återkopplas och redovisas även för nämnden. Uppföljning av avtal och uppdrag genomförs årligen med varje utbildningsanordnare inom vuxenutbildningen. Det handlar t ex om frågor kring studieresultat och lärarbehörighet. Varje år har samtliga utbildningsanordnare ett uppdrag att skriva en kvalitetsrapport som beskriver hur de inom olika områden arbetar för att öka elevernas måluppfyllelse. Kvalitetsrapporterna bedöms och poängsätts och en återkoppling till samtliga anordnare sker. En central del av kvalitetsarbetet är den löpande tillsyn som förvaltningens rektor bedriver gentemot externt upphandlad vuxenutbildning. Det handlar både om besök hos anordnare och om de regelbundna möten som anordnarna kallas till för att behandla aktuella frågor.

Den stora majoriteten av nämndens arbetsbefrämjande insatser sker inom eller via den egna regin. För att öka möjligheten till självförsörjning för de arbets sökande krävs ett flexibelt och varierat utbud av arbetsbefrämjande insatser som passar de individuella behoven hos nämndens prioriterade målgrupper. Detta kan med fördel nås via att fler aktörer utför arbetsbefrämjande insatser. Upphandling via ett dynamiskt inköpssystem planeras som ger större möjlighet för mindre lokala företag som fritt kan välja ut de kontrakt de vill konkurrera om. Uppföljning av arbetsbefrämjande insatser sker vanligtvis genom individuppföljning, brukarenkäter, statistik och avtalsuppföljning.

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Det är viktigt att inför beslut om förändring genomföra en konsekvensanalys av fördelningen mellan egenregi och externa utförare. Fördelning av egenregi och extern entreprenad inom nämnden under 2018/2019:

- Allmän anläggning: 10 till 15 procent av hela utbyggnadsvolymen för anläggning av allmän plats fördelas på egenregi, 85 till 90 procent till extern entreprenad. Av egenregins procentandel utgörs ca 70% av upphandlade underentreprenörer.
- Vinterväghållning: 80 procent fördelas på entreprenad och 20 procent egenregi. Dessa 20 procent omfattar insatser i centrum och på våra genomfartsleder för både motorfordon och cykel. Medarbetarkostnader för styrning av upphandlade entreprenörer, jourverksamhet och specialutrustning som GSN tillhandahåller i entreprenaden.
- Gräsklippning i park: 100 procent på entreprenad på entreprenad.

Parkdrift: Egenregi ansvarar i dagsläget för 4 av 5 parkdistrikt men flera funktioner är upphandlade som gräsklippning, vinterväghållning och belysning. Parkdriften i de sydvästra stadsdelarna Vårdsätra, Valsätra, Gottsunda och Sunnersta är upphandlad.

- Gatuunderhåll: 80 procent fördelas på entreprenad och 20 procent egen regi. Exempelvis avser fördelningen till egenregi projektledning av restaurering av vägsitage och kantstenarbete som är utlagt på entreprenad.
- Gatubelysning: 95 procent fördelas på entreprenad och 5 procent omfattar beställning och styrning internt inom GSN.
- Projektledning för allmän plats fördelas 50 procent på entreprenad och 50 procent egenregi.

Idrotts- och fritidsnämnden

Verksamhetsdriften inom idrott och fritid består idag av 25 personer som har arenaansvar och skötsel av Gränby Ishallar, friidrottsarenan, Österängens IP, Diöshallen, Studenternas IP och idrottshallar. Utöver detta så ansvarar driften för skötsel av fotbollsplaner i kommunen.

På landsbygderna bedrivs viss skötsel genom föreningsdrift men i övrigt genomförs ingen konkurrensutsättning inom området idrott och fritid.

Anledningen till att driften inom idrott och fritid inte har konkurrensutsatts är att driften har ett större ansvar än markskötsel. Idrottsarbetarna på anläggningarna har en viktig funktion vid mötet med barn- och unga och andra brukargrupper. En nyckelfunktion mellan nämnden och föreningslivet.

Att konkurrensutsätta driften kan innebära negativa konsekvenser för verksamheten. Utöver detta finns det även en risk för försämrad kvalitet i våra anläggningar. Drift i egen regi ökar möjligheten för nämnden att styra och få genomslag för politiska beslut.

Förvaltningen ser däremot på frågan att konkurrensutsätta städ på anläggningarna. Städkostnaden uppgår till 10 mkr och utförs av kommunens gemensamma service.

Kommunstyrelsen

Inom kommunstyrelsens budget görs inköp av tjänster från externa utförare inom IT-verksamheten. Kommunens IT-system utgörs till cirka 50 procent (cirka 50 miljoner

kronor) av system med installation och drift i egen regi och övriga 50 procent (50 miljoner kronor) utgörs av externa tjänsteleveranser eller molntjänster, totalt cirka 100 miljoner kronor per år.

Konsultinköp (externa utförare) görs för att stötta kommunens verksamhet, värdet av dessa är cirka 20 miljoner kronor per år. Därtill köps datakommunikationsnätverket mellan de olika lokaler kommunen nyttjar som tjänst i extern regi för ett värde om cirka 19 miljoner kronor per år. Ytterligare IT som levereras av externa utförare är telefoni för cirka 17 miljoner kronor per år och utskriftstjänster (skrivare som tjänst) för cirka 10 miljoner kronor per år.

Med en total IT-budget på cirka 397 miljoner kronor utgörs alltså cirka 116 miljoner kronor av externt utförande (cirka 29 procent).

Kommunstyrelsen tillhandahåller måltidstjänster på uppdrag av utbildningsnämnden och äldrenämnden. Verksamheten omfattar cirka 45 000 måltider per dag. Beredningen av måltiderna utförs i egen regi till en årlig kostnad om cirka 300 miljoner kronor. I samband med detta görs inköp av livsmedel för 107 miljoner kronor och livsmedelstransporter för 4 miljoner kronor per år. Totalt i kommunen upphandlas livsmedel för 133 miljoner kronor och livsmedelstransporter för 16 miljoner kronor.

En del av inköpen av förbrukningsvaror till kommunens verksamheter samordnas av kommunstyrelsen. Denna gemensamma varuservice omfattar inköp från kommunens ramavtalsleverantörer till en kostnad om cirka 28 miljoner kronor per år. Varorna lagerförs och vidareförmedlas sedan till respektive verksamhet. För att bidra till ökad säkerhet och lägre miljöpåverkan samordnas transporter och utförs i egen regi till en kostnad om cirka 17 miljoner kronor per år. Förutom detta köper kommunstyrelsen förbrukningsmaterial för cirka 5 miljoner. Totalt i kommunen köps förbrukningsvaror till ett värde av cirka 128 miljoner. Resterande inköp transporteras direkt till verksamheterna.

Kommunstyrelsen utför städtjänster i egen regi för 104 miljoner kronor per år på uppdrag av kommunens verksamheter. Denna verksamhet omfattar städ av 163 000 m² av kommunens lokaler. Förbrukningsinventarier för 3 miljoner kronor och städmaskiner för 2 miljoner kronor köps in till städverksamheten. Utöver detta upphandlar kommunen städtjänster för cirka 11 miljoner kronor per år, varav kommunstyrelsen står för cirka 1 miljon kronor. Vissa av kommunens verksamheter utför även eget städ.

För de fastigheter som kommunstyrelsen äger utförs driften i egen regi. Kommunstyrelsen utför utredningar och projektbeställningar i egen regi för samtliga fastigheter där kommunen har verksamhet.

Strategisk planering inom stadsbyggnadsområdet sker främst med egen personal. Ibland hanteras arbetstoppar eller specialistuppgifter av konsulter.

Kulturnämnden

Kulturnämnden har ingen konkurrensutsatt verksamhet men däremot föreningsdriven verksamhet. Utfallet för år 2018 var 11 mnkr och budget för 2019 är 12,9 mnkr. Köp av huvudverksamhet under 2019 sker till 96 procent inom egen regi. Intentionerna för perioden 2020–2022 är att fortsätta bedriva verksamheten i egen regi och en liten del som föreningsdriven.

Omsorgsnämnden

Nämnden avser att upphandla delar av sin verksamhet både enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om valfrihetssystem. Utgångspunkten för upphandlingarna är god kvalitet för den enskilde och en långsiktigt hållbar ekonomi för nämnden. Upphandlingarna möjliggör en flora av aktörer inom omsorgsnämndens ansvarsområde.

Nämnden har avtal med cirka 130 företag samt lämnar bidrag och samverkar med cirka 40 föreningar. Nämnden köpte extern verksamhet för 41 procent av sin omslutning år 2018 det vill säga 570 miljoner kronor. Den externt köpta verksamheten inbegriper köp från företag, stiftelser och föreningar. Nämnden köper även extern verksamhet från andra nämnder, kommuner och myndigheter men denna inbegrips inte i ovanstående siffra.

Nämnden upphandlar daglig verksamhet och ledsagarservice enligt lagen om valfrihetssystem och använder den hemvård som äldrenämnden upphandlar. Inom valfrihetssystemen för daglig verksamhet finns elva externa leverantörer. Sammanlagt cirka 920 personer har beviljats daglig verksamhet och av dem hade 79 procent valt verksamhet i kommunal regi och 21 procent verksamhet i privat regi under 2018. Andelen deltagare inom daglig verksamhet som har valt privat regi har ökat i långsam takt sedan valfrihetssystemet infördes 2008. Inom ledsagarservice har cirka 85 procent av dem som beviljats insatsen valt egen regi och 15 procent privat regi och inom hemvården har cirka 60 procent valt egen regi och 40 procent privat regi.

När det gäller bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen (SoL) och LSS så utförs cirka 75 procent i kommunal regi, och 25 procent i privat regi. Nämnden har både entreprenadavtal och ramavtal med externa leverantörer.

Nämnden har två bostäder med särskild service för barn eller ungdomar enligt LSS 9:8 och sju verksamheter för korttidsvistelse som drivs i kommunal regi. Två korttidsvistelser bedrivs i extern regi.

För insatsen korttidstillsyn enligt 9:7 LSS har kommunen totalt fyra verksamheter i egen regi. Tre verksamheter drivs i privat regi.

Inom personlig assistans enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) är det den enskilde som väljer utförare av insatsen. Cirka 22 procent har valt kommunal regi och 78 procent har valt en privat utförare. Inom personlig assistans är det den enskilde som har avtal med det företag som utför assistansen.

De verksamheter som drivs helt i kommunal regi är boendestöd, stöd i assistansliknande form samt alla träffpunkter utom Club Lindormen som drivs av RSMH. Arbetsträningsverksamheten IPS Arbetscoacher är också i kommunal regi. Verksamhet med personliga ombud är upphandlad och likaså estetisk verksamhet med möjlighet till arbetsträning för personer med psykiska funktionsnedsättningar

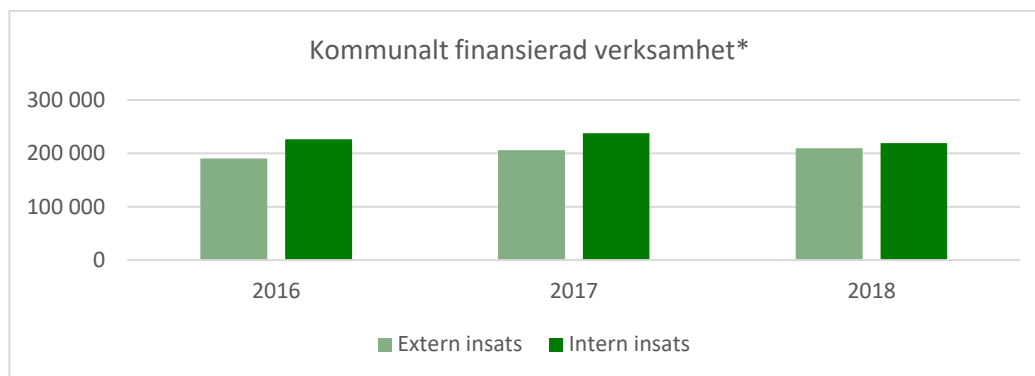
Nämnden har två sociala företag Capella och Snidar som tillhandahåller sysselsättning för personer som befinner sig relativt långt från arbetsmarknaden. Nämnden har ett idéburet offentligt partnerskap med föreningen för utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna (FUB) gällande en upplevelseträdgård. Nämnden utreder för närvarande möjligheten att göra upphandling enligt lagen om offentlig upphandling med reserverade kontrakt som ett verktyg för att utveckla sysselsättningsfrämjande åtgärder.

Räddningsnämnden

Nämnden har för planperioden upphandlat externa leverantörer för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag (2003:773) om skydd mot olyckor. Avtalen gäller till och med 2020-11-30 med möjlighet att förlänga med maximalt 36 månader.

Socialnämnden

Socialnämnden har insatser inom vård och omsorgsområdet inom både extern och intern regi. Fördelningen de senaste tre åren har sett ut enligt följande:

Andelen av den kommunalt finansierade verksamheten som finansieras av privata utförare har från 2016 till 2019 förändrats från 46 procent till 49 procent. 2018 uppgick köp av privata utförare till 210 miljoner kronor. Beloppen exkluderar köp av verksamhet gällande ensamkommande barn och unga som är finansierade av statliga medel. De största områden inom vilka nämnden gör köp av vård och omsorg är hem för vård eller boende (HVB), familjehemsvård, institutionsvård för unga och för vuxna missbrukare och öppenvårdsinsatser.

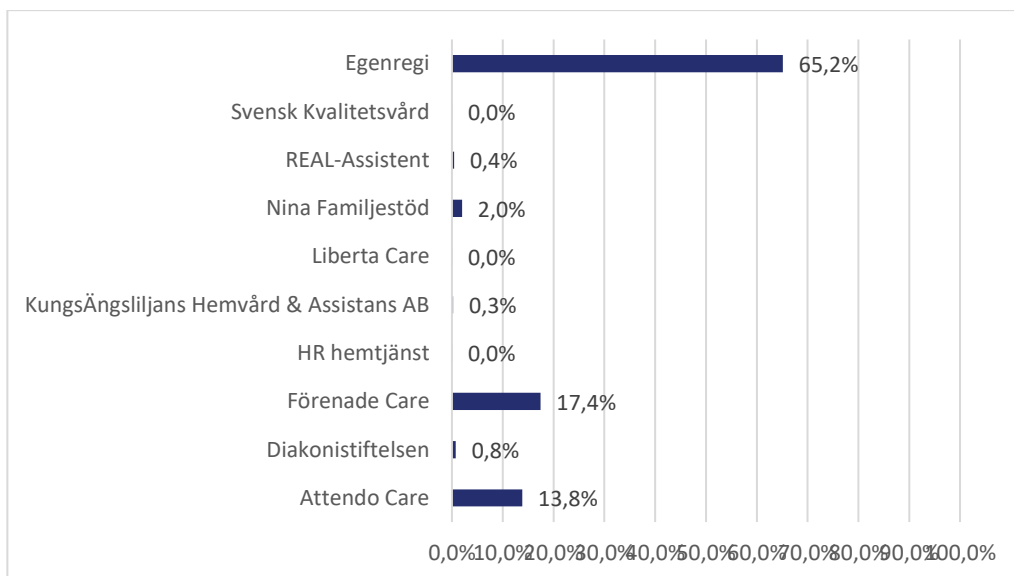
Nämnden har pågående ramavtal inom de stora inköpsområdena. Avtalet gällande HVB för barn och unga till november 2020. Avtalet gällande konsulentstöd familjehemsvård löper till november 2019 med option för två års förlängning. Nämndens avtal gällande HVB för vuxna missbrukare löper till och med mars 2020 och avtalet för stödboende för vuxna med missbruk löper till och med februari 2020.

För ramavtal som löper ut under perioden kan ny upphandling genomföras. Förvaltningen gör löpande uppföljningar av leverantörer inom ramavtal, uppföljningarna redovisas kontinuerligt för socialnämnden och följs upp av densamma.

Äldrenämnden

Hemvården

Inom hemvården dominerar kommunens egenregiverksamhet som leverantör med närmare två tredjedelar (65 procent) av brukarna som kunder. Därutöver finns två större aktörer (Förenade Care, Attendo), vilka tillsammans har cirka 30 procent av brukarna. Sju småföretag har resterande kundkrets omfattande cirka sex procent av brukarna.

Olika leverantörers procentandel av brukarna inom hemvården i april 2019.

Hemvården är i upphandlingsavseende organiserat utifrån LOV (lagen om valfrihetssystem), vilket innebär att utförare auktoriseras och att brukarna erbjuds möjlighet att välja mellan olika utförare. Trots ett antal år med LOV kvarstår ungefär samma marknadsmix som vid införandet. Fördelningen följer mönstret från föregående upphandlingsform, där de större privata aktörerna var upphandlade utifrån LOU (lagen om offentlig upphandling). Den relativt begränsad kundrörligheten kan samtidigt tolkas som en begränsad omfattning av verklig leverantörskonkurrens inom hemvården.

Valfrihetssystemet inom hemvården utifrån LOV är reglerat med ett förbehåll avseende en uppsägningstid om 18–24 månader. Det innebär att LOV är en avtalad upphandlingsform för hemvård gällande minst fram till år 2021. Återkommande arbete pågår kring anpassningar och utveckling av förfrågningsunderlaget inom LOV för hemvården.

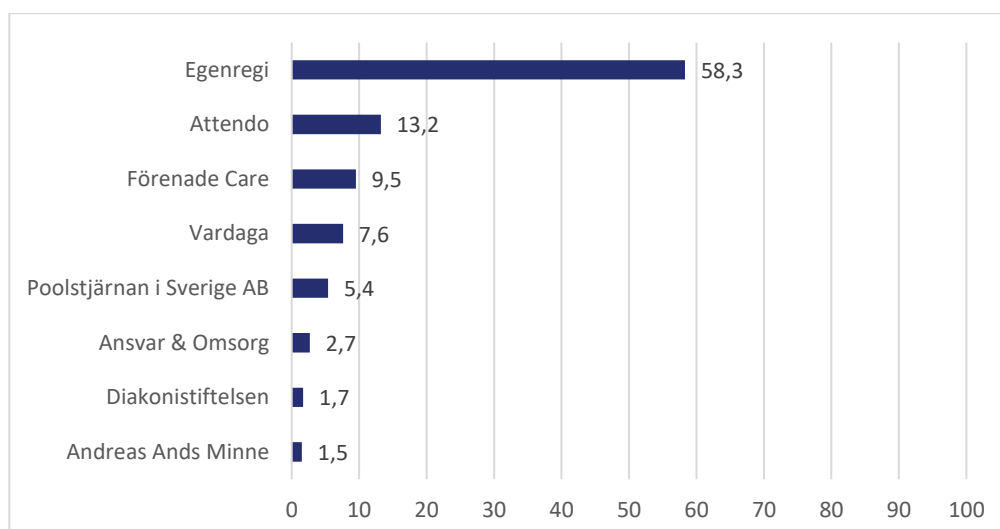
Övrig verksamhet: kommunövergripande funktioner och träffpunkter

Nämndens övriga verksamhet drivs närmast uteslutande av kommunens egenregi. Undantaget är en dagverksamhet för personer med demenssjukdom som drivs av en stiftelse. Driftansvaret har därmed i huvudsak överlåtits genom direkta uppdrag till egenregin.

Särskilt boende – vård- och omsorgsboende

Inom det särskilda boendet finns en mer balanserad mångfald av olika leverantörer. Den kommunala egenregin har samtidigt närmare tre femtedelar av platserna (58,3 procent). Därutöver finns fyra lite större aktörer med variationer mellan cirka 5 procent till drygt 10 procent av platserna vardera.

Olika leverantörers procentandel av brukarna inom det särskilda boendet i maj 2019.

Även ifråga om upphandlingsformer finns en större mångfald. Driftuppdrag har upphandlats utifrån såväl LOU som LOV, samt getts som uppdrag till egenregin efter nämndbeslut. Utifrån proportioner är närmare en tredjedel (30,2 procent) av platsbeståndet för närvarande upphandlat utifrån LOV, medan omkring en sjundedel (15,2 procent) upphandlats utifrån LOU. Det kan tilläggas att merparten av egenregins särskilda boenden tidigare upphandlats i konkurrens med andra leverantörer. Oberoende av de olika upphandlingsformer finns det lika möjligheter för enskilda att välja vilket vård- och omsorgsboende de önskar flytta till. Valmöjligheten förloras inte heller om enskilda tackar nej till erbjuden plats.

Förekomsten av olika upphandlingsformer inom det särskilda boendet medför en mer komplex hantering sett utifrån ett förvaltningsadministrativt perspektiv. Villkor och ansvar för beställare respektive utförare varierar, liksom löptiderna för de avtal som tecknas (mer om detta längre fram). Inom LOV upphandlas vård och omsorg per enskilda platser, medan avtal tecknas för hela verksamheter och totala volymer inom LOU. Lite förenklat uttryckt finns en större andel rörliga kostnader inom LOV (beroende på beläggning), medan fasta kostnader dominerar inom LOU. I kombination med ett valfrihetssystem för enskilda kan finnas en risk att kommunen står med kostnader för platser som inte nyttjas inom LOU-upphandlade boenden. I praktiken har dock belägningsgraden hitintills varit hög oavsett upphandlingsform.

Ifråga om LOV-upphandlade boenden finns avtal som löper fram till år 2023. Ifråga om LOU-upphandlade boenden har avtalstiderna spridning från slutdatum år 2019 till år 2022. När det gäller uppdrag som getts till egenregin löper avtalen ut år 2020 och 2022. När det gäller uppdrag som getts till egenregin finns tidfrist endast angivet för två av totalt 23 enheter/uppdrag, till år 2022.

Enligt kommunstyrelsens beslut under hösten 2016 kring ny förvaltningsorganisation för Uppsala kommun, är det upp till varje nämnd att avgöra om en verksamhet som tidigare upphandlats utifrån LOU på nytt ska upphandlas, alternativt överlåtas som uppdrag till egenregin. Sammantaget innebär det att äldrenämnden avgör om upphandling fortsatt ska vara aktuell, från fall till fall, i samband med att avtalet löper ut. När det gäller upphandling utifrån LOU har nämnden under 2017 utarbetat en ny modell för upphandling utifrån LOU inom särskilda boenden. En ny utvärderingsmodell kopplad till så kallad kvalitetsupphandling tillämpas.

När det gäller tillkommande behov av särskilt boende gäller LOV även fortsatt som central upphandlingsform. I mycket begränsad omfattning tillkommer boendeplatser inom egenregi, i samband med behov av ombyggnation eller nybyggnation av ersättningsplatser.

Avtalstider i vård- och omsorgsboendet

Ifråga om LOV-upphandlade boenden finns avtal som löper fram till år 2023. Under innevarande avtalsperiod är uppsägningstiden 12 månader för avtal inom LOV. Ifråga om LOU-upphandlade boenden har avtalstiderna en spridning från slutdatum under år 2019 till år 2022. Den vanligaste avtalskonstruktionen omfattar 3 år + en option om ytterligare 3 år. När det gäller uppdrag som getts till egenregin löper dock majoriteten på utan bestämt sista datum.

För de närmaste fyra åren aktualiseras frågan om förnyad upphandling utifrån LOU först år 2021, eftersom det boende där kontraktet löper ut 2019 efter beslut i äldrenämnden övertas av egenregin under 2019. Det betyder att ny upphandling kan aktualiseras för ca 12 procent av beståndet av vård- och omsorgsboendet under åren 2021–2022. För boenden som upphandlats utifrån LOU aktualiseras årligen de volymer och platsantal som anges i tabell nedan. En mer specificerad redovisning av vilka vård- och omsorgsboenden samt tidpunkter som är aktuella redovisas i tabellen under.

År	Andel i procent av totalt antal platser i hela beståndet 2019	Antal platser för upphandling (LOU)
2021	8 %	148
2022	4 %	70

Andel av det totala beståndet samt platsantal som kan bli föremål för upphandling utifrån LOU då avtal löper ut under perioden 2021–2022.

Boende	Platser	Adress	Ny upphandling aktuell
Tunåsen	47	Hallstensgatan 20	2021-03-31
Balder	51	S:t Olofsg. 44B	2021-10-05
Höganäs	50	Torkelsgatan 42	2021-10-05
Ferlin	70	Ferlingsgatan 31 A	2022-01-07

Vård- och omsorgsboenden där förnyad upphandling alternativt uppdrag till egenregi aktualiseras under perioden 2021–2022.

Utbildningsnämnden

Vid årets början 2019 var i genomsnitt 24 procent av kommunens barn och elever inskrivna i fristående verksamheter. Andelen är något högre i förskola och något lägre i grundskola.

Bilagor

Bilaga 1 Resultaträkning budget 2020 samt plan för 2021-2022

Resultaträkning budget 2020 samt plan för 2021-2022						
Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	3 355	3 005	2 583	2 477	2 452	2 476
Verksamhetens kostnader	-13 424	-14 115	-14 392	-14 946	-15 334	-15 812
Avskrivningar	-573	-236	-254	-274	-235	-256
Verksamhetens nettokostnad	-10 642	-11 346	-12 062	-12 743	-13 117	-13 592
Skatteintäkter	10 199	10 515	10 906	11 267	11 774	12 429
Generella statsbidrag och utjämning	982	1 189	1 424	1 715	1 597	1 430
Verksamhetens resultat	538	359	268	239	254	268
Finansiella intäkter	162	180	222	213	224	235
Finansiella kostnader	-119	-111	-202	-189	-211	-226
Resultat efter finansiella poster	581	429	288	263	267	277
Extraordinära poster (netto)	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	581	429	288	263	267	277
<i>Resultat som andel av skatt och keu</i>	<i>5,2%</i>	<i>3,7%</i>	<i>2,3%</i>	<i>2,0%</i>	<i>2,0%</i>	<i>2,0%</i>
<i>Befolkning per 31/12</i>	<i>219 914</i>	<i>225 164</i>	<i>228 547</i>	<i>235 584</i>	<i>239 797</i>	<i>243 493</i>
<i>Resultatmål kronor per invånare (2% av skatt och keu)</i>	<i>1 017</i>	<i>1 040</i>	<i>1 079</i>	<i>1 102</i>	<i>1 115</i>	<i>1 138</i>
<i>Resultat kronor per invånare (exkl extraordinära poster)</i>	<i>2 640</i>	<i>1 904</i>	<i>1 258</i>	<i>1 118</i>	<i>1 115</i>	<i>1 138</i>

Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2020 samt plan 2021 – 2022

Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skatteintäkter	10 515	10 906	11 267	11 774	12 429
Generella statsbidrag och utjämning	860	1 082	1 363	1 244	1 078
Kommunal fastighetsavgift	329	342	353	353	353
Summa skatter, generella statsbidrag och utjämning	11 705	12 330	12 982	13 371	13 860
Riktade statsbidrag	65	65	56	56	56
Övriga intäkter	1	0	0	0	0
Internt debiterade PO-påslag	1 912	2 052	2 145	2 233	2 299
-avgår arbetsgivaravgift	-1 521	-1 606	-1 715	-1 766	-1 831
-avgår pensioner & särskild löneskatt	-441	-444	-429	-465	-467
-avgår betalning ansvarsförbindelsen	-214	-212	-220	-223	-224
-avgår garantipensioner och p-administration	-6	-2	-1	-2	-2
Netto arbetsgivaravgifter och pensioner	-270	-212	-220	-223	-224
Kommunintern ränta på anläggningstillgångar	74	69	67	69	70
Ränteintäkter utlåning, placering, borgen (främst koncern)	175	189	188	199	210
Räntekostnad inlåning	-76	-94	-77	-89	-101
Ränta på pensionsskuld	-30	-31	-33	-43	-45
Aktieägartillskott USAB	0	-70	-70	-70	-70
Utdelning från dotterbolag	0	25	25	25	25
Övriga finansiella intäkter	0	8	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-8	-8	-8	-9	-10
Finansnetto	136	88	92	82	79
Övriga kostnader	10	0	0	0	0
Summa disponibla resurser	11 647	12 271	12 910	13 286	13 771
Kommunbidrag till nämnder	11 361	11 983	12 647	13 019	13 494
Resultat efter fördelat kommunbidrag till nämnder	286	288	263	267	277
Årets resultat	286	288	263	267	277

Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Kommunbidrag per nämnd					
Belopp i tkr	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelsen	327 723	486 740	517 791	536 448	519 774
Valnämnden	5 508	5 893	917	944	7 371
Namngivningsnämnden	1 555	1 602	1 638	1 655	1 685
Utbildningsnämnden	4 824 503	5 172 433	5 400 543	5 563 711	5 775 267
Arbetsmarknadsnämnden	685 195	722 890	798 888	807 813	822 708
Omsorgsnämnden	1 603 005	1 617 797	1 706 893	1 770 540	1 850 256
Socialnämnden	667 226	738 236	787 821	806 680	831 729
Äldrenämnden	1 806 222	1 848 201	1 917 373	1 966 678	2 075 018
Kulturnämnden	322 391	346 348	366 946	372 603	381 752
Idrotts- och fritidsnämnden	243 883	289 154	335 685	362 237	375 584
Gatu- och samhällsmiljönämnden	460 680	471 762	510 546	521 196	535 663
Plan- och byggnadsnämnden	71 170	74 246	78 962	80 236	82 345
Miljö- o hälsoskyddsnämnden	22 995	23 985	26 684	25 033	25 567
Räddningsnämnden	156 387	160 859	173 807	180 799	187 064
Överförmyndarnämnden	19 707	23 243	22 301	22 418	22 513
Summa kommunbidrag	11 218 149	11 983 389	12 646 795	13 018 991	13 494 296
<i>Procentuell förändring</i>			5,5%	2,9%	3,7%

Kommunbidrag per verksamhet					
	Utfall	Beslutad budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i miljoner kronor	2018	2019	2020	2021	2022
Politisk verksamhet	99 876	106 898	109 360	110 461	118 798
Infrastruktur, skydd mm	731 140	873 530	946 437	969 848	970 421
Kultur och fritid	551 371	618 216	678 072	708 934	730 970
Pedagogisk verksamhet	5 007 604	5 367 094	5 602 375	5 767 975	5 983 401
Vård och omsorg	4 520 036	4 670 917	4 934 675	5 078 178	5 302 119
Särskilt riktade insatser	164 007	176 013	183 309	185 084	188 214
Affärsverksamhet	17 616	451	2 220	2 245	2 286
Kommunledn o gm verksamhet	126 498	170 270	190 347	196 266	198 087
Summa kommunbidrag verksamhetsområde	11 218 149	11 983 389	12 646 795	13 018 991	13 494 296
Procentuell förändring			5,5%	2,9%	3,7%

Bilaga 4 Räddningsnämndens budget 2020

(tkr)	2019	2020	2021	2022
Prisindex kommunal verksamhet (PKV) ¹		3,10%	3,10%	3,00%
Uppräkning av budget med PKV	212 455	219 041	234 548	243 748
Övriga justeringar:				
Ny brandstation i Tierp		755		
Ny brandstation i Almunge				1 100
Utökning RiB-styrkorna, från 56 brandmän i beredskap till 62		1 400		
Utökning av heltidstyrkan i Uppsala tätort		6 300	2 100	
Budget RÄN 2020 & plan 2021-2022	212 455	227 496	236 648	244 848

Fördelning per kommun

(tkr)	2019	2020	2021	2022
Tierp	25 334	26 390	27 451	28 402
Uppsala	160 858	173 807	180 799	187 064
Östhammar	26 263	27 300	28 398	29 382
Summa	212 455	227 496	236 648	244 848

Bilaga 5 Överförmyndarnämndens budget 2020

Budget 2020 och plan 2021-2022				
	Procent	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Enköping	11,9%	4 453	4 476	4 495
Heby	5,3%	1 983	1 994	2 002
Håbo	5,7%	2 133	2 144	2 153
Knivsta	3,4%	1 272	1 279	1 284
Tierp	5,7%	2 133	2 144	2 153
Uppsala	59,6%	22 301	22 418	22 513
Älvkarleby	2,5%	935	940	944
Östhammar	5,9%	2 208	2 219	2 229
	100,0%	37 418	37 614	37 773

Bilaga 6 Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet

Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet					
Belopp i tkr	Utfall 2018	Beslutad budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Förskola/barnomsorg	1 461 206	1 531 745	1 577 591	1 603 519	1 660 598
Skolbarnsomsorg	259 948	278 039	294 543	301 422	310 027
Förskoleklass	162 233	171 408	186 242	197 134	194 087
Grundskola	2 060 127	2 229 970	2 316 083	2 393 970	2 492 113
Grundsärskola	100 637	105 031	108 894	112 434	117 043
Gymnasieskola	760 373	830 872	890 385	926 599	970 594
Gymnasiesärskola	49 827	53 438	56 693	58 998	61 799
Kommunal vuxenutbildning	153 253	166 591	171 944	173 899	177 140
Summa pedagogisk verksamhet	5 007 604	5 367 094	5 602 375	5 767 975	5 983 401
Procentuell förändring föregående år	18,7%	7,2%	4,4%	3,0%	3,7%
Befolkning per 31/12	225 164	228 547	235 584	239 797	243 493
Totalkostnad pedagogisk verksamhet per invånare (tkr)	22,2	23,5	23,8	24,1	24,6
Volym och nettokostnad per barn/elev					
Antal förskolebarn vid aktuell servicegrad*	11 718	11 900	12 158	12 316	12 499
Nettokostnad per förskolebarn (tkr)	124,6	128,6	129,6	130,2	132,9
Antal elever grundskola 6-15 år, exkl obligatorisk särskola	24 705	25 686	26 433	27 153	27 789
Kostnad per elev (tkr)	100,1	103,9	105,4	106,5	107,8
Antal elever grundsärskola 6-15 år	217	230	232	242	254
Kostnad per elev (tkr)	463,8	456,7	469,4	464,6	460,8
Antal elever gymnasieskola 16-18 år	6 961	7 097	7 964	8 204	8 471
Kostnad per elev (tkr)	109,2	117,1	111,8	112,9	114,6
Antal elever i gymnasiesärskola	92	93	110	110	104
Kostnad per elev (tkr)	541,6	577,7	515,4	536,3	594,2
Årlig procentuell förändring nettokostnad per elev					
Förskola/barnomsorg 1-5 år	4,4%	3,2%	0,8%	0,4%	2,0%
Grundskola 6-15 år	4,1%	4,0%	1,5%	1,0%	1,2%
Grundsärskola 6-15 år	-0,7%	6,0%	2,8%	-1,0%	-0,8%
Gymnasieskola 16-18 år	-10,0%	2,0%	-4,5%	1,0%	1,4%
Gy särskola	6,7%	-10,8%	4,1%	4,1%	10,8%

* Budget serv grad
2018(89%),2019(89%),2020(89%),2021(89%),2022(89%)

Bilaga 7 Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet

Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet					
Belopp i tkr	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Äldreomsorg	1 885 569	1 958 456	2 013 093	2 067 611	2 181 155
Insatser enligt SoL o HSL	1 825 627	1 892 518	1 955 269	2 009 300	2 120 967
Förebyggande insatser	59 942	65 938	57 824	58 311	60 188
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	1 428 198	1 540 982	1 639 394	1 703 514	1 779 205
Insatser enligt SoL o HSL	340 137	347 805	363 748	372 794	382 152
Insatser enligt LSS o LASS 0-64 år	933 011	1 027 469	1 102 444	1 153 272	1 214 141
Insatser enligt LSS o LASS 65+	123 796	134 040	139 782	143 439	148 057
Förebyggande insatser	31 254	31 668	33 420	34 009	34 855
Färdtjänst	52 743	59 346	61 166	62 087	63 457
Individ- och familjeomsorg	962 863	1 093 805	1 201 989	1 225 492	1 258 237
Missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	168 194	184 815	203 863	207 459	212 621
Barn- och ungdomsvård	457 170	513 667	545 100	559 855	578 898
Ekonomiskt bistånd	337 499	395 323	453 026	458 178	466 718
Familjerätt	17 287	18 328	19 033	19 474	20 065
Summa vård- och omsorgsverksamhet	4 346 660	4 670 917	4 934 675	5 078 178	5 302 119
Procentuell förändring föregående år			5,6%	2,9%	4,4%
Befolkning per 31/12	225 164	228 547	235 584	239 797	243 493
Totalkostnad vård och omsorg per invånare (tkr)	19,3	20,4	20,9	21,2	21,8
Kostnad per invånare (kronor)					
Äldreomsorg	8 374	8 569	8 545	8 622	8 958
Insatser enligt SoL o HSL	8 108	8 281	8 300	8 379	8 711
Förebyggande insatser	266	289	245	243	247
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	6 343	6 743	6 959	7 104	7 307
Insatser enligt SoL o HSL	1 511	1 522	1 544	1 555	1 569
Insatser enligt LSS o LASS 0-64 år	4 144	4 496	4 680	4 809	4 986
Insatser enligt LSS o LASS 65+	550	586	593	598	608
Förebyggande insatser	139	139	142	142	143
Färdtjänst	234	260	260	259	261
Individ- och familjeomsorg	4 276	4 786	5 102	5 111	5 167
Missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	747	809	865	865	873
Barn- och ungdomsvård	2 030	2 248	2 314	2 335	2 377
Ekonomiskt bistånd	1 499	1 730	1 923	1 911	1 917
Familjerätt	77	80	81	81	82

Bilaga 8 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 - 2022 per verksamhet

Politisk verksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		101 398	109 360	110 461
Volymuppräkning		0	0	0
Prisuppräkning		2 281	2 674	2 589
Effektivisering		-1 117	-1 705	-768
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		102 562	110 329	112 282
Riktade nivåpåverkande beslut		6 798	132	116
<i>Enligt samverkansavtal RÄN</i>	<i>RÄN</i>	38	39	40
<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i>	<i>ÖFN</i>	3 407	93	76
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i>	<i>OSN</i>	803	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i>	<i>ÄLN</i>	500	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet GSN</i>	<i>GSN</i>	400	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet KS</i>	<i>KSKLK</i>	550	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet KTN</i>	<i>KTN</i>	300	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet PBN</i>	<i>PBN</i>	500	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet UBN</i>	<i>UBN</i>	300	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		109 360	110 461	112 398
Ettåriga satsningar		0	0	6 400
<i>Riksdagsval 2022</i>	<i>VLN</i>	0	0	6 400
Summa kommunbidrag politisk verksamhet		109 360	110 461	118 798

Infrastruktur, säkerhet, skydd mm				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		801 861	868 582	888 771
Volymuppräkning		14 651	9 207	8 102
Prisuppräkning		17 459	20 888	20 343
Effektivisering		-14 799	-19 859	-12 620
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		819 172	878 818	904 596
<i>Riktade nivåpåverkande beslut</i>		49 410	9 953	9 225
<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet aktivering 2019</i>	GSN	3 000	3 000	3 000
<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet genomlysning 2018-2019</i>	GSN	19 200	0	0
<i>Drift cykelparkeringshuset</i>	GSN	2 800	0	0
<i>Enligt samverkansavtal RÄN</i>	RÄN	12 910	6 953	6 225
<i>Förstärkning för Uppsalapaketet</i>	KSSBF	500	0	0
<i>Garantiskötsel anläggning i egen regi</i>	GSN	3 000	0	0
<i>Genomförande av Uppsalapaketet - programstyrning</i>	KSSBF	4 000	0	0
<i>Handlingsplan psykisk hälsa</i>	KSKLK	500	0	0
<i>Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas från plan- och byggnadsnämnden</i>	KSSBF	1 500	0	0
<i>Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas till kommunstyrelsen SBF</i>	PBN	-1 500	0	0
<i>Kapitalkostnader enligt investeringsplan</i>	GSN	4 500	0	0
<i>Kart och mät (bygglov)</i>	PBN	2 000	0	0
<i>Ramjustering som följd av lägre kapitalkostnader</i>	GSN	-14 700	0	0
<i>Servicepunkter, fortsatt driftsstöd</i>	KSSBF	200	0	0
<i>Social kompass - trygghetsundersökningar</i>	KSKLK	750	0	0
<i>STUNS innovationssamverkan</i>	KSKLK	600	0	0
<i>Trygghetsinsatser i Gränby, Sävja, Stenhagen</i>	KSKLK	2 000	0	0
<i>Utveckling av friluftsområden</i>	GSN	2 650	0	0
<i>Utveckling friluftsstråk och biologisk mångfald</i>	KSSBF	1 000	0	0
<i>Utökade planeringsresurser för Uppsalapaketet</i>	KSSBF	1 000	0	0
<i>Ökade kapitalkostnader enligt investeringsplan</i>	GSN	3 500	0	0
<i>Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning från arbetsmarknadsnämnden april 2019</i>	PBN	600	0	0
<i>Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning till plan- och byggnadsnämnden april 2019</i>	AMN	-600	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		868 582	888 771	913 821

Ettåriga satsningar		77 855	81 077	56 600
<i>Deltagande i Science Gallery LAB Uppsala 2019-2023</i>	KSKLK	1 500	1 500	1 500
<i>Friidrotts SM</i>	KSKLK	1 285	0	0
<i>Genomförande Uppsalapaketet - övergripande projektledning spårväg</i>	KSSBF	6 000	4 500	0
<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder (2020 finansiering via statsbidrag)</i>	KSKLK	1 000	16 700	16 700
<i>Hållbara transporter</i>	KSKLK	1 000	0	0
<i>Införande av nytt ärende- och diarierhanteringssystem</i>	MHN	2 000	0	0
<i>Klimatveckan 2020-2021</i>	KSKLK	750	750	0
<i>Medel 5 år 2020-2024 för att hantera tillsynsskuld/ärendemängd</i>	PBN	900	900	900
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät samt tillsyn)</i>	PBN	5 000	0	0
<i>Ordningsvakter</i>	KSKLK	4 000	4 000	0
<i>O-ringen</i>	KSKLK	1 845	0	0
<i>Planering- och projektledning Uppsala spårväg</i>	KSSBF	5 000	5 000	0
<i>Satsning UCB möten och evenemang</i>	KSKLK	1 500	2 000	0
<i>Tech-satsning 2018-2022</i>	KSKLK	1 000	1 000	1 000
<i>Trygghetsskapande åtgärder 2020-2022</i>	KSKLK	1 500	1 000	5 000
<i>Ulleråker drift KSSBF</i>	KSSBF	31 025	31 027	31 000
<i>Utredningskostnader för spårväg Uppsala</i>	KSSBF	10 000	10 000	0
<i>Utveckling av talangattraktioner (International House) 2020-2021</i>	KSKLK	750	750	0
<i>VM-innebandy 2020-2021</i>	KSKLK	1 300	1 450	0
<i>Årligt 10 år 2020-2029 planera och genomföra Boexpo</i>	KSSBF	500	500	500
Summa kommunbidrag infrastruktur, säkerhet, skydd mm		946 437	969 848	970 421

Kultur- och fritidsverksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		607 389	676 022	708 934
Volymuppräknning		19 235	13 284	11 669
Prisuppräknning		16 655	20 417	20 436
Effektivisering		-16 587	-22 189	-15 569
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		626 692	687 534	725 470
Riktade nivåpåverkande beslut		49 330	21 400	5 500
<i>Aktiviteter för barn 10-12 år i anslutning till skoltid</i>	<i>KTN</i>	1 500	0	0
<i>Arena elitbandy - Studenternas</i>	<i>IFN</i>	5 700	500	0
<i>Drift offentlig konst 1%-målet</i>	<i>KTN</i>	1 600	0	0
<i>Fritidsbank</i>	<i>IFN</i>	200	0	0
<i>Förebyggande arbete i stadsdelarna</i>	<i>KTN</i>	1 200	0	0
<i>Gottsundabadet ökad drift</i>	<i>IFN</i>	450	0	0
<i>Hyra Lindbacken idrottshall</i>	<i>IFN</i>	2 600	0	0
<i>Inventarier nya Studenternas</i>	<i>IFN</i>	1 000	1 000	0
<i>Kultur/natur i förskola och skola</i>	<i>KTN</i>	500	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>KTN</i>	200	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>KTN</i>	300	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>KTN</i>	1 100	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>KTN</i>	1 300	0	0
<i>Nytt avtal Fyrishov</i>	<i>IFN</i>	6 000	0	0
<i>Stadsteatern Parkteater i Gottsunda</i>	<i>KTN</i>	900	0	0
<i>Studenternas IP, ny fotbollsarenarena</i>	<i>IFN</i>	17 700	0	0
<i>Utveckla kulturskolan med fler platser</i>	<i>KTN</i>	2 400	0	0
<i>Utökad biblioteksbusstjänst på landsbygden</i>	<i>KTN</i>	880	0	0
<i>Ökad hyra - fotbollsarena Studenternas</i>	<i>IFN</i>	2 800	2 300	0
<i>Ökat föreningsstöd barn och unga</i>	<i>IFN</i>	1 000	0	0
<i>Hyra idrottshall Rosendal</i>	<i>IFN</i>	0	5 500	0
<i>Hyra Österängen</i>	<i>IFN</i>	0	2 000	0
<i>Utökad ersättning Fyrishov allmänhetens simning och bad</i>	<i>IFN</i>	0	8 200	0
<i>Utökad ersättning Fyrishov simträning</i>	<i>IFN</i>	0	1 600	0
<i>Ökad hyra - renovering Johannesbäck idrottshall</i>	<i>IFN</i>	0	300	0
<i>Nyckelfria anläggningar</i>	<i>IFN</i>	0	0	400
<i>Ökad hyra - renovering Gränby hallarna</i>	<i>IFN</i>	0	0	1 400
<i>Ökad hyra - Valsätra IP</i>	<i>IFN</i>	0	0	700
<i>Ökad hyra/drift - Branting ny idrottshall</i>	<i>IFN</i>	0	0	2 500
<i>Ökad hyra/drift - Fålhagens idrottsplats</i>	<i>IFN</i>	0	0	500
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		676 022	708 934	730 970
Ettåriga satsningar		2 050	0	0
<i>Allsvensk anpassning, anläggningskostnader</i>	<i>KSKLK</i>	1 000	0	0
<i>Freds- och mänskliga rättigheters år 2020</i>	<i>KTN</i>	750	0	0
<i>Utveckla Walmstedska gården</i>	<i>KTN</i>	300	0	0
Summa kommunbidrag kultur- och fritidsverksamhet		678 072	708 934	730 970

Pedagogisk verksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		5 356 324	5 591 805	5 757 405
Volymuppräkning		160 007	127 785	124 363
Prisuppräkning		146 624	169 413	166 808
Effektivisering		-98 150	-134 198	-75 745
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		5 564 805	5 754 805	5 972 831
Riktade nivåpåverkande beslut		27 000	2 600	0
<i>Fritids för barn till arbetslösa och föräldralediga</i>	UBN	5 000	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	KTN	400	0	0
<i>Ny fritidsklubb Lindbacken - helår 2020</i>	KTN	1 200	0	0
<i>Satsning lärarassistenter grundskola</i>	UBN	2 600	2 600	0
<i>Simskoleundervisning för förskoleklasser</i>	UBN	6 400	0	0
<i>Utbildningssatsning fritids</i>	UBN	1 000	0	0
<i>Utökad elevhälsa i skolan</i>	UBN	1 500	0	0
<i>Ökade hyror gymnasieskola</i>	UBN	8 900	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		5 591 805	5 757 405	5 972 831
Ettåriga satsningar		10 570	10 570	10 570
<i>Årligt riktat statsbidrag, kvalitetspengar i förskolan</i>	UBN	10 570	10 570	10 570
Summa kommunbidrag pedagogisk verksamhet		5 602 375	5 767 975	5 983 401

Vård och omsorgsverksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		4 655 617	4 933 675	5 078 178
Volymuppräkning		150 213	101 318	130 834
Prisuppräkning		127 741	149 136	147 727
Effektivisering		-101 793	-135 451	-84 920
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		4 831 778	5 048 678	5 271 819
Riktade nivåpåverkande beslut		101 897	29 500	30 300
<i>Försörjningsstöd</i>	<i>AMN</i>	30 000	0	0
<i>Kuratorer vid ungdomsmottagningar</i>	<i>SCN</i>	1 800	0	0
<i>LSS-bostäder</i>	<i>OSN</i>	28 000	29 500	30 300
<i>Motverka hemlöshet tillsammans med Stadsmissionen</i>	<i>SCN</i>	3 400	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	<i>OSN</i>	-5 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	<i>OSN</i>	1 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	<i>OSN</i>	9 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	<i>OSN</i>	-5 803	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	<i>ÄLN</i>	37 500	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	<i>ÄLN</i>	-30 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande</i>	<i>ÄLN</i>	-8 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndsytttrande mellan ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande</i>	<i>AMN</i>	15 000	0	0
<i>SUF-kunskapscentrum</i>	<i>SCN</i>	1 000	0	0
<i>Utökad ram</i>	<i>SCN</i>	10 000	0	0
<i>Utökad ram</i>	<i>SCN</i>	12 000	0	0
<i>Ökad trygghet för unga tjejer</i>	<i>SCN</i>	2 000	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		4 933 675	5 078 178	5 302 119
Ettåriga satsningar		1 000	0	0
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät samt tillsyn)</i>	<i>PBN</i>	-2 500	0	0
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät samt tillsyn)</i>	<i>PBN</i>	-2 500	0	0
<i>Projekt implementering av trygghetskameror</i>	<i>ÄLN</i>	500	0	0
<i>Projekt implementering av trygghetskameror + 80 år</i>	<i>ÄLN</i>	500	0	0
<i>Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala</i>	<i>ÄLN</i>	1 000	0	0
<i>Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala + 80 år</i>	<i>ÄLN</i>	1 000	0	0
<i>Åldrevänlig kommun</i>	<i>ÄLN</i>	1 000	0	0
<i>Ökad volym inom LOV vårdboenden</i>	<i>ÄLN</i>	2 000	0	0
Summa kommunbidrag vård och omsorgsverksamhet		4 934 675	5 078 178	5 302 119

Särskilt riktade insatser				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		171 014	180 309	182 084
Volymuppräkning		4 592	2 152	1 841
Prisuppräkning		4 433	5 272	5 089
Effektivisering		-4 380	-5 673	-3 819
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		175 659	182 060	185 195
Riktade nivåpåverkande beslut		4 650	24	19
<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i>	ÖFN	-4 350	24	19
<i>Etableringsinsatser för nyanlända</i>	SCN	3 300	0	0
<i>Fördjupad IOP Stadsmissionen</i>	AMN	2 200	0	0
<i>Försörjningsstöd nyanlända</i>	AMN	16 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande mellan ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande</i>	AMN	-15 000	0	0
<i>Samverkansmedel civilsamhället</i>	AMN	2 000	0	0
<i>Ökad återvinning, förmedla kontorsmöbler</i>	AMN	500	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		180 309	182 084	185 214
Ettåriga satsningar		3 000	3 000	3 000
<i>Ökad närvaro i Gränby, Stenhagen och Sävja 2020-2022</i>	AMN	3 000	3 000	3 000
Summa kommunbidrag särskilt riktade insatser		183 309	185 084	188 214

Affärsverksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		2 151	2 220	2 245
Volymuppräkning		69	31	27
Prisuppräkning		59	67	64
Effektivisering		-59	-73	-50
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		2 220	2 245	2 286
Riktade nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		2 220	2 245	2 286
Ettåriga satsningar		0	0	0
Summa kommunbidrag affärsverksamhet		2 220	2 245	2 286

Kommunledning och gemensam verksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		170 270	183 847	187 766
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		4 525	5 446	5 325
Effektivisering		-1 748	-2 927	-1 004
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		173 047	186 366	192 087
Riktade nivåpåverkande beslut		10 800	1 400	0
<i>Digitalisering-/utvecklingskompetens centralt</i>	KSKLK	2 000	0	0
<i>Digitalisering-/utvecklingskompetens förvaltningar</i>	KSKLK	8 000	0	0
<i>Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK</i>	KSSBF	-8 614	0	0
<i>Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK</i>	KSKLK	8 614	0	0
<i>Komplexa analyser och samhällsutredningar</i>	KSKLK	800	0	0
<i>Hyra aula Brantingskola</i>	KSKLK	0	1 400	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		183 847	187 766	192 087
Ettåriga satsningar		6 500	8 500	6 000
<i>Implementering av gemensamma e-plattformar</i>	KSKLK	3 000	2 000	0
<i>Modern arbetsplats, digitala arbetssätt</i>	KSKLK	500	500	0
<i>Årligt 3 år 2020-2022 för insatser lokalförsörjningsplanering</i>	KSKLK	3 000	6 000	6 000
Summa kommunbidrag kommunledning och gemensam verksamhet		190 347	196 266	198 087

Alla verksamheter totalt				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		11 866 024	12 545 820	12 915 844
Volymuppräknning		348 767	253 777	276 836
Prisuppräknning		319 777	373 313	368 381
Effektivisering		-238 633	-322 075	-194 495
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		12 295 935	12 850 835	13 366 566
Riktade nivåpåverkande beslut		249 885	65 009	45 160
<i>Nivåhöjande satsning</i>		249 885	65 009	45 160
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		12 545 820	12 915 844	13 411 726
Ettåriga satsningar		100 975	103 147	82 570
<i>Ettåriga satsningar</i>		100 975	103 147	82 570
Summa kommunbidrag alla verksamheter totalt		12 646 795	13 018 991	13 494 296

Riktade beslut totalt (nivåpåverkande och ettåriga)

Belopp i tkr	Nämnd	Budget		
		2020	Plan 2021	Plan 2022
Fördelat på verksamheter				
Politisk verksamhet		6 798	132	6 516
Infrastruktur mm		127 265	91 030	65 825
Kultur- och fritidsverksamhet		51 380	21 400	5 500
Pedagogisk verksamhet		37 570	13 170	10 570
Vård och omsorgsverksamhet		102 897	29 500	30 300
Affärsverksamhet		0	0	0
Särskilt riktade insatser		7 650	3 024	3 019
Kommunledning och gemensam verksamhet		17 300	9 900	6 000
Summa kommunbidrag per verksamhet		350 860	168 156	127 730

Bilaga 9 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 - 2022 per nämnd

Alla nämnder totalt			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	11 866 024	12 545 820	12 915 844
Volymuppräkning	348 767	253 777	276 836
Prisuppräkning	319 777	373 313	368 381
Effektivisering	-238 633	-322 075	-194 495
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	12 295 935	12 850 835	13 366 566
Riktade nivåpåverkande beslut	249 885	65 009	45 160
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut	12 545 820	12 915 844	13 411 726
Ettåriga satsningar	100 975	103 147	82 570
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar	12 646 795	13 018 991	13 494 296

Alla nämnders kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Utbildningsnämnden	5 400 543	5 563 711	5 775 267
Arbetsmarknadsnämnden	798 888	807 813	822 708
Socialnämnden	787 821	806 680	831 729
Omsorgsnämnden	1 706 893	1 770 540	1 850 256
Äldrenämnden	1 917 373	1 966 678	2 075 018
Kulturnämnden	366 946	372 603	381 752
Idrotts- och fritidsnämnden	335 685	362 237	375 584
Gatu- och samhällsmiljönämnd	510 546	521 196	535 663
Plan- och byggnadsnämnden	78 962	80 236	82 345
Namngivningsnämnden	1 638	1 655	1 685
Räddningsnämnden	173 807	180 799	187 064
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	26 684	25 033	25 567
Överförmyndarnämnden	22 301	22 418	22 513
Kommunstyrelsen - kommunledningskontoret	517 791	536 448	519 774
Valnämnden	917	944	7 371
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar	12 646 795	13 018 991	13 494 296

Arbetsmarknadsnämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		722 890	795 888	804 813
Volymuppräkning		22 980	11 164	9 555
Prisuppräkning		19 825	23 903	23 095
Effektivisering		-19 907	-26 142	-17 755
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		745 788	804 813	819 708
Riktade nivåpåverkande beslut		50 100	0	0
<i>Fördjupad IOP Stadsmissionen</i>	<i>Arbetsmarknad</i>	2 200	0	0
<i>Försörjningsstöd</i>	<i>IFO, ekonomiskt bistånd</i>	30 000	0	0
<i>Försörjningsstöd nyanlända</i>	<i>Flyktingmottagande</i>	16 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande mellan ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande</i>	<i>IFO, ekonomiskt bistånd</i>	15 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande mellan ekonomiskt bistånd och flyktingmottagande</i>	<i>Flyktingmottagande</i>	-15 000	0	0
<i>Samverkansmedel civilsamhället</i>	<i>Arbetsmarknad</i>	2 000	0	0
<i>Ökad återvinning, förmedla kontorsmöbler</i>	<i>Arbetsmarknad</i>	500	0	0
<i>Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning till plan- och byggnadsnämnden april 2019</i>	<i>Infrastruktur</i>	-600	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		795 888	804 813	819 708
Ettåriga satsningar		3 000	3 000	3 000
<i>Ökad närvaro i Gränby, Stenhagen och Sävja 2020-2022</i>	<i>Arbetsmarknad</i>	3 000	3 000	3 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		798 888	807 813	822 708

Kommunbidrag totalt per verksamhet	798 888	807 813	822 708
Politisk verksamhet	1 814	1 809	1 821
Infrastruktur	6 301	6 396	6 537
Kultur, övrigt	2 003	2 031	2 073
Grundläggande vuxenutbildning	25 081	25 366	25 838
Gymnasial vuxenutbildning mm	75 347	76 204	77 625
SFI	71 516	72 329	73 677
IFO, ekonomiskt bistånd	453 026	458 178	466 718
Arbetsmarknad	154 679	156 404	159 263
Flyktingmottagande	9 121	9 096	9 156

Gatu- och samhällsmiljönämnd				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		471 762	510 546	521 196
Volymuppräkning		14 488	9 091	7 999
Prisuppräkning		12 925	15 391	15 007
Effektivisering		-12 979	-16 832	-11 539
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		486 196	518 196	532 663
Riktade nivåpåverkande beslut		24 350	3 000	3 000
<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet aktivering 2019</i>	<i>Infrastruktur</i>	3 000	3 000	3 000
<i>Avskrivningar exploateringsverksamhet genomlysning 2018-2019</i>	<i>Infrastruktur</i>	19 200	0	0
<i>Drift cykelparkeringshuset</i>	<i>Infrastruktur</i>	2 800	0	0
<i>Garantiskötsel anläggning i egen regi</i>	<i>Infrastruktur</i>	3 000	0	0
<i>Kapitalkostnader enligt investeringsplan</i>	<i>Infrastruktur</i>	4 500	0	0
<i>Ramjustering som följd av lägre kapitalkostnader</i>	<i>Infrastruktur</i>	-14 700	0	0
<i>Utveckling av friluftsområden</i>	<i>Infrastruktur</i>	2 650	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet gatu- och samhällsmiljönämnden</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	400	0	0
<i>Ökade kapitalkostnader enligt investeringsplan</i>	<i>Infrastruktur</i>	3 500	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		510 546	521 196	535 663
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		510 546	521 196	535 663
Kommunbidrag totalt per verksamhet		510 546	521 196	535 663
Politisk verksamhet		1 703	1 698	1 709
Infrastruktur		445 457	455 166	468 211
Färdtjänst		61 166	62 087	63 457
Affärsverksamhet		2 220	2 245	2 286

Idrotts- och fritidsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		289 154	335 685	362 237
Volymuppräknning		9 114	6 099	5 436
Prisuppräknning		7 928	10 124	10 427
Effektivisering		-7 961	-11 071	-8 016
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		298 235	340 837	370 084
Riktade nivåpåverkande beslut		37 450	21 400	5 500
<i>Arena elitbandy - Studenternas</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	5 700	500	0
<i>Fritidsbank</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	200	0	0
<i>Gottsundabadet ökad drift</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	450	0	0
<i>Hyra Lindbacken idrottshall</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	2 600	0	0
<i>Inventarier nya Studenternas</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 000	1 000	0
<i>Nytt avtal Fyrishov</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	6 000	0	0
<i>Studenternas IP, ny fotbollsarena</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	17 700	0	0
<i>Ökad hyra - fotbollsarena Studenternas</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	2 800	2 300	0
<i>Ökat föreningsstöd barn och unga</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 000	0	0
<i>Hyra idrottshall Rosendal</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	5 500	0
<i>Hyra Österängen</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	2 000	0
<i>Utökad ersättning Fyrishov allmänhetens simning och bad</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	8 200	0
<i>Utökad ersättning Fyrishov simträning</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	1 600	0
<i>Ökad hyra - renovering Johannesbäck idrottshall</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	300	0
<i>Nyckelfria anläggningar</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	0	400
<i>Ökad hyra - renovering Gränby hallarna</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	0	1 400
<i>Ökad hyra - Valsätra IP</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	0	0	700

Ökad hyra/drift - Branting ny idrottshall	Fritid, övrigt	0	0	2 500
Ökad hyra/drift - Fålhagens idrottsplats	Fritid, övrigt	0	0	500
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		335 685	362 237	375 584
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		335 685	362 237	375 584
Kommunbidrag totalt per verksamhet		335 685	362 237	375 584
Politisk verksamhet		1 000	998	1 004
Fritid, övrigt		334 685	361 239	374 580

Kommunstyrelsen - kommunledningskontoret				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		350 490	380 021	386 629
Volymuppräkning		0	0	0
Prisuppräkning		9 315	11 257	10 964
Effektivisering		-3 598	-6 049	-2 068
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		356 207	385 229	395 525
Riktade nivåpåverkande beslut		23 814	1 400	0
	<i>Digitalisering-/utvecklingskompetens centralt</i>	<i>Administration, fördelas</i>	2 000	0
	<i>Digitalisering-/utvecklingskompetens förvaltningar</i>	<i>Administration, fördelas</i>	8 000	0
	<i>Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK</i>	<i>Administration, fördelas</i>	8 614	0
	<i>Handlingsplan psykisk hälsa</i>	<i>Infrastruktur</i>	500	0
	<i>Komplexa analyser och samhällsutredningar</i>	<i>Administration, fördelas</i>	800	0
	<i>Social kompass - trygghetsundersökningar</i>	<i>Infrastruktur</i>	750	0
	<i>STUNS innovationssamverkan</i>	<i>Infrastruktur</i>	600	0
	<i>Trygghetsinsatser i Gränby, Sävja, Stenhagen</i>	<i>Infrastruktur</i>	2 000	0
	<i>Utökad politisk verksamhet kommunstyrelsen</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	550	0
	<i>Hyra aula Brantingskola</i>	<i>Administration, fördelas</i>	0	1 400
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		380 021	386 629	395 525
Ettåriga satsningar		24 930	37 650	30 200
	<i>Allsvensk anpassning, anläggningskostnader</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 000	0
	<i>Deltagande i Science Gallery LAB Uppsala 2019-2023</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 500	1 500
	<i>Friidrotts SM</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 285	0
	<i>Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder (2020 finansiering via statsbidrag)</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 000	16 700

<i>Hållbara transporter</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 000	0	0
<i>Implementering av gemensamma e-plattformar</i>	<i>Administration, fördelas</i>	3 000	2 000	0
<i>Klimatvecklan 2020-2021</i>	<i>Infrastruktur</i>	750	750	0
<i>Modern arbetsplats, digitala arbetssätt</i>	<i>Administration, fördelas</i>	500	500	0
<i>Ordningsvakter</i>	<i>Infrastruktur</i>	4 000	4 000	0
<i>O-ringen</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 845	0	0
<i>Satsning UCB möten och evenemang</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 500	2 000	0
<i>Tech-satsning 2018-2022</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 000	1 000	1 000
<i>Trygghetsskapande åtgärder 2020-2022</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 500	1 000	5 000
<i>Utveckling av talangattraktioner (International House) 2020-2021</i>	<i>Infrastruktur</i>	750	750	0
<i>VM-innebandy 2020-2021</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 300	1 450	0
<i>Årligt 3 år 2020-2022 för insatser lokalförsörjningsplanering</i>	<i>Administration, fördelas</i>	3 000	6 000	6 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		404 951	424 279	425 725
Kommunbidrag totalt per verksamhet		404 951	424 279	425 725
Politisk verksamhet		66 865	67 782	69 341
Infrastruktur		138 243	151 618	149 486
Kultur, övrigt		7 277	7 377	7 547
Fritid, övrigt		2 219	1 236	1 264
Administration, fördelas		190 347	196 266	198 087

Kommunstyrelsen - Stadsbyggnadsförvaltning				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		59 754	60 315	61 142
Volymuppräkning		0	0	0
Prisuppräkning		1 588	1 787	1 734
Effektivisering		-613	-960	-327
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		60 729	61 142	62 549
Riktade nivåpåverkande beslut		-414	0	0
<i>Fastighetsavdelningen överförs från KS-SBF till KS-KLK</i>	<i>Administration, fördelas</i>	-8 614	0	0
<i>Förstärkning för Uppsalapaketet</i>	<i>Infrastruktur</i>	500	0	0
<i>Genomförande av Uppsalapaketet - programstyrning</i>	<i>Infrastruktur</i>	4 000	0	0
<i>Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas från plan- och byggnadsnämnden</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 500	0	0
<i>Servicepunkter, fortsatt driftsstöd</i>	<i>Infrastruktur</i>	200	0	0
<i>Utveckling friluftsstråk och biologisk mångfald</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 000	0	0
<i>Utökade planeringsresurser för Uppsalapaketet</i>	<i>Infrastruktur</i>	1 000	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		60 315	61 142	62 549
Ettåriga satsningar		52 525	51 027	31 500
<i>Genomförande Uppsalapaketet - övergripande projektledning spårväg</i>	<i>Infrastruktur</i>	6 000	4 500	0
<i>Planering- och projektledning Uppsala spårväg</i>	<i>Infrastruktur</i>	5 000	5 000	0
<i>Ulleråker drift KSSBF</i>	<i>Infrastruktur</i>	31 025	31 027	31 000
<i>Utredningskostnader för spårväg Uppsala</i>	<i>Infrastruktur</i>	10 000	10 000	0
<i>Årligt 10 år 2020-2029 planera och genomföra Boexpo</i>	<i>Infrastruktur</i>	500	500	500
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		112 840	112 169	94 049
Kommunbidrag totalt per verksamhet		112 840	112 169	94 049
Infrastruktur		112 840	112 169	94 049

Kulturnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad3 nivåpåverkande beslut)		341 340	365 896	372 603
Volymuppräknig		10 814	7 743	6 661
Prisuppräknig		9 361	11 067	10 757
Effektivisering		-9 399	-12 103	-8 269
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		352 116	372 603	381 752
Riktade nivåpåverkande beslut		13 780	0	0
<i>Aktiviteter för barn 10-12 år i anslutning till skoltid</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 500	0	0
<i>Drift offentlig konst 1%-målet</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	1 600	0	0
<i>Förebyggande arbete i stadsdelarna</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 200	0	0
<i>Kultur/natur i förskola och skola</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	500	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	200	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>Bibliotek</i>	300	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>Fritid, övrigt</i>	1 100	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>Fritidsgårdar</i>	1 300	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	<i>Öppen fritidsverks</i>	400	0	0
<i>Ny fritidsklubb Lindbacken - helår 2020</i>	<i>Öppen fritidsverks</i>	1 200	0	0
<i>Stadsteatern Parkteater i Gottsunda</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	900	0	0
<i>Utveckla kulturskolan med fler platser</i>	<i>Musik och kulturskola</i>	2 400	0	0
<i>Utökad biblioteksbusstjänst på landsbygden</i>	<i>Bibliotek</i>	880	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet kulturnämnden</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	300	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		365 896	372 603	381 752
Ettåriga satsningar		1 050	0	0
<i>Freds- och mänskliga rättigheters år 2020</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	750	0	0

<i>Utveckla Walmstedska gården</i>	<i>Kultur, övrigt</i>	300	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		366 946	372 603	381 752
Kommunbidrag totalt per verksamhet		366 946	372 603	381 752
Politisk verksamhet		1 865	1 860	1 872
Bibliotek		100 224	101 733	103 979
Fritidsgårdar		40 126	41 673	43 252
Kultur, övrigt		100 738	101 080	103 216
Fritid, övrigt		42 279	42 930	43 862
Musik och kulturskola		48 440	49 554	51 115
Öppen fritidsverks		33 274	33 773	34 456

Miljö- och hälsoskydds nämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		23 985	24 684	25 033
Volymuppräkning		702	420	368
Prisuppräkning		656	743	720
Effektivisering		-659	-814	-554
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		24 684	25 033	25 567
Riktade nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		24 684	25 033	25 567
Ettåriga satsningar		2 000	0	0
<i>Införande av nytt ärende- och diariehanteringssystem</i>	<i>Infrastruktur</i>	2 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		26 684	25 033	25 567
Kommunbidrag totalt per verksamhet		26 684	25 033	25 567
Politisk verksamhet		1 163	1 159	1 167
Infrastruktur		25 440	23 793	24 318
Fritid, övrigt		81	81	82

Namngivningsnämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		1 602	1 638	1 655
Volymuppräkning		36	21	19
Prisuppräkning		44	49	48
Effektivisering		-44	-53	-37
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		1 638	1 655	1 685
Riktade nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		1 638	1 655	1 685
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		1 638	1 655	1 685
Kommunbidrag totalt per verksamhet		1 638	1 655	1 685
Politisk verksamhet		444	443	446
Infrastruktur		1 194	1 212	1 239

Omsorgsnämnden					
		Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)			1 617 797	1 706 893	1 770 540
Volymuppräkning			51 003	28 240	26 544
Prisuppräkning			44 357	51 394	50 965
Effektivisering			-34 264	-45 487	-28 093
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet			1 678 893	1 741 040	1 819 956
Riktade nivåpåverkande beslut			28 000	29 500	30 300
	<i>LSS-bostäder</i>	<i>Insatser enligt LSS 21-64 år</i>	28 000	29 500	30 300
	<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	803	0	0
	<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80-w</i>	-5 000	0	0
	<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i>	<i>Öppna insatser, funktionsnedsättning</i>	1 000	0	0
	<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i>	<i>Ordinärt boende, funktionsnedsättning 21-64 år</i>	9 000	0	0
	<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i>	<i>Insatser enligt LSS 21-64 år</i>	-5 803	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut			1 706 893	1 770 540	1 850 256
Ettåriga satsningar			0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			1 706 893	1 770 540	1 850 256
Kommunbidrag totalt per verksamhet			1 706 893	1 770 540	1 850 256
Politisk verksamhet			2 391	2 399	2 429
Insatser enligt LSS			1 242 226	1 296 711	1 362 198
Ordinärt boende, funktionsnedsättning			170 925	173 972	178 333
Särskilt boende, funktionsnedsättning			180 658	183 947	188 625
Öppna insatser, funktionsnedsättning			33 420	34 009	34 855
Ordinärt boende, äldre			7 473	7 672	7 956
Särskilt boende, äldre			69 800	71 830	75 860

Plan- och byggnadsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		74 246	78 062	79 336
Volymuppräkning		2 223	1 494	1 578
Prisuppräkning		2 033	2 357	2 295
Effektivisering		-2 040	-2 577	-1 764
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		76 462	79 336	81 445
Riktade nivåpåverkande beslut		1 600	0	0
<i>Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas till kommunstyrelsen SBF</i>		-1 500	0	0
<i>Kart och mät (bygglov)</i>		2 000	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet plan- och byggnadsnämnden</i>		500	0	0
<i>Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning från arbetsmarknadsnämnden april 2019</i>		600	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		78 062	79 336	81 445
Ettåriga satsningar		900	900	900
<i>Medel 5 år 2020-2024 för att hantera tillsynsskuld/ärendemängd</i>		900	900	900
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät samt tillsyn)</i>		5 000	0	0
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät samt tillsyn)</i>		-2 500	0	0
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät samt tillsyn)</i>		-2 500	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		78 962	80 236	82 345

Kommunbidrag totalt per verksamhet	78 962	80 236	82 345
Politisk verksamhet	2 090	2 084	2 098
Infrastruktur	44 375	39 954	40 816
Ordinärt boende, funktionsnedsättning	12 165	14 875	15 194
Ordinärt boende, äldre	20 332	23 323	24 237

Räddningsnämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		160 859	173 807	180 799
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		160 859	173 807	180 799
Riktade nivåpåverkande beslut		12 948	6 992	6 265
<i>Enligt samverkansavtal RÅN</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	38	39	40
<i>Enligt samverkansavtal RÅN</i>	<i>Infrastruktur</i>	12 910	6 953	6 225
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		173 807	180 799	187 064
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		173 807	180 799	187 064
Kommunbidrag totalt per verksamhet		173 807	180 799	187 064
Politisk verksamhet		1 220	1 259	1 299
Infrastruktur		172 587	179 540	185 765

Socialnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		726 936	787 821	806 680
Volymuppräkning		22 850	16 122	14 596
Prisuppräkning		19 929	23 813	23 291
Effektivisering		-15 394	-21 076	-12 838
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		754 321	806 680	831 729
Riktade nivåpåverkande beslut		33 500	0	0
<i>Etableringsinsatser för nyanlända</i>	<i>Flyktingmottagande</i>	3 300	0	0
<i>Kuratorer vid ungdomsmottagningar</i>	<i>IFO, barn och unga</i>	1 800	0	0
<i>Motverka hemlöshet tillsammans med Stadsmissionen</i>	<i>IFO, missbrukarvård mm</i>	3 400	0	0
<i>SUF-kunskapscentrum</i>	<i>IFO, missbrukarvård mm</i>	1 000	0	0
<i>Utökad ram</i>	<i>IFO, barn och unga</i>	10 000	0	0
<i>Utökad ram</i>	<i>IFO, missbrukarvård mm</i>	12 000	0	0
<i>Ökad trygghet för unga tjejer</i>	<i>IFO, barn och unga</i>	2 000	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		787 821	806 680	831 729
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		787 821	806 680	831 729
Kommunbidrag totalt per verksamhet		787 821	806 680	831 729
Politisk verksamhet		4 776	4 792	4 853
Familjerätt		19 033	19 474	20 065
IFO, barn och unga		545 100	559 855	578 898
IFO, missbrukarvård mm		203 863	207 459	212 621
Flyktingmottagande		15 049	15 100	15 292

Utbildningsnämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		5 161 871	5 389 973	5 553 141
Volymuppräknning		153 878	124 753	121 818
Prisuppräknning		141 292	163 346	160 943
Effektivisering		-92 768	-127 531	-71 205
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		5 364 273	5 550 541	5 764 697
Riktade nivåpåverkande beslut		25 700	2 600	0
<i>Fritids för barn till arbetslösa och föräldralediga</i>	<i>Fritidshem</i>	5 000	0	0
<i>Satsning lärarassistenter grundskola</i>	<i>Grundskola</i>	2 600	2 600	0
<i>Simskoleundervisning för förskoleklasser</i>	<i>Förskoleklass</i>	6 400	0	0
<i>Utbildningssatsning fritids</i>	<i>Fritidshem</i>	1 000	0	0
<i>Utökad elevhälsa i skolan</i>	<i>Grundskola</i>	1 500	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet utbildningsnämnden</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	300	0	0
<i>Ökade hyror gymnasieskola</i>	<i>Gymnasieskola</i>	8 900	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		5 389 973	5 553 141	5 764 697
Ettåriga satsningar		10 570	10 570	10 570
<i>Årligt riktat statsbidrag, kvalitetspengar i förskolan</i>	<i>Förskola och pedagogisk omsorg</i>	10 570	10 570	10 570
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		5 400 543	5 563 711	5 775 267
Kommunbidrag totalt per verksamhet		5 400 543	5 563 711	5 775 267
Politisk verksamhet		3 386	3 408	3 462
Förskola och pedagogisk omsorg		1 560 680	1 586 269	1 642 721
Öppen förskola		16 911	17 250	17 877
Fritidshem		261 269	267 649	275 571

Förskoleklass	186 242	197 134	194 087
Grundskola	2 316 083	2 393 970	2 492 113
Grundsärskola	108 894	112 434	117 043
Gymnasieskola	890 385	926 599	970 594
Gymnasiesärskola	56 693	58 998	61 799

Valnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		893	917	944
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		24	27	27
Effektivisering		0	0	0
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		917	944	971
Riktade nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		917	944	971
Ettåriga satsningar		0	0	6 400
<i>Riksdagsval 2022</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	0	0	6 400
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		917	944	7 371
Kommunbidrag totalt per verksamhet		917	944	7 371
Politisk verksamhet		917	944	7 371

Äldrenämnden	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		1 839 201	1 911 373	1 966 678
Volymuppräknning		60 679	48 630	82 262
Prisuppräknning		50 500	58 055	58 108
Effektivisering		-39 007	-51 380	-32 030
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		1 911 373	1 966 678	2 075 018
Riktade nivåpåverkande beslut		0	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	37 500	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80-w</i>	-30 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i>	<i>Öppna insatser, äldre</i>	-8 000	0	0
<i>Omfördelning enligt nämndyttrande</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	500	0	0
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		1 911 373	1 966 678	2 075 018
Ettåriga satsningar		6 000	0	0
<i>Projekt implementering av trygghetskameror</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 65-79 år</i>	500	0	0
<i>Projekt implementering av trygghetskameror + 80 år</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80-w</i>	500	0	0
<i>Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 65-79 år</i>	1 000	0	0
<i>Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala + 80 år</i>	<i>Ordinärt boende, äldre 80-w</i>	1 000	0	0
<i>Äldrevänlig kommun</i>	<i>Öppna insatser, äldre</i>	1 000	0	0
<i>Ökad volym inom LOV vårdboenden</i>	<i>Särskilt boende, äldre 80 -w</i>	2 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		1 917 373	1 966 678	2 075 018
Kommunbidrag totalt per verksamhet		1 917 373	1 966 678	2 075 018
Politisk verksamhet		1 885	1 892	1 916
Ordinärt boende, äldre		785 731	805 306	848 922
Särskilt boende, äldre		1 071 933	1 101 169	1 163 992
Öppna insatser, äldre		57 824	58 311	60 188

Överförmyndarnämnden				
	<i>Verksamhet</i>	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)		23 244	22 301	22 418
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		23 244	22 301	22 418
Riktade nivåpåverkande beslut		-943	117	95
<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	3 407	93	76
<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i>	<i>Flyktingmottagande</i>	-4 350	24	19
Kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut		22 301	22 418	22 513
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		22 301	22 418	22 513
Kommunbidrag totalt per verksamhet		22 301	22 418	22 513
Politisk verksamhet		17 841	17 934	18 010
Flyktingmottagande		4 460	4 484	4 503

Bilaga 10 Investeringar 2020–2022

Investeringar nämnder			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Arbetsmarknadsnämnden	6,0	4,0	4,0
Gatu- och samhällsmiljönämnden	489,9	364,5	464,6
- varav pendlarparkering	5,0	6,0	6,0
Idrotts- och fritidsnämnden	15,1	19,1	18,3
Kommunstyrelsen	640,7	553,8	658,0
- varav markförvärv	100,0	100,0	165,0
- varav fastighetsförvärv	5,0	5,0	5,0
- varav fastighetsunderhåll	129,5	138,2	137,7
- varav Södra staden/Uppsalapaketet	250,0	150,0	100,0
- varav Uppsala spårväg	20,9	20,9	225,7
- varav inventarier	2,0	6,0	3,0
- varav inventarier stadshus 2020	20,0	80,0	0,0
- varav IT	110,1	51,7	19,5
- varav övrigt	3,2	2,0	2,1
Kulturnämnden	37,5	40,5	38,3
- varav offentlig konst	23,0	23,0	23,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,1	0,1	0,1
Namngivningsnämnden	0,0	0,0	0,0
Omsorgsnämnden	2,1	2,1	1,1
Plan- och byggnadsnämnden	0,5	0,5	0,5
Räddningsnämnden	12,0	12,0	12,0
Socialnämnden	3,5	2,0	2,0
Utbildningsnämnden	65,8	45,9	41,1
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	10,6	7,7	7,1
Överförmyndarnämnden	0,1	0,1	0,1
Summa investeringar nämnder	1 284,0	1 052,3	1 247,1

Investeringar nämnder per investeringskategori			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Markförvärv exkl Södra staden/Uppsalapaketet	100,0	100,0	165,0
Markförvärv Södra staden/Uppsalapaketet	250,0	150,0	100,0
Verksamhetsfastigheter	136,7	145,4	144,9
- varav fastighetsförvärv, särskilda boende m.m.	5,0	5,0	5,0
- varav underhållsinvesteringar i verksamhetsfastigheter	131,7	140,4	139,9
Infrastruktur	510,8	385,4	690,3
- varav park/barn, natur/biologisk mångfald	44,8	50,0	40,3
- varav stadsutveckling; stråk, förbindelser	270,1	162,8	243,5
- varav stadsutveckling; allmän plats	57,0	31,5	39,0
- varav gång- och cykelfrämjande	47,0	52,0	75,0
- varav hållbart resande/mobilitet, trafiksäkerhet	24,0	25,0	26,0
- varav teknik och miljöutveckling	47,1	43,2	40,9
- varav Uppsala spårväg	20,9	20,9	225,7
IT	120,0	67,8	31,9
Maskiner och inventarier	166,4	203,7	115,0
Summa investeringar nämnder	1 284,0	1 052,3	1 247,1

Investeringar kommunala bolag			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
AB Uppsala Kommun Industrihus	180,0	45,0	0,0
varav projekt> 50 mnkr			
Noatun, Hus A			
Destination Uppsala AB	0,1	0,2	0,1
Fyrishov AB	58,0	124,0	156,5
varav projekt> 50 mnkr			
Fyrishov - ny simhall			
Fyrishov - renovering befintlig badanläggning			
Uppsalahem	953,0	1 050,0	900,2
varav projekt> 50 mnkr			
Salabacke, Blåklinten			
Eriksberg, Granitvägen			
Eriksberg, Täljstenen			
Rackarberget, studentbostäder			
Gottsunda, skivhusen/höghusen etapp 1			
Ultuna, Bäcklösa etapp 2			
Fålhagen, kvarteret Sverre			
Rosendal, kvarteret Dansmästaren			
Bälinge och Björklinge			
Storvreta lägenheter			
Kåbo, kvarteret Fältläkaren			
Storvreta, vårdboende			
Gruppboende			
Uppsala bostadsförmedling AB	0,2	0,2	0,2

Uppsala Kommuns Fastighets AB	109,0	93,7	51,2
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB	411,0	284,0	59,0
varav projekt> 50 mnkr			
Stadshuset			
Uppsala kommun Skolfastigheter AB	975,3	897,0	870,0
varav projekt> 50 mnkr			
Ramsjö förskola/Björkvallskolan			
Bälinge skola			
Eriksbergsskolan			
Flogtaskolan/Kullen, inklusive idrottshall			
Almtunaskolan			
Gränbyskolan och Liljefors			
Brantingskolan			
Johannesbäck			
Vaksala Kyrkskola			
Guntaskolan			
Rosendal skola			
Hugo Alfvén			
Södra Gunsta förskola			
Rosendal förskolor			
Gottsundaskolan			
Österleden			
Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB	284,0	264,6	316,0
varav projekt> 50 mnkr			
Studenternas fotbollsarena och kommersiella lokaler			
Hockeyarena			
Gränby ishallar			
Lindbacken, konstgräs			
Sporthall Almtunaskolan			
Sporthall Gunsta			
Uppsala Konsert och Kongress AB	5,0	5,0	5,0
Uppsala Parkerings AB	81,5	118,0	247,0
varav projekt> 50 mnkr			
Dansmästaren, Rosendal			
Brandmästaren, Rosendal			
Hovstallängen, Kungsängen			
Uppsala stadsteater AB	9,5	6,0	5,0
Uppsala Vatten och Avfall AB	520,0	470,0	450,0
varav projekt> 50 mnkr			
Återvinningscentraler			
Hovgården			
Biogas			
Reningsverk			
Dricksvattenförsörjning			
Ledningsnät, reinvesteringar och exploatering			
Summa investeringar kommunala bolag	3 586,6	3 357,7	3 060,2

Bilaga 11 Kassaflöde

Kassaflöde, stora projekt miljoner kronor															
Exploateringsprojekt	Mark	Mark	Anläggning	Anläggning	2020 netto	Mark	Mark	Anläggning	Anläggning	2021 netto	Mark	Mark	Anläggning	Anläggning	2022 netto
	intäkter	kostnader	inkomster	utgifter		intäkter	kostnader	inkomster	utgifter		intäkter	kostnader	inkomster	utgifter	
Rosendal (etapp 1-5)	162,0	-13,9	58,1	-139,2	67,0	106,5	-12,2	36,4	-52,9	77,7	42,8	-3,7	11,3	-31,2	19,2
Östra Fyrislund	38,3	-0,4	58,7	-2,0	94,6	0,0	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Södra Kalkstenen	16,1	-0,4	7,5	-5,7	17,5	20,5	-0,8	0,0	-2,1	17,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Östra Salabacke	9,7	-2,3	17,3	-28,7	-4,0	29,0	-2,1	30,8	-21,5	36,1	4,7	-1,0	2,6	-6,8	-0,5
Hammarparken	0,0	-0,3	0,0	-4,1	-4,4	0,0	-0,3	0,0	-20,4	-20,6	4,9	-1,4	4,0	-2,2	5,2
Gottsunda genomförande av planprogram	0,0	-6,0	0,0	-0,1	-6,1	0,0	-6,0	0,0	-0,1	-6,1	41,5	-13,8	31,3	-33,8	25,2
Södra Stolvreta (etapp 1, 2)	0,0	-6,4	0,0	-0,1	-6,6	0,0	-1,9	0,0	-46,2	-48,1	27,0	-3,9	20,0	-35,4	7,6
Västra Librobäck	0,0	-10,3	0,0	0,0	-10,3	0,0	-10,3	0,0	0,0	-10,3	21,0	-7,7	25,0	-30,0	8,3
Librobäck	2,4	-0,4	0,0	-16,4	-14,4	18,0	-0,6	20,3	-6,2	31,6	4,2	-0,1	2,0	-1,4	4,8
Södra Gunsta (etapp 2, 3, 5)	0,0	-13,6	0,0	-1,9	-15,5	11,4	-2,2	51,5	-48,3	12,3	21,3	-3,1	24,2	-25,6	16,8
Ulleråker	0,0	-20,0	0,0	-5,3	-25,3	0,0	-20,0	0,0	-17,5	-37,5	0,0	-31,5	0,0	-0,5	-32,0
Norra Hovstallängen (Kungsängen)	0,0	-22,5	0,0	0,0	-22,5	0,0	-0,2	2,1	-0,1	1,8	5,2	-0,1	1,9	-2,0	4,9
	228,6	-96,5	141,6	-203,4	70,2	185,4	-56,8	141,0	-215,2	54,4	172,6	-66,3	122,3	-168,9	59,7

Bilaga 12 Kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal

Kommunfullmäktige följer på en övergripande nivå utvecklingen av de nio inriktningsmålen med stöd av indikatorer. Indikatorer är mått som är möjliga att följa över tid och som är jämförbara med andra kommuner, en given målnivå eller mellan delar inom kommunen. En sådan inomkommunal jämförelse som alltid eftersträvas när det finns underlag handlar om jämförelsen mellan kvinnor och män. För jämförelse med andra kommuner används som regel jämförelsenätverket R9 där Uppsala ingår tillsammans med Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås och Örebro¹.

Kommunfullmäktiges indikatorer strävar efter att ha ett invånarperspektiv. Det innebär att indikatorerna som regel handlar om att beskriva samhällsutvecklingen och utvecklingen för dem som är målgrupper för kommunal verksamhet. Det innebär samtidigt att indikatorerna inte beskriver vilka resurser kommunen haft till förfogande eller vilka arbetsinsatser kommunen har genomfört. Sådana indikatorer är mer verksamhetsnära och tas fram inom nämndernas verksamheter som ett stöd för nämndernas styrning.

Indikatorernas främsta syfte är att visa om utvecklingen går i önskvärd riktning och ge underlag för att ompröva kommunfullmäktiges styrning. Det finns i många fall en fördröjning innan kommunens insatser får ett synligt genomslag i samhället. Det är få indikatorer som är utformade på ett sätt som gör att de går att koppla samman med kommunens åtgärder under innevarande år. En bedömning av effekten av kommunfullmäktiges styrning behöver därför göras genom en mer långsiktig analys av utvecklingen i kombination med att följa mer närliggande förändringar, exempelvis i vilken mån åtgärder har genomförts och vilka tidiga effekter åtgärderna anses ha lett till. Indikatorernas trendbeskrivningar eftersträvar ett sådant mer långsiktigt perspektiv genom att trenden bedöms på 5–10 års sikt där så är möjligt.

---

¹ Den som är intresserad av att själv göra jämförelser med R9 kan lätt använda Kommun- och landstingsdatabasen (www.kolada.se) och där välja ”Resultatnätverket R9 (ovägt medel)”.

Indikatorer till Mål och budget 2020–22

Inriktningsmål 1				
Indikatorer	Nuvärde	Jämförvärde	Målsättning	Trend
1.1. Ekonomiskt resultat, kommun				
1.1a. Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	2,4%	3,7%	2,0%	~
1.1b. Förändringen av skatt och kommunalekonomisk utjämning	5,7%	4,7%	1.1b ≥ 1.1c	~
1.2. Soliditet kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden	17	15	22	↗
1.3. Låneskuld per invånare	79	74	Öka <5%	↗
1.4. Bruttoregionalprodukt per invånare (BRP per capita)	488	481	Öka	↗
1.5. Kvinnors andel av mäns medianinkomst	82,0	79,8	Öka	↗

1.1. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser delår per augusti 2019. Jämförvärde: helår 2018.

1.2. Källa: Kolada (N03034). Nuvärde avser delår per augusti 2019. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner per helår 2018.

1.3. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser delår per augusti 2019. Jämförvärde: helår 2018.

1.4. Källa: SCB. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december, två års eftersläpning).

1.5. Källa: Beräkning utifrån Kolada (N00905). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer – generellt

FN:s delmål 5.1 (avskaffa diskriminering av kvinnor och flickor): alla indikatorer som rör människor är könsuppdelade om det finns statistiskt underlag för detta.

FN:s delmål 11a (kopplingar stad-land): flera av indikatorerna som rör invånarnas uppfattning särredovisas på stad-land.

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

1.1: FN:s delmål 16.6 (effektiva, transparenta institutioner med ansvarsutkrävande)

1.2: FN:s delmål 16.6 (effektiva, transparenta institutioner med ansvarsutkrävande)

1.4: FN:s delmål 8.1 (upprätthålla ekonomisk tillväxt), BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

1.5: 9.9: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete), knyter också an till BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

Inriktningsmål 2

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
2.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd Region-Index) (2018)	65	64	65	60	Öka	~
2.1a. Boende i centralort	66			64	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
2.1b. Boende i annan tätort	59	-	-	66		
2.1c. Boende utanför tätort	61			61		
2.2. Här är bäst att bo. Tidningen fokus ranking av 290 kommuner (2018)	1	-	-	2	Topp 3	→
2.3. Upplevd trygghet (2019)						
2.3a. I mycket hög grad trygga utomhus på kväll och natt, andel vuxna	27	22	33	28	Öka	↘
2.3b. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel gymnasieungdomar	52	36	67	56	Öka	↘
2.3c. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7	49	37	61	52	Öka	↘
2.3d. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7, åk 9 och gymnasieskolans åk 2 som uppger att de har annan könstillhörighet	50	-	-	47	Öka	-
2.4. Upplevda möjligheter till fritidsaktiviteter						
2.4a. Medborgarnas uppfattning om möjligheterna till fritidsaktiviteter, andel	70	68	68	68	Öka	→
2.4b. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel	86	86	88	85	Öka	→
2.4c. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel av dem som uppger att de har en annan könstillhörighet	67	-	-	59	Öka	-
2.6. Plats i ICCA:s ranking över städer i Sverige där det arrangeras flest konferenser (med bl.a. minst 50 deltagare och en övernattnig) (2019)	Plats 3 av svenska städer	-	-	Plats 3 av svenska städer	Minst plats 3 av svenska städer	→

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

2.3: FN:s delmål 16.1 (minska alla former av våld)

2.5: FN:s delmål 8.3 (underlätta företagande)

2.1. Källa: Kolada (U00402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.1a-c. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år (januari).

2.2. Källa: Tidningen Fokus undersökning BästAttBo. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde avser Uppsalas värde för 2017. Uppdateras en gång per år (maj).

2.3a. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år (januari).

2.3b-d. Källa: Liv och hälsa ung. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs). För 2.3d saknas underlag för att bedöma trend.

2.4a. Källa: Kolada (U09408), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.4b-c. Källa: Liv och hälsa ung. Avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs) För 2.4c saknas underlag för att bedöma trend.

2.5. Källa: Kolada (N00941). Nuvärde avser 2017. Avser aktiebolag, enskilda näringsidkare, handelsbolag och kommanditbolag. Redan registrerade företag som flyttar in till kommunen från annan kommun ingår inte. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

2.6. Källa: ICCA Statistics Report. Nuvärde avser 2019. Jämförvärde avser Uppsala 2017. Uppdateras i maj.

Inriktningsmål 3

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
3.1. Medborgarnas uppfattning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt (2018)	60	58	56	61	Öka	~
3.1a. Boende i centralort	59			62	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
3.1b. Boende i annan tätort	58	-	-	64		
3.1c. Boende utanför tätort	52			53		
3.2. Medborgarnas bedömning av kommunens gång- och cykelvägar (2018)	60	59	61	59	Öka	→
3.2a. Boende i centralort	60			62	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.2b. Boende i annan tätort	60	-	-	65		
3.2c. Boende utanför tätort	59			61		
3.3. Medborgarnas uppfattning om kommunikationer (2018)	68	70	67	66	Öka	→
3.3a. Boende i centralort	70			70	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.3b. Boende i annan tätort	66	-	-	69		
3.3c. Boende utanför tätort	62			63		
3.4. Medborgarnas uppfattning om tillgången på parker, grönområden och natur (2018)	7,3	7,4	7,2	7,9	Öka	→
3.5. Cykel som andel av färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun (2017)	27			26	Öka	→
3.6. Andel av det motoriserade resandet som invånare i Uppsala kommun gör med kollektivtrafik (2017)	29			30	Öka	→
3.7. Använd förnybar energi – egna personbilar/lätta lastbilar, kommunorganisatoriskt, andel (januari-augusti 2019)	58	-	-	47	2020: 100	↗
3.8. Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, ton CO2ekv (2017)	5,6	-	-	5,7	2020: 4,4	↘

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

3.1: FN:s delmål 12.8 (medvetenhet som behövs för en hållbar utveckling) och 13.3 (bättre medvetenhet om klimatförändring och klimatanpassning)

3.9. Energianvändning per yta (kWh/m ²), kommunorganisatoriskt (2018)	162	-	-	159	Minska	↘
3.10. Solenergi						
3.10a. Solenergi – installerad effekt (MW), kommunorganisatoriskt (2018)	1,5	-	-	1,2	2020: 3,3	↗
3.10b. Solenergi – installerad effekt (MW), kommungeografiskt (2018)	11,4	-	-	7,3	2020: 30	↗
3.10c. Egenproducerad el från solceller av total elanvändning, kommunorganisatoriskt, andel (2018)	0,6	-	-	0,6	2020: 2,0	↗
3.11. Andel ekologiskt producerade livsmedel, egen regi, procent (januari – augusti 2019)						
	48	-	-	44	2023: 100	↗
3.12. Absolut närhet till fiberanslutet bredband, andel (2018)						
3.12a. Andel hushåll i tätort	94	-	-	94	Öka	↗
3.12b. Andel hushåll utanför tätort	42	-	-	45	Öka	↗
3.12c. Andel arbetsställen i tätort	93	-	-	93	Öka	↗
3.12d. Andel arbetsställen utanför tätort	42	-	-	45	Öka	↗

3.1. Källa: Kolada (U07402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

3.1a-c Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år (januari).

3.2. Källa: Kolada (U07401), SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1 för detaljer.

3.2a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.

3.3. Källa: Kolada (U45400). Se 3.1 för detaljer.

3.3a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.

3.4. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Samtliga deltagande kommuner 2018. Uppdateras en gång per år (januari).

3.5. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar och slutar i Uppsala kommun 2017. Jämförelse 2016. Uppdateras en gång per år.

3.6. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar i Uppsala kommun 2017. Jämförelse 2016. Uppdateras en gång per år.

3.7. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser uppgifter för jan-aug 2019. Jämförvärde avser helår 2018. Uppdateras vid varje tertial med en månads eftersläpning.

3.8. Källa: Olika källor, kombineras av Uppsala kommun. Komplet statistik ca 20 mån efter årsslut. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser 2016.

3.9. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Avser normalårskorrigerad fastighetsenergi. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år.

3.10a. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år.

3.10b. Källa: Energikontoret i Mälardalen AB. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år.

3.10c. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år.

3.11. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser jan-aug 2019. Jämförvärde: Uppsala 2018. Uppdateras vid varje tertial.

3.12 Källa: Post- och telestyrelsen. Mättet innebär i princip att en redan fiberanslutna byggnad finns på samma gata och har ett gatunummer som faller inom samma tiotal som den fiberanslutna byggnaden. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde avser genomsnitt för R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (mars).

Inriktningsmål 4

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR-VÄRDE	MÅL-SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
4.1. Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år (2018)	21	24	17	24	Minska	↘
4.1a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst ohälsotal (2018)	7	-	-	7	Minska skillnad	Skillnad består
4.1b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst ohälsotal (2018)	35	-	-	36		
4.2. Upplevd hälsa						
4.2a. Invånare 18-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)	76	74	78	73	Öka	→
4.2b. Invånare 18-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)	16	20	12	16	Minska	→
4.2c. Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel (2019)	70	61	80	69	Öka	→
4.2d. Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel, som uppger att de har annan könstillhörighet (2017)	45	-	-	43	Öka	→
4.3. Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)	22	24	20	28	Minska	~
vv4.4. Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)	22	24	20	28	Minska	→
4.5. Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel (2017)	44	48	39	45	Öka	-
4.5a. Ungdomar som bott i Sverige 10 år eller mer (2017)	60	56	64	57	Minska skillnad	-
4.5b. Ungdomar som bott i Sverige 5-9 år (2017)	44	32	55	44		
4.5c. Ungdomar som bott i Sverige mindre än 5 år (2017)	39	75	53	37		
4.6. Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (2016)	4,3	-	-	5,8	Minska	↗

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

4.2a-d: Knyter an till regeringens 15 mått på välstånd

4.2a: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

4.3: FN:s delmål 16b (icke-diskriminering)

4.4: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

4.4-4.5: Knyter an till regeringens 15 mått på välstånd

4.5-4.6: FN:s delmål 1.2 (halvera fattigdom och 10.1 (inkomstillväxt för dem med lägst inkomst).

En variant av barn i ekonomiskt utsatta hushåll finns i BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

4.7. Invånare i hushåll med låg inkomst med hänsyn till hushållets storlek och sammansättning, andel (2017)	14	-	-	16	Minska	→
4.7a. Födda i Sverige 0-19 år	13	-	-	17	Minska	→
4.7b. Födda utomlands 0-19 år	43	-	-	60	Minska	↗
4.7c. Födda i Sverige 20+ år	11	-	-	12	Minska	→
4.7d. Födda utomlands 20+ år	25	-	-	33	Minska	↗
4.7e. Födda i Sverige eller utomlands 65+ år	14	-	-	16	Minska	→

4.1. Källa: Kolada (N00957). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2018. Uppdateras en gång per år (februari).

4.1a-b. Källa: SCB. Redovisningen är gjord utifrån resultat på nyckelkods nivå 5, som är områden som i genomsnitt innehåller ca 500 boenden. 4.1.a visar medelvärdet för de 25 procent av dessa områden som har de lägsta värdena. 4.1.b visar medelvärdet för de 25 procent av dessa områden som har de högsta värdena. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (maj). Jämförvärde: avser 2017.

4.2a. Källa: Kolada (U01405), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.2b. Källa: Kolada (U01406), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.2c-d. Källa: Liv och hälsa ung. Avser elever i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2019 och för c 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

4.3. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.4. Källa: Kolada (U01413), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.5. Källa: Liv och hälsa ung. Mättet avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Frågan är så ny att det inte går att utläsa någon trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

4.6. Källa: Kolada (N31807). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (augusti).

4.7 och 4.7a-d. Källa: scb.se (exceffil "Andel personer i hushåll med en låg disponibel inkomst per ke, efter födelseregion och kommun") 4.7e. Källa: Kolada (N01401). Indikatorn avser antal personer som bor i hushåll som har en disponibel inkomst per konsumtionsenhet under 60 procent av medianinkomsten för samtliga. Jämförelse: genomsnitt R9-kommuner. Uppgift om kön saknas. Nuvärde avser 2017. Uppdateras en gång per år (februari).

Inriktningsmål 5

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
5.1. Färdigställda bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren), antal (2018)	8,5	-	-	6,0	Öka	↗
5.2. Hyresrätter i bostadsbeståndet, andel (2017)	37	-	-	46	Öka	➔
5.3. Genomsnittlig väntetid till särskilt boende för 65-år, antal dagar (2018)	49	52	45	53	Minska	↘
5.4. Arbetslösa, andel (2018)	4,3	3,8	4,7		Minska	➔
5.4a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst arbetslöshet	1,3	-	-	-	Minska	-
5.4b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst arbetslöshet	9,9	-	-	-	skillnad	-
5.5. Förvärsarbetande 20-64 år, andel (2017)	76	75	77	77	Öka	↗
5.5a. inrikes födda	81	81	82	83	Minska	skillnad
5.5b. utrikes födda	61	58	64	60	skillnad	minskar
5.6. Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel (2017)	5,5	4,8	6,3	7,5	Minska	↘
5.7. Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (2018)	51	35	61	45	Öka	↗

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

- 5.1: Knyter an till indikator för Regionala utvecklingsstrategins mål om ökat bostadsbyggande
- 5.2: FN:s delmål 11.1 (fullgoda och ekonomiskt överkomliga bostäder)
- 5.4: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete)
- 5.5: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete), knyter också an till indikator för Regionala utvecklingsstrategins mål om sysselsättning
- 5.6: FN:s delmål 8.6 (minska andel ungdomar som varken arbetar eller studerar), knyter an till SKL:s Strategi för hälsa
- 5.7: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete), knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

5.1. Källa: SCB. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (mars för Uppsala, december för jämförelsekommuner).

5.2. Källa: SCB. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (maj).

5.3. Källa: Kolada (U23401). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (januari).

5.4. Källa: SCB per nyckelkodsområde 5. Nuvärde avser 2018-10-31. Jämförvärde saknas eftersom 2017 baseras på en ny områdesindelning. Det går därför inte att göra detaljerade jämförelser mellan år. Uppdateras en gång per år.

5.5. Källa: SCB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december).

5.6. Källa: Kolada (NO2906). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).

5.7. Källa: Kolada (NO0973). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

Inriktningsmål 6

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
6.1. Medelvärde för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldrarenkäten, lägeskommun (2019)	87	87	86	87	Öka	➔
6.2. Trivsel i skolan (2019)	79	78	82	77	Öka	~
6.2a. Trivsel för barn som har bedömd klinisk psykisk ohälsa	43	38	53	41	Minska	-
6.2b. Trivsel för barn som inte har bedömd klinisk psykisk ohälsa	86	84	87	84	skillnad	-
6.3. Grundskoleelever som är behöriga till yrkesinriktade program i gymnasieskolan, lägeskommun, andel (2018)	87	88	86	84	Öka	~
6.4. Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9, 17 ämnen, lägeskommun (2018)	238	253	226	227	Öka	~
6.5. Elever med minst B i samtliga ämnen årskurs 9, kommunala skolor, andel (2018)	4,5	8,1	1,8	4,5	Öka	➔
6.6. Gymnasieelever med examen inom tre år, lägeskommun, andel (2018)	68	70	65	65	Öka	↗
6.7. Elever med minst E i samtliga kurser, avgångselever gymnasieskolan, kommunala skolor, andel (2018)	74	77	71	70	Öka	-
6.8. Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända (2018)	91	93	88	87	Öka	↗
6.9. Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända (2018)	86	88	82	81	Öka	➔
6.10. Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända (2018)	95	94	95	92	Öka	~
6.11 Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år (2017)	11	-	-	17	Öka	↘

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

6.1-6-10: FN:s delmål 4.5 (minskade utbildningsskillnader mellan könen) och 4a (trygga, inkluderande och ändamålsenliga lärandemiljöer för alla), eftersom indikatorerna är könsuppdelade

6.1: FN:s delmål 4.2 (tillgång till förskola av god kvalitet)

6.2: FN:s delmål 4a (trygga, inkluderande och ändamålsenliga lärandemiljöer för alla)

6.2-6.7: FN:s delmål 4.1 (fullbordad avgiftsfri och likvärdig grundskola- och gymnasieutbildning av god kvalitet)

6.3: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

6.6: Knyter an till indikator för Regionala utvecklingsstrategins mål om gymnasieexamen och till SKL:s Strategi för hälsa

6.8-6.10: FN:s delmål 4.3 (tillgång till yrkesutbildning och eftergymnasial utbildning av god kvalitet)

- 6.1. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2019. Jämföväärde: föregående år. Uppdateras en gång per år (maj).
- 6.2. Källa: Liv och hälsa – ung. Avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämföväärde: länet totalt. Särredovisningen är för ny för att det ska gå att se trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).
- 6.3. Källa: Kolada (N15424). Nuvärde avser läsåret 2017/18. Jämföväärde: genomsnitt R9-kommuner. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Uppdateras en gång per år (oktober).
- 6.4. Källa: Kolada (N15504). Nuvärde avser läsåret 2017/18. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Jämföväärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).
- 6.5. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år (preliminärt augusti, definitivt november).
- 6.6. Källa: Kolada (N17448). Nuvärde avser läsåret 2017/18. Jämföväärde: genomsnitt R9-kommuner. Ökningen består åtminstone delvis av att elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) inte längre finns med i den officiella statistiken från och med 2016. Uppdateras en gång per år (december).
- 6.7. Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: Uppsala 2017. Måttet är så nytt att det inte går att utläsa trend. Uppdateras en gång per år (augusti).
- 6.8. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: genomsnitt R9-kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (februari).
- 6.9. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: genomsnitt R9-kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (februari).
- 6.10. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: genomsnitt R9-kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (februari).
- 6.11. Källa: Kolada (U09810). Jämföväärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2017. Uppdateras en gång per år (juni).

Inriktningsmål 7

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
7.1. Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen (2018)	51	50	52	51	Öka	→
7.2. Ej återaktualiserade ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (2018)						
7.2a. Barn 0-12 år	66	66	67	74	Öka	→
7.2b. Ungdomar 13-20 år	65	69	62	72	Öka	~
7.2c. Vuxna med missbruksproblem	81	81	80	72	Öka	~
7.3. Brukare inom daglig verksamhet som trivs på sin dagliga verksamhet, andel (2018)	57	~	75	80	Öka	-
7.4. Brukare som är nöjda med sin äldreomsorg, andel (2018)						
7.4a. Särskilt boende	78	76	81	80	Öka	→
7.4b. Hemtjänst	86	85	88	85	Öka	→
7.5. Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde (2018)	18	18	18	16	Minska	→
7.6. Kvalitetsaspekter, andel av maxpoäng (2018)						
7.6a. LSS grupp- och serviceboende	74	-	-	78	Öka	~
7.6b. Särskilt boende äldreomsorg	76	-	-	69	Öka	→
7.7. Invånare 16-84 år med normalvikt, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)	53	58	49	44	Öka	↘
7.8. Alkohol-Narkotika-Tobak						
7.8a. Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel (%) (2019)	19	15	22	15	Minska	→
7.8b. Gymnasieungdomar som aldrig druckit alkohol (2019)	25	20	29	26	Öka	→

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

7.3: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

7.6: FN:s delmål 2.2 (avskaffa undernäring)

7.7: FN:s delmål 3.5 (insatser mot drogmissbruk och alkoholmissbruk) och delmål 3.a (tobaks kontroll)

7.8c. Gymnasieungdomar som aldrig använt narkotika (2019)	85	85	79	84	Öka	➔
7.8d. Gymnasieungdomar som aldrig har rökt (2019)	45	43	48	48	Öka	➔

7.1. Källa: Kolada (U30400). Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

7.2. Källa: Kolada (U33461, U33400, U35409). Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år.

7.3. Källa: Kolada (U28538). Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: R9-kommunerna (förutom Gävle och Linköping, som inte lämnat uppgift). Uppdateras en gång per år.

7.4. Källa: Kolada (U23471, U21468). Andel som svarat mycket nöjd eller ganska nöjd. Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (oktober).

7.5. Källa: Kolada (U21401). Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping och Örebro som inte lämnat uppgift). Uppdateras en gång per år.

7.6. Källa: Kolada (U28423, U23432). Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping och Örebro som inte lämnat uppgift). Uppdateras en gång per år (januari).

7.7. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Med normalvikt avses BMI 18,5-24,9. Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

7.8a. Källa: Kolada (U01404). Nuvärde avser 2018. Jämföväärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vartannat år (november).

7.8b-d. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolan åk 2. Nuvärde avser 2017. Jämföväärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

Inriktingsmål 8

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
8.1. Valdeltagande i senaste kommunvalet, (%) (2018)	86	-	-	83	Öka	↗
8.1a. Förstagångsväljare (2014)	83	-	-	77	Öka	↗
8.1b. Skillnad mellan distrikt med högsta och lägsta deltagande, procentenheter	43	-	-	36	Minska	-
8.2. Ledamöter som lämnat kommunfullmäktige under mandatperioden, antal (augusti 2019)	2	0	2	-	Minska	-
8.3. Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (Nöjd-Inflytande-Index) (2018)	44	46	43	45	Öka	→
8.4. Gymnasieungdomars uppfattning om att påverka kommunen (2019)						
8.4a. Vill vara med och påverka	26	26	26	25	Öka	→
8.4b. Tycker att de har möjlighet att framföra sina åsikter till de som bestämmer	16	11	21	16	Öka	→
8.5. Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2018)	12	12	13	19	Minska	↘
8.6. Kommunens samarbete med föreningslivet (2018)						
8.6a. Föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet, antal	128	-	-	115	Öka	↗
8.6b. Idéburet-offentliga partnerskap, antal	5	-	-	5	Öka	→
8.7. Genomförda medborgardialoger (2019)	-	-	-		Öka	

8.1. Källa: Kolada (N05401). Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1a Källa: SKL. Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1b. Källa: SKL, se även Kolada (N05833-N05831). Uppsala har 166 valdistrikt. Nuvärde avser valet 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.2. Källa: Valmyndigheten. Nuvärde avser augusti 2018. Jämförvärde saknas. Uppdateras varje tertiäl.

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

8.1-8.4: FN:s delmål 10.2 (allas inkludering i det sociala, ekonomiska och politiska livet), finns också med som ett av måtten i BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet) avseende Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet

8.2: FN:s delmål 16.7 (lyhört, inkluderande beslutsfattande)

8.3: FN:s delmål 16.7 (lyhört, inkluderande beslutsfattande)

8.4: FN:s delmål 16.7 (lyhört, inkluderande beslutsfattande)

8.5: Knyter an till BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

8.3. Källa: Kolada (U00408). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

8.4. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolans åk 2. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

8.5. Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Med socialt deltagande menas deltagande i sportevenemang, studiecirklar, konstutställning, fest, m.m. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

8.6a-b. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: 2017. Uppdateras årligen.

8.7 Källa: Egen uppföljning. Påbörjas under 2019. Jämförvärde föregående år. Uppdateras årligen

Inriktningsmål 9

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
9.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd Medborgar-Index) (2018)	61	63	59	62	Öka	~
9.1a. Boende i centralort	62			60	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.1b. Boende i annan tätort	54	-	-	65		
9.1c. Boende utanför tätort	60			55		
9.2. Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet (2018)	56	54	58	58	Öka	→
9.2a. Boende i centralort	57			56	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.2b. Boende i annan tätort	51	-	-	62		
9.2c. Boende utanför tätort	60			49		
9.3. Företagarnas uppfattning av kommunens service (2018)	71	-	-	72	Öka	↗
9.4. Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex (2019)	78	78	76	78	Öka	-
9.5. Index över attraktiva arbetsvillkor (2017)	104	-	-	98	Öka	→
9.6. Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent (2018)	6,3	7,1	4,2	6,6	Minska	→
9.7. Medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel (juli 2019)	12	14	9	10	Minska	↘
9.8. Lönegap median kvinnor-median män anställda av kommunen, kr (2018)	135	-	-	-33	0	↗
9.9. Könsfördelning hos kommunanställda (augusti 2019)	-	73	27	74	50%	Skillnad minskar över tid

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

9.1-9.3: FN:s delmål 16.6 (effektiva och transparenta institutioner, nöjdhet)

9.4: FN:s delmål 8.8 (trygg och säker arbetsmiljö)

9.8: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete)

9.9: FN:s delmål 5.5 (kvinnors lika möjligheter till ledarskap)

9.10: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete)

					Andel kvinnor ska minst vara i	
9.9a. Könsfördelning hos samtliga chefer	-	71	29	73	nivå med	Skillnad
9.9b. Könsfördelning hos chefer som leder chefer	-	64	36	65	köns-	minskar
9.9c. Könsfördelning hos chefer som leder medarbetare	-	72	28	73	fördelningen totalt	över tid
<hr/>						
9.10. Heltidsanställda månadsavlönade, andel (2018)	90	90	91	83	Öka	↗
<hr/>						

9.1. Källa: Kolada (U00401). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

9.1a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras en gång per år (januari).

9.2. Källa: Kolada (U00400). Se 9.1 för detaljer.

9.2a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Se 9.1a-c för detaljer.

9.3. Källa: Kolada (U07451). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

9.4. Källa: Kolada (U00200). Nuvärde avser 2017. Uppsala har ännu inte genomfört undersökningen tillräckligt ofta för att det ska gå att se en trend. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner (utom Linköping och Norrköping som inte lämnat uppgift). Uppdateras en gång per år.

9.5. Källa: Skandinaviska nyckeltalsinstitutet. Nuvärde avser 2017. Maximal nivå är 180. Jämförvärde: median av deltagande kommuner. Uppdateras en gång per år (april).

9.6. Källa: Kolada (N00090). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (mars).

9.7. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser juli 2019. Jämförvärde saknas. Uppdateras varje tertial.

9.8. Källa: Kolada (N00951). Nuvärde avser augusti 2019. Lönegapet avser skillnad i medianmånadslön mellan kvinnor och män. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

9.9. Källa: Egen uppföljning (Heroma/Hypergene). Nuvärde avser 2018. 9.9 a-c Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde: genomsnitt för andel kvinnor 2015-2017. Uppdateras en gång per år.

9.10. Källa: Kolada (N00206). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (april).

Nyckeltal

Nyckeltal används för att följa utvecklingen inom kommunens ansvarsområden generellt. Ambitionen är att nyckeltalen ska vara stabila över tid. De ska också ge möjlighet att jämföra Uppsala med andra kommuner. I många fall går det också att göra jämförelser inom Uppsala. Exempelvis kan som regel de indikatorer och nyckeltal som rör individer redovisas uppdelat på kön och i många fall även utifrån geografi (exempelvis stad/landsbygd).

Några av nyckeltalen används som indikatorer för att följa om utvecklingen går i riktning mot inriktningsmålen. I nyckeltalstabellerna nedan framgår om ett nyckeltal används som indikator till ett inriktningsmål eller inte.

Nyckeltalen följer den verksamhetsindelning som är gjord av SKL inom ramen för Klassa-projektet. Det handlar om en viss anpassning av den indelning som SCB använder sig av för framför allt den ekonomiska uppföljningen. Anledningen till att SKL anpassat indelningen är att få en indelning som fungerar bättre för verksamhetsuppföljning och för att beskriva processer. Indelningen finns på flera nivåer där lägre nivåer är mer detaljerade beskrivningar av högre nivåer. Här används indelningen för den högsta nivån för kärnprocesser som grund för indelning av nyckeltal:

- Fysisk planering
- Miljö- och samhällsskydd
- Infrastruktur
- Näringsliv, arbete och integration
- Utbildning
- Kultur, fritid, turism
- Vård och omsorg
- Särskilda samhällsinsatser

Därutöver hamnar några nyckeltal i den högsta nivån för stödprocesser, exempelvis Lokalförsörjning och fastighetsunderhåll eller HR/Personal. Dessa nyckeltal redovisas tillsammans med övergripande nyckeltal under rubriken Övergripande.

FYSISK PLANERING		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Antal färdigställda bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren)	SCB	Mål 5
Antal påbörjade bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren)	SCB	
Förändring av antalet bostäder jämfört med föregående år per 1000 invånare (fördelat på boendeformer)	SCB	
Andel hyresrätter i bostadsbeståndet	SCB	Mål 5
Andel bygglov som har beslutats inom föreskriven tid	Egen uppföljning	
Antal kvadratmeter bygglov för verksamheter	Egen uppföljning	

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSSKYDD		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt	Kolada (U07402)	Mål 3
Antal dygn som luften har sämre kvalitet än miljökvalitetsnorm (PM2.5, PM10, kvävedioxid)	Östra Svealands luftvårdsförbund	
Utsläpp av växthusgaser totalt [ton CO2ekc] (kommungeografiskt)	Olika källor. Kombineras av Uppsala kommun.	Mål 3
Miljöfordon – egna fordon personbilar/lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt), andel	Kolada (U00437)	
Fossilbränslefria fordon – egna fordon personbilar/lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt), andel		
Andel använd förnybar energi – egna personbilar och lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning	Mål 3
Solenergi – installerad effekt (MW)	Vidareutvecklas nationellt	Mål 3
Andel ekologiskt producerade livsmedel (egen regi)	Egen uppföljning	Mål 3

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSSKYDD		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel	Kolada (U07414)	
Kemisk och ekologisk vattenstatus i Fyrisån (mätpunkt Flottsund, mikrogram per liter)	Egen uppföljning	
Kostnad miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning, kr/inv	Kolada (N07006)	
Nettokostnad alkoholtillstånd m.m, kr/inv	Kolada (N07028)	
Utvecklade bränder i byggnad, antal/1000 inv	Kolada (U07415)	
Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	Kolada (U07442)	
Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv	Kolada (N07041)	

INFRASTRUKTUR		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas uppfattning om kommunikationer	Kolada (U45400)	Mål 3
Medborgarnas uppfattning om möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor	SCB Medborgarundersökning	
Andel av det motoriserade resandet som invånare i Uppsala kommun gör med kollektivtrafik	Kollektivtrafikbarometern	Mål 3
Medborgarnas uppfattning om tillgången på gång- och cykelvägar	SCB Medborgarundersökning	
Cykel som andel av färdmedel (gång, cykel, buss, bil, övrigt)	Egen undersökning (resvaneundersökning)	Mål 3
Medborgarnas bedömning av kommunens gång- och cykelvägar	Kolada (U07401)	Mål 3
Medborgarnas uppfattning om gator och vägar	Kolada (U07400)	
Nettokostnad gator och vägar samt parkering, kr/inv	Kolada (N07024)	
Hushåll med tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel	Kolada (N07900)	
Absolut närhet till fiberanslutet bredband, andel	Post- och telestyrelsen	Mål 3

INFRASTRUKTUR		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas uppfattning om tillgången på parker, grönområden och natur	SCB Medborgarundersökning	Mål 3
Nettokostnad parker, kr/inv	Kolada (N07025)	

NÄRINGSLIV, ARBETE OCH INTEGRATION		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Förvärvsarbetande med arbetsplats i regionen (dagbefolkning)	SCB	
Förvärvsarbetande med bostad i regionen (nattbefolkning), andel, inklusive uppdelning mellan inrikes och utrikes födda	SCB	Mål 5
Lönegap median kvinnor-median män anställda av kommunen, kr	Kolada (N00951)	Mål 9
Kvinnors andel av mäns medianinkomst	Kolada (N00905)	Mål 1
Invånare i hushåll med låg inkomst med hänsyn till hushållets storlek och sammansättning, andel, inklusive uppdelning utifrån ålder	SCB	Mål 4
Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel	Kolada (N02906)	Mål 5
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel	Kolada (N00973)	Mål 5
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel	Kolada (N17434)	
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, andel deltagare som börjat arbeta eller studera	Kolada (U40406, U40409)	
Arbetslösa, inklusive skillnad mellan områden i Uppsala kommun avseende andel arbetslösa (kvartil 1 och kvartil 3)	SCB per nyckelkodsområde 5	Mål 5
Andel ungdomar som haft feriejobb/-praktik via kommunen av det totala antalet ungdomar 14-18 år	Kolada	
Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	Kolada (N40011)	
Antal nyregistrerade företag	Tillväxtanalys/SCB	Mål 2
Antal företag, skillnad mot föregående år	Bolagsverket	

NÄRINGSLIV, ARBETE OCH INTEGRATION		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Företagarnas uppfattning av kommunens service	Kolada (U07451)	Mål 9
Nettoinflyttning till landsbygden	SCB	
Andel andra upplåtelseformer än äganderätt på landsbygden.	SCB	
Antal boende per jobb på landsbygden.	SCB	
Möten godkända av ICCA, minst 50 delegater och en natts övernattnig, m.m.	ICCA Statistics Report	Mål 2
Antal föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet (LÖK)	Egen uppföljning	Mål 8
Antal ideella-offentliga partnerskap (IOP)	Egen uppföljning	Mål 8
Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv	Kolada (N40009)	
Antal mottagna i flyktningmottagande under året med uppehållstillstånd per 1 000 invånare	Kolada (N01986, N01951)	
Skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år som förvärsarbetar, andel	Kolada (N00700)	
Skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år som studerar (CSN-berättigad utbildning), andel	Kolada (N00701)	
Nettokostnad svenska för invandrare, kr/inv	Kolada (N18008)	
Nettokostnad flyktningmottagande, kr/inv	Kolada (N40010)	

UTBILDNING		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Barn per årsarbetare i förskola, lägeskommun	Kolada (N11102)	
Medelvärdet för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldraenkäten	Egen uppföljning	Mål 6
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	Kolada (N11008)	
Kostnad för lokaler i kommunal förskola kr/inskrivet barn	Egen uppföljning	
Nettokostnadsavvikelse förskola, inkl. öppen förskola, (%)	Kolada (N11024)	
Inskrivna barn/årsarbetare i fritidshem, antal	Kolada (N13014)	

UTBILDNING		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	Kolada (N13020)	
Trivsel i skolan	Liv och hälsa - ung	Mål 6
Antal elever per lärare (årsarbetare) i grundskola, lägeskommun	Kolada (N15033)	
Elever i åk 5: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)	Kolada (N15559)	
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)	Kolada (N15535)	
Grundskoleelever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9, lägeskommun, andel	Kolada (N15418)	
Elever med minst B i samtliga ämnen årskurs 9, kommunala skolor, andel	Egen uppföljning	Mål 6
Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9 (17 ämnen), lägeskommun	Kolada (N15504)	Mål 6
Grundskoleelever som är behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolan, lägeskommun, andel	Kolada (N15424)	Mål 6
Kostnad grundskola inkl. förskoleklass hemkommun, kr/elev	Kolada (N15027)	
Kostnad för lokaler i kommunal grundskola, kr/elev	Kolada (N15009)	
Nettokostnadsavvikelse grundskola inkl. förskoleklass, (%)	Kolada (N15001)	
Kostnad grundsärskola, hemkommun, kr/elev	Kolada (N18021)	
Gymnasiefrekvens (andel 16-18-åringar som är inskrivna i gymnasieskolan)	Kolada (N17899)	
Andel gymnasieelever med examen inom tre år	Kolada (N17448)	Mål 6
Elever med minst E i samtliga kurser, avgångselever gymnasieskolan, kommunala skolor, andel	Egen uppföljning	Mål 6
Genomsnittlig betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, hemkommun	Kolada (N17500)	
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	Kolada (N17005)	
Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev	Kolada (N17008)	
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	Kolada (N17001)	
Kostnad gymnasiesärskola, hemkommun, kr/elev	Egen uppföljning	
Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år, (%)	Kolada (U09810)	Mål 6
Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv	Kolada (N09023)	
Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända	Egen uppföljning	Mål 6

UTBILDNING		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända	Egen uppföljning	Mål 6
Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända	Egen uppföljning	Mål 6
Invånare 20-64 år som deltar i vuxenutbildning, andel	Kolada (N18891)	
Kostnad komvux, kr/heltidsstuderande	Kolada (N18001)	
Varav nettokostnad grundläggande vuxenutbildning, kr/inv	Kolada (N18012)	
Varav nettokostnad gymnasial vuxenutbildning, kr/inv	Kolada (N18005)	

KULTUR, FRITID OCH TURISM		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas uppfattning om möjligheterna till fritidsaktiviteter i kommunen	Kolada (U09408)	Mål 2
Andel barn och ungdomar som upplever att de har möjlighet att utveckla sina intressen i fritidsverksamheten	Liv och hälsa - ung	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år, andel (%)	Kolada (U09800)	
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv	Kolada (N09809)	
Kommunalt bidrag till idrottsföreningar, kr/inv	Kolada (U09811)	
Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv	Kolada (N09018)	
Varav nettokostnad allmän fritidsverksamhet, kr/inv	Kolada (N09019)	
Varav nettokostnad fritidsgårdar, kr/inv	Kolada (N09020)	
Varav nettokostnad Idrotts- och fritidsanläggningar, kr/inv	Kolada (N09021)	
Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv	Kolada (N09022)	
Varav nettokostnad allmän kulturverksamhet, kr/inv	Kolada (N09025)	
Varav nettokostnad bibliotek, kr/inv	Kolada (N09026)	
Kommersiella gästnätter (på hotell, vandrarhem, stugby och camping) i Uppsala kommun, ökning i procent per år	SCB/Tillväxtverket	

VÅRD OCH OMSORG		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel	Kolada (N31807)	Mål 4
Andel unga vuxna med ekonomiskt bistånd, andel	Kolada (U31804)	
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	Kolada (U31402)	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	Kolada (N31814)	
Barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av alla barn i kommunen	Kolada (U31809)	
Skillnad mellan områden i Uppsala kommun avseende andel hushåll som har ekonomiskt bistånd (kvartil 1, median och kvartil 3). (AMN)	SCB per nyckelkodsområde 5	
Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	Kolada (N31008)	
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	Kolada (N30001)	
Orosanmälningar 0-12 år/1000 inv	Egen uppföljning	
Orosanmälningar 13-17 år/1000 inv	Egen uppföljning	
Orosanmälningar 18-20 år/1000 inv	Egen uppföljning	
Invånare 0-20 år placerade i institution eller familjehem, antal/1000	Kolada (N33808)	
Vårddygn i familjehem, antal/inv 0-20 år	Kolada (N33801)	
Vårddygn i institutionsvård, antal/invånare 0-20 år	Kolada (N33800)	
Ej återaktualiserade barn 0-12 år/ungdomar 13-20 år/vuxna med missbruksproblem ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	Kolada (U33461), (U33400), (U35409)	Mål 7
Andel brukare som är nöjda med det stöd de får av socialtjänsten	Nationell undersökning	
Nettokostnad barn och ungdomsvård, kr/inv	Kolada (N33016)	
Vårddygn i institutionsvård vuxna missbrukare, antal/invånare 21-64 år	Kolada (N35804)	
Nettokostnad missbrukarvård totalt för vuxna, kr/inv	Kolada (N35019)	
Invånare 0-64 år med insatser enl. LSS, andel (%)	Kolada (N28890)	

VÅRD OCH OMSORG		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Invånare 0-64 år med hemtjänst eller särskilt boende (%)	Kolada (N25892)	
Invånare 0-64 år med hemtjänst i ordinärt boende funktionsnedsättning, andel (%)	Kolada (N25891)	
Invånare 0-64 år med särskilt boende funktionsnedsättning, andel (%)	Kolada (N25890)	
Invånare 0-64 år med kommunal hälso- och sjukvård (%)	Kolada (N25893)	
Kvalitetsaspekter LSS grupp- och serviceboende, andel av maxpoäng	KKiK	Mål 7
Antal ej verkställda biståndsbeslut enligt LSS	Egen uppföljning	
Nettokostnad personer med funktionsnedsättning, kr/inv	Kolada ((N20044-N20014)+ N28016+N20013))	
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	Kolada (N28018)	
Invånare 65+ som var beviljade hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Kolada (N21890)	
Invånare 65-79 år med hemtjänst ordinärt boende, andel (%)	Kolada (N21800)	
Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel (%)	Kolada (N23890)	
Andel brukare 65+ som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst	Kolada (U21468)	Mål 7
Andel brukare 65+ som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende	Kolada (U23471)	Mål 7
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	Kolada (U21401)	Mål 7
Beviljade/beräknade hemtjänsttimmar per månad och person 65+ med hemtjänst i ordinärt boende, antal	Kolada (N21803)	
Antal valbara utförare i nämndens valfrihetssystem för hemvård	Egen uppföljning	
Antal ej verkställda biståndsbeslut om särskilt boende inom 3 månader	Egen uppföljning	
Genomsnittlig väntetid till särskilt boende 65- år, medelvärde	Kolada (U23401)	Mål 5
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel av maxpoäng	KKiK	Mål 7
Personer med beslut om särskilt boende som fått önskemål om visst boende tillgodosett, andel (%)	Egen uppföljning	
Kostnad korttidsvård äldreomsorg, kr/inv 65+	Kolada (N21021)	

VÅRD OCH OMSORG		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Nettokostnad äldreomsorg, kr/inv	Kolada (N20014)	
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	Kolada (N20900)	
Återstående medellivslängd vid födseln (män) kommun, år	Kolada (N00925)	
Återstående medellivslängd vid födseln (män) kommun, år	Kolada (N00923)	
Invånare 16-84 år med normalvikt, andel	Folkhälsomyndigheten	Mål 7
Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen	SCB medborgarundersökning	Mål 7
Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år, inklusive skillnaden mellan bostadsområden som ligger i kvartil 1 och i kvartil 3	Kolada (N00957), SCB per nyckelkodsområde 5	Mål 4
Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, andel	Kolada (U01405)	Mål 4
Andel ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra (gymnasieskolans åk 2)	Liv och hälsa ung	Mål 4
Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, andel	Kolada (U01406)	Mål 4
Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, andel	Folkhälsomyndigheten	Mål 4
Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, andel	Kolada (U01413)	Mål 4
Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel	Liv och hälsa ung	Mål 4
Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel	Kolada (U01404)	Mål 7
Gymnasieungdomar som aldrig druckit alkohol, andel	Liv och hälsa ung	Mål 7
Gymnasieungdomar som aldrig använt narkotika, andel	Liv och hälsa ung	Mål 7
Gymnasieungdomar som aldrig har rökt, andel	Liv och hälsa ung	Mål 7
Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel	Folkhälsomyndigheten	Mål 8

SÄRSKILDA SAMHÄLLSINSATSER		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Längst väntetid för fördjupad budget- och skuldrådgivning, i antal veckor	Egen uppföljning	

KOMMUNÖVERGRIPANDE		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd-Region-Index)	Kolada (U00402)	Mål 2
I mycket hög grad trygga utomhus på kväll och natt, andel vuxna	Medborgarundersökningen	Mål 2
Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt	Liv och hälsa – ung	Mål 2
Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd-Medborgar-Index)	Kolada (U00401)	Mål 9
Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet	Kolada (U00400)	Mål 9
Här är bäst att bo. Tidningen fokus rankning av 290 kommuner, bäst resultat 1	Tidningen Fokus undersökning BästAttBo	Mål 2
Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07403)	
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus i nära relation med offret i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07401)	
Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07402)	
Ledamöter som lämnat kommunfullmäktige under mandatperioden	Valmyndigheten	Mål 8
Tillsvidareanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00200)	
Visstidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00201)	
Årsarbetare, kommunalt anställda i ledningsarbete (andel)	Kolada (N00073)/(N00098)	
Könsfördelning hos kommunanställda chefer	Egen uppföljning	Mål 9
Nya tillsvidareanställda under året, kommun, andel (%)	Kolada (N00215)	
Visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00202)	

KOMMUNÖVERGRIPANDE		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Andel tillsvidareanställda som arbetar heltid	Egen uppföljning	
Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, kommun (andel)	Kolada (N00205)	
Avgångna tillsvidareanställda under året, kommun, andel (%)	Kolada (N00216)	
Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex	Kolada (U00200)	Mål 9
Hållbart medarbetarengagemang (HME) avseende mål, utvärdering och förväntningar (styrningsindex)	Kolada (U00203)	
Index över attraktiva arbetsvillkor	Nyckeltalsinstitutet	Mål 9
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent	Kolada (N00090)	Mål 9
Andel medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler)	Egen uppföljning	Mål 9
Valdeltagande i senaste kommunvalet, andel, med särredovisning av förstagångsväljare samt skillnaden mellan de distrikt som hade det högsta och lägsta deltagandet	Kolada (N05401), SKL	Mål 8
Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (Nöjd-Inflytande-Index)	Kolada (U00408)	Mål 8
Genomförda medborgardialoger	Egen uppföljning	Mål 8
Andel ungdomar som uppger att de har möjlighet att framföra sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (gymnasieskolans åk 2)	Liv och hälsa ung	Mål 8
Andel ungdomar som uppger att de vill vara med och påverka (gymnasieskolans åk 2)	Liv och hälsa ung	Mål 8
Total energianvändning för fastigheter och verksamheter (GWh) (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	
Energianvändning per yta (kWh/m2) (kommunorganisatoriskt totalt, för lokaler och för bostäder)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	Mål 3 (totalt)
Självfinansieringsgrad (indikerar förmåga att täcka planerade investeringar utan ytterligare skuldsättning)	Kommunens ekonomiska uppföljning	
Låneskuld per invånare	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1
Bruttoregionalprodukt per invånare (BRP per capita)	SCB	Mål 1

KOMMUNÖVERGRIPANDE		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1
Förändring av skatt och kommunalekonomisk utjämning	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1
Förändring av nettokostnad för egentlig verksamhet	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1
Soliditet, kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden	Kolada (N03034)	Mål 1
Soliditet, kommunkoncern	Kolada (N03110)	

Mål 1 Ingen fattigdom

Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär bl.a. även brist på frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning och fysisk säkerhet.

	2015	2016	2017	2018
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%) Totalt	8,5	8,3	9,4	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen Totalt	1,4	1,5	1,7	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen Män	1,4	1,5	1,7	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen Kvinnor	1,5	1,5	1,7	

Mål 2 Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk.

	2015	2016	2017	2018
Invånare med fetma, andel (%) Totalt	11	12	14	11
Invånare med fetma, andel (%) Män	11	12		11
Invånare med fetma, andel (%) Kvinnor	12	12		11
Ekologiskt odlad åkermark, andel (%) Totalt	19	18	20	22

Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

	2015	2016	2017	2018
Medellivslängd kvinnor, år Totalt	84,5	84,8	85,0	85,2
Medellivslängd män, år Totalt	81,5	81,6	81,7	81,8
Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%) Totalt			45,7	
Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%) Män			40,5	
Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%) Kvinnor			48,2	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv Totalt	2 998	2 966	2 917	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv Män	2 403	2 334	2 330	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv Kvinnor	3 482	3 483	3 400	
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 inv Totalt	314,6	305,0	280,4	269,1
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 inv Män	259,6	249,2	228,6	218,1
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 inv Kvinnor	368,0	359,2	330,9	318,9

Mål 4 God utbildning för alla

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

	2015	2016	2017	2018
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) Totalt	89,2	92,0	87,5	88,7
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) Män	88,1	91,1	86,1	87,9
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) Kvinnor	90,3	93,0	88,9	89,6
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) Totalt		87,4		84,5
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) Män				86,0
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) Kvinnor				84,3
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Totalt	70,9	69,9	72,6	74,6
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Män	67,4	65,4	69,6	70,4
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Kvinnor	74,9	74,8	75,7	79,3
Elever på SFI som klarat minst två kurser på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel (%) Totalt	39	35	36	38
Elever på SFI som klarat minst två kurser på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel (%) Män	34	34	32	38
Elever på SFI som klarat minst två kurser på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel (%) Kvinnor	44	37	41	37

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

	2015	2016	2017	2018
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%) Totalt	63	64	67	69
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%) Män	76	76	77	80
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%) Kvinnor	59	60	64	64
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%) Totalt	30,1	30,4	31,9	31,8
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%) Totalt	81,5	81,9	82,0	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, kommunalt anställda, andel (%) Totalt	98,9	100,4	100,4	100,5

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

	2015	2016	2017	2018
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%)				
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	31,8	31,8		
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	8,2	8,2		
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	94,7	94,7		

Mål 7 Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

	2015	2016	2017	2018
Elavbrott, genomsnittlig avbrottstid per kund (SAIDI), minuter/kund		44,8	29,3	
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor på värmeverk inom det geografiska området, andel (%)		42	44	
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv	22	22	22	

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

	2015	2016	2017	2018
Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/inv Totalt	475,9	483,1		
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av bef. Totalt	2,3	2,5	2,8	2,8
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av bef. Män	2,6	2,8	3,2	3,0
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av bef. Kvinnor	2,0	2,1	2,4	2,5
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Totalt	6,1	6,1		
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Män	6,9	6,9		
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Kvinnor	5,4	5,3		

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

	2015	2016	2017	2018
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) Totalt	81,9	87,1	89,2	89,8
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI Totalt		67	68	71
Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%) Totalt	89,2	89,2		
Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%) Män	88,6	88,7		
Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%) Kvinnor	89,7	89,7		

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

	2015	2016	2017	2018
Ginikoefficient, index Totalt	0,446	0,441	0,442	
Ginikoefficient, index Män	0,450	0,445	0,445	
Ginikoefficient, index Kvinnor	0,431	0,427	0,429	
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Totalt	24	23		22
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Män	25	24		20
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Kvinnor	23	23		24
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) Totalt	35	34	28	51
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) Män	43	43	34	61
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) Kvinnor	24	20	20	35
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%) Totalt			74	57
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%) Män			75	75
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%) Kvinnor			76	

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

	2015	2016	2017	2018
Demografisk försörjningskvot Totalt	0,63	0,64	0,64	0,65
Demografisk försörjningskvot Män	0,62	0,62	0,63	0,64
Demografisk försörjningskvot Kvinnor	0,64	0,65	0,66	0,66
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%) Totalt	15,2	15,3	15,8	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%) Män	16,0	16,2	16,8	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%) Kvinnor	14,5	14,4	14,9	
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg/inv Totalt	7,5	7,4		
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom). kg/inv Totalt	0,86	0,87		

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

	2015	2016	2017	2018
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	436	430	417	
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	47	48	47	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	26	34	41	45

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

	2015	2016	2017	2018
Utsläpp till luft av växthusgaser, ton CO2-ekv/inv	3,77	3,67		
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	37,2	43,8	53,2	53,7
Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%)	22,5	20,5	18,6	17,8
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	556,1	561,5	547,2	543,6

Mål 14 Hav och marina resurser

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling. Nyckeltal för mål 14 saknas för kommuner.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

	2015	2016	2017	2018
Skyddad natur totalt, andel (%)	2,9	3,0	3,1	3,6

Mål 16 Fred och inkluderande samhällen

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

	2015	2016	2017	2018
Valdistrikt med lägst valdeltagande i senaste kommunalval, andel (%) Totalt	57,7	57,7	57,7	51,4
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Totalt		21		26
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Män		8		11
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Kvinnor		33		41
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv Totalt	869	941	929	922
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%) Totalt	0,6	3,6	5,2	3,7

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap

Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling. Nyckeltal för mål 17 saknas för kommuner.

Bilaga 13 Uppföljningsplan 2020

Uppföljning	Underlag	KLK skickar ut rutiner	Underlag inlämnas till KLK	Beslutsinstans
Helårsbudget				
Kommunstyrelsen och nämnder	Verksamhetsplaner inklusive budget samt internkontrollplan.	September 2019	December 2019	Anmäls i kommunstyrelsen.
Helägda bolag	Bolagens affärsplaner samt internkontrollplan och moderbolagets verksamhetsplan.	September 2019	November 2019	USAB:s styrelse.
Månadsuppföljning				
Kommunstyrelsen och nämnder	Månadsbokslut och avvikelserapportering från fastställd budget.	löpande	Månadsvis	Anmäls i kommunstyrelsen.
Helägda bolag	Månadsbokslut och avvikelserapportering från fastställd budget.	löpande	Månadsvis	Anmäls i USAB:s styrelse
Delårsuppföljning i mars/april				
Kommunstyrelsen och nämnder	Ekonomiskt bokslut per mars, helårsprognos, samt inriktningsmål och uppdrag enligt Mål och budget per april.	Februari 2020	April 2020	Kommunstyrelsen i juni/augusti, efterföljande kommunfullmäktige.
Helägda bolag	Helårsprognos dotterbolag och moderbolag samt inriktningsmål och uppdrag enligt Mål och budget.	Februari 2020	April 2020	USAB:s styrelse.
Delårsbokslut i augusti				
Kommunstyrelsen och nämnder	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos samt inriktningsmål och uppdrag enligt Mål och budget, KF-/KS-uppdrag, samt program och övriga planer.	Juni 2020	September 2020	Kommunstyrelsen i oktober, efterföljande kommunfullmäktige.
Helägda och delägda bolag	Delårsbokslut, helårsprognos, prognos över uppfyllelse av ägardirektiv och avkastningskrav, samt inriktningsmål och uppdrag enligt Mål och budget, KF-/KS-uppdrag, samt program och övriga planer.	Juni 2020	September 2020	USAB:s styrelse, anmäls i kommunfullmäktige.
Helårsbokslut				
Kommunstyrelsen och nämnder	Underlag till årsbokslut och årsredovisning. Uppföljning av inriktningsmål, uppdrag och indikatorer enligt Mål och budget	November 2020	Januari/februari 2021	Kommunstyrelsen i mars och kommunfullmäktige i april 2021.
Hel- och delägda bolag	Uppföljning av verksamhet och förvaltningsberättelse, ägardirektiv, avkastningskrav samt inriktningsmål, uppdrag och indikatorer enligt Mål och budget.	November 2020	Februari 2021	USAB:s styrelse, kommunstyrelsen i mars och kommunfullmäktige i april 2021.

Bilaga 14 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen

Arbetsgivarstadga (KF 2014)
Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan (KF 2012) och tillhörande riktlinjer (KS 2014–2015)
Arkitekturpolicy (KF 2016)
Avfallsplan för Uppsala kommun 2014–2022 (KF 2014)
Attestreglemente (KF 2016)
Biblioteksplan (KS 2016)
Bolagsordningar (KF 2014)
Borgensprinciper (KF 2014)
Bostadspolitisk strategi (KF 2010)
Bredbandsprogram (KS 2018)
Cykelpolicy (KF 2013)
Dagvattenprogram (KF 2014)
Delegationsordning (KF 2018)
Drogpolitiskt program (KS 2013)
Ekologiskt ramverk för planer och program (KF 2014)
Energiprogram 2050 (KF 2018)
Finanspolicy (KF 2018)
Finansiella riktlinjer för Uppsala kommunkoncern (KS 2018)
Fördjupad översiktsplan för södra staden (KF 2018)
Försäkringspolicy med tillhörande riktlinjer (KF 2015)
Handlingsinriktning för fossilbränslefri kollektivtrafik 2020 (KF 2010)
Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2013–2015 (KF 2013)
Handlingsplan bostad för alla (KS 2019)
Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (KS 2017)
Handlingsplan för trygghet och säkerhet 2018–2022 (KF 2018)
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra (2019)
Handlingsplan mot våldsbejakande extremism (KF 2016)
Idrott- och fritidspolitiska programmet (KF 2015)
Innerstadsstrategi (KF 2016)
Kulturpolitiskt program (KF 2005)
Kvalitetspolicy (KF 2018)
Landsbygdsprogram (KF 2017)
Ledningsplan inför och vid allvarlig störning (KF 2017)
Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2017–2020 med utblick mot 2030 (KS 2017)
Miljö- och klimatprogram (KF 2014)
Minoritetspolicy (KF 2011)
Naturvårdsprogram (KF 2006)
Näringslivsprogram (KF 2017)
Placeringsreglemente för förvaldade donationsstiftelser (KF 2016)
Policy för hållbar utveckling (KF 2017)
Policy och riktlinjer för internationellt arbete (KF 2014)
Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)
Policy och riktlinjer för representation och gåvor (KF 2019)
Policy och riktlinjer mot mutor (KF 2014)
Policy och strategisk plan för IT-utveckling och digitalisering (KF 2015)
Policy för kommunikation (KF 2017)
Policy för trygghet och säkerhet (KF 2018)
Policy och riktlinjer för upphandling och inköp (KF 2018)
Policy för Uppsala kommuns samverkan med den ideella sektorn (KF 2014)
Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016)
Program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck (2015)
Program för kommunalt finansierad verksamhet (KF 2016)
Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik (KF 2017)
Renhållningsordning (KF 2014)

Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag (KF 2007)
Reglemente för styrelser och nämnder (KF 2017)
Regler för arvode och ekonomiska ersättningar för förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2019–2022 (KS 2019)
Riktlinjer för arbete med cykeltrafik i Uppsala kommun (KS 2013)
Riktlinjer för arkitektur och gestaltningsfrågor i Uppsala kommun (KS 2016)
Riktlinjer för bisyssla i Uppsala kommun (KS 2014)
Riktlinjer för bolagsstyrning inom Uppsala kommun (KF 2019)
Riktlinjer för bostadsförsörjning (KS 2016)
Riktlinje för ekonomiskt stöd till lokala aktörer som tar ett övergripande ansvar för sin egen bygds utveckling (KS 2017)
Riktlinjer för flaggning i Uppsala kommun (2019)
Riktlinjer för fördelning av ansvaret för arbetsmiljöuppgifter i Uppsala Kommun (KS 2015)
Riktlinjer för hantering av förorenade områden i Uppsala kommun (KS 2017)
Riktlinjer för hälsofrämjande arbetsmiljö (KF 2015)
Riktlinjer för intern rörlighet, övertalighet samt bemanning i Uppsala kommun (KS 2015)
Riktlinje för idéburet partnerskap (KS 2017)
Riktlinjer för kvalitetspris (KS 2017)
Riktlinjer för exploateringsavtal och markanvisningar i Uppsala kommun (KS 2018)
Riktlinjer för elhandel i Uppsala kommun (KS 2019)
Riktlinje för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt (KS 2018)
Riktlinjer för medborgardialog (KS 2017)
Riktlinjer för mottagande av besök till Uppsala kommun (KS 2010)
Riktlinjer för nämnder och bolagsstyrelser verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll (KS 2016)
Riktlinjer för Uppsalas parker (KS 2013)
Riktlinjer för premiering och prisutdelning i Uppsala kommun (KS 2016)
Riktlinje för pris till årets landsbygdsaktör (KS 2019)
Riktlinjer för pendlarparkeringar (KS 2019)
Riktlinjer för riskhantering (KS 2016)
Riktlinjer för bidrag till skadeförebyggande arbete med medel från Svenska Kommun Försäkring AB (KS 2016)
Riktlinje för samhällskommunikation (KS 2017)
Riktlinjer för sociala investeringar (KS 2016)
Riktlinjer för sociala medier i Uppsala kommun (KS 2012)
Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
Riktlinjer för styrdokument (KS 2015)
Riktlinjer för styrning av IT (KS 2012)
Riktlinjer för stöd- och skyddsinsatser för förtroendevalda (KS 2018)
Riktlinjer för stöd till sociala företag (KS 2016)
Riktlinje för synpunktshantering, felanmälan, avvikelser och servicemätning (KS 2017)
Riktlinje för tillämpning av medborgarbudget (KS 2018)
Riktlinjer för Uppsala kommuns studentsamarbete (KS 2011)
Strategi för besöksnäringen (KF 2014)
Trafikplan (KF 2006)
Uppsala kommuns regler för tjänstledighet för vård av barn (KS 2017)
Varumärkesplattform för varumärket Uppsala (KS 2016)
Vattenprogram (KF 2015)
Åtgärdsprogram för luft 2014–2021 (KF 2014)
Åtgärdsprogram mot omgivningsbuller (KF 2013)
Ägarpolicy i Uppsala kommun (KF 2019)
Äldrepolitiskt program (KF 2009)
Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018–2023 (KF 2018)
Överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning i Uppsala län (KF 2013)
Översiktsplan (KF 2016)

Bilaga 2 Taxor och avgifter 2020

Innehåll

Taxor och avgifter - nämnder.....	3
Gatu- och samhällsmiljönämnden	3
Idrotts- och fritidsnämnden	10
Kommunstyrelsen	14
Kommunledningskontoret.....	14
Stadsbyggnadsförvaltningen.....	15
Kulturnämnden.....	16
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	20
Plan- och byggnadsnämnden	72
Räddningsnämnden.....	81
Socialnämnden	84
Utbildningsnämnden	85
Äldrenämnden och omsorgsnämnden	86
Taxor och avgifter - bolag.....	104
Uppsala bostadsförmedling.....	104
Uppsala Vatten.....	105

Taxor och avgifter - nämnder

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Avgifter för upplåtelse av offentlig plats i Uppsala kommun

Avgift: Hamntaxa

Giltighetstid: Justeras årligen mot KPI för oktobermånad

Taxan för 2020 justeras mot KPI för oktobermånad 2019

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2020 KRONOR INKLUSIVE MOMS
El 10 amp årsabonnemang	Per månad	350	350	Uppräkn m KPI
Elförbrukning år dagspris	KWH			
El 16 amp årsabonnemang	Per månad	450	458	Uppräkn m KPI
Elförbrukning år dagspris	KWH			
El över 16 amp	Per månad	600	610	Uppräkn m KPI
Vattenårsabonnemang	Per månad	150	153	Uppräkn m KPI
Vatten förbrukning , kbm	kbm	30	31	Uppräkn m KPI
Avlopp , slamtank abonnemang	Per månad	45	46	Uppräkn m KPI
Avlopp tömning	Per månad	220	224	Uppräkn m KPI
Sophantering , abonnemang del gem. An.	Per månad	20	20	Uppräkn m KPI

Avgift: Hamntaxa

Giltighetstid: Justeras årligen mot KPI för oktobermånad

Taxan för 2020 justeras mot KPI för oktobermånad 2019

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2020 KRONOR INKLUSIVE MOMS
Hamnplats	kr/år	2 400	2 441	Uppräkn m KPI
Tillägg per meter kaj	kr/meter kaj	120	122	Uppräkn m KPI
Udda plats eller K-märkt fartyg	kr/år	300	305	Uppräkn m KPI
Tillägg per meter kaj	kr/meter kaj	20	20	Uppräkn m KPI
Östra småbåtshamn max 3m bredd och 8 m i längd	kr/år	2 400	2 441	Uppräkn m KPI
Tillägg per meter kaj	kr/meter kaj	240	244	Uppräkn m KPI
Husbåtar hamnplats	kr/år	4 800	4 882	Uppräkn m KPI
Tillägg per meter kaj	kr/meter kaj	240	244	Uppräkn m KPI
Tillägg grundtaxa Boende	kr/år	48 000	48 816	Uppräkn m KPI
Bryggplats Hammarskog	kr/år	2 000	2 034	Uppräkn m KPI
Köplats Hammarskog	kr/år	0	250	Uppräkn m KPI
Bryggplats Björklinge	kr/år	0	2 400	Uppräkn m KPI
Markplats Björklinge	kr/år	0	1 200	Uppräkn m KPI
Köplats Björklinge	kr/år	0	250	Uppräkn m KPI
Köplats hamn	kr/år	250	250	Uppräkn m KPI

Näringsverksamhet

Avgift för näringsverksamhet	kr/månad	500	509	Uppräkn m KPI
Trafik enligt turlista	kr/trafikeringsmånad	2 500	2 543	Uppräkn m KPI
Fast plats , pris per kvm serveringsyta och månad	kr/månad	70	71	Uppräkn m KPI
Taxa för gästhamn endast angivna platser	kr/dygn	150	153	Uppräkn m KPI
Avgift för att inte flytta fartyget efter begäran	kr/dygn	400	407	Uppräkn m KPI

Avgift: Gräv tillstånd och TA-planer

Giltighetstid: Justeras årligen mot KPI för oktobermånad

Taxan för 2020 justeras mot KPI för oktobermånad 2019

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2020 KRONOR INKLUSIVE MOMS
Gräv tillstånd				
Gräv tillstånd	per tillstånd	2 500	2 500	Uppräkn m KPI
TA-plan	per tillstånd	2 500	2 500	Uppräkn m KPI
Gräv tillstånd inkl TA-plan	per tillstånd	2 500	5 000	Uppräkn m KPI
Förlängning av tillstånd	per tillstånd	937	1 250	Uppräkn m KPI
TA-plan per påbörjad vecka från och med andra veckan	per tillstånd	0	2 000	Uppräkn m KPI
Viten				
Tillstånd: Godkänt gräv tillstånd saknas	per tillstånd	20 000	20 000	Uppräkn m KPI
Tillstånd: Godkänd trafikordningsplan saknas	per tillstånd	20 000	20 000	Uppräkn m KPI
Tillstånd: Tidsförlängning inte begärts minst fem dagar innan sluttid	per kalenderdag	1 500	1 500	Uppräkn m KPI
Särskilda villkor: Ta-planer ej tillgängliga på arbetsplatsen	per tillstånd	5 000	5 000	Uppräkn m KPI
Särskilda villkor: Entreprenören uppfyller inte kraven enligt särskilda villkor	per krav	5 000	5 000	Uppräkn m KPI

Utmärkning: Grundläggande vägmärken i godkänt TA-plan saknas	per vägmärke	10 000	10 000	Uppräkn m KPI
Utmärkning: Ensktaka detaljer saknas eller är bristfälliga	per detalj	3 000	3 000	Uppräkn m KPI
Fysisk avstängning: Grundläggande avstängning inte är utförd, inte följer godkänd TA-plan eller arbetsområdet är farligt för trafikanter eller personal	per tillstånd	20 000	20 000	Uppräkn m KPI
Fysisk avstängning: Enstaka detaljer saknas eller är bristfälliga	per detalj	3 000	3 000	Uppräkn m KPI
Fysisk avstängning: Godkänd TA-plan inte är tillämplig	per tillstånd	20 000	20 000	Uppräkn m KPI
Personal och arbetsområde: Utmärkningsansvarig befinner sig inte på arbetsområdet eller är nära på en fast arbetsplats.	per tillfälle	5 000	5 000	Uppräkn m KPI
Personal och arbetsområde: Personalen saknar godkänt utbildning eller visar tydlig saknad av kompetens	per person	3 000	3 000	Uppräkn m KPI
Personal och arbetsområde: Personalen saknar varselkläder eller brister i varselklädseln förekommer	per person	3 000	3 000	Uppräkn m KPI
Personal och arbetsområde: Personalen på plats medverkar inte till att anmärkning åtgärdas vid anmodan	per tillfälle	5 000	5 000	Uppräkn m KPI
Entreprenadområde: Mark tas i anspråk eller schakt sker utanför entreprenadområdet	per kalenderdag	10 000	10 000	Uppräkn m KPI
Framkomlighet för trafikanter: Det går inte att ta sig fram och/eller det är farligt att ta sig fram i trafikzonen	per tillfälle	20 000	20 000	Uppräkn m KPI
Framkomlighet för trafikanter: Fordon eller maskiner som används för arbetet, där det klart framgår av TA-planen att dessa skall rymmas innanför den fysiska avstängningen, istället vistas i trafikzonen.	per tillfälle	5 000	5 000	Uppräkn m KPI
Framkomlighet för trafikanter: Tillfälliga störningar	per tillfälle	3 000	3 000	Uppräkn m KPI
Grovtt åsidosättande av bestämmelser: Vid grovt åsidosättande av bestämmelser äger stadsbyggnadsförvaltningen rätt att stänga av ansvarig arbetsledare upp till 2 år vad gäller arbete i kommunens allmänna och offentliga mark.				

Avgift Markupplåtelse

Giltighetstid: Justeras årligen mot KPI för oktobermånad

Taxan för 2020 justeras mot KPI för oktobermånad 2019

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS
Torghandel				
Vaksala torg	20 kvm/mån	1 675	1 713	Uppräkn m KPI
	9 kvm/mån	864	884	Uppräkn m KPI
	9 kvm/dag	206	210	Uppräkn m KPI
S:t Eriks gränd	9 kvm/mån	1 070	1 094	Uppräkn m KPI
	9 kvm/dag	278	289	Uppräkn m KPI
Vid Pumphuset	9 kvm/mån	1 070	1 094	Uppräkn m KPI
Västertorg	9 kvm/mån	864	884	Uppräkn m KPI
Brantingstorg	9 kvm/mån	864	884	Uppräkn m KPI
Torbjörnstorg	9 kvm/mån	864	884	Uppräkn m KPI
"Gågatan"	6 kvm/år	27 225	27 843	Uppräkn m KPI
	6 kvm/mån	2 269	2 320	Uppräkn m KPI
	6 kvm/vecka	1 188	1 215	Uppräkn m KPI
	6 kvm/dag	283	287	Uppräkn m KPI

På **Fyrlistorg** är försäljningen avgiftsfri om den sker i begränsad omfattning och avser lantmannaprodukter från egen skörd eller produktion som t.ex. frukt, grönsaker, blommor, ägg och hembakat bröd men också svamp och bär.

"Gågatan" är Svartbäcksgatan mellan S:t Olofsgatan och Stora torget, Kungsängsgatan mellan Stora torget och Bangårdsgatan.

På **Vaksalatorg** är en plats avgiftsfri (3x3 meter) för skolklass och ideell förening om försäljningen sker till förmån för den egna verksamheten eller hjälpverksamhet.

Tillgång till eluttag				
10A	uttag/dag	62	63	Uppräkn m KPI
10A	uttag/månad	1 132	1 158	Uppräkn m KPI
16A	uttag/dag	87	89	Uppräkn m KPI
16A	uttag/månad	1 698	1 736	Uppräkn m KPI
25A	uttag/dag	113	116	Uppräkn m KPI
25A	uttag/månad	2 264	2 315	Uppräkn m KPI
Stora evenemang på vaksala torg	elskåp/dag	648	663	Uppräkn m KPI
Kiosker				
Tillfälliga kiosker/rest	max/säsong	72 025	73 249	Uppräkn m KPI
	min/säsong	15 434	15 696	Uppräkn m KPI
Permanenta kiosker/rest	max/år	123 471	125 570	Uppräkn m KPI
	min/år	15 434	15 696	Uppräkn m KPI
Serveringskiosker vid uteservering/säsong	<10kvm	6 174	6 279	Uppräkn m KPI
Serveringskiosker vid uteservering/säsong	≥10 kvm	12 347	12 557	Uppräkn m KPI
Ovanstående avgifterberoende på ändamålet, nyttjarens fördel av upplåtelsen, kommunens kostnader, platsens belägenhet, trafikintensitet, närhet till andra intressedragande företeelser. Säsong avser 1/4 - 15/10				
Tillfälligförsäljning				
Julgranar	plats/period	1 852	1 894	Uppräkn m KPI
Exakt datum för perioden bestäms för varje år av kommunen i samarbete med polisen				
Övrig försäljning	3x3 meter/dag (min avg.1050:-)	566	579	Uppräkn m KPI
	3x3 meter/månad	2 264	2 315	Uppräkn m KPI
Uteserveringar				
Zon A	kvm/dag	0	3,16	Uppräkn m KPI
Zon B	kvm/dag	0	2,40	Uppräkn m KPI
Säsong avser 1/3-15/10. Zonindelning enligt bifogad karta.				

Skyltar, reklam				
Fasta reklamskyltar, tavlor och liknande	Per kvm, reklamtyta och år	1 235	1 263	Uppräkn m KPI
	min/upplåtelse	1 235	1 263	Uppräkn m KPI
Rörlig reklam (bildväxling)	Per kvm, reklamtyta och år	2 469	2 525	Uppräkn m KPI
	min/upplåtelse	1 235	1 263	Uppräkn m KPI
Tillfälliga evenemangsskyltar/affischer på särskilda platser. Max storlek 2x1m, Max period 14 dagar	avgift/period	1 543	1 278	Uppräkn m KPI
Industriinformationskyltar, företagsskylt m.fl.	Per kvm, reklamtyta och år	1 235	1 263	Uppräkn m KPI
Cirkus, mötestält				
Gränby cirkusplats	per dag	2 701	2 762	Uppräkn m KPI
Andra platser	per dag	1 621	1 657	Uppräkn m KPI
Tivoli				
	upp till 1 000kvm/dag	2 058	2 105	Uppräkn m KPI
	1 001 - 3 000 kvm/dag	4 116	4 209	Uppräkn m KPI
	Över 3 000 kvm/dag	6 174	6 314	Uppräkn m KPI
Mässor, evenemang, konserter, marknadsföring m.m.				
	Max/dag	10 804	11 049	Uppräkn m KPI
Avgiftsnivån beroende på omfattning, plats och ändamål m.m. (se allmänna bestämmelser). Avgift för särskilda ofta frekventerade platser enligt bilaga 2				
Byggetableringar				
Bodar, upplag, byggställningar, byggarbetsplatser och liknande (områdesindelning enligt bifogad karta)				
Utanför centrum	kvm/år	487	498	Uppräkn m KPI
	min.avgift	1 543	1 578	Uppräkn m KPI
I centrum	kvm/år	703	719	Uppräkn m KPI
	min.avgift	2 572	2 630	Uppräkn m KPI
Container, skylift m.m.				
Container, mobilkran, skylift, rullställning och liknande.				
Dag 1	st/dag	412	421	Uppräkn m KPI
För varje tillkommande dag	st/dag	82	84	Uppräkn m KPI
Byggsäckar				
Dag 1	st/dag	206	210	Uppräkn m KPI
För varje tillkommande dag	st/dag	31	32	Uppräkn m KPI
Trappor, ramper, entréer				
	kvm/år	324	331	Uppräkn m KPI
	min avg./år	2 161	2 210	Uppräkn m KPI
Tidningslådor				
max storlek 40(b)x50(d)x11(h)	st/år	1 729	1 768	Uppräkn m KPI
Buntlådor				
	st/år	1 729	1 768	Uppräkn m KPI
Brevlådor				
	st/år	206	210	Uppräkn m KPI
Parkering				
Område för parkering	kvm/år	123	126	Uppräkn m KPI
min.avgift		566	579	Uppräkn m KPI
Flaggstänger				
	st/år	1 080	1 105	Uppräkn m KPI
Telemaster/mobilmaster och liknande				
	mast/år	21 607	22 098	Uppräkn m KPI
Teknikbod/skåp				
<2kvm	per år	2 161	2 210	Uppräkn m KPI
2-5 kvm	per år	4 321	4 420	Uppräkn m KPI
5-10 kvm	per år	6 482	6 629	Uppräkn m KPI
Återvinningsstationer				
materialbolagens återvinningsstationer		ingen avgift		
Filmspelning				
	plats/dag	566	579	Uppräkn m KPI
Mark för pedagogisk verksamhet				
skolor/förskolor	kvm/år	51	53	Uppräkn m KPI
Banderoller				
	st/14 dagars period	566	579	Uppräkn m KPI
Sophus, rullstolsgarage, kundvagnsgarage och liknande				
	kvm/år	180	184	Uppräkn m KPI
Övrigt				
Annat nyttjande som inte kan hänföras till annan rubrik/ändamål	kvm/år maxbelopp	3 087	3 156	Uppräkn m KPI
	min.avgift/upplåtelse	566	579	Uppräkn m KPI

Avgift: Felparkeringsavgifter och kontrollavgifter

Giltighetstid: tillsvidare

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
Stannat eller parkerat fordon på allmän plats inom tätbebyggt område som är terräng		500	500	500	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på en gång- eller cykelbana		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon mot färdriktningen		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon inom ett avstånd om 10 meter före en cykelpassage		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon inom ett avstånd om 10 meter före en cykelöverfart		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon inom ett avstånd om 10 meter före ett övergångsställe		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på en cykelpassage		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat ett fordon på en cykelöverfart		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på ett övergångsställe		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i en vägkorsning		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon inom ett avstånd om 10 meter från en korsande körbanas närmaste ytterkant		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i ett körfält eller en körbana för fordon i linjetrafik		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon för annat ändamål än på- eller avstigning på busshållplats		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon för annat ändamål än på- eller avsigning inom ett avstånd om 5 meter efter ett vägmärke eller annan skylt som anger en busshållplats för vilken markering saknas		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon för annat ändamål än på- eller avsigning inom ett avstånd om 20 meter före ett vägmärke eller annan skylt som anger en busshållplats för vilken markering saknas		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat på en laddplats för annat ändamål än på- och avstigning med annat foron än sådant som kan laddas externt med elektrisk energi för fordonets framdrivning		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på en lastplats för annat ändamål än på- eller avlastning av gods eller på- eller avstigning		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon för annat ändamål än på- eller avstigning på en på- eller avstigningsplats		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat på en taxiplats med annat fordon än taxi för annat ändamål än på- eller avstigning		800	800	800	0	0%
Stannat för annat ändamål än på- eller avstigning på en hållplats, ändamålsplats eller laddplats		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat annat fordon än buss för annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för detta fordonsslag		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat annat fordon än tvåhjulig motorcykel och moped klass 1 utan sidvagn för annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för dessa fordonsslag		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon för annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för viss trafikantgrupp eller visst fordonsslag		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon utan synlig giltigt parkeringstillstånd för rörelsehindrade på plats avsedd för den trafikantgruppen för annat ändamål än på- eller avstigning		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på eller i närheten av ett backkrön		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på eller inom ett avstånd om 10 meter före en korsande cykelbana eller gångbana		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon ej i vägens längdriktning		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon ej så långt från körbanans mitt som möjligt		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i en cirkulationsplats		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i en vägport eller tunnel		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i ett cykelfält		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i ett spårrområde		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i en korsning med järnväg eller spårväg		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon i eller i närheten av en kurva där sikten är skymd		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon längs en heldragen linje, om avståndet mellan fordonet och linjen är mindre än tre meter		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på ett sådant sätt att vägmärken eller trafiksignaler skymms		800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på en plats eller på ett sådant sätt att fara uppstår eller trafiken onödigtvis hindras eller störs		800	800	800	0	0%
Parkerat fordon med något hjul utanför en uppställningsplats eller annan markering som anger var		500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än 24 timmar i följd på vardagar, utom vardag före sön- helgdag		500	500	500	0	0%

Parkerat fordon utan att giltig parkeringsbiljett eller motsvarande är synlig och läsbar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon utan att tiden på parkeringsskiva eller motsvarande har ställts in	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon utan att tidsangivelsen på parkeringsskiva är synlig och läsbar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon framför infart till en fastighet eller så att fordonstrafik till eller från fastigheten väsentligen försvåras	800	800	800	0	0%
Parkerat fordon på en huvudled	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på en gånggata	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon i ett gångfartsområde	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på en väg inom ett avstånd om 30 meter från en plankorsning	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon med giltigt tillstånd för rörelsehindrade längre än 3 timmar på plats eller i område med parkeringsförbud eller tillåten parkering kortare än 3 timmar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på en körbana bredvid ett annat fordon som stannats eller parkerats längs körbanans kant eller bredvid en anordning som har ställts där	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon så att det hindrar tillträde till andra fordon eller så att dessa inte kan föras från platsen	500	500	500	0	0%
Stannat eller parkerat fordon inom ett område där fordon inte får stanna eller parkeras	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på plats med förbud att stanna eller parkera	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon på en vändplats med förbud att stanna eller parkera	800	800	800	0	0%
Stannat eller parkerat fordon inom område som enligt detaljplan är park, plantering, friluftsområde eller liknande område, eller på refug eller mittskiljeremsa	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon inom område med förbud att parkera	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på plats med förbud att parkera	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på vändplats med förbud att parkera	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 1 timme	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 15 minuter	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 2 timmar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 24 timmar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 30 minuter	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 4 timmar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid, längst 48 timmar	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid i område med parkering tillåten längst 5 minuter	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon längre än tillåten tid	500	500	500	0	0%
Parkerat fordon på avgiftsbelagd plats utan att visa att avgift eller motsvarande är betald	500	500	500	0	0%

Avgift: Boendeparkering

Giltighetstid: tillsvidare

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING	FÖRÄNDRING
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
Boendeparkeringsområde Höganäs	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
	3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
	år	4 400	4 400	4 400	0	0%
Boendeparkeringsområde Bellman	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
	3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
	år	4 400	4 400	4 400	0	0%
Boendeparkeringsområde Fålhagen	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
	3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
	år	4 400	4 400	4 400	0	0%
Boendeparkeringsområde Luthagen	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
	3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
	år	4 400	4 400	4 400	0	0%
Boendeparkeringsområde Svartbäcken	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
	3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
	år	4 400	4 400	4 400	0	0%
Boendeparkeringsområde Tuna backar	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
	3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
	år	4 400	4 400	4 400	0	0%
Boendeparkeringsområde Universitetsområdet	påbörjat dygn	20	20	20	0	0%
	3 månader	1 200	1 200	1 200	0	0%
	år	4 400	4 400	4 400	0	0%

Avgift: Flytt av fordon

Giltighetstid: Justeras enligt avtal

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING	FÖRÄNDRING
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
Transport till uppställningsplats	per fordon	1 494	1 494	just enl avtal		
Transport till skrot	per fordon	1 250	1 250	just enl avtal		
Kortflytt	per fordon	781	781	just enl avtal		

Avgift: Upplåtelse street food

Giltighetstid: Justeras årligen mot KPI för oktobermånad

Taxan för 2020 justeras mot KPI för oktobermånad 2019

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING	FÖRÄNDRING
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
Maj - Oktober	per månad	2 542	2 600	Uppräkn m KPI		
November - April	per månad	1 017	1 040	Uppräkn m KPI		

Avgift: Färdtjänst inom Uppsala kommun och Arlanda

Giltighetstid tills vidare

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING	FÖRÄNDRING
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
Färdtjänst						
1 zon	per resa	40	40	40	0	0%
1 zon val av egen bil	per resa	80	80	80	0	0%
2 zoner	per resa	80	80	80	0	0%
2 zoner val av egen bil	per resa	160	160	160	0	0%
Till eller från Arlanda	per resa	150	150	150	0	0%
Till eller från Arlanda val av egen bil	per resa	300	300	300	0	0%

Avgift: Månadskort färdtjänst

Giltighetstid tills vidare

Justeras årligen mot UL:s prislista för kollektivtrafiken. Arbetsresor zon 1 gäller tills vidare

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING	FÖRÄNDRING
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
Arbetsresor						
zon 1	per månad	525	615	just enl UL		
zon 2	per månad	750	880	just enl UL		
Till och från Stockholm	per månad	1 450	1 660	just enl UL		
Studieresor						
zon 1	per månad	525	580	just enl UL		
zon 2	per månad	750	580	just enl UL		
Till och från Stockholm	per månad	1 450	1 100	just enl UL		

Avgift: Cykelparkeringshuset

Giltighetstid: Gatu- och samhällsmiljönämnden är bemyndigad att löpande under provperioden 2020 justera taxan utifrån efterfrågan i cykelgaraget.

Taxan för 2019 gäller för perioden november till december.

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS
Cykelplats	Påbörjat dygn 1	-	0	0
Cykelplats	Påbörjat dygn 2	-	40	40
Cykelplats	Påbörjat dygn 3	-	40	40
Cykelplats	Påbörjat dygn 4	-	40	40
Cykelplats	Påbörjat dygn 5	-	40	40
Cykelplats	Påbörjat dygn 6	-	40	40
Cykelplats	Påbörjat dygn 7	-	40	40
Cykelplats	Påbörjat dygn 8	-	40	40
Cykelplats	Påbörjat dygn 9	-	40	40

Avgift: Riksfärdtjänst

Giltighetstid tillsvidare

SFS nr: 1993:1145

Näringsdepartimentet RST

Ändrad tom SFS 1997:782

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING	FÖRÄNDRING
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
Riksfärdtjänst, avstånd i km						
0-100	tom 25 år	73	73	73	0	0%
	26 år och uppåt	105	105	105	0	0%
101-125	tom 25 år	91	91	91	0	0%
	26 år och uppåt	130	130	130	0	0%
126-150	tom 25 år	115	115	115	0	0%
	26 år och uppåt	165	165	165	0	0%
151-175	tom 25 år	136	136	136	0	0%
	26 år och uppåt	195	195	195	0	0%
176-200	tom 25 år	154	154	154	0	0%
	26 år och uppåt	220	220	220	0	0%
201-225	tom 25 år	178	178	178	0	0%
	26 år och uppåt	255	255	255	0	0%
226-250	tom 25 år	192	192	192	0	0%
	26 år och uppåt	275	275	275	0	0%
251-275	tom 25 år	210	210	210	0	0%
	26 år och uppåt	300	300	300	0	0%
276-300	tom 25 år	224	224	224	0	0%
	26 år och uppåt	320	320	320	0	0%
301-350	tom 25 år	259	259	259	0	0%
	26 år och uppåt	370	370	370	0	0%
351-400	tom 25 år	294	294	294	0	0%
	26 år och uppåt	420	420	420	0	0%
401-450	tom 25 år	318	318	318	0	0%
	26 år och uppåt	455	455	455	0	0%
451-500	tom 25 år	336	336	336	0	0%
	26 år och uppåt	480	480	480	0	0%
501-600	tom 25 år	374	374	374	0	0%
	26 år och uppåt	535	535	535	0	0%
601-750	tom 25 år	420	420	420	0	0%
	26 år och uppåt	600	600	600	0	0%
751-1000	tom 25 år	458	458	458	0	0%
	26 år och uppåt	655	655	655	0	0%
1001-1250	tom 25 år	476	476	476	0	0%
	26 år och uppåt	680	680	680	0	0%
1251-1500	tom 25 år	490	490	490	0	0%
	26 år och uppåt	700	700	700	0	0%
Över 1501	tom 25 år	528	528	528	0	0%
	26 år och uppåt	755	755	755	0	0%

Resenärer under 26 år och studerande som innehar Centrala studiestödsnämndens rabattkort eller något av studentkårernas studentkort som Mecenat och studentkortet betalar endast 70% av avgiften.

Avgift: Fritidsodling

Giltighetstid: Justeras årligen mot KPI för oktobermånad

Taxan för 2020 justeras mot KPI för oktobermånad 2019

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING	FÖRÄNDRING
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
Fritidsodling						
Odlingslotter GSN mark	kr/kvm per koloniområde	Tidigare pe uthyrd lott	0,5	Uppräkn m KPI		
Stadsodling	kr/kvm per koloniområde	Tidigare pe uthyrd lott	0	Uppräkn m KPI		

Avgift: Tomrör

Giltighetstid: Justeras årligen mot KPI för oktobermånad

Taxan för 2020 justeras mot KPI för oktobermånad 2019

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING	FÖRÄNDRING
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
Tomrör						
50 mm	kr/m	-	200	Uppräkn m KPI		
110 mm	kr/m	-	250	Uppräkn m KPI		
Tillkommande kostnad för rör förlagda i gatumark eller torg	kr/m	-	300	Uppräkn m KPI		

Idrotts- och fritidsnämnden

Kategori 1: Allmännyttiga ideella föreningar i Uppsala kommun för verksamhet/träning. Icke kommersiella tävlingar/matcher/cuper på lokal och regional nivå oavsett ålder. Icke kommersiella tävlingar/matcher/cuper på nationell och internationell nivå för barn och ungdomar.

Kategori 2: Övriga föreningar, skolor, idrottsklasser på skoltid och studieförbund i Uppsala kommun.

Kategori 3: Övriga förhyrare; till exempel företag, privatpersoner, föreningar från andra kommuner, samt distrikts- och riksförbund. Kommersiella tävlingar/matcher/cuper på nationell och internationell nivå för vuxna. För kommersiella verksamheter och arrangemang/matcher av publikt intresse upprättas särskilt avtal.

Avgift: Markeringsavgift

Gäller från den 1 januari 2020.

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2020 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
	Studenternas IP sommar, fotbollsplan.		Enligt särskild avtal med idrotts- och fritidsnämnden			-	-
	Studenternas IP vinter, bandybana						
2.1	Kategori 1	Timme	309	318	327	9	3%
2.2	Kategori 2	Timme	577	593	609	16	3%
2.3	Kategori 3	Timme	2 988	3 072	3 155	83	3%
	Friidrottsarena Gränby				0		
3.1	Kategori 1	Timme	155	159	163	4	3%
3.2	Kategori 2	Timme	361	371	381	10	3%
3.3	Kategori 3	Timme	577	593	609	16	3%
	Friidrottshall IFU arena delad hall						
	Kategori 1	Timme	Fanns ej	159	163	4	3%
	Kategori 2	Timme	Fanns ej	371	381	10	3%
	Kategori 3	Timme	Fanns ej	593	609	16	3%
	Friidrottshall IFU arena hela hallen						
	Kategori 1	Timme	Fanns ej	822	844	22	3%
	Kategori 2	Timme	Fanns ej	822	844	22	3%
	Kategori 3	Timme	Fanns ej	1 162	1 193	31	3%
	Gränby ishallar vinter, rink, per bana				0		
4.1	Kategori 1	Timme	165	170	175	5	3%
4.2	Kategori 2	Timme	391	402	413	11	3%
4.3	Kategori 3	Timme	1 545	1 588	1 631	43	3%
	Relitahallen. Bandyhall, ordinarie säsong						
	Prissättning enligt avtal med Hallalliansen. Hallalliansens avgift tillkommer						
	Kategori 1	Timme	247	247	254	7	3%
	Kategori 2	Timme	247	247	254	7	3%
	Kategori 3	Timme	247	247	254	7	3%
	Anders Diöshallen, vecka 11-v 1						
5.1	Kategori 1	Timme	155	159	163	4	3%
5.2	Kategori 2	Timme	361	371	381	10	3%
5.3	Kategori 3	Timme	773	795	816	21	3%
	Anders Diöshallen, vecka 2-v 10						
6.1	Kategori 1	Timme	309	318	327	9	3%
6.2	Kategori 2	Timme	443	455	467	12	3%
6.3	Kategori 3	Timme	1 133	1 165	1 196	31	3%
	Fotbollsplaner, gräsplaner A-planer						
7.1	Kategori 1	Timme	155	159	163	4	3%
7.2	Kategori 2	Timme	361	371	381	10	3%
7.3	Kategori 3	Timme	577	593	609	16	3%
	Fotbollsplaner, gräsplaner B-planer						
8.1	Kategori 1	Timme	155	159	163	4	3%
8.2	Kategori 2	Timme	361	371	381	10	3%
8.3	Kategori 3	Timme	577	593	609	16	3%
	Fotbollsplaner, gräsplaner C-planer						
9.1	Kategori 1	Timme	113	116	119	3	3%
9.2	Kategori 2	Timme	258	265	272	7	3%
9.3	Kategori 3	Timme	402	413	424	11	3%
	Fotbollsplaner, gräsplaner 9-spel						
10.1	Kategori 1	Timme	57	59	61	2	3%
10.2	Kategori 2	Timme	113	116	119	3	3%
10.3	Kategori 3	Timme	232	238	244	6	3%

Fotbollsplaner, gräsplaner 7-spel							
11.1	Kategori 1	Timme	57	59	61	2	3%
11.2	Kategori 2	Timme	113	116	119	3	3%
11.3	Kategori 3	Timme	232	238	244	6	3%
Fotbollsplaner, gräsplaner 5-spel							
12.1	Kategori 1	Timme	57	59	61	2	3%
12.2	Kategori 2	Timme	113	116	119	3	3%
12.3	Kategori 3	Timme	232	238	244	6	3%
Konstgräsplaner, vecka 2 - v10 vintersäsong							
Konstgräs uppvärmd							
13.1	Kategori 1	Timme	577	593	609	16	3%
13.2	Kategori 2	Timme	577	593	609	16	3%
13.3	Kategori 3	Timme	1 854	1 906	1 957	51	3%
Konstgräsplaner 11-spel							
14.1	Kategori 1	Timme	309	318	327	9	3%
14.2	Kategori 2	Timme	443	455	467	12	3%
14.3	Kategori 3	Timme	1 133	1 165	1 196	31	3%
Konstgräsplaner 7-spel							
15.1	Kategori 1	Timme	155	159	163	4	3%
15.2	Kategori 2	Timme	361	371	381	10	3%
15.3	Kategori 3	Timme	577	593	609	16	3%
Konstgräsplaner, vecka 11 - v1, 11-spel							
16.1	Kategori 1	Timme	155	159	163	4	3%
16.2	Kategori 2	Timme	361	371	381	10	3%
16.3	Kategori 3	Timme	577	594	610	16	3%
Konstgräsplaner, vecka 11 - v1, 7-spel							
17.1	Kategori 1	Timme	77	79	81	2	3%
17.2	Kategori 2	Timme	180	185	190	5	3%
17.3	Kategori 3	Timme	288	296	304	8	3%
Grusplaner, 11-spel							
18.1	Kategori 1	Timme	93	96	99	3	3%
18.2	Kategori 2	Timme	170	175	180	5	3%
18.3	Kategori 3	Timme	232	238	244	6	3%
Grusplaner, 7-spel							
19.1	Kategori 1	Timme	46	47	48	1	3%
19.2	Kategori 2	Timme	82	84	86	2	3%
19.3	Kategori 3	Timme	232	238	244	6	3%
Omklädningsrum, per rum							
20.1	Kategori 1	Timme	93	96	99	3	3%
20.2	Kategori 2	Timme	124	127	130	3	3%
20.3	Kategori 3	Timme	124	127	130	3	3%
Idrottshallar							
Idrottshall stor > 600 kvm							
21.1	Kategori 1	Timme	155	159	163	4	3%
21.2	Kategori 2	Timme	288	296	304	8	3%
21.3	Kategori 3	Timme	577	593	609	16	3%
Idrottshall liten							
21.1	Kategori 1	Timme	108	111	114	3	3%
21.2	Kategori 2	Timme	201	207	213	6	3%
21.3	Kategori 3	Timme	299	307	315	8	3%
Övernattning i liten idrottshall							
Vardagar kl 20.00-06.00							
Helger kl 18.00-08.00							
22.1	Kategori 1	Dygn	1 082	1 112	1 142	30	3%
22.2	Kategori 2	Dygn	1 082	1 112	1 142	30	3%
22.3	Kategori 3	Dygn	1 082	1 112	1 142	30	3%
Övernattning i stor idrottshall							
Vardagar kl 20.00-06.00							
Helger kl 18.00-08.00							
23.1	Kategori 1	Dygn	1 700	1 748	1 795	47	3%
23.2	Kategori 2	Dygn	1 700	1 748	1 795	47	3%
23.4	Kategori 3	Dygn	1 700	1 748	1 795	47	3%

Simbana							
50 meter							
	Kategori 1		0	111	114	3	3%
	Kategori 2			Fanns ej	Ej möjlig		
	Kategori 3			Fanns ej	Ej möjlig		
25 meter							
	Kategori 1		0	56	58	2	3%
	Kategori 2			Fanns ej	Ej möjlig		
	Kategori 3			Fanns ej	Ej möjlig		
Almunge simhall							
24.1	Kategori 1	Timme	443	455	467	12	3%
24.2	Kategori 2	Timme	443	455	467	12	3%
24.3	Kategori 3	Timme	443	455	467	12	3%
Skidlift Sunnersta							
Vardagar utom skollov kl 09.30-17.00							
25.1	Kategori 1	Timme	155	159	163	4	3%
25.2	Kategori 2	Timme	366	376	386	10	3%
25.3	Kategori 3	Timme	577	593	609	16	3%
	Dagkort barn upp till 6 år	Dag		Gratis	Gratis	0	0%
	Dagkort barn mellan 7-17 år	Dag	100	100	103	3	3%
	Dagkort senior 65 år och över	Dag	100	100	103	3	3%
	Dagkort vuxen	Dag	100	200	205	5	3%
	Säsongskort	Säsong	600	1 200	1 232	32	3%
Kap							
	Kategori 1		155	159	163	4	3%
	Kategori 2		155	159	163	4	3%
	Kategori 3		155	318	327	9	3%
Pilsbo lägergård							
Dygn kl 13.00-11.00							
26.1	Kategori 1	Dygn	1 329	1 366	1 403	37	3%
26.2	Kategori 2	Dygn	3 729	3 833	3 936	103	3%
26.3	Kategori 3	Dygn	3 729	3 833	3 936	103	3%
Grand, nedre plan vardagar							
27.1	Kategori 1	Timme	105	108	111	3	3%
27.2	Kategori 2	Timme	195	200	205	5	3%
27.3	Kategori 3	Timme	300	308	316	8	3%
Ljud- och ljusanläggning, lilla PA-anläggningen							
30.1	Kategori 1	Tillfälle	500	514	528	14	3%
30.2	Kategori 2	Tillfälle	500	514	528	14	3%
30.3	Kategori 3	Tillfälle	500	514	528	14	3%
Ljud- och ljusanläggning, stora PA-anläggningen							
31.1	Kategori 1	Tillfälle	500	514	528	14	3%
31.2	Kategori 2	Tillfälle	500	514	528	14	3%
31.3	Kategori 3	Tillfälle	500	514	528	14	3%
Ljud- och ljusanläggning, Backline-anläggningen							
32.1	Kategori 1	Tillfälle	750	771	792	21	3%
32.2	Kategori 2	Tillfälle	750	771	792	21	3%
32.3	Kategori 3	Tillfälle	750	771	792	21	3%
Mobilt bredband							
33.1	Kategori 1	Påbörjat dygn	103	106	109	3	3%
33.2	Kategori 2	Påbörjat dygn	206	212	218	6	3%
33.3	Kategori 3	Påbörjat dygn	219	225	231	6	3%
Skollokalerna och övriga lokaler, lärosal							
34.1	Kategori 1	Timme	30	31	32	1	3%
34.2	Kategori 2	Timme	112	115	118	3	3%
34.3	Kategori 3	Timme	225	231	237	6	3%
Skollokalerna och övriga lokaler, ämnessal/skrivsal							
35.1	Kategori 1	Timme	54	56	58	2	3%
35.2	Kategori 2	Timme	197	203	208	5	3%
35.3	Kategori 3	Timme	394	406	417	11	3%

Skollokaler och övriga lokaler, skolrestaurang/matsal							
36.1	Kategori 1	Timme	75	77	79	2	3%
36.2	Kategori 2	Timme	281	289	297	8	3%
36.3	Kategori 3	Timme	562	578	594	16	3%
Skollokaler och övriga lokaler, kök/pentry							
37.1	Kategori 1	Timme	45	46	47	1	3%
37.2	Kategori 2	Timme	112	115	118	3	3%
37.3	Kategori 3	Timme	225	231	237	6	3%
Tillfällig förläggning i skola							
Övernattning i klassrum							
38.1	Kategori 1	Dygn	0	400	411	11	3%
38.2	Kategori 2	Dygn	0	400	411	11	3%
38.3	Kategori 3	Dygn	0	400	411	11	3%
Aula, vid tillfällig förläggning							
39.1	Kategori 1	Dygn	Fanns ej	Fanns ej	600		
39.2	Kategori 2	Dygn	Fanns ej	Fanns ej	600		
39.3	Kategori 3	Dygn	Fanns ej	Fanns ej	600		
Matsal, vid tillfällig förläggning							
40.1	Kategori 1	Dygn	Fanns ej	Fanns ej	600		
40.2	Kategori 2	Dygn	Fanns ej	Fanns ej	600		
40.3	Kategori 3	Dygn	Fanns ej	Fanns ej	600		
40.4	Ej återställd lokal enligt bokningsregler	Hyrestillfälle per sal eller hall	Fanns ej	Fanns ej	500 + faktisk kostnad för arbetstid		
40.5	Extra städ	Hyrestillfälle per sal eller hall	Fanns ej	Fanns ej	500 + faktisk kostnad för arbetstid		
Idrottshall skolor							
Skolornas hyror för idrottslokaler sker enligt självkostnadsprincipen							
41.1	Stor hall	Timme	577	596	612	16	3%
41.2	Mellanstorhall	Timme	452	465	478	13	3%
41.3	Liten hall	Timme	305	314	322	8	3%
Prislista för evenemang i kategori 3							
42.1	Uppsala friidrottsarena i Gränby	Dag			23 500		
42.2	Gränby ishall A med is	Dag			26 800		
43.3	SEB USIF Arena	Dag			12 000		
43.4	Studenternas bandyarena med is	Dag			49 500		
43.5	Studenternas bandyarena utan is	Dag			49 500		

Kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret

Avgift vid kopiering och utlämnande av allmän handling, ej momspliktig verksamhet

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR	TAXA 2019 KRONOR	TAXA 2020 KRONOR	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Papperskopior/fax	Kronor för 10 sidor	50	50	50	0	0%
Papperskopior/fax	Kronor per sida utöver 10 sidor	2	2	2	0	0%
Avskrift	Kronor per påbörjad fjärdedels arbetstimme	90	90	90	0	0%
Videoband	Kronor per band	600	600	600	0	0%
Ljudband	Kronor per band	120	120	120	0	0%
DISTRIBUTION						
Portokostnad (handlingar över 20 g), eventuell postförskottsavgift, eller andra kostnader för att med post, bud eller liknande skicka begärda handlingar till beställaren.	Enl. gällande taxa					

Externa avgifter vid stadsarkivet i Uppsala, ej momspliktig verksamhet

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR	TAXA 2019 KRONOR	TAXA 2020 KRONOR	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
1. BEVIS, UTDRAG, AVSKRIFTER SAMT UTSKRIFT FRÅN LJUDUPPTAGNING						
Avgift tas ut enligt 17 och 18 §§ avgiftsförordningen	Kronor per påbörjad kvart	90	90	90	0	0%
Betygsavskrift	Kronor per styck	180	180	180	0	0%
2. REPRODUKTION						
<u>Reproduktion (egen produktion)</u>						
a) Fotokopiering från papper, utskrift på papper från mikrofilm eller ADB-upptagning/digital fil						
Svart/vit kopia/utskrift	A4, kronor per styck	4	4	4	0	0%
Svart/vit kopia/utskrift	Större än A4, kronor per styck	8	8	8	0	0%
Färgkopia/utskrift	A4, kronor per styck	5	5	5	0	0%
Färgkopia/utskrift	Större än A4, kronor per styck	10	10	10	0	0%
b) Skanning						
Avgift per fil (se filavgift nedan)						
c) Digital fotografering						
Avser arrangering och hantering av utrustning.	Kronor per påbörjad kvart	90	90	90	0	0%
Avgift för lagringsmedia eller distribution tillkommer.						
Avgift för efterbehandling enl. 2e kan tillkomma.						
d) Fotografier, spelfilm, ljud, video, multimedia, digitala handlingar						
Tillämpliga avgifter kombineras:						
Distribution						
Lagringsmedium						
Filavgift						
Avgift för efterbehandling enl. 2e kan tillkomma.						
Användaravgift enligt Svenska Museiföreningens taxa eller avtal med fotograf kan tillkomma.						
e) Efterbehandling av digitalt material						
Avser redigering m fl särskilda åtgärder	Kronor per påbörjad kvart	90	90	90	0	0%
<u>Reproduktion (extern produktion)</u>						
Reproduktion som stadsarkivet inte tillhandahåller medför kostnad enligt utförande entreprenörens prislista						
3. DISTRIBUTION						
Filöverföring via e-post: Avgift per distribuerad fil tillkommer (se filavgift)	Överföring	10	10	10	0	0%
Portokostnad (postförskottsavgift och försändelse över 20 g)	Enl. gällande taxa					
Telefax	Avgift enl. 2a					

4. LAGRINGSMEDIA						
CD	Kronor per styck	10	10	10	0	0%
DVD, VHS	Kronor per styck	30	30	30	0	0%
Diskett	Kronor per styck	5	5	5	0	0%
5. FILAVGIFT						
Debiteras ej då särskild sammanställning inte behöver göras (t ex vid kopiering av cd-skiva el dylikt). Då debiteras endast för lagringsmedium.						
Debiteras vid:						
Manuell sammanställning av filer (till lagringsmedium eller e-postmeddelande t ex).						
Digitalisering av analogt material (skanning, digitalfotografering, videokonvertering mm).						
6. EXTERNA STUDIEBESÖK/VISNINGAR						
Dagtid	Ingen avgift					
Kvällstid	Kronor per timme	200	200	200	0	0%
Speciella arrangemang	Enl överenskommelse					
7. EXTERNA FORSKARFÖRFRÅGNINGAR						
Upplysningar om arkivbestånd och tillhandahållande						
Upplysningar om uppgifter i arkivhandlingar som inte kräver omfattande efterforskning	Ingen avgift	200	200	200	0	0%
Omfattande efterforskningar, avgift för tid överstigande 1 timme	Kronor per påbörjad kvart	90	90	90	0	0%

Stadsbyggnadsförvaltningen

Fritidsodling

Giltighetstid: Tillsviare. Justeras årligen mot KPI för oktobermånad

Taxan för 2020 justeras mot KPI för oktobermånad 2019

Avgiften kan justeras i enskilda fall beroende på områdets förutsättningar. Beslut om justering av avgiften, fattas av kommunstyrelsen eller utskott till kommunstyrelsen.

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2020 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Odlingslotter kommunal mark	kr/kvm per koloniområde	Ny från 2019	0,5	Uppräkning KPI	-	-
Stadsodling		Ny från 2019	0		-	-

Kulturnämnden

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT	Noter
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS			
Avgifter Bibliotek Uppsala							
Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2020							
Avgifter i samband med bibliotekslån:							
Overtidsavgift för medier som inte lämnas i tid	kr/dag	3	3	3	0	0%	
Högsta avgift per återlämningsstillfälle	kr	100	100	100	0	0%	
Påminnelseavgift. Skickas två gånger innan fakturering.	kr	25	25	25	0	0%	
Avgifter borttappade böcker, filmer m.m.							
Vuxenbok inkl. ljudbok	kr/st	300	300	300	0	0%	
Barn- och ungdomsbok inkl. ljudbok	kr/st	150	150	150	0	0%	
Pocketbok	kr/st	150	150	150	0	0%	
Tidskrifter, enstaka nummer	kr/st	150	150	150	0	0%	
DVD med lånerättigheter för bibliotek	kr/st	500	500	500	0	0%	
Musik-CD	kr/st	200	200	200	0	0%	
TV-spel	kr/st	500	500	500	0	0%	
Dyrbart och svårersätligt material t ex språkkurser	kr/st	Individuell avgift	Individuell avgift	Individuell avgift			1
Fjärrlån	kr/st	Taxa från utlånande bibliotek	Taxa från utlånande bibliotek	Taxa från utlånande bibliotek			
Bibliotekslånekort							
Första bibliotekslånekortet	kr/st	0	0	0	0	0%	
Nytt bibliotekslånekort, vuxen	kr/st	20	20	20	0	0%	
Nytt bibliotekslånekort, barn till och med 18 år	kr/st	10	10	10	0	0%	
Kopieringskostnad							
A4 svartvit kopia	kr/st	2	2	2	0	0%	
A3 svartvit kopia	kr/st	4	4	4	0	0%	
A4 färgkopia	kr/st	6	6	6	0	0%	
A3 färgkopia	kr/st	12	12	12	0	0%	
Faxkostnader Gottsundbiblioteket							
Inom Sverige, första sidan	kr	10	10	10	0	0%	
Inom Europa, första sidan	kr	20	20	20	0	0%	
Övriga världen, första sidan	kr	30	30	30	0	0%	
Inom Sverige/Europa/Övriga världen, sidan 2 och efterföljande sidor	kr/sida	5	5	5	0	0%	
Mottagning av fax	kr/sida	5	5	5	0	0%	
Hyra av Mallas sal på Stadsbiblioteket							
Hyra till ideella föreningar, allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun, kommunala verksamheter exklusive kulturförvaltningen	kr/tim	-	375	375	0	0%	2
Hyra till kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner.	kr/tim	-	Individuell avgift	Individuell avgift			1,3
Hyra av Glasgården							
Hyra till ideella föreningar, allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun, kommunala verksamheter exklusive kulturförvaltningen	kr/tim	-	625	625	0	0%	2
Hyra till kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner.	kr/tim	-	Individuell avgift	Individuell avgift			1,3
Hyra av lokal alla bibliotek i Uppsala, exkl Malla, Glasgården							
Hyra till ideella föreningar, allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun, kommunala verksamheter exklusive kulturförvaltningen	kr/tim	-	125	125	0	0%	2

1) Avgiften beslutas av Bibliotek Uppsalas avdelningschef.

2) För all uthyrning till ideella föreningar, organisationer och till andra kommunala verksamheter förbehåller sig Bibliotek Uppsala rätten att revidera hyresnivån uppåt i de fall där hyresgästen avser att ta ut någon form av avgift för deltagande i sammankomsten och där intäkten kan antas bli större än de sammanlagda

3) Hyresnivån bestäms i dialog mellan Bibliotek Uppsala och den som hyr. I hyressättningen ska vägas in om hyresgästen avser att ta ut avgift för sitt arrangemang eller om arrangemanget på något annat sätt är avsett att bidra till någon form av ekonomisk vinning samt vilken av bibliotekets lokaler som

Avgifter Biotopia

Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2020

Guidning							
Aktivitet/guidning skolor från andra kommuner	kr/guidning	800	800	800	0	0%	
Guidning allmänhet (grupp) under öppetid t o m 20 perser	kr/guidning	800	800	800	0	0%	
Guidning allmänhet (grupp) under öppetid, 20-40 personer	kr/guidning	1 300	1 300	1 300	0	0%	
Guidning allmänhet (grupp) efter öppetid, t o m 20 personer	kr/guidning	1 200	1 200	1 200	0	0%	
Guidning allmänhet (grupp) efter öppetid, 20-40 personer	kr/guidning	1 700	1 700	1 700	0	0%	
Hyra av "Biolabbet":				0			
A. Under öppettider							
Allmännyttig ideell verksamhet för barn och ungdomar till och med 25 år i Uppsala kommun samt verksamheter inom kulturförvaltningen	kr/tim	0	0	0	0	0%	
Övriga ideella föreningar och andra allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun samt kommunala verksamheter utanför kulturförvaltningen	kr/tim	100	100	50	-50	-50%	
Övriga förhyrare bland annat kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner.	kr/tim	100	100	100	0	0%	

B. Efter öppettider (personalkostnader kan tillkomma)						
Allmännyttig ideell verksamhet för barn och ungdomar till och med 25 år i Uppsala kommun samt verksamheter inom kulturförvaltningen	kr/tim	0	0	0	0	0%
Övriga ideella föreningar och andra allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun samt kommunala verksamheter utanför kulturförvaltningen	kr/tim	100	100	75	-25	-25%
Övriga förhyrare bland annat kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner. För kommersiella verksamheter och avgiftsbelagda evenemang upprättas särskilt avtal	kr/tim	150	150	150	0	0%

Avgifter Fritid Uppsala

Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2020

Hyra Grand						
Allmännyttig ideell verksamhet för barn och ungdomar till och med 25 år i Uppsala kommun samt verksamheter inom kulturförvaltningen	kr/tim	105	105	105	0	0%
Övriga ideella föreningar och andra allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun samt kommunala verksamheter utanför kulturförvaltningen	kr/tim	195	195	195	0	0%
Övriga förhyrare bland annat kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner.	kr/tim	300	300	300	0	0%
Teknikhyra Grand						
Stora ljudanläggningen inklusive ljus	kr/tim	500	500	500	0	0%
Lilla ljudanläggningen	kr/tillfälle, dygn	500	500	500	0	0%
Backline	kr/tillfälle	750	750	750	0	0%
Hyra Allis (Danssal, Kampsport, Ateljé, Konferensrum, Föreningskontor, Teatertrum).						
Allmännyttig ideell verksamhet för barn och ungdomar till och med 25 år i Uppsala kommun samt verksamheter inom kulturförvaltningen	kr/tim	105	105	105	0	0%
Övriga ideella föreningar och andra allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun samt kommunala verksamheter utanför kulturförvaltningen	kr/tim	195	195	195	0	0%
Övriga förhyrare bland annat kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner.	kr/tim	300	300	300	0	0%
Entréavgifter Allis						
Endagskort, 0-18 år	kr/st	40	40	40	0	0%
Endagskort, studerande	kr/st	80	80	80	0	0%
Endagskort, vuxen	kr/st	120	120	120	0	0%
10-besökskort, 0-18 år	kr/st	300	300	300	0	0%
10-besökskort, studerande	kr/st	490	490	490	0	0%
10-besökskort, vuxen	kr/st	790	790	790	0	0%
25-besökskort, 0-18 år	kr/st	700	700	700	0	0%
25-besökskort, studerande	kr/st	1 150	1 150	1 150	0	0%
25-besökskort, vuxen	kr/st	1 850	1 850	1 850	0	0%
Månadskort, 0-18 år	kr/st	130	130	130	0	0%
Månadskort, studerande	kr/st	240	240	240	0	0%
Månadskort, vuxen	kr/st	390	390	390	0	0%
Halvårskort, 0-18 år	kr/st	500	500	500	0	0%
Halvårskort, studerande	kr/st	900	900	900	0	0%
Halvårskort, vuxen	kr/st	1 490	1 490	1 490	0	0%
Familjeentré, 0-18 år	kr/st	250	250	250	0	0%
Familjeentré, studerande	kr/st	250	250	250	0	0%
Familjeentré, vuxen	kr/st	250	250	250	0	0%
Fritidsklubb:				0		
Månadsavgift	kr/mån	200	200	200	0	0%
Syskonrabatt	kr/mån/syskon	-50	-50	-50	0	0%

Avgifter Kulturcentrum

Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2020

Hyra av lokal Sävja kulturcentrum:						
A. Liten lokal						
Allmännyttig ideell verksamhet för barn och ungdomar till och med 25 år i Uppsala kommun samt verksamheter inom kulturförvaltningen	kr/timme	0	0	0	0	0%
Övriga ideella föreningar och andra allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun samt kommunala verksamheter utanför kulturförvaltningen	kr/timme	50	50	50	0	0%
Övriga förhyrare bland annat kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner.	kr/timme	250	250	250	0	0%
B. Mellanstor lokal						
Allmännyttig ideell verksamhet för barn och ungdomar till och med 25 år i Uppsala kommun samt verksamheter inom kulturförvaltningen	kr/timme	-	Ny avgift fr 2020	0	0	0%
Övriga ideella föreningar och andra allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun samt kommunala verksamheter utanför kulturförvaltningen	kr/timme	-	Ny avgift fr 2020	75	75	100%
Övriga förhyrare bland annat kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner.	kr/timme	-	Ny avgift fr 2020	300	300	100%

C. Stor lokal						
Allmännyttig ideell verksamhet för barn och ungdomar till och med 25 år i Uppsala kommun samt verksamheter inom kulturförvaltningen	kr/timme	-	0	0	0	0%
Övriga ideella föreningar och andra allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun samt kommunala verksamheter utanför kulturförvaltningen	kr/timme	-	250	100	-150	-60%
Övriga förhyrare bland annat kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner.	kr/timme	-	250	400	150	60%
Hyra av lokal Stenhagens kulturcentrum						
A. Liten lokal						
Allmännyttig ideell verksamhet för barn och ungdomar till och med 25 år i Uppsala kommun samt verksamheter inom kulturförvaltningen	kr/timme	0	0	0	0	0%
Övriga ideella föreningar och andra allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun samt kommunala verksamheter utanför kulturförvaltningen	kr/timme	50	50	50	0	0%
Övriga förhyrare bland annat kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner.	kr/timme	250	250	250	0	0%
B. Stor lokal						
Allmännyttig ideell verksamhet för barn och ungdomar till och med 25 år i Uppsala kommun samt verksamheter inom kulturförvaltningen	kr/timme		0	0	0	0%
Övriga ideella föreningar och andra allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun samt kommunala verksamheter utanför kulturförvaltningen	kr/timme		250	100	-150	-60%
Övriga förhyrare bland annat kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner.	kr/timme		250	400	150	60%
C. Musikstudio/ateljé						
Allmännyttig ideell verksamhet för barn och ungdomar till och med 25 år i Uppsala kommun samt verksamheter inom kulturförvaltningen	kr/timme	Ny avgift fr 2020		0	0	0%
Övriga ideella föreningar och andra allmännyttiga organisationer i Uppsala kommun samt kommunala verksamheter utanför kulturförvaltningen	kr/timme	Ny avgift fr 2020		75	75	100%
Övriga förhyrare bland annat kommersiella aktörer, privatpersoner, föreningar från andra kommuner.	kr/timme	Ny avgift fr 2020		300	300	100%

Avgifter Reginateatern

Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2020

	kr/föreställning	varierande avgift	varierande avgift		
Biljetter					4
Lokalhyra	kr/lokal	varierande avgift	varierande avgift		4
Serviceavgift på biljettpreiser, 0-50 kronor	kr/biljett	0	0	0	0%
Serviceavgift på biljettpreiser, 51-99 kronor	kr/biljett	10	10	10	0%
Serviceavgift på biljettpreiser, över 100 kronor	kr/biljett	25	25	25	0%

4) Avgiften varierar beroende på produktion och samarbetspart. Beslutas av Reginateaterns avdelningschef.

Avgifter Uppsala konstmuseum

Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2020

Visning:						
För barn och ungdom till och med 19 år	kr/st	0	0	0	0	0%
Skolvisning	kr/st	0	0	0	0	0%
Allmän visning	kr/st	0	0	0	0	0%
Aktivitet/guidning skolor från andra kommuner	kr/st	1 000	1 000	1 000	0	0%
Bokad visning kl 8-17, t o m 25 personer	kr/st	1 000	1 000	1 000	0	0%
Bokad visning kväll, t o m 25 personer	kr/st	1 500	1 500	1 500	0	0%
Bokad visning helg, t o m 25 personer	kr/st	2 000	2 000	2 000	0	0%
Kurser, programverksamhet, evenemang och vissa tillfälliga utställningar	kr/st	varierande avgift	varierande avgift	varierande avgift		5
Hyra av lokal:						
Uthyrning av lokal	kr/tim		varierande avgift	varierande avgift		5

5) Avgiften varierar beroende på produktion och samarbetspart. Beslutas av Uppsala konstmuseums avdelningschef.

Avgifter Uppsala kulturskola

Giltighetstid: Gäller från den 1 januari 2020

Terminsavgifter						
Ämneskurs - musik (6-20 år)	kr/termin	1 200	950	950	0	0%
Ämneskurs - musik (21 år-)	kr/termin	2 300	2 500	2 500	0	0%
Ämneskurs - övriga konstformer	kr/termin	950	950	950	0	0%
Uppsala kulturskolas avancerade program (UKAP)	kr/termin	2 300	2 300	2 300	0	0%
Funktionsinriktad musikterapi, FMT (barn/ungdom)	kr/termin	650-1200	950	950	0	0% 6
Funktionsinriktad musikterapi FMT (21 år -)	kr/termin	1200-2300	950	950	0	0% 6
Kör/orkester (enbart)	kr/termin	200	500	500	0	0% 7
Familjeavgift - musik (maxbelopp när fler syskon är elever men inkluderar ej instrumenthyra)	kr/termin	2 100	2 100	2 100	0	0% 8
Instrumenthyra	kr/termin	500	500	500	0	0%
Hyra av körsalen eller Nannas aula (endast helger)						
Uthyrning av lokal	kr/tim		varierande	varierande		9

6) Den lägre avgiften i 2018 års terminsavgift gäller deltagare som går varannan vecka

7) Deltagande i instrumentalundervisning ger avgiftsfri medverkan i kör/orkester.

8) Maxtaxan gäller för maximalt en kurs per barn.

9) Avgiften varierar beroende på produktion och samarbetspart. Beslutas av Uppsala kulturskolas avdelningschef.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Taxa för tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden framgår i föreskriften (nästa sida) ”Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden” med efterföljande taxebilaga 1 och 2. Timtaxan enligt miljöbalken framgår i tabellen nedan, medan föreskriftens taxebilaga 1 och 2 anger ärendena och antalet tillsynstimmar taxan omfattar.

Avgift: enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagstiftningen, alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lagen om vissa receptfria läkemedel och lantmäteri

Gäller från den 1 januari 2020.

TAXAN/ AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR	TAXA 2019 KRONOR	TAXA 2020 KRONOR	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Timavgift enligt miljöbalken	Per timme	1 150	1 150	1 150	0	0%
Ansökan, anmälan och tillsyn enligt miljöbalken						
Avgifter framgår av föreskriften "Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden" med tillhörande taxebilaga 1 och 2 - se filik Bilaga 1.						
Förändringar 2020: Verksamhetskod/Klassningskod 90.120 Avfall justeras från 9 timmar till 15 timmar.						
Verksamhetskod 200.60-1 Bostadsföretag med fler än 500 lägenheter justeras från 3 till 6 timmar						
Timavgift enligt strålskyddslagen	Per timme	1 150	1 150	1 150	0	0%
Anmälan och tillsyn enligt strålskyddslagen						
Avgifter framgår av föreskriften "Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden" med tillhörande taxebilaga 1 och 2 - se filik Bilaga 2.						
Inga förändringar 2020.						
Taxa enligt livsmedelslagstiftningen	Per timme	1 150	1 150	1 150	0	0%
Livsmedelskontroll enligt livsmedelstaxa antagen av KF 2011-10-31 §193						
Avgift per timme kontrolltid enligt riskklassning						
Registrering av livsmedelsverksamhet		1150	1150	1725	575	50%
Registrering av dricksvattenanläggning		1150	1150	1725	575	50%
Förändringar 2020: Registrering av livsmedelsverksamhet justeras från 1 h till 1,5 h och blir därmed 1 725 kr per registrering.						
Avgift för extra kontroll livsmedel	Per timme	1 080	1 080	1 080	0	0%
Inga förändringar 2020.						
Avgifter enligt alkohollagen						
Inga förändringar 2020.						
Ansökan om stadigvarande serveringstillstånd	Per tillfälle	10 000	12 000	12 000	0	0%
Ansökan om ändring i stadigvarande serv.tillstånd	Per tillfälle	3 000	3 000	3 000	0	0%
Ansökan om tillfällig ändring i stadigvarande serv.tillstånd	Per tillfälle	2 000	2 000	2 000	0	0%
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd	Per dag	2 000	3 000	3 000	0	0%
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd	Maxavgift	4 000	4 000	4 000	0	0%
Ansökan om tillfälligt tillstånd till slutet sällskap	Per tillfälle	800	800	800	0	0%
Tillsynsavgift efter en trappstegsmodell efter hur mycket alkohol som köpts in	Per år	6 000	6 000	6 000	0	0%
Tillsynsavgift (maxavgift)	Per år	22 000	40 000	40 000	0	0%
Tillsynsavgift stadigvarande serveringstillstånd med en total omsättning mindre än 100 000 kr	Per år	2 000	2 000	2 000	0	0%
Gemensam serveringsyta	Per tillfälle	0	3 000	3 000	0	0%
Kunskapsprov (3 försök enligt alkohollagen)	Ingår i ansökn.avgift	0	0	0	0	0%
Ny ansökan då godkänt kunskapsprov ej klarats	Per tillfälle	0	3 000	3 000	0	0%
Sökande i annan kommun som gör prov här	Per prov	0	1 500	1 500	0	0%
Tillägg tillsynsavgift för cateringstillstånd	Per år	0	1 000	1 000	0	0%
Tillägg tillsynsavgift för sena serveringstider efter kl 01:00	Per år	0	1 000	1 000	0	0%
Tillägg tillsynsavgift för sena serveringstider efter kl 01:00	Per timme	0	2 000	2 000	0	0%
Försenad restaurangrapport	Per år	0	1 000	1 000	0	0%
Ej inkommen restaurangrapport (underlag för tillsynsavg)	Per år	22 000	40 000	40 000	0	0%
Tillsynsavgifter för försäljning E-cigarett, folköl och receptfria läkemedel						
Inga förändringar 2020.						
E-cigarett	Per år	1 500	1 500	1 500	0	0%
Folköl	Per år	1 000	1 000	1 000	0	0%
Receptfria läkemedel	Per år	1 500	1 500	1 500	0	0%
Om två produkter säljs	Per år	2 000	2 000	2 000	0	0%
Om tre produkter säljs	Per år	3 000	3 000	3 000	0	0%
Avgifter enligt lag om tobak och liknande produkter						
Tobakslagen ersätts från den 1 juli 2019 av lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter.						
Taxeärendet ska nämndbehandlas den 3 april 2019 enligt nedan förslag på avgifter. Inga förändringar 2020.						
Tillsynsavgift med anledning av Tobakslag (1993:581) *	Per år	1 500	X	X		
Ansökan om stadigvarande tobakstillstånd	Per år		8 000	8 000	0	0%
Ansökan om tillfälligt tobakstillstånd	Per år		3 000	3 000	0	0%
Detaljhandelsbolag som söker flera tillstånd på samma bolag (första ansökan)	Per år		8 000	8 000	0	0%
Detaljhandelsbolag som söker flera tillstånd på samma bolag (övriga ansökningar)	Per år		2 000	2 000	0	0%
Tobakstillstånd detaljhandel och partihandel	Per år		6 000	6 000	0	0%
Tobakstillstånd vid restauranger med serveringstillstånd	Per år		2 000	2 000	0	0%
Tobakstillstånd hos bolag som har flera tillstånd på samma bolag (första tillståndet)	Per år		6 000	6 000	0	0%
Tobakstillstånd hos bolag som har flera tillstånd på samma bolag (övriga tillstånd)	Per år		2 000	2 000	0	0%
Lantmäteri						
2019-års taxa gällande biträdande handläggare och förämningslantmätare gäller från och med den 1 mars 2019. Inga förändringar 2020.						
Biträdande handläggare	Per timme	900	1 100	1 100	0	0%
Förämningslantmätare	Per timme	1 350	1 400	1 400	0	0%
Särskild expertkompetens	Per timme	1 650	1 650	1 650	0	0%

*Utgår den 1 juli 2019 då den nya tobakslagen börjar gälla.

Taxa inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden

Beslutad av kommunfullmäktige den 4 november 2019, § 362

Föreskrifter Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens område

Enligt 27 kap. 1 § miljöbalken får kommunfullmäktige meddela föreskrifter om avgifter för den prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller föreskrifter som har meddelats med stöd av balken samt med anledning av EU-förordningar inom denna balks tillämpningsområde när det gäller en kommunal myndighets verksamhet.

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Uppsala kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, bl.a. vad gäller naturvård- och kulturvård, skydd av områden, miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, vattenverksamhet, skötsel av jordbruksmark, kemiska produkter, kosmetiska produkter och biotekniska organismer, samt avfall och producentansvar.

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till kommunen utgå bl.a. enligt 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader m.m. och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag,
2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd, och
3. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

1. Tillsyn som föranleds av klagomål som visar sig obefogat och inte kräver utredning,
2. Handläggning som sker med anledning av att beslut fattade av miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt miljöbalken, bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller EU-förordningar inom miljöbalkens område överklagas,
3. Upprättande av ansökan om utdömande av vite.

4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkande av avgiften fattas av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

5 § Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala avgift enligt denna taxa eller enligt 26 kap. 22 § miljöbalken skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Timtaxa

6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan den avgift som kommunfullmäktige bestämt i kronor per hel timme handläggningstid och som är gällande vid den tidpunkt som handläggning sker.

Avgiftsuttag sker

- i förhållande till den handläggningstid som i taxan bestämts för ärendet (fast avgift)
- i förhållande till den årliga handläggningstid som anläggningen eller verksamheten tilldelats (årlig tillsynsavgift)
- i förhållande till den faktiskt nedlagda handläggningstiden i det enskilda ärendet (timavgift), och
- enligt de andra grunder som anges i taxan.

7 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid miljö- och hälsoskyddsnämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut.

Timavgift tas ut för nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

8 § Miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja den enligt 6 § fastställda timtaxan med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring fördelat på en kombination av konsumentprisindex (till en del av 25 %) och lönekostnadsindex (till en del av 75 %) räknat fram till 1 oktober före avgiftsåret. Basår för indexuppräknings är oktober månad 2017.

Avgifter för prövning

9 § Avgift för prövning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag ska betalas i form av *fast avgift* genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan eller i form av *timavgift* genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökningen avser.

10 § Om det i beslut om tillstånd föreskrivs att en anordning inte får tas i bruk förrän den har besiktigats och godkänts av miljö- och hälsoskyddsnämnden, ingår kostnaden för en sådan besiktning i den fasta avgiften. Kan anordningen därvid inte godkännas, varför besiktning måste ske vid ytterligare tillfälle, tas timavgift ut för miljö- och hälsoskyddsnämndens kostnader med anledning av den tillkommande handläggningstiden.

11 § Avgift för prövning ska erläggas av sökanden.

12 § Avgift för prövning ska erläggas även om ansökan avslås eller avvisas. Avgift tas inte ut för en ansökan som återkallats innan handläggningen har påbörjats.

13 § I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av kommunen är sökanden i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av kommunen och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärenden om tillstånd, dispens eller undantag enligt 7 kap. miljöbalken eller förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

14 § Utöver avgift för prövning, kan avgift för tillsyn komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd som prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgifter med anledning av anmälan

15 § Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av fast avgift genom att den handläggningstid som anges i taxebilaga 1 multipliceras med timtaxan eller i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

Avgift med anledning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser. Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallas innan handläggningen har påbörjats.

16 § Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i miljöprövningsförordningen (2013:251) och 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är denne i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärendet. Avgift tas inte ut för en anmälan som återkallats innan handläggningen har påbörjats.

17 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för tillsyn i övrigt

18 § För återkommande tillsyn över sådan miljöfarlig verksamhet eller hälsoskyddsverksamhet som anges i taxebilaga 2 ska betalas en *årlig tillsynsavgift* som baseras på den tillsynstid som miljö- och hälsoskyddsnämnden tilldelar anläggningen eller verksamheten. Den årliga tillsynsavgiften beräknas genom att tilldelad tillsynstid multipliceras med timtaxan.

18 a § För verksamheter som, i taxebilaga 2, har en kod med beteckningen –i och som i och med detta omfattas av bestämmelserna i industriutsläppsförordningen (2013:250) tas en tilläggsavgift ut om 20 timmar per kod från och med året efter att slutsatser om bästa tillgängliga teknik har offentliggjorts för verksamheten i enlighet med 2 kap. 1 § industriutsläppsförordningen.

18 b § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta om extra tillsynsavgift. Denna avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att myndigheten vid ordinarie tillsyn har konstaterat brister och avvikelser som kräver extra tillsynstid eller som medfört föreläggande eller förbud eller av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte

följer förelägganden eller förbud eller är föranledd av annan påverkan i större omfattning.

Extra tillsynstid beräknas som timavgift enligt 7 § och ska betalas i efterskott av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

19 § Avgifter för tillsyn i övrigt ska betalas i form av *timavgift* genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxebilaga 1.

20 § För verksamhet som tillståndsprovats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt från vad som föreskrivs i tillståndsbeslutet om tillåten produktionsvolym eller motsvarande.

20 a § Om en fabrik, anläggning eller annan inrättning omfattar flera miljöfarliga verksamheter eller hälsoskyddsverksamheter enligt taxebilaga 2 ska full avgift betalas för den punkt som medför den högsta avgiften med tillägg av 25 procent av summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna.

21 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd till verksamheten har meddelats eller anmälan skett - eller i de fall tillstånd eller anmälan inte krävs - verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för provning eller för handläggning av anmälan, tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

22 § Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften. För tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken, ska tillsynsavgiften betalas av den som enligt 10 kap. miljöbalken är ansvarig för avhjälpande eller kostnader.

Nedsättning av avgift m.m.

23 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift i ett enskilt fall enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

Om det för en särskild grupp av ärenden, med hänsyn till nya omständigheter eller ny teknik, visar sig att tidsåtgången för handläggning kan minskas generellt, får miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta om en generell nedsättning eller efterskänkning av avgiften för den typen av ärenden.

24 § Om det för enklare tillsynsinsatser som riktas mot en större grupp av objekt är mer ändamålsenligt, får timavgift ersättas med en i förväg bestämd schablonavgift per objekt som inte överstiger 2 timmar. De sammanlagt uttagna schablonavgifterna ska motsvara tidsåtgången för hela insatsen.

Avgiftens erläggande

24 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Uppsala kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning.

Verkställighet m.m.

25 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att kommunal nämnds beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

26 § Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att kommunal nämnd får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

27 § Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken överklagas kommunal nämnds beslut om avgift hos länsstyrelsen.

Kommunfullmäktigebeslut den 4 november 2019, § 362.

Denna taxa är antagen av Kommunfullmäktige i Uppsala 4 november 2019, § 362.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2020. I ärenden som rör tillstånd, anmälningar och dispenser tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter denna dag.

Föreskrifter Uppsala kommuns taxa inom strålskyddslagens område

Enligt 8 kap. 14 § strålskyddsförordningen (2018:506) i förening med 10 kap. 4 § strålskyddslagen (2018:396), får en kommun meddela föreskrifter om avgifter för den tillsyn som den kommunala nämnden utövar.

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Uppsala kommuns kostnader för anmälningar och tillsyn enligt strålskyddslagen, strålskyddsförordningen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

2 § Avgift enligt denna taxa ska betalas för

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd, och
2. Handläggning och andra åtgärder vid tillsyn i övrigt.

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

1. Tillsyn som sker med anledning av klagomål som är obefogat och inte kräver utredning,
2. Handläggning som sker med anledning av att beslut fattade av miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt strålskyddslagen eller bestämmelser meddelade med stöd av lagen överklagas,
3. Upprättande av ansökan om utdömande av vite.

4 § Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkande av avgiften fattas av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och andra omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

5 § Enligt 8 kap. 4 § strålskyddslagen ska den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av lagen eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen på begäran av tillsynsmyndigheten lämna de upplysningar och tillhandahålla de handlingar som behövs för tillsynen.

Timtaxa

6 § Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan den avgift som kommunfullmäktige bestämt i kronor per hel timme handläggningstid och som är gällande vid den tidpunkt som handläggning sker.

Avgiftsuttag sker

- i förhållande till den handläggningstid som i taxan bestämts för ärendet (fast avgift)
- i förhållande till den årliga handläggningstid som anläggningen eller verksamheten tilldelats (årlig tillsynsavgift)
- i förhållande till den faktiskt nedlagda handläggningstiden i det enskilda ärendet (timavgift), och
- enligt de andra grunder som anges i taxan.

7 § I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid miljö- och hälsoskydds nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut.

Timavgift tas ut för nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

8 § Miljö- och hälsoskydds nämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja den enligt 6 § fastställda timtaxan med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring fördelat på en kombination av konsumentprisindex (till en del av 25 %) och lönekostnadsindex (till en del av 75 %) räknat fram till 1 oktober före avgiftsåret. Bas månad för indexuppräknning är oktober månad 2017.

Avgift med anledning av anmälan

9 § Av 10 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar, SSMFS 2012:5), framgår att den som bedriver verksamhet i vilken kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten ska anmäla verksamheten till miljö- och hälsoskydds nämnden. Avgift ska erläggas av den som bedriver denna anmälningspliktiga verksamhet.

Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd ska betalas i form av timavgift genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

Avgift med anledning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser.

Avgift tas inte ut om anmälan återtas innan handläggning påbörjas.

10 § Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för tillsyn i övrigt

11 § För återkommande tillsyn över sådan verksamhet som avses i 9 § betalas en årlig tillsynsavgift som baseras på en tillsynstid på två timmar per år. Den årliga tillsynsavgiften beräknas genom att tilldelad tillsynstid multipliceras med timtaxan.

12 § För verksamheter som omfattas av fast årlig tillsynsavgift får miljö- och hälsoskydds nämnden besluta om extra tillsynsavgift. Denna avgift tas ut för ett visst år om den faktiskt utförda tillsynen överskrider den tillsynstid som motsvaras av den fasta avgiften och denna tillsyn är föranledd av att myndigheten vid ordinarie tillsyn har konstaterat brister och avvikelser som kräver extra tillsynstid eller som medfört föreläggande eller förbud eller av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor, inte följer förelägganden eller förbud eller är föranledd av annan påverkan i större omfattning.

Extra tillsynstid beräknas som timavgift enligt 7 § och ska betalas i efterskott av den som är verksamhetsutövare vid tillsynens utförande.

13 § Avgifter för tillsyn i övrigt ska betalas i form av *timavgift* genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med timtaxan.

14 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om anmälan skett - eller i de fall anmälan inte krävs - verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för handläggning av anmälan, tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

15 § Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärd som föranleder avgiften.

Nedsättning av avgift m.m.

16 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift i ett enskilt fall enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

Om det för en särskild grupp av ärenden, med hänsyn till nya omständigheter eller ny teknik, visar sig att tidsåtgången för handläggning kan minskas generellt, får miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta om en generell nedsättning eller efterskänkning av avgiften för den typen av ärenden.

17 § Om det för enklare tillsynsinsatser som riktas mot en större grupp av objekt är mer ändamålsenligt, får timavgift ersättas med en i förväg bestämd schablonavgift per objekt som inte överstiger 2 timmar. De sammanlagt uttagna schablonavgifterna ska motsvara tidsåtgången för hela insatsen.

Avgiftens erläggande

18 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Uppsala kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i räkning.

Verkställighet m.m.

19 § Av 10 kap. 3 § strålskyddslagen framgår att beslut enligt den lagen ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

20 § Av 10 kap. 2 § strålskyddslagen följer att beslut om avgift kan överklagas till förvaltningsrätten.

Kommunfullmäktigebeslut den XX december 2019, § XXX

Denna taxa är antagen av Kommunfullmäktige i Uppsala den XX december 2019, § XXX.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2020. I ärenden som rör anmälningar tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter denna dag.

Taxebilaga 1 - Avgifter för olika ärendetyper

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2020 antal timmar
ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER ENLIGT 2 KAP MILJÖBALKEN	
Tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler (2 kap 2-5 §§) efterlevs	Timavgift
SKYDD AV OMRÅDEN ENLIGT 7 KAP MILJÖBALKEN	
Strandskydd	
Ansökan om dispens från strandskydd. Ärende av mindre omfattning, t.ex. åtgärder inom tidigare beslutad tomtplats.	5 h
Ansökan om dispens från strandskydd. Mer omfattande ärende som kräver platsbesök mm.	8 h
Tillsyn av fastigheter inom strandskyddat område.	Timavgift
Naturresevat och naturminne	
Ansökan om tillstånd till verksamhet eller åtgärd enligt föreskrifter för naturresevat.	Timavgift
Ansökan om dispens till verksamhet eller åtgärd enligt föreskrifter för naturresevat.	Timavgift
Tillsyn av naturresevat och naturminnen.	Timavgift
Tillsyn i övrigt som gäller skydd av områden, djur- och växtarter, naturmiljön i övrigt, vilthägn eller allemansrätten.	Timavgift
Vattenskyddsområden	
Handläggning av anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter för vattenskyddsområdet	Timavgift
MILJÖFARLIG VERKSAMHET ENLIGT 9 KAP MILJÖBALKEN	
Små avlopp	
Prövning av ansökan att inrätta en avloppsanläggning eller anslutning av vattentoalett till anläggning som tidigare inte har vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd:	
- Ansökan om tillstånd för avlopp med utsläpp till sluten tank.	4 h
- Ansökan om tillstånd till en avloppsanläggning dimensionerad för ett hushåll med avloppsutsläpp till mark eller vatten.	7 h
- Anslutning av avloppsvatten från ett hushåll till en befintlig avloppsanläggning som inte är sluten tank.	2 h
- Ansökan om en gemensam tillståndspliktig avloppsanläggning för flera fastigheter som är dimensionerad för 6-25 personekvivalenter.	8 h
- Ansökan om en gemensam tillståndspliktig avloppsanläggning dimensionerad för 26-200 personekvivalenter.	9 h
- Ansökan om avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för enskilt hushåll där tillstånd krävs enligt föreskrifter om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd i Uppsala kommun.	5 h
- Ansökan om en sluten tank för vattentoalett i kombination med ansökan om tillstånd för avloppsanläggning för bad-, disk- och tvättvatten med utsläpp till mark eller vatten där tillstånd krävs.	7 h
- Ändringar av tillstånd t ex. förnya tillstånd som har gått ut eller skriftlig ändring av ett nytt tillstånd pga. byte till likvärdig avloppsteknik.	Timavgift
Anmälan om avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för enskilt hushåll.	4 h
Anmälan om avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för dagvatten eller annat avloppsvatten än bad-, disk- och tvättvatten från hushåll.	Timavgift
Ändring av avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Tillsyn små avlopp upp till 25 personekvivalenter.	Timavgift
Tillsyn små avlopp som är markbaserade och större än 25 personekvivalenter.	Timavgift
Tillsyn små avlopp större än 25 personekvivalenter som inte är markbaserade.	Årlig tillsynsavgift enligt taxebilaga 2
VÄRMEPUMPAR	
Prövning av ansökan att inrätta värmepumpsanläggning i grundvattenskyddsområde för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten avseende:	
- Berg- eller ytjordvärmepump för 1-2 hushåll	2,5 h
- Övriga anläggningar.	Timavgift
Anmälan avseende inrättande av värmepumpsanläggning utanför vattenskyddsområde för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten enligt 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd avseende:	
- Berg- eller ytjordvärmepump för 1-2 hushåll.	2 h
- Övriga anläggningar.	Timavgift

ÖVRIGT	
Anmälan av anmälningspliktig verksamhet enligt 1 kap 10 § Miljöprövningsförordningen (2013:251).	Timavgift
Ändring av anmälningspliktig verksamhet enligt 1 kap 10§ Miljöprövningsförordningen (2013:251).	Timavgift
Tillsyn av miljöfarlig verksamhet i övrigt inklusive jordbruk enligt 12 kap. miljöbalken.	Timavgift
Återkommande tillsyn över miljöfarlig verksamhet enligt förteckning i taxebilaga 2.	Årlig tillsynsavgift enl. taxebilaga 2
HÄLSOSKYDD ENLIGT 9 KAP MILJÖBALKEN	AVGIFT
DJUR	
Ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet:	
- Nötkreatur, häst, get, får eller svin	Timavgift
- Pälsdjur eller fjäderfå som inte är sällskapsdjur	Timavgift
- Giftig orm	Timavgift
TORRTOALETT	
Anmälan om att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett t e x mulloalett eller förbränningstoalett	Timavgift
HÄLSOSKYDDSVERSAMHETER	
Anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att driva eller arrangera:	
- Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta på grund av användningen av skalpeller, akupunktur nålar, piercingsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg.	Timavgift
- Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många	Timavgift
- Förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola, sameskola eller internationell skola.	8 h
Provtagning av badvatten vid anläggning eller strandbad som är upplåtet för allmänheten eller annars utnyttjas av många enligt Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14).	1 h/provtagnings-tillfälle + kostnad för analys och frakt
Provtagning av legionella	Timavgift + kostnad för analys och frakt
Återkommande tillsyn över hälsoskyddsverksamhet enligt förteckning i taxebilaga 2.	Årlig tillsynsavgift eller timavgift enligt Taxebilaga 2
Tillsyn av mobila anläggningar med verksamhet enligt 38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med hemvist i Uppsala kommun (vårdkommun)	Årlig tillsynsavgift enligt Taxebilaga 2
Tillsyn av mobila anläggningar med verksamhet enligt 38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med hemvist i annan kommun (gästkommun)	Timavgift
ÖVRIGT	
Annan prövning av frågor om tillstånd eller dispenser enligt lokala föreskrifter meddelade av Uppsala kommun enligt 40§ Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Tillsyn av verksamhet som berörs av föreskrifter som meddelats enligt 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Övrig tillsyn av hälsoskydd.	Timavgift
MILJÖSKADOR ENLIGT 10 KAP. MILJÖBALKEN	AVGIFT
Anmälan om avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningskada i ett mark- eller vattenområde, grundvatten eller byggnad eller en anläggning enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Handläggning enligt 10 kap. 11 - 13 §§ miljöbalken med anledning av underrättelse från verksamhetsutövare.	Timavgift
Tillsyn i övrigt av mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar samt allvarliga miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken	Timavgift
VATTENVERKSAMHET ENLIGT 11 KAP. MILJÖBALKEN	AVGIFT
Prövning av ansökan om att inrätta grundvattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken.	Timavgift
Anmälan om befintlig vattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken.	Timavgift

JORDBRUK OCH ANNAN VERKSAMHET ENLIGT 12 KAP MILJÖBALKEN	AVGIFT
Handläggning av anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Tillsyn i övrigt av jordbruk och annan verksamhet.	
KEMISKA PRODUKTER ENLIGT 14 KAP MILJÖBALKEN	AVGIFT
VÄXTSKYDDSMEDEL OCH BIOCIDPRODUKTER	
Prövning av ansökan enligt 40 § Förordning om bekämpningsmedel (SFS 2014:425).	Timavgift
Prövning av ansökan enligt 6 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2) inom vattenskyddsområde.	Timavgift
Handläggning av anmälan enligt 41 § Förordning om bekämpningsmedel (SFS 2014:425).	Timavgift
Krav på försiktighetsmått eller skyddsåtgärd i samband med spridning av biocidprodukter 4 kap § 2 (NFS 2015:3) och 26 kap. 9 § miljöbalken (SFS 1998:808).	Timavgift
CISTERNER	
Anmälan om att ta cistern ur bruk enligt 6 kap 1§ Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor.	1 h
Handläggning av information och registrering enligt 3 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor:	
- Installera cistern eller påbörja hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor enligt 1 kap. 1 § utanför vattenskyddsområde.	2 h
- Installera cistern eller påbörja hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor enligt 1 kap. 1 § inom vattenskyddsområde.	3 h
- Registrering och granskning av utförda periodiska kontroller.	1 h
Uppföljande tillsyn med anledning av brister som framkommit i periodisk kontroll som lämnats in i enlighet med 3 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS2017:05) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.	Timavgift
VÄXTHUSGASER	
Handläggning av information enligt 14 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser (f-gaser).	1 h
Återkommande registrering och kontroll av inlämnad kontrollrapport enligt 15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser:	
- Installerade mängder f-gaser från 14 ton men mindre än 50 ton koldioxidkvivalenter.	1 h
- Installerade mängder f-gaser från 50 ton men mindre än 500 ton koldioxidkvivalenter.	1,5 h
- Installerade mängder f-gaser från 500 ton koldioxidkvivalenter.	2 h
Återkommande tillsyn av anläggningar som omfattas av förordning (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen.	Timavgift
Återkommande övrig tillsyn av anläggningar som ska lämna rapport enligt 15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser.	Timavgift
ÖVRIGT	
Tillsyn i övrigt av kemiska produkter, biotekniska organismer, kemikalier i varor och kosmetiska produkter.	Timavgift
AVFALL OCH PRODUCENTANSVAR ENLIGT 15 KAP. MILJÖBALKEN	AVGIFT
SLAM OCH LATRIN	
Prövning av ansökan enligt Uppsala kommuns renhållningsföreskrifter:	
- Glesare hämtning av slam från slamavskiljare.	Timavgift
- Tömning och spridning av slam från slamavskiljare och reningsverk på egen jordbruksmark.	Timavgift
Handläggning av anmälan enligt Uppsala kommuns renhållningsföreskrifter:	
- Kompostering av latrin samt spridning av latrin.	Timavgift
- Kompostering och spridning av slam från slamavskiljare och reningsverk på egen fastighet.	Timavgift
Handläggning av övriga anmälningar gällande latrin och slam.	Timavgift
HUSHÅLLSAVFALL	
Prövning av ansökan om uppehåll i hämtning av hushållsavfall.	0,5 h
Prövning av ansökan om total befrielse från hämtning av hushållsavfall.	Timavgift
Prövning av övriga ansökningar enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering eller 15 kap. 18 § tredje och fjärde styckena miljöbalken.	Timavgift
Handläggning av anmälan om egen kompostering av matavfall från ett till fem hushåll.	0,5 h
Handläggning av anmälan om tömning och spridning av kalkfiltermaterial från fosforfällor.	Timavgift
Handläggning av övriga anmälningar gällande hushållsavfall.	Timavgift
ÖVRIGT	
Återkommande tillsyn över transportörer av farligt avfall med tillstånd enligt 36 eller 37 §§ avfallsförordningen (2011:927).	Timavgift
Tillsyn i övrigt av avfallshantering och producentansvar.	Timavgift

ANMÄLAN OCH TILLSYN ENLIGT STRÅLSKYDDSLAGEN	AVGIFT
Anmälan om kosmetisk solarium som upplåts till allmänheten	Timavgift
Tillsyn av kosmetiskt solarium som upplåts till allmänheten	Årlig tillsynsavgift enl. taxebilaga 2
Tillsyn av mätning och åtgärder av radon	Timavgift
UPPDRAGSVERKSAMHET	AVGIFT
Vattenprovtagning, bullermätning eller liknande på uppdrag av enskild eller företag.	Gällande timavgift med tillägg av moms
<i>Förutom timavgiften tas ersättning ut för att täcka kostnader för resor, analyser och transporter.</i>	
Föreläsning inklusive restid och förberedelsestid.	Gällande timavgift med tillägg av moms

Taxebilaga 2, Avgifter för tillsyn av miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter

Följande förkortningar används i tabellen:

VK/KK= Verksamhetskod/Klassningskod

PN= Prövningsnivå

A och **B**= tillståndsplikt **C**= anmälningsplikt **U**= utan prövnings-/anmälningsplikt

VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
JORDBRUK			
Djurhållning			
1.10-i	12	B	Anläggning för djurhållning med 1. mer än 40 000 platser för fjäderfån, 2. mer än 2 000 platser för växande grisar som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion, eller 3. mer än 750 platser för suggor.
1.11	9	B	Anläggning med stadigvarande djurhållning av nötkreatur, hästar eller minkar med mer än 400 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, eller 5. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar.
1.20		C	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko, inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. tre suggor eller betäckta gyttor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder, 5. tio slaktsvin, obetäckta gyttor eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre, 6. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, 7. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar, 8. etthundra kaniner, 9. etthundra värphöns eller kycklingmödrar, sexton veckor eller äldre, 10. tvåhundra unghöns upp till sexton veckors ålder, 11. tvåhundra slaktkycklingar, 12. etthundra kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder, 13. femton strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu, inklusive kycklingar upp till en veckas ålder, 14. tio får eller getter, sex månader eller äldre, 15. fyrtio lamm eller killingar upp till sex månaders ålder, eller 16. i fråga om andra djurarter, det antal djur som har en årlig sammanlagd utsöndring motsvarande 100 kilogram kväve eller 13 kilogram fosfor i färsk träck eller urin. Vid beräkningen av antalet djur enligt första stycket 16 ska det alternativ av kväve eller fosfor väljas som ger det lägsta antalet djur. Anmälningsplikten gäller inte 1. renskötsel, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
1.20-1	6		- Mer än 200 djurenheter
1.20-2	4		- Mer än 100 djurenheter

1.2001	2	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året) men högst 100 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
1.2002	T	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med minst 2 men högst 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion			
1.30	6	C	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
Odling			
1.3001	4	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 5000 kvadratmeter.
1.3002	2	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 2000 men högst 5000 kvadratmeter.
1.3003	2	U	Anläggning för torkning av gödsel.
1.3004	2	U	Odling av jordbruksmark som är större än 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
1.3005	T	U	Odling av jordbruksmark som är större än 10 hektar men högst 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
1.3006	2	U	Fruktodling med en odlingsyta som är större än 1 hektar.
FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK			
5.10	12	B	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 40 ton foder förbrukas per kalenderår.
5.20	4	C	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
5.2001	T	U	Fiskodling eller övervintring av fisk där högst 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår.
UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT			
Berg, naturgrus och andra jordarter			
10.10	40	B	Täkt av torv med ett verksamhetsområde som är större än 150 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
10.1001	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (torv) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
10.11	72	B	Täkt av berg med ett verksamhetsområde som är större än 25 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
10.20	12	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
10.2001	8	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är större än 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är större än 800 ton per kalenderår.
10.2002	T	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är högst 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är högst 800 ton per kalenderår.
10.2003	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (berg, naturgrus eller andra jordarter) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
10.30	8	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd naturgrus.
10.3001	4	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av högst 10 000 ton naturgrus (totalt uttagen mängd).
10.40	4	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd berg, 2. torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller 3. mer än 50 000 kubikmeter totalt uttagen mängd torv. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 2. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.

10.4001	T	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. högst 10 000 ton berg (totalt uttagen mängd), 2. torv med ett verksamhetsområde på högst 5 hektar, eller 3. högst 50 000 kubikmeter torv (totalt uttagen mängd).
10.50	T	C	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månaders-period.
10.5001	T	U	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under högst trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
10.60	6	C	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 ton torv per kalenderår.
10.6001	2	U	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på högst 500 ton torv per kalenderår.
Råpetroleum, naturgas och kol			
11.10	24	A	Utvinning av råolja eller naturgas inom de fjällområden som anges i 4 kap. 5 § miljöbalken.
11.20	12	B	Utvinning av råolja eller naturgas inom andra områden än de som avses i 8 §.
11.30	8	C	Industriell tillverkning av briketter av kol eller brunkol.
Malm och mineral			
13.10	96	A	Gruvdrift eller gruvanläggning för brytning av malm, mineral eller kol, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3, 4 eller 5 §.
13.20-i	96	A	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm, inbegripet sulfidmalm.
13.30	40	B	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm för provändamål.
13.40	112	A	Anläggning för annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15 §.
13.50	44	B	Provbrytning inklusive annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring.
13.60	20	B	Anläggning för utvinning av asbest.
Annan utvinningsindustri			
13.70	4	C	Djupborrning som inte är tillståndspliktig enligt 8 eller 9 §.
LIVSMEDEL OCH FODER			
Slakterier			
15.10-i		B	Slakteri med en produktion baserad på en slaktvikt av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton slaktvikt per kalenderår
15.10-i1	60		- Mer än 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
15.10-i2	28		- Mer än 12 500 men högst 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
15.20	16	B	Slakteri med en produktion baserad på mer än 7 500 ton men högst 12 500 ton slaktvikt per kalenderår
15.30	6	C	Slakteri med en produktion baserad på mer än 50 ton men högst 7 500 ton slaktvikt per kalenderår
15.3001	2	U	Slakteri för en produktion baserad på högst 50 ton slaktvikt per kalenderår Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
Livsmedel av animaliska råvaror			
15.40-i	64	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller endast innebär paketering.
15.45	24	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.
15.50		C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 50 ton men högst 2 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.
15.50-1	16		-Beredning och behandling med en produktion av mer än 500 ton men högst 2000 ton per kalenderår.
15.50-2	8		- Beredning och behandling med en produktion av mer än 50 ton men högst 500 ton per kalenderår.

15.5001	4	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
			Rökeri
15.80		C	Rökeri för en produktion av mer än 50 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår.
15.80-1	8		- Mer än 500 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår.
15.80-2	4		- Mer än 50 ton men högst 500 ton rökta produkter per kalenderår.
15.8001	2	U	Rökeri för en produktion av högst 50 ton rökta produkter per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
			Livsmedel av vegetabiliska råvaror
15.90-i	52	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av 1. mer än 75 000 ton produkter per kalenderår, eller 2. mer än a) 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller b) 300 ton per dygn i övriga fall. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
15.95	52	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maldryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
15.101	20	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maldryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
15.9001	6	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror för en produktion av högst 2 000 ton produkter per kalenderår. Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering. Punkten gäller inte heller restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
			Kvarnprodukter
15.125		C	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller endast innebär paketering.
15.125-1	20		- Mer än 50 000 ton per kalenderår.
15.125-2	8		- Mer än 1 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
15.12501	T	U	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
15.12502	2	U	Siloanläggning för torkning, rensning eller lagring av spannmål med en lagringskapacitet av mer än 10 000 ton.

			Livsmedel av kombinerade råvaror
15.131-i	56	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt ursprung uppgår till 1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet, b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet. Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten innebär endast paketering.
15.141	44	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 5 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
15.151	16	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 400 ton men högst 5 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
15.13101	4	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av högst 400 ton per kalenderår.
			Mjolkprodukter
15.170-i	32	B	Anläggning för framställning av mjolkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.
15.180		C	Anläggning för framställning av mjolkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton per kalenderår men högst 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser glass.
15.180-1	20		- Mer än 50 000 ton per kalenderår.
15.180-2	16		- Mer än 20 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
15.180-3	8		- Mer än 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
15.18001	T	U	Anläggning för framställning av mjolkprodukter med en produktion baserad på en invägning av högst 500 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
			Oljor och fetter
15.185-i	52	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på enbart vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13 eller 15 §.
15.190	28	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13, 15 eller 17 §.

15.200	8	C	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av mer än 100 ton men högst 5 000 ton kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, eller om verksamheten endast avser mjölkprodukter.
15.20001	T	U	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av högst 100 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
			Glass
15.210	28	B	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av 1. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på endast vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
15.220	4	C	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av mer än 10 ton men högst 15 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
15.22001	T	U	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av högst 10 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
			Råsprit och alkoholhaltiga drycker
15.230	60	B	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsnings eller destillation med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton ren etanol per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
15.240		C	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsnings eller destillation motsvarande en årlig produktion av mer än 10 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
15.240-1	20		- Mer än 500 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår.
15.240-2	12		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ren etanol per kalenderår.
15.240-3	8		- Mer än 10 ton men högst 100 ton ren etanol per kalenderår.
15.24001	T	U	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsnings eller destillation, motsvarande högst 10 ton ren etanol per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
15.24002	8	U	Anläggning för blandning eller tappning av destillerade alkoholhaltiga drycker eller för framställning, blandning eller tappning av vin, cider eller andra fruktviner. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
			Malt, maldrycker och läskedrycker
15.250	28	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maldryck eller läskedryck med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
15.260	16	C	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maldryck eller läskedryck med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
15.26001	6	U	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maldryck eller läskedryck med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
			Jäst
15.270	52	B	Tillverkning av jäst med en produktion av mer än 100 ton men högst 75 000 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om minst tio kubikmeter. Tillståndsplikt gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
15.27001	6	U	Tillverkning av jäst med en produktion av högst 100 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om högst tio kubikmeter.

			Kafferostning
15.280		C	Anläggning för rostning av mer än 100 ton men högst 75 000 ton kaffe per kalenderår.
15.280-5	20		Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
15.280-6	8		- Rostning av mer än 3 000 ton kaffe per kalenderår. - Rostning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton kaffe per kalenderår.
15.28001	T	U	Anläggning för rostning av högst 100 ton kaffe per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
			Paketering av livsmedel
15.310	4	C	Anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt någon av 1-27 §§.
			Foder av animaliska råvaror
15.330-i	28	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton foder per dygn eller mer än 18 750 ton foder per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölk eller endast innebär paketering.
15.340		C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 500 ton men högst 18 750 ton foder per kalenderår.
			Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten
			1. är tillståndspliktig enligt 29 §, eller
			2. endast avser mjölk eller endast innebär paketering.
15.340-1	20		- Mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton produkter per kalenderår.
15.340-2	8		- Mer än 500 ton men högst 5 000 ton produkter per kalenderår.
15.34001	T	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 500 ton produkter per kalenderår. Punkten avser inte produktion av endast mjölk eller endast innebär paketering.
			Foder av vegetabiliska råvaror
15.350-i	20	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av 1. mer än 75 000 ton per kalenderår, eller 2. mer än a) 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller b) 300 ton per dygn i övriga fall Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
15.360	8	C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton produkter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 31 § 2. endast avser ojekakor från vegetabiliska oljor eller fetter eller endast innebär paketering
15.36001	T	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av högst 5 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
			Foder av kombinerade råvaror
15.370-i	24	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt material uppgår till 1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet, b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet. Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.

TEXTILVAROR			
17.10-i		B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 10 ton textilfibrer eller textilier per dygn eller mer än 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
17.10-i1	80		- Mer än 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
17.10-i2	72		- Mer än 2 500 ton men högst 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
17.20		B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton textilmaterial per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 1 §, eller 2. medför utsläpp av avloppsvatten och utsläpp till luft av högst 3 ton flyktiga organiska föreningar per kalenderår.
17.20-1	40		- Annan beredning än förbehandling eller färgning av mer än 2500 ton textilmaterial per kalenderår.
17.20-2	36		- Förbehandling eller färgning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilmaterial per kalenderår.
17.20-3	28		- Förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 1000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton men högst 1 000 ton textilmaterial per kalenderår.
17.30	8		C
17.3001	4	U	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av högst 10 ton textilmaterial per kalenderår.
PÅLS, SKINN OCH LÅDER			
18.10-i	56	B	Anläggning för garvning av mer än 12 ton hudar eller skinn per dygn eller mer än 3 000 ton hudar eller skinn per kalender-år.
18.20	56	B	Anläggning för garvning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton hudar eller skinn per kalender-år eller för annan beredning av mer än 100 ton hudar eller skinn. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
18.30	8	C	Anläggning för garvning eller annan beredning av mer än 2 ton men högst 100 ton hudar eller skinn per kalender-år. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
18.3001	T	U	Anläggning för garvning eller annan beredning av högst 2 ton hudar eller skinn per kalender-år.
TRÄVAROR			
Kemikaliebehandling av trä och träprodukter			
20.05-i	24	B	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av mer än 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller mer än 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Tillståndsplikt gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
20.10	16	C	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av högst 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller högst 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
Sågning, hyvling och svarvning av trä			
20.20		B	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 70 000 kubikmeter per kalenderår.
20.20-1	52		- Mer än 500 000 kubikmeter per kalenderår.
20.20-2	40		- Mer än 200 000 kubikmeter men högst 500 000 kubikmeter per kalenderår.
20.20-3	28		- Mer än 70 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter per kalenderår.
20.30		C	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
20.30-1	20		- Mer än 30 000 kubikmeter men högst 70 000 kubikmeter per kalenderår.
20.30-2	12		- Mer än 6 000 kubikmeter men högst 30 000 kubikmeter per kalenderår.

20.3001	4	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 500 kubikmeter men högst 6 000 kubikmeter per kalenderår.
20.3002	T	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av högst 500 kubikmeter per kalenderår.
Träbaserade bränslen och bränslen av jordbruksprodukter			
20.40			Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av 1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller 2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte tillfällig flisning.
20.40-1	16	C	- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
20.40-2	12	C	- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 10 000 kubikmeter men högst 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
20.40-3	6	C	- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
20.40-4	16	C	- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
20.40-5	12	C	- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 20 000 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
20.40-6	6	C	- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 3 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
20.40-7	8	C	- I form av pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
20.4001	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 1 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
20.4002	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
20.4003	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av pellets eller briketter, baserad på högst 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
Träbaserade skivor, fanér, plywood och spån			
20.50-i	56	B	Anläggning med en produktion av mer än 600 kubikmeter per dygn eller mer än 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor eller spånskivor.
20.60			Anläggning för tillverkning av 1. fanér eller plywood, eller 2. högst 600 kubikmeter per dygn eller högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
20.60-1	20	C	-fanér eller plywood
20.60-2	20	C	- mer än 500 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
20.60-3	12	C	- högst 500 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
Lagring av timmer			
20.70			Anläggning för lagring av 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 10 §.
20.70-1	20	B	- (1) mer än 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller (2) mer än 100 000 kubikmeter i vatten.
20.70-2	16	B	- (1) Mer än 80 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller (2) mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
20.70-3	12	B	- (1) Mer än 20 000 kubikmeter men högst 80 000 kubikmeter med begjutning av vatten, eller (2) mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.

20.80			Anläggning för lagring av
			1. mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning.
			2. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enligt 8 §, eller
			3. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enligt 8 §.
20.80-1	12	C	- Mer än 10 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning
20.80-2	8		- Mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning.
20.80-3	4		- Mer än 2 000 kubikmeter på land utan vattenbegjutning.
20.80-4	12		- Mer än 5 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter i vatten.
20.80-5	8		- Mer än 500 kubikmeter men högst 5 000 kubikmeter i vatten.
20.8001	4	U	Anläggning för lagring av mer än 500 kubikmeter timmer men högst 2000 kubikmeter fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning.
20.8002	T	U	Anläggning för lagring av högst 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
20.90	4	C	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar
			1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller
			2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
20.9001	T	U	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar
			1. högst 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller
			2. högst 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
Behandling av blånadssvamp			
20.91	9	C	Anläggning för behandling av trä och träprodukter mot blånadssvamp. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 eller 2 §.
MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR			
21.10-i			Anläggning för framställning i industriell skala av pappersmassa av trä, returfiber eller andra fibrösa material.
21.10-i1	88	A	- Mer än 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
21.10-i2	72		- Högst 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
21.10-i3	56		- Massa (sulfat/sulfit) utan blekning per kalenderår.
21.10-i4	60		- Mer än 200 000 ton massa (mekanisk/kemi-mekanisk) per kalenderår.
21.10-i5	48		- Högst 200 000 ton massa (mekanisk/kemi-mekanisk) per kalenderår.
21.1001	6	U	Anläggning för framställning av pappersmassa om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1§
21.30-i	44	A	Anläggning för framställning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
21.40	20	B	Anläggning för framställning i industriell skala av högst 20 ton per dygn eller högst 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
21.4001	4	U	Anläggning för framställning av papper, papp eller kartong om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 eller 2§.
FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION			
22.10	20	C	Rulloffsettryckeri där tryckning sker med heatsetfärg. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 19 kap. 2, 3 eller 4 §.
22.20	8	C	Anläggning med tillverkning av metallklichéer.
22.30	16	B	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.

22.40			Anläggning
			1. utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, eller
			2. med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
22.40-1	4	C	- Utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
22.40-2	9		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
22.40-3	6		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
22.4001	2	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
22.4002	T	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
22.4003	T	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
22.4004	4	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 1 000 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.
22.4005	T	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där högst 1 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER OCH KÄRNBRÄNSLE			
23.05	88	A	Anläggning för överföring av bituminös skiffer till gas- eller vätskeform.
23.10-i	60	A	Anläggning för tillverkning av koks.
23.11-i	88	A	Anläggning för förgasning eller förvätskning av kol.
23.12-i	112	A	Anläggning för framställning av kol (hårt kol).
23.13	112	A	Anläggning för tillverkning av grafit som inte är tillståndspliktig enligt 17 kap 4 §.
23.20	60	B	Anläggning för tillverkning av produkter ur kol, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 2, 3, 4 eller 5 § eller 17 kap. 4 §.
23.30			Anläggning för raffinering av mineralolja eller gas.
23.30-1	180	A	- Mer än 500 000 ton per kalenderår.
23.30-2	112		- Högst 500 000 ton per kalenderår.
23.40	48	A	Anläggning för 1. upparbetning av bestrålat kärnbränsle, 2. framställning eller anrikning av kärnbränsle, eller 3. behandling, lagring eller slutförvaring av bestrålat kärnbränsle.
23.50	48	A	Behandling eller lagring av obestrålat kärnbränsle.
KEMISKA PRODUKTER			
Organiska kemikalier			
24.01-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår
24.02-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår
24.03-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syrenehållande organiska föreningar per kalenderår
24.04-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syrenehållande organiska föreningar per kalenderår
24.05-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton svavelnehållande organiska föreningar per kalenderår
24.06-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton svavelnehållande organiska föreningar per kalenderår
24.07-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton kväveinhållande organiska föreningar per kalenderår
24.08-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton kväveinhållande organiska föreningar per kalenderår
24.09-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton fosforinhållande organiska föreningar per kalenderår
24.10-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton fosforinhållande organiska föreningar per kalenderår
24.11-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår
24.12-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår
24.13-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår

24.14-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår
24.15-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton plaster per kalenderår
24.16-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton plaster per kalenderår
24.17-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syntetgummi per kalenderår
24.18-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syntetgummi per kalenderår
24.19-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår
24.20-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår
24.21-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår
24.22-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår
Organiska kemikalier			
24.23-i	144	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton gaser per kalenderår
24.24-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton gaser per kalenderår
24.25-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syror per kalenderår
24.26-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syror per kalenderår
24.27-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton baser per kalenderår
24.28-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton baser per kalenderår
24.29-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton salter per kalenderår
24.30-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton salter per kalenderår
24.31-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra organiska föreningar per kalenderår
24.32-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra organiska föreningar per kalenderår
Gödselmedel			
24.33-i	144	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium
24.34-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium
Växtskyddsmedel och biocider			
24.35-i	144	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår
24.36-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår
24.37	96	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala av biotekniska organismer för bekämpningsändamål
Läkemedel			
24.38-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår
24.39-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår
24.40		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningssplikten gäller inte apotek eller sjukhus eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap 3 §.
24.40-1	28		- Mer än 100 ton kalenderår.
24.40-2	16		- Mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.
24.40-3	9		- Mer än 500 kg men högst 10 ton per kalenderår.
24.40-4	4		- Högst 500 kg per kalenderår.
24.41	16	C	Anläggning för behandling av mellanprodukter. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon av 1-40 eller 42-47 §§.

			Sprängämnen
24.42-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton sprängämnen per kalenderår
24.43-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton sprängämnen per kalenderår
Annan kemisk tillverkning			
24.44	16	C	Anläggning för att genom kemiska eller biologiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.
24.45		B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka
			1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter,
			2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material,
			3. sprängämnen,
			4. pyrotekniska artiklar, eller
			5. ammunition.
			Tillståndsplikten gäller inte
			1. tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som
			a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller
			b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande på huden kategori 1A", "frätande på huden kategori 1B", "frätande på huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet",
		2. tillverkning av färg eller lack, om tillverkningen uppgår till högst 1 000 ton per kalenderår,	
		3. tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår,	
		4. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller	
		5. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap.	
24.45-1	24		-verksamheten avser gas- eller vätskeformiga kemiska produkter
24.45-2	48		-verksamheten avser läkemedelssubstanser
24.45-3	24		-verksamheten avser sprängämnen
24.45-4	24		-verksamheten avser pyrotekniska artiklar
24.45-5	9		-verksamheten avser ammunition
24.46		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka
			1. naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material,
			2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §,
			3. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §,
			4. mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation, eller
			5. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §.
			Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
24.46-1	20		- Mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår genom destillation, eller tillverkning av andra kemiska produkter.
24.46-2	16		- Naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material.
24.46-3	9		- Mer än 1 000 ton men högst 2 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
24.46-4	8		- Mer än 10 ton men högst 1 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.

24.4601	6	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton färg eller lack per kalenderår.
24.4602	2	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
24.4603	6	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation.
24.47	16	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. sprängämnen, 2. pyrotekniska artiklar, 3. ammunition, 4. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, 5. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, eller 6. andra kemiska produkter.
24.4701	6	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. högst 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller 2. högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik eller hygienprodukter per kalenderår
GUMMI OCH PLASTVAROR			
25.10		B	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
25.10-1	48		- Mer än 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
25.10-2	32		- Mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
25.11		C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 1 § eller 19 kap. 3 eller 4 §.
25.11-1	24		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
25.11-2	16		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
25.11-3	9		- Mer än 50 ton men högst 100 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
25.11-4	6		- Mer än 1 ton men högst 50 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
25.1101	T	U	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på högst 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
25.20		B	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av 1. polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår, 2. polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår, eller 3. annan plast, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår.
25.20-1	20		- Polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår.
25.20-2	24		- Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår.
25.20-3	16		- Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton men högst 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 20 ton men högst 500 ton plastråvara per kalenderår.
25.30	9	C	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om 1. produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
25.3001	T	U	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår.
25.40	16	B	Anläggning för flamlaminering med plast.

25.50			Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för
			1. tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning, eller
			2. beläggning eller kalandrering med plast.
			Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningspliktig enligt 19 kap. 3 eller 4 §.
25.50-1	12	C	- Mer än 200 ton plastråvara per kalenderår.
25.50-2	6		- Mer än 20 ton men högst 200 ton plastråvara per kalenderår.
25.50-3	4		- Mer än 1 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår.
25.50-4	20		- Mer än 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
25.50-5	12		- Mer än 10 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
25.50-6	8		- Mer än 5 ton men högst 10 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
25.50-7	6		- Mer än 3 ton men högst 5 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
25.50-8	4		- Mer än 1 ton men högst 3 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
25.5001	T	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning.
25.5002	T	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast.
MINERALISKA PRODUKTER			
Glas, glasvaror och keramiska produkter			
26.05-i	40	B	Anläggning för tillverkning av glas inklusive glasfiber med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
26.10-i	40	B	Anläggning för smältning av mineraler, inklusive tillverkning av mineralull, med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
26.1001	8	U	Anläggning för tillverkning av varor av glasfiber.
26.20		B	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att
			1. mer än 5 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller
			2. mer än 500 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
			Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
26.20-1	28		- Mer än 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
26.20-2	16		- Mer än 5 ton men högst 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
26.20-3	28		- Mer än 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
26.20-4	16		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
26.30	8	C	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att
			1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller
			2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
			Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1, 2 eller 3 §.
26.3001	2	U	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att
			1. högst 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller
			2. högst 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
26.40	16	C	Anläggning för tillverkning av glasfiber. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
26.50-i	28	B	Anläggning för att tillverka keramiska produkter genom bränning, särskilt takpannor, tegel, elfast sten, kakel, stengods eller porslin, med en
			1. produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller
			2. ugnskapacitet på mer än fyra kubikmeter och med en satsningsdensitet på mer än 300 kilogram per kubikmeter.
26.51	28	B	Anläggning för att genom bränning tillverka mer än 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
26.5101	4	U	Anläggning för att genom bränning tillverka högst 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
26.60	20	C	Anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår
			Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 6 eller 7 §.
26.6001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 ton keramiska produkter per kalenderår.

Cement, betong, kalk, krita och gips			
26.70-i	104	A	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka mer än 500 ton per dygn eller mer än 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton cement per kalenderår.
26.7001	6	U	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka högst 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka högst 12 500 ton cement per kalenderår.
26.80	104	B	Anläggning för tillverkning av cement. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9 §.
26.90-i	24	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton kalk per dygn eller mer än 12 500 ton kalk per kalenderår.
26.100	16	C	Anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9, 10 eller 11 §.
26.10001	4	U	Anläggning för tillverkning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion på högst 5 ton per kalenderår.
26.110	8	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
26.11001	4	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
26.120	20	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.
26.12001	4	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton varor av gips per kalenderår.
Andra mineraliska produkter			
26.130-i	44	B	Anläggning för tillverkning av asbest eller av asbestbaserade produkter.
26.140	44	B	Anläggning för behandling eller omvandling av asbest. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 § eller 4 kap. 16 §.
26.150		C	Asfaltverk eller oljegrusverk 1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
26.150-1	16		- Inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser.
26.150-2	12		- Utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
26.15001	T	U	Asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i högst 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
26.160	8	C	Anläggning för tillverkning av varor av asfalt
26.170-i	24	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
26.17001	8	U	Anläggning för tillverkning i ugn av högst 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
26.180	12	C	Anläggning för tillverkning av konstgjorda mineralfiber. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning
STÅL OCH METALL			
27.10-i		A	Anläggning för att producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), med eller utan utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen är mer än 2,5 ton per timme eller mer än 21 900 ton per kalenderår.
27.10-i1	128		- Om produktionen överstiger 1 000 000 ton per kalenderår.
27.10-i2	80		- Om produktionen överstiger 100 000 ton men inte 1 000 000 ton per kalenderår.
27.10-i3	48		- Om produktionen överstiger 21 900 ton men inte 100 000 ton per kalenderår.
27.10-i4	40		- Anläggning med induktionsugnar ESR-anläggning, om produktionen överstiger 21 900 ton per kalenderår.

27.20			Anläggning för att
		A	1. producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), eller 2. behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 3 §.
27.20-1	56		- Mer än 50 000 ton men högst 120 000 ton per kalenderår.
27.20-2	48		- Högst 50 000 ton per kalenderår.
27.25-i			Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning av mer än 20 ton råstål per timme eller mer än 175 200 ton råstål per kalenderår.
		A	
27.25-i1	96		- Varmvalsning av mer än 500 000 ton råstål per kalenderår
27.25-i2	64		- Varmvalsning av mer än 175 200 ton men högst 500 000 ton råstål per kalenderår.
27.26-i	64	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom hammarsmide, om slagenergin per hammare är mer än 50 kilojoule och den använda värmeeffekten är mer än 20 megawatt.
27.27-i			Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom att anbringa skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning av mer än 2 ton råstål per timme eller mer än 17 500 ton råstål per kalenderår.
		A	
27.27-i1	48		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
27.27-i2	40		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
27.27-i3	24		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår.
27.27-i4	12		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
27.27-i5	48		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 10 000 m3 process- eller sköljvatten.
27.27-i6	40		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 1 000 m3 men högst 10 000 m3 process- eller sköljvatten.
27.27-i7	24		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 100 m3 men högst 1 000 m3 process- eller sköljvatten.
27.27-i8	12		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av högst 100 m3 process- eller sköljvatten.
27.31	32	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av mer än 100 000 ton stål per kalenderår.
27.32			Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 100 000 ton stål per kalenderår.
		B	
27.32-1	36		- Mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
27.32-2	24		- Högst 20 000 ton per kalenderår.
27.40-i			Anläggning för att gjuta järn eller stål, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
		B	
27.40-i1	32		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
27.40-i2	28		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
27.40-i3	20		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
27.40-i4	12		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
27.50			Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 eller 14 §.
		B	
27.50-1	20		- (1) mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller (2) mer än 1000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
27.50-2	16		- (1) mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller (2) mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
27.50-3	9		- (1) mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller (2) mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
27.50-4	9		- (1) mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller (2) mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
27.60	4	C	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 10 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8, 9 eller 14 §.
27.6001	T	U	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är högst 10 ton per kalenderår.

27.70-i			Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera mer än 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
27.70-i1	96		- Av malm eller koncentrat producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i2	56		- Av malm eller koncentrat producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i3	28	A	- Av malm eller koncentrat producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i4	24		- Av malm eller koncentrat producera mer än 1 000 ton men högst 3000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i5	80		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i6	40		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i7	28		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.70-i8	24		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
27.80-i	20	B	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera högst 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
27.100-i		A	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är mer än 4 ton per dygn eller mer än 1 000 ton per kalenderår.
27.100-i1	104		- Mer än 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
27.100-i2	76		- Mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
27.100-i3	56		- Mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
27.10001	6	U	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är högst 1 000 ton per kalenderår.
27.101-i		B	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
27.101-i1	68		- Mer än 20 000 ton metaller per kalenderår.
27.101-i2	60		- Mer än 5000 ton men högst 20 000 metaller per kalenderår.
27.110		B	Anläggning för att smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 § eller endast avser gjuterier.
27.110-1	28		- Mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
27.110-2	20		- Högst 1 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
27.120		B	Anläggning för att yrkesmässig smälta eller raffinera icke-järnmetall ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 11-15 §§. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
27.120-1	96		- Mer än 80 000 ton per kalenderår.
27.120-2	68		- Mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår.
27.120-3	36		- Mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
27.120-4	20		- Högst 3 000 ton per kalenderår.
27.130		B	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 50 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
27.130-1	72		- Mer än 20 000 ton per kalenderår.
27.130-2	40		- Mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
27.130-3	28		- Mer än 3 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
27.130-4	20		- Mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår.
27.130-5	16		- Mer än 200 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
27.130-6	12		- Mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår.

27.140	6	C	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 1 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13, 14 eller 17 §.
27.14001	T	U	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är högst 1 ton per kalenderår.
METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING			
28.10-i			Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbadet har en sammanlagd volym av mer än 30 kubikmeter.
28.10-11	36	B	- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.10-12	28		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.10-13	16		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.10-14	12		- Verksamheten ger upphov till högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.20			Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om 1. behandlingsbadet har en sammanlagd volym av mer än 1 kubikmeter men högst 30 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte betning med betpasta
28.20-1	32	B	- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.20-2	20		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.20-3	9		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.20-4	9		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.25			Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast. Anmälningsplikten gäller inte betning med betpasta eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
28.25-1	6	C	-om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.25-2	2		-om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.30			Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod.
28.30-1	32	B	- Mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.30-2	20		- Mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.30-3	16		- Mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.30-4	9		- Mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
28.40	6	C	Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
28.4001	T	U	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.

28.50			Anläggning för termisk ytbehandling i form av varmdoppning eller termisk sprutning med en metallförbrukning av mer än 2 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 kap. 3 §.
28.50-1	32	B	- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
28.50-2	20	B	- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
28.50-3	12	B	- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
28.50-4	8	B	- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
28.50-5	20	B	- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
28.50-6	12	B	- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
28.50-7	8	B	- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
28.50-8	6	B	- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
28.71	T	C	Blästra mer än 500 kvadratmeter yta. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 10 §.
28.7101	T	U	Blästra högst 500 kvadratmeter yta.
28.80	20	B	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg från mer än 50 ton metallgods per kalenderår Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 eller 3 §.
28.90	12	C	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller 19 kap. 2 eller 3 §.
28.95		C	Anläggning för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt 19 kap. 2, 3, 4 eller 6 §, 2. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod med en metallförbrukning av mer än 500 kilogram per kalenderår.
28.95-1	9	C	- Anläggning för produktion som omfattas av mer än två punkter ovan.
28.95-2	6	C	- Anläggning för produktion som omfattas av högst två punkter ovan.
28.9501	T	U	Anläggning, som omfattas av någon eller några av följande punkter, för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 39.10-39.50, 2. betning med högst 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av högst 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av högst 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av högst 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av högst 50 kilogram per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till högst 500 kilogram per kalenderår.

ELEKTRISKA ARTIKLAR			
31.10	96	A	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatörer som innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
31.20	44	B	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatörer som inte innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
31.30	8	C	Anläggning för att tillverka eller reparera ljuskällor som innehåller kvicksilver.
31.40-i	112	A	Anläggning för att tillverka grafitelektroder genom bränning eller grafitisering.
31.50	112	A	Anläggning för att tillverka kol- eller grafitelektroder. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
31.60	12	C	Anläggning för att tillverka elektrisk tråd eller elektrisk kabel.
METALLBEARBETNING			
Motorer, turbiner och reaktorer			
34.10	12	C	Anläggning för tillverkning av fler än 100 fordonsmotorer per kalenderår.
34.1001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 fordonsmotorer per kalenderår.
34.20	6	C	Provbänk för motorer, turbiner eller reaktorer.
Motorfordon			
34.30			Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 25 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 1 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
34.30-1	112		- Fler än 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30-2	80	B	- Fler än 100 000 motorfordon men högst 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30-3	64		- Fler än 50 000 motorfordon men högst 100 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30-4	32		- Fler än 25 000 motorfordon men högst 50 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
34.30-5	80		- Fler än 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
34.30-6	48		- Fler än 5 000 motorfordon men högst 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
34.30-7	24		- Fler än 1 000 motorfordon men högst 5 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
34.40	20	C	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §.
34.4001	4	U	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. högst 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. högst 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
Järnvägsutrustning och flygplan			
34.50	20	C	Anläggning för 1. tillverkning av järnvägsutrustning, 2. tillverkning av flygplan, eller 3. reparation av flygplan.
Maskinell metallbearbetning			
34.60	72	A	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning med en tillverkningsyta (utom yta för endast montering) större än 100 000 kvadratmeter.
34.70		B	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 eller 6 §. Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade antingen till metallbearbetningsmaskin eller till öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.
34.70-1	48		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 75 kubikmeter.
34.70-2	40		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter men högst 75 kubikmeter.

34.80			Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 eller 10§.
			Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
		C	
34.80-1	20		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 10 kubikmeter men högst 20 kubikmeter.
34.80-2	9		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 5 kubikmeter men högst 10 kubikmeter.
34.80-3	6		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter men högst 5 kubikmeter.
34.8001	T	U	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är högst 1 kubikmeter.
			Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
			Gas- och oljeplattformar
35.10	112	A	Byggande av en plattform som är avsedd att användas vid utvinning av olja eller gas inom havsområden, om verksamheten inte prövas enligt 11 kap. miljöbalken.
35.1001	56	U	Plattform för verkstad på vattnet när fråga är om förläggning nära kusten för montering, utrustning, ombyggnad, reparation, underhåll eller liknande åtgärd.
			Skeppsvarv
35.20	6	C	Skeppsvarv.
FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL			
			<i>Med förbrukning avses i detta kapitel lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall.</i>
39.10-i	60	B	Anläggning för att appretera, trycka, bstryka, avfetta, vattenskyddsimpregnera, limma, måla, rengöra, impregnera eller på annat sätt ytbehandla material, föremål eller produkter, om förbrukningen av organiska lösningsmedel är mer än 150 kilogram per timme eller mer än 200 ton per kalenderår.
39.15			Anläggning där det per kalenderår förbrukas
			1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel,
			2. mer än totalt 25 ton organiska lösningsmedel,
			3. mer än 50 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter, eller
			4. mer än 100 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
			Vid tillämpningen av första stycket ska inte sådana organiska lösningsmedel medräknas som omfattas av förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av den förordningen.
			Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §.
			Tillståndsplikten enligt första stycket 2 gäller inte sjukhus.
			- 2. mer än totalt 200 ton organiska lösningsmedel
		B	- 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel,
			- 2. mer än totalt 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel
			- 2. mer än totalt 25 ton men högst 50 ton organiska lösningsmedel,
39.15-1	52		- 3. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
39.15-2	44		- 3. mer än 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
39.15-3	40		- 4. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
39.15-4	52		- 4. mer än 100 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
39.15-5	44		
39.15-6	52		
39.15-7	44		

39.30	8	C	<p>Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med</p> <p>1. mer än 1 ton i yt rengöring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som</p> <p>a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer" (R40), "kan ge cancer" (R45), "kan ge ärftliga genetiska skador" (R46), "kan ge cancer vid inandning" (R49), "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" (R60) eller "kan ge fosterskador" (R61), eller</p> <p>b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", eller "reproduktionstoxicitet kategori 1B",</p> <p>2. mer än 2 ton i annan yt rengöring,</p> <p>3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller</p> <p>4. mer än 1 kilogram i kemtvätt.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.</p>
39.35	8	C	<p>Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kilogram i</p> <p>lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.</p>
39.50			<p>Anläggning där det per kalenderår förbrukas</p> <p>1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller</p> <p>2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 2, 3 eller 4 §.</p>
39.50-1	16	C	<p>- 1. Mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.</p> <p>- 2. Mer än totalt 10 ton men högst totalt 25 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.</p> <p>- 2. Mer än totalt 5 ton men högst totalt 10 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.</p>
39.50-2	16		
39.50-3	9		
39.5001	6	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel
39.5002	6	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 2,5 ton men högst 5 ton organiska lösningsmedel.
39.5003	4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 500 kg men högst 2,5 ton organiska lösningsmedel.
39.5004	T	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 500 kg organiska lösningsmedel.

HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER		
39.60		<p>Anläggning för lagring eller annan hantering av</p> <p>1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton per kalenderår,</p> <p>2. andra kemiska produkter, om lagringen eller hanteringen omfattar mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle eller mer än 50 000 ton per kalenderår och produkterna</p> <p>a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller</p> <p>b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet, eller</p> <p>3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>
		<p>B</p> <p>- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 5 000 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 500 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p> <p>- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 2 500 000 ton men högst 5 000 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 25 000 ton men högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 1 000 000 ton men högst 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p> <p>- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton men högst 2 500 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton men högst 1 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>
39.60-1	48	
39.60-2	32	
39.60-3	16	

39.70	9	C	<p>Anläggning för lagring av</p> <p>1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle,</p> <p>2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle och</p> <p>a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller</p> <p>b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", eller</p> <p>3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>
39.7001	T	U	<p>Anläggning för lagring av</p> <p>1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras högst 5 000 ton vid ett och samma tillfälle,</p> <p>2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av högst 1 ton vid ett och samma tillfälle och</p> <p>a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller</p> <p>b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", eller</p> <p>3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>
39.80	12	B	<p>Anläggning för lagring av mer än 50 miljoner normal kubikmeter naturgas per kalenderår.</p> <p>Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.</p>
39.8001	T	U	Anläggning för lagring av högst 50 miljoner normal kubikmeter naturgas per kalenderår.
39.90	4	C	Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
39.9001	T	U	Anläggning för lagring av högst 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.

GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA			
			Med <i>avfall</i> och <i>farligt avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2011:927).
Anaerob biologisk behandling			
40.01	28	B	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar mer än 3 000 megawattimmar biogas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 §.
40.02	12	C	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar biogas. Anmälningsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §.
Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen			
40.05-i	44	B	Anläggning för förgasning eller förvätskning av andra bränslen än kol där anläggningen har en kapacitet att överföra 20 megawatt tillförd bränsleeffekt eller mer.
40.15	28	B	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka mer än 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 § eller 12 kap. 1 eller 2 §.
40.20	12	C	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka högst 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår.
Kärnkraft			
40.30		A	Kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor.
Förbränning			
40.40-i		A	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.
40.40-i1	80		- Total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.
40.40-i2	32		- Gasturbin.
40.50-i		B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av minst 50 megawatt men högst 300 megawatt.
			- Total installerad tillförd effekt av mer än 100 megawatt men högst 300 megawatt.
40.50-i1	52		- Total installerad tillförd effekt av mer än 50 megawatt men högst 100 megawatt.
40.50-i2	32		
40.51	28	B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt men mindre än 50 megawatt.
40.60		C	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av
			1. mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller
			2. mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
			Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 12 § eller avser en stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott.
40.60-1	8		- Total installerad tillförd effekt av mer än 5 megawatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
40.60-2	4	- Total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 5 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.	
40.60-3	8	- Total installerad tillförd effekt av mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.	
40.6001	2	U	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av
		1. högst 500 kilowatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller	
		2. högst 10 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.	
40.70	20	C	Gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt.

			Vindkraft
40.90	6	B	Verksamhet med 1. två eller flera vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 150 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1., eller 3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.
40.95	4	B	Verksamhet med 1. sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1., eller 3. ett eller fler vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra sådana vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten eller verksamheterna med de andra vindkraftverken påbörjades. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 §.
40.100	2	C	Verksamhet med 1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter, 2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller 3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
40.10001	T	U	Verksamhet med ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är lägre än 50 meter.
			Värme- och kylanläggningar
40.110	12	C	Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt. Anmälningsplikten gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.
40.120	4	C	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.
40.12001	T	U	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar.
			VATTENFÖRSÖRJNING
41.9001	9	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 50 000 personer.
41.9002	6	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 50 000 personer.
41.9003	2	U	Vattenverk för högst 5 000 personer.
			AVVECKLING AV KÄRNREAKTORER
45.10		A	Verksamhet varigenom en kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor monteras ned eller avvecklas, från det att reaktorn stängs av till dess att reaktorn efter avställningsdrift, servicedrift och rivning har upphört genom att allt kärnbränsle och annat radioaktivt kontaminerat material varaktigt har avlägsnats från anläggningsplatsen.
			FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING
50.10			Anläggning för tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
50.10-1	8	C	- Tvättning av 1. fler än 15 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 1 000 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 5 000 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 3 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
50.10-2	6		- Tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.

50.1001	4	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 1 250 personbilar per kalenderår, 2. färre än eller lika med 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. färre än eller lika med 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.
50.1002	2	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 250 personbilar per kalenderår, 2. fler än 50 andra motordrivna fordon per kalenderår.
50.1003	T	U	Anläggning för tvättning av 1. högst 250 personbilar per kalenderår, 2. högst 50 andra motordrivna fordon per kalenderår.
50.20			Anläggning där det per kalenderår hanteras 1. mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle, eller 2. mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 20 kap. 1, 2 eller 3 §.
50.20-1	8	C	- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 10 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
50.20-2	6		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 5 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
50.20-3	4		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
50.20-4	T		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle.
50.2001	T	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle för försäljning.
50.2002	T	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle för försäljning.
50.2003	4	U	Fordonsverkstad med yrkesmässig reparation av fler än 3000 fordon per år.
50.2004	2	U	Fordonsverkstad med yrkesmässig reparation av fler än 400 men högst 3000 fordon per år.
50.2005	T	U	Fordonsverkstad med yrkesmässig reparation av högst 400 fordon per år
50.2006	T	U	Parkeringsyta med oljeavskiljande funktion.
HAMNAR OCH FLYGPLATSER			
Hamnar			
63.10			Gäller för hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350. Tillståndsplikten gäller inte 1. hamn för Försvarmakten, eller 2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.
63.10-1	128	B	- Hamn med mer än 5 000 anlöp per kalenderår
63.10-2	80		- Hamn med 2 000 – 5 000 anlöp per kalenderår
63.10-3	56		- Hamn med 300 – 2 000 anlöp per kalenderår
63.10-4	32		- Hamn med 50 – 300 anlöp per kalenderår
63.10-5	16		- Hamn med 10 – 50 anlöp per kalenderår
63.10-6	12		- Hamn med högst 10 anlöp per kalenderår
63.1001	6	U	Gäller för hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på högst 1 350. Punkten gäller inte hamn för Försvarmakten.
63.20	12	C	Fiskehamn eller hamn för Försvarmakten. Anmälningsplikten gäller inte fiskehamn som är tillståndspliktig enligt 1 §.
63.2001	6	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 600 båtar, med uppläggning eller upptag
63.2002	4	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 200 men högst 600 båtar, med uppläggning eller upptag
63.2003	2	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 50 men högst 200 båtar, med uppläggning eller upptag
63.2004	T	U	Fritidsbåtshamn, för högst 50 båtar, med uppläggning eller upptag
63.2005	T	U	Fritidsbåtshamn utan uppläggning eller upptag

			Flygplatser
63.30			Civil flygplats med en instrumentbana som är längre än 1 200 meter. Tillståndsplikten gäller inte flygplats som är tillståndspliktig enligt 4 §.
63.30-1	112	A	- Mer än 50 000 landningar per kalenderår.
63.30-2	64		- Mer än 20 000 landningar men högst 50 000 landningar per kalenderår.
63.30-3	48		- Mer än 5 000 landningar men högst 20 000 landningar per kalenderår.
63.30-4	24		- Högst 5 000 landningar per kalenderår.
63.40	36	B	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är längre än 1 200 meter.
63.4001	6	U	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är kortare än 1 200 meter.
63.50	6	C	Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum. Anmälningsplikten gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enligt 3 eller 4 §.
63.5001	T	U	Flygplats för motordrivna luftfartyg där högst 500 flygrörelser per kalenderår äger rum.
			Annan trafikinfrastruktur
63.10001	96	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 1 000 miljoner (motsvarar en vägsträcka på ca 55 km med 50 000 fordonspassager per dygn) fordonskilometer per kalenderår.
63.10002	60	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 500 miljoner (motsvarar en vägsträcka på ca 55 km med 25 000 fordonspassager per dygn) fordonskilometer per kalenderår.
63.10003	48	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 100 miljoner (motsvarar en vägsträcka på ca 25 km med 10 000 fordonspassager per dygn) fordonskilometer per kalenderår.
63.10004	T	U	Parkering
63.10101	60	U	Spåranläggning i drift för lokal kollektivtrafik med en sammanlagd spårlängd över 80 kilometer.
63.10102	36	U	Spåranläggning i drift för regional kollektivtrafik eller nationell person och/eller godstrafik med en sammanlagd spårlängd över 30 kilometer.
63.10103	16	U	Övriga spåranläggningar.
			LABORATORIER
73.10	12	C	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter. Anmälningsplikten gäller inte laboratorier som 1. ingår i verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning, 2. är tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt 13 kap. miljöbalken, eller 3. ingår i utbildningslokaler som är anmälningspliktiga enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
73.1001	T	U	Kemiska eller biologiska laboratorier för utbildning med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter.
73.1002	T	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 20 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter.
73.1003	T	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är högst 20 kvadratmeter.
			TANKRENGÖRING
74.10		B	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av kemiska produkter och där någon kemisk produkt, a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet".
74.10-1	20		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av mer än 500 kubikmeter per kalenderår.
74.10-2	12		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av högst 500 kubikmeter per kalenderår.
74.20	9	C	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD			
85.10	20	C	Sjukhus med fler än 200 vårdplatser.
85.1001	9	U	Sjukhus med högst 200 vårdplatser.
85.20	8	C	Anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar, om etylenoxid används som steriliseringsmedel.
85.3001	T	U	Tandläkarmottagning.
85.4001	T	U	Djursjukhus och liknande
RENING AV AVLOPPSVATTEN			
90.10			Avloppsreningsanläggning som omfattas av lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter.
90.10-1	64	B	- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.
90.10-2	48		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
90.10-3	12		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
90.11			Avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
90.11-1	64	B	- Anslutning av fler än 100 000.
90.11-2	48		- Anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer.
90.11-3	32		- Anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer.
90.15-i	48	B	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar som avses i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250). Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
90.16			Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 men högst 2 000 personekvivalenter.
90.16-1	16	C	-mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 500 personekvivalenter men högst 2000 personekvivalenter.
90.16-2	12		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 personekvivalenter men högst 500 personekvivalenter.
90.2001	3	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 men högst 200 personekvivalenter. Gäller ej markbaserade anläggningar.
90.2002	3	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 25 men högst 100 personekvivalenter. Gäller ej markbaserade anläggningar.
90.2003	T	U	Avloppsledningsnät, inklusive pumpstationer mm
AVFALL			
			Med <i>avfall</i> , <i>återvinnna avfall</i> , <i>förbereda avfall för återanvändning</i> , <i>materialåtervinnna avfall</i> , <i>bortskaffa avfall</i> , <i>samla in avfall</i> och <i>uttjänt bil</i> avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken.
			Med <i>farligt avfall</i> och <i>deponering</i> avses i detta kapitel detsamma som i avfallsförordningen (2011:927).
			Med <i>inert avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 3 a § förordningen (2001:512) om deponering av avfall.
			Med <i>förförbränningsanläggning</i> och <i>samförförbränningsanläggning</i> avses i detta kapitel detsamma som i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
Förbränning			
90.180-i			Samförförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
90.180-i1	160	A	- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.180-i2	112		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.180-i3	64		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än
90.181-i			Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
90.181-i1	160	A	- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.181-i2	112		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.181-i3	64		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än
90.190	24	B	Samförförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn men högst 2 500 ton per kalenderår.
90.191	24	B	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.
90.200-i	96	A	Samförförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.

90.201-i	96	A	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
90.210-i	64	B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
90.211-i	64	B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
90.212-i	36	B	Samförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
90.213-i	36	B	Avfallsförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
90.220		B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
90.220-1	24		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
90.220-2	16		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.220-3	12		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
90.221		B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
90.221-1	24		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
90.221-2	16		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.221-3	12		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
90.230	4	C	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall
90.23001	2	U	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall

			Deponering
90.271		B	Uppläggning av muddermassa 1. på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa, eller 2. i större mängd än 1 000 ton.
90.271-1	24		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd än 2 500 ton.
90.271-2	12		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd är 1 000 ton men högst 2 500 ton.
90.281	4	C	Deponering av icke-farliga muddermassor på land längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om 1. mängden massor är högst 1 000 ton, eller 2. föroreningsrisken endast är ringa.
90.28001	T	U	Uppläggning av snö från gaturenhållning.
90.290-i	96	A	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
90.300-i		B	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om 1. den tillförda mängden är mer än 2 500 ton men högst 100 000 ton avfall per kalenderår, eller 2. mängden avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 20 §.
90.300-i1	44		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.300-i2	24		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.300-i3	16		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.310		B	Deponering av icke-farligt avfall. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 18, 19, 20 eller 21 §.
90.310-1	32		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår.
90.310-2	20		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.310-3	12		- Den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.
90.320-i		A	Deponering av farligt avfall, om deponin tillförs mer än 10 000 ton farligt avfall per kalenderår.
90.320-i1	180		- Den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
90.320-i2	128		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.320-i3	96		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår
90.330-i	56	B	Deponering av farligt avfall, om 1. den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. mängden farligt avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 23 §.
90.340		B	Deponering av farligt avfall, om deponeringen inte är tillståndspliktig enligt 23 eller 24 §.
90.340-1	32		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
90.340-2	12		- Den tillförda mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
90.341	4	C	Sluttäckt deponi där sluttäckningen har godkänts enligt 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enligt 33 § samma förordning.
90.34101	T	U	Sluttäckt deponi som inte omfattas av anmälningsplikt enligt 26 §.

			Återvinning eller bortskaffande av avfall som uppkommit i egen verksamhet
90.381	9	B	1. Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är mer än 500 ton men högst 2 500 ton per kalenderår, eller 2. Bortskaffning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandling är anmälningspliktig enligt 38 §.
90.383	9	B	Behandling av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandling är anmälningspliktig enligt 67 §.
90.391	6	C	Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om 1. mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår, och 2. behandlingen leder till materialåtervinning
			Biologisk behandling
90.161	12	B	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling om avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och 1. den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, eller 2. om behandlingen enbart sker genom anaerob biologisk nedbrytning och den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 25 000 ton per kalenderår Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen 1. är tillståndspliktig enligt 66 §, eller 2. är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §
90.171		C	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 10 ton men högst 500 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §
90.171-1	8		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 100 ton men högst 500 ton per kalenderår.
90.171-2	6		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.
90.171-3	4		- Den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.
90.17001	T		U
			Animaliskt avfall
90.241-i		B	Behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
90.241-i1	48		- behandla mer än 10 000 ton animaliskt avfall.
90.241-i2	24		- behandla mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton animaliskt avfall.
90.251	24	C	Yrkesmässig behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.
			Återvinning för anläggningsändamål
90.131		B	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa.
90.131-1	28		- Mer än 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
90.131-2	24		- Mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
90.131-3	20		- Mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
90.131-4	16		- Mer än 50 ton men högst 1 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
90.131-5	12		- Högst 50 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
90.141	T	C	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.

			Uppgrävda massor
90.361	16	B	Behandling av farligt avfall som utgörs av uppgrävda massor, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 25 eller 37 §.
90.370	T	C	Behandling av avfall som utgörs av uppgrävda förorenade massor från den plats där behandlingen sker, om behandlingen pågår under högst en tolv månadersperiod och inte är tillståndspliktig enligt 21, 22, 23, 24 eller 25 §.
			Konvertering av smittförande avfall
90.382	T	C	Konvertera smittförande avfall på ett sjukhus
			Avvattning
90.375	12	C	Avvattning av icke-farligt avfall, om mängden avfall som behandlas är högst 2 000 ton
			Mekanisk bearbetning och sortering
90.100		B	Återvinning av mer än 10 000 ton icke-farligt avfall per kalenderår genom mekanisk bearbetning. Tillståndsplikten gäller inte 1. för att genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. om återvinningen är tillståndspliktig enligt 65 §.
90.100-1	64		- Den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår.
90.100-2	32		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
90.110		C	1. Yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
90.110-1	16		- Den hanterade avfallsmängden är större än 5 000 ton men högst 10 000 ton avfall per kalenderår.
90.110-2	12		- Den hanterade avfallsmängden är högst 5 000 ton avfall per kalenderår.
90.110-3	T		- Tillfällig krossning/återvinning för byggnads- eller anläggningsändamål
90.70		B	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte för att sortera avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
90.70-1	28		- Den hanterade avfallsmängden är mer än 75 000 ton per kalenderår.
90.70-2	24		- Den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår
90.80	9	C	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är 1. mer än 1 000 ton per kalenderår och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår i andra fall.
90.8001	T	U	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
			Elavfall
90.90	9	C	Yrkesmässigt sortera, demontera eller på annat sätt behandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter innan ytterligare behandling. Anmälningsplikten gäller inte behandling av komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.
			Uttjänta fordon
90.119		B	Tömna, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna sådana uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186). Tillståndsplikten gäller inte om återvinningen är anmälningspliktig enligt 46 § 2.
90.119-1	40		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per kalenderår.
90.119-2	16		- Den hanterade avfallsmängden är högst 10 000 ton per kalenderår.
90.120	15	C	Tömna, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna 1. uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186), eller 2. andra uttjänta motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram, om fordonen återvinns av en bilskrotare som är auktoriserad enligt bilskrotningsförordningen.

			Förberedelse för återanvändning
90.29	T	C	Förbereda avfall för återanvändning
			Lagring som en del av att samla in avfall
90.30			Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
90.30-1	28	B	- (1) mer än 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller (2) mer än 100 000 ton i andra fall.
90.30-2	20		- (1) mer än 150 000 ton men högst 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller (2) mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton i andra fall.
90.30-3	16		- (1) mer än 30 000 ton men högst 150 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller (2) mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton i andra fall.
90.40	9	C	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 10 ton men högst 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
90.4001	2	U	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är högst 10 ton.
90.4002	T	U	Återvinningsplatser för producentavfall (förpackningar) avsedda för allmänheten
90.50			Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 30 ton och utgörs av impregnerat trä, 5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 1 ton i andra fall.
90.50-1	32		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton
90.50-2	28		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till
90.50-3	20	B	6. mer än 10 ton men högst 50 ton annat farligt avfall. - Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till
90.50-4	16		1. mer än 25 ton men högst 50 ton olja, eller 6. mer än 5 ton men högst 10 ton annat farligt avfall.
90.50-5	9		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 15 ton men högst 25 ton olja, eller 6. mer än 2,5 ton men högst 5 ton annat farligt avfall.
			1. mer än 5 ton men högst 15 ton olja, 2. mer än 30 ton men högst 50 ton blybatterier, 4. mer än 30 ton men högst 50 ton impregnerat trä, eller 6. mer än 1 ton men högst 2,5 ton annat farligt avfall.
90.60	4	C	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 200 kilogram men högst 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 1 500 kilogram men högst 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 1 ton men högst 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 200 kilogram men högst 30 ton och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 200 kilogram men högst 1 ton i andra fall.

90.6001	T	U	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. högst 200 kilogram och utgörs av olja, 2. högst 1 500 kilogram och utgörs av blybatterier, 3. högst 1 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. högst 200 kilogram och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 200 kilogram i andra fall.
			Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar
90.454-i	96	A	Underjordsförvara mer än 50 ton farligt avfall.
90.455	96	A	Permanent lagring av kvicksilveravfall med minst 0,1 viktprocent kvicksilver i djupt bergförvar. Tillståndsplikten gäller inte om lagringen är tillståndspliktig enligt 52 §.
90.457	52	A	Underjordsförvara högst 50 ton farligt avfall.
90.458	64	B	Underjordsförvara icke-farligt avfall
			Lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaflande
90.408-i	32	B	Lagring av farligt avfall i avvaktan på sådan behandling som kräver tillstånd enligt 5, 6, 7, 8 eller 67 §, om mängden avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton.
			Fartygsåtervinning
90.451	144	A	Återvinning av avfall genom sådant yrkesmässigt omhändertagande av fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG, i den ursprungliga lydelsen.
			Radioaktivt avfall
90.460	80	A	Behandling av högaktivt radioaktivt avfall, slutförvara radioaktivt avfall eller lagra radioaktivt avfall.
90.470	80	A	Bearbeta, lagra, slutförvara eller på annat sätt hantera använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (1988:220), om hanteringen inte är tillståndspliktig enligt 58 §.
			Lagring och avskiljning av koldioxid
90.480	180	A	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är mer än 100 000 ton
90.485	104	B	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är högst 100 000 ton
90.500-i	104	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från industriutsläppsverksamheter som beskrivs i 1 kap 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250)
90.510	104	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från anläggningar som inte är tillståndspliktiga enligt 62 §
90.520	9	C	Borrning i syfte att bedöma om en plats är lämplig för geologisk lagring av koldioxid
			Andra verksamheter med återvinning eller bortskaflande
90.406-i	40	B	Återvinna eller både återvinna och bortskafla icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. behandling innan förbränning eller samförbränning 3. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller 4. behandling av slagg eller aska. Om behandlingen enbart avser anaerob biologisk nedbrytning gäller tillståndsplikten endast om den tillförda mängden avfall är mer än 100 ton per dygn eller mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.405-i	32	B	Bortskafla icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. fysikalisk-kemisk behandling, 3. behandling innan förbränning eller samförbränning 4. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller 5. behandling av slagg eller aska.

90.435-i			Återvinna eller bortskaffa farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår och verksamheten avser
			1. biologisk behandling,
			2. fysikalisk-kemisk behandling,
			3. materialåtervinning av lösningsmedel
			4. materialåtervinning av oorganiskt material, utom metaller och metallföreningar,
			5. regenerering av syror eller baser,
			6. återvinning av komponenter som används till att minska föroreningar,
			7. återvinning av katalysatorer
			8. omräffinerad eller annan behandling för återanvändning av olja,
			9. invallning,
			10. sammansmältning eller blandning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan avfallet behandlas enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf, eller
			11. omförpackning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan behandling av avfall enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf.
90.435-i1	180		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.435-i2	112		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.435-i3	52		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.410	80	A	Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
90.420			Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
90.420-1	64	B	- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
90.420-2	40		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
90.420-3	24		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.420-4	16		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
90.420-5	12		- Den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
90.430	4	C	Yrkesmässig behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
90.440			Behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
90.440-1	180	A	- den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
90.440-2	112		- den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
90.440-3	52		- den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
90.450			Yrkesmässig behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
90.450-1	44	B	- den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår
90.450-2	32		- den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår
90.450-3	16		- den tillförda mängden avfall är högst 50 ton per kalenderår

SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR			
92.10	12	B	Skjutfält för skjutning med grovkalibriga vapen (kaliber större än 20 millimeter) eller för sprängningar av ammunition, minor eller andra sprängladdningar.
92.20		C	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till
			finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för mer än 5 000 skott per kalenderår.
92.20-1	8		- Mer än 100 000 skott per kalenderår.
92.20-2	6		- Mer än 20 000 skott men högst 100 000 skott per kalenderår.
92.20-3	2		- Mer än 5 000 skott men högst 20 000 skott per kalenderår.
92.2001	T	U	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber högst 20 millimeter) för högst 5 000 skott per kalenderår.
92.30	6	C	Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.
92.10001	T	U	Golfbana med sammanlagt mer än 18 hål.
92.10002	T	U	Golfbana med sammanlagt högst 18 hål.
92.10003	T	U	Golfbana med sammanlagt högst 9 hål.
TEXTILTVÄTTERIER			
93.10	8	C	Tvätterier för mer än 2 ton tvättgods per dygn. Anmälningsplikten gäller inte om 1. utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 eller 2 §, eller 2. verksamheten är anmälningspliktig enligt 19 kap. 4 §.
93.1001	6	U	Tvätterier för mer än 2 ton tvättgods per dygn om utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
93.1002	T	U	Tvätterier för högst 2 ton tvättgods per dygn.
BEGRAVNINGSVERKSAMHET			
93.20	12	B	Krematorium.
ÖVRIGA MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER			
Lackering m.m.			
100.1001	9	U	Förbrukning av mer än 20 ton färg eller lack eller mer än 10 ton pulver per kalenderår.
100.1002	4	U	Förbrukning av minst 4 men högst 20 ton färg eller lack eller minst 2 men högst 10 ton pulver per kalenderår.
Hantering av brom- eller fluorkarboner			
101.1001	9	U	Omtappning av mer än 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
101.1002	4	U	Omtappning av mer än 100 kg men högst 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
101.1003	T	U	Omtappning av högst 100 kg fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
101.1004	12	U	Omtappning av mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
101.1005	4	U	Omtappning av mer än 1 ton men högst 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
101.1006	T	U	Omtappning av högst 1 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER			
Utbildningsverksamhet och liknande			
200.10-2	6	C	Gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundskola, grundsärskola special-skola, internationell skola med fler än 50 elever.
200.10-3	4	C	Gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundskola, grundsärskola special-skola, internationell skola med upp till och med 50 elever.
200.10-4	T	C	Tillkommande tillsyn för salar med specialundervisning t.ex. kemisal, slöjd, fysikal.
200.10-6	4	C	Förskola.
200.10-7	2	C	Öppen förskola.
200.10-8	T	UH	Familjedaghem med tillhörande samlingslokaler

Samlingslokaler och liknande			
200.20-1	T	UH	Samlingslokaler, folkhögskola utan boende, universitet och högskolor.
200.20-2	4	C	Fritidshem och öppen fritidsverksamhet som fristående verksamhet.
200.20-3	T	UH	Fritidsgård och liknande.
Skönhetsvård och liknande			
200.30-1	T	UH	Solarium.
200.30-2	T	UH	Skönhetsvård, hudvård, manikyr, pedikyr.
200.30-3	T	UH	Frisersalong.
Vård och hälsa			
200.40-1	5	UH	Lokaler för vård (gäller endast inom miljö- och hälsoskyddsmyndighets ansvarsområde) eller annat omhändertagande >10 boende.
200.40-12	4	UH	Lokaler för vård (gäller endast inom miljö- och hälsoskyddsmyndighets ansvarsområde) eller annat omhändertagande ≤10 boende.
200.40-13	T	UH	Daglig verksamhet/Träffpunkt/ Servicebas
200.40-2	2	C	Fotvård eller akupunktur.
200.40-3	4	C	Tatuering eller piercing (ej håltagning med kassett).
200.40-5	2	C	Övrig anmälningspliktig hygienisk verksamhet.
200.40-6	T	UH	Övrig hygienisk verksamhet.
Idrott och liknande			
200.50-1	3	UH	Idrottsanläggning, gym eller motsvarande.
200.50-2	4	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor, 1- 2 bassänger.
200.50-21	6	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor, med 3 - 5 bassänger.
200.50-22	10	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor, med 6 bassänger eller fler.
200.50-3	3	UH	Strandbad.
Boende			
200.60-1	6	UH	Bostäder med mer än 500 hyreslägenheter.
200.60-2	T	UH	Bostäder med högst 500 hyreslägenheter, samt övriga bostäder.
200.60-5	T	UH	Hotell, kursgård med övernattningsmöjlighet, folkhögskola med bo-ende, vandrarhem, kriminalvård, camping/stuganläggning, övrigt tillfälligt boende.
Förvaring av djur			
200.70-1	T	UH	Lokaler för förvaring av djur.
TILLSYN ENLIGT STRÅLSKYDDSLAGEN			
-	2	C	Kosmetiskt solarium som upplåts till allmänheten
			*enligt 10 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar (SSMFS 2012:5)

Plan- och byggnadsnämnden

Avgift: Bygglov

Taxan för 2020 justeras med arbetskostnadsindex vilket fastställs i början av november 2019. Gäller från den 1 januari 2020.

LÖP NR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS
1	EN- OCH TVÅBOSTADSHUS			
	Förhandsbesked			
1.1	Förhandsbesked per beviljad bostad	14 000	15 300	Uppräkn. AKI
	Ny- och tillbyggnader			
1.2	Bygga ett nytt en- eller tvåbostadshus inklusive eventuellt kompletterande bebyggelse och anläggningar i samma ansökan, max 100 kvm (BTA+OPA)	25 900	30 600	Uppräkn. AKI
1.3	Bygga ett nytt en- eller tvåbostadshus inklusive eventuellt kompletterande bebyggelse och anläggningar i samma ansökan, större än 100 kvm (BTA+OPA)	38 800	44 700	Uppräkn. AKI
1.4	Reducering av bygglovsavgift i ärenden med gällande förhandsbesked där förhandsbeskedets villkor följs	-6 500	-7 100	Uppräkn. AKI
1.5	Tillbyggnad av huvudbyggnad utan tekniskt samråd	6 500-9 700	9 400	Uppräkn. AKI
1.6	Tillbyggnad av huvudbyggnad med tekniskt samråd	16 200	18 800	Uppräkn. AKI
1.7	Ny- eller tillbyggnad av komplementbyggnad utan tekniskt samråd	4 900-7 500	7 100	Uppräkn. AKI
1.8	Ny- eller tillbyggnad av komplementbyggnad med tekniskt samråd	14 000	11 800	Uppräkn. AKI
	Extra teknisk kontroll			
1.9	Extra samråd och startbesked utöver det första, per styck	3 200	4 700	Uppräkn. AKI
1.10	Extra arbetsplatsbesök utöver det första, per styck	5 400	4 700	Uppräkn. AKI
1.11	Interimistiskt slutbesked utan extra platsbesök, per styck	7 500	5 900	Uppräkn. AKI
1.12	Interimistiskt slutbesked med extra platsbesök, per styck	7 500	8 200	Uppräkn. AKI
1.13	Byte av kontrollansvarig	Ny avgift	4 700	Uppräkn. AKI
	Attefallsåtgärder			
1.14	Inte bygglovspliktigt komplementbostadshus, max 25 kvm	7 800	7 700	Uppräkn. AKI
1.15	Inte bygglovspliktig komplementbyggnad, max 25 kvm	4 600	5 300	Uppräkn. AKI
1.16	Inte bygglovspliktig tillbyggnad, max 15 kvm (BTA)	6 700	7 700	Uppräkn. AKI
1.17	Inte bygglovspliktigt inredande av ytterligare bostad (endast enbostadshus)	7 800	8 800	Uppräkn. AKI
1.18	Inte bygglovspliktig takkupa	Ny avgift	5 300	Uppräkn. AKI
	Ändring av befintliga byggnader			
1.19	Fasadändring, mindre (ex. fönster, dörrar eller takfönster samt byte av fasadkulör på samma fasadmaterial)	3 200	3 500	Uppräkn. AKI
1.20	Fasadändring, större (ex. byte av tak- eller fasadmaterial, ny balkong eller ny takkupa)	6 500	7 100	Uppräkn. AKI
1.21	Ändra användning	Ny avgift	15 900	Uppräkn. AKI
1.22	Inreda en ny bygglovspliktig bostad	Ny avgift	13 500	Uppräkn. AKI
1.23	Inreda lokal för verksamhet	Ny avgift	13 500	Uppräkn. AKI
1.24	Ändrad planlösning	9 300	11 200	Uppräkn. AKI
1.25	Ändring som innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs	6 500	5 900	Uppräkn. AKI
1.26	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter	4 300	Timdebitering	Uppräkn. AKI
	Tekniska åtgärder			
1.27	Installation eller väsentlig ändring av en hiss	4 300	4 700	Uppräkn. AKI
1.28	Installation eller väsentlig ändring av en eldstad eller rökkanal	2 200	2 400	Uppräkn. AKI
1.29	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation	5 400	5 900	Uppräkn. AKI
1.30	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt	5 400	5 900	Uppräkn. AKI
1.31	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden	9 700	10 000	Uppräkn. AKI
1.32	Grundförstärkning	Ny avgift	15 300	Uppräkn. AKI
1.33	Installation eller väsentlig ändring av fettavskiljare	Ny avgift	4 700	Uppräkn. AKI
	Markåtgärder, murar och plank			
1.34	Marklov och förberedande marklov inför bygglov	4 900	6 500	Uppräkn. AKI
1.35	Mur eller plank	5 900	7 700	Uppräkn. AKI

LÖP NR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS
Rivning (bygglov och anmälan)				
1.36	Rivning utan tekniskt samråd	3 200-12 900	6 500	Uppräkn. AKI
1.37	Rivning med tekniskt samråd	3 200-12 900	11 200	Uppräkn. AKI
1.38	Rivning i samma ansökan som bygglov	3 200	4 700	Uppräkn. AKI
1.39	Anmälan om rivning utan tekniskt samråd	Ny	6 500	Uppräkn. AKI
1.40	Anmälan om rivning med tekniskt samråd	Ny	11 200	Uppräkn. AKI
Kartor				
1.41	Nybyggnadskarta	8 400	9 100	Uppräkn. AKI
1.42	Förenklad nybyggnadskarta och baskarta med fältkontroll	50% för nybyggnadskar ta 33% för baskarta	50% av kostnaden för motsvarande nybyggnadskar ta enligt tabell 1.41	
1.43	Kontroll av karta enligt 1.40 och 1.42	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
1.44	Uppdatering av karta enligt 1.40 och 1.42	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
Utstakning (moms tillkommer)				
1.45	Startavgift för åtgärder som avser nybyggnad av en- och tvåbostadshus (max 4 punkter)	7 800	8 800	Uppräkn. AKI
1.46	Startavgift för tillbyggnader och komplementbyggnader (max 4 punkter)	4 900	5 300	Uppräkn. AKI
1.47	Tillägg per utstakningspunkt utöver de 4 första punkterna	200	200	Uppräkn. AKI
1.48	Grovutstakning	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.46, 1.47 och 1.48	
1.49	Utstakning per ytterligare utstakningstillfälle utöver det första tillfället	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.46, 1.47 och 1.48	
Lägeskontroll (moms tillkommer)				
1.50	Startavgift (max 4 punkter)	3 400	4 700	Uppräkn. AKI
1.51	Tillägg per punkt utöver startavgift	100	100	Uppräkn. AKI
1.52	Tillbyggnader max 15 kvm om tillbyggnaden är placerad längre än 4,5 meter från närmaste fastighetsgräns	50% av avgiften motsvarande lägeskontroll enligt tabell 1.48 och 1.49	50% av kostnaden för motsvarande nybyggnadskar ta enligt tabell 1.50 och 1.51	
2 FLERBOSTADSHUS OCH BYGGNADER FÖR VERKSAMHETER (EXEMPELVIS AFFÄRSHUS, LAGER, INDUSTRI, STALL, MARKPARKERING)				
Förhandsbesked				
2.1	Förhandsbesked per beviljad bostad	14 000	15 300	Uppräkn. AKI
2.2	Förhandsbesked för andra byggnader och anläggningar än bostadshus	14 000	24 700	Uppräkn. AKI
Ny- och tillbyggnader				
2.3	0-50 kvm (BTA+OPA)	9 700	10 600	Uppräkn. AKI
2.4	51-100 kvm (BTA+OPA)	15 100	16 500	Uppräkn. AKI
2.5	101-200 kvm (BTA+OPA)	34 500	37 700	Uppräkn. AKI
2.6	201-400 kvm (BTA+OPA)	45 300	49 400	Uppräkn. AKI
2.7	401-700 kvm (BTA+OPA)	63 600	69 600	Uppräkn. AKI
2.8	701-1000 kvm (BTA+OPA)	89 100	97 300	Uppräkn. AKI
2.9	1001-2000 kvm (BTA+OPA)	126 700	138 500	Uppräkn. AKI
2.10	2001-3000 kvm (BTA+OPA)	157 200	171 700	Uppräkn. AKI
2.11	3001-4000 kvm (BTA+OPA)	188 600	206 100	Uppräkn. AKI
2.12	4001-6000 kvm (BTA+OPA)	239 500	261 700	Uppräkn. AKI
2.13	6001-8000 kvm (BTA+OPA)	287 400	314 000	Uppräkn. AKI
2.14	8001-11000 kvm (BTA+OPA)	373 600	408 300	Uppräkn. AKI
2.15	11001-15000 kvm (BTA+OPA)	485 700	530 800	Uppräkn. AKI
2.16	Därutöver för varje 5000-intervall kvm (BTA+OPA)	43 100	87 100	Uppräkn. AKI

LÖP NR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2020 KRONOR INKLUSIVE MOMS
Extra teknisk kontroll				
2.17	Extra samråd och startbesked utöver det första, per styck	6 500	7 100	Uppräkn. AKI
2.18	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	9 200	9 400	Uppräkn. AKI
2.19	Interimistiskt slutbesked utan extra platsbesök, per styck	17 800	7 100	Uppräkn. AKI
2.20	Interimistiskt slutbesked med extra platsbesök, per styck	17 800	17 700	Uppräkn. AKI
2.21	Byte av kontrollansvarig	Ny avgift	4 700	Uppräkn. AKI
Ändringar i befintliga byggnader				
2.22	Mindre fasadändring, (ex. fönsterbyten, en mindre takkupa, renovering av en balkong, en ny balkong, en balkonginglasning, eller en takterrass)	5 400	7 100	Uppräkn. AKI
2.23	Större fasadändring, (flera mindre takkupor, byte av fasad- eller takmaterial flera nya balkonger, inglasning samt renovering av flera balkonger eller tilläggsisolering)	14 000	15 300	Uppräkn. AKI
2.24	Stora takkupor	Oförändrat	Enligt area i tabell 2.3-2.16	
2.25	Ändrad användning mindre än 100 kvm (BTA+OPA)	9 200	10 600	Uppräkn. AKI
2.26	Ändrad användning 100 kvm och större (BTA+OPA)	22 600-27 000	Enligt area i tabell 2.3-2.16	
2.27	Inreda som mest 4 ytterligare bostäder	19 900-35 000	29 500	Uppräkn. AKI
2.28	Inreda 5-10 ytterligare bostäder	19 900-35 000	57 700	Uppräkn. AKI
2.29	Inreda fler än 10 bostäder	19 900-35 000	Enligt area i tabell 2.3-2.16	
2.30	Inreda ytterligare lokal för verksamhet	Ny avgift	Enligt area i tabell 2.3-2.16	
2.31	Ändrad planlösning mindre än 100 kvm (BTA+OPA)	7 000	8 200	Uppräkn. AKI
2.32	Ändrad planlösning 100 och större (BTA+OPA)	16 200-31 300	Enligt area i tabell 2.3-2.16	
2.33	Ändring som innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs utan tekniskt samråd	17 800	5 900	Uppräkn. AKI
2.34	Ändring som innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs med tekniskt samråd	17 800	18 800	Uppräkn. AKI
2.35	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter	4 300	Timdebitering	Uppräkn. AKI
Tekniska åtgärder				
2.36	Installation eller väsentlig ändring av en hiss	6 500	11 800	Uppräkn. AKI
2.37	Installation eller väsentlig ändring av en eldstad eller rökkanal	2 200	2 400	Uppräkn. AKI
2.38	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation	11 900	13 000	Uppräkn. AKI
2.39	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp inom en enskild lägenhet eller verksamhet	5 400	8 200	Uppräkn. AKI
2.40	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp (stamrenovering)	21 600	23 600	Uppräkn. AKI
2.41	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden	9 700	18 800	Uppräkn. AKI
2.42	Grundförstärkning	Ny avgift	28 300	Uppräkn. AKI
2.43	Installation eller väsentlig ändring av fettavskiljare	Ny avgift	4 700	Uppräkn. AKI
Markåtgärder, murar och plank				
2.44	Marklov inom område med areal om 1-500 kvm	4 900	5 300	Uppräkn. AKI
2.45	Marklov inom område med areal om 501-2000 kvm	8 600	9 400	Uppräkn. AKI
2.46	Marklov inom område med areal större än 2000 kvm	17 200	18 900	Uppräkn. AKI
2.47	Marklov för förberedande åtgärder inför bygglov, oavsett storlek	17 200	18 900	Uppräkn. AKI
2.48	Mur eller plank avsett för en enskild lägenhet	5 900	6 500	Uppräkn. AKI
2.49	Flera murar eller plank samt murar och plank avsedda för flerbostadshus och verksamheter	Ny avgift	Timdebitering	Uppräkn. AKI
2.50	Parkeringsplatser för 1-5 bilar	7 500 upp till 20 platser	8 200	Uppräkn. AKI
2.51	Parkeringsplatser för fler än 5 bilar	17 200 från 20 platser och mer	18 900	Uppräkn. AKI
Rivning (bygglov och anmälan)				
2.52	Rivning utan tekniskt samråd	7 000-12 900	7 100	Uppräkn. AKI
2.53	Rivning med tekniskt samråd	22 600	24 700	Uppräkn. AKI
2.54	Rivning av en i samma ansökan som bygglov	Ny avgift	4 700	Uppräkn. AKI
2.55	Anmälan om rivning utan tekniskt samråd	Ny	7 100	Uppräkn. AKI
2.56	Anmälan om rivning med tekniskt samråd	Ny	24 700	Uppräkn. AKI

LÖP NR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2020 KRONOR INKLUSIVE MOMS
Kartor				
2.57	Nybyggnadskarta där fastighetens yta är max 3000 kvm	11 000	12 100	Uppräkn. AKI
2.58	Kostnadstillägg där det behövs en nybyggnadskarta och där kartan ska täcka en yta som är större än 3000 kvm. Ett tillägg per påbörjad 3000 kvm utöver de 3000 första	7 500	8 200	Uppräkn. AKI
2.59	Förenklad nybyggnadskarta och baskarta med fältkontroll	50% för nybyggnadskarta 33% för baskarta	50% av kostnaden för motsvarande nybyggnadskarta enligt tabell 2.57 och 2.58	
2.60	Kontroll av karta enligt 2.55 och 2.57	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
2.61	Uppdatering av karta enligt 2.55 och 2.57	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
Utstakning (moms tillkommer)				
2.62	Startavgift för huvudbyggnad (max 4 punkter)	9 700	10 600	Uppräkn. AKI
2.63	Startavgift för tillbyggnader och komplementbyggnader (max 4 punkter)	4 900	5 300	Uppräkn. AKI
2.64	Tillägg per utstakningspunkt utöver de 4 första punkterna	200	200	Uppräkn. AKI
2.65	Grovutstakning	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 2.62, 2.63 och 2.64	
2.66	Utstakning per ytterligare utstakningstillfälle utöver det första tillfället	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 2.62, 2.63 och 2.64	
Lägeskontroll (moms tillkommer)				
2.67	Startavgift (max 4 punkter)	3 400	4 700	Uppräkn. AKI
2.68	Tillägg per punkt utöver startavgift	100	100	Uppräkn. AKI
2.69	Tillbyggnader max 15 kvm om tillbyggnaden är placerad längre än 4,5 meter från närmaste fastighetsgräns	50% av avgiften motsvarande lägeskontroll enligt tabell 1.48 och 1.49	50% av avgiften motsvarande lägeskontroll enligt tabell 2.67 och 2.68	
3 ÖVRIGA BYGGNADER OCH ANLÄGGNINGAR				
Förhandsbesked				
3.1	Förhandsbesked	14 000	24 700	Uppräkn. AKI
Ny- och tillbyggnader				
3.2	En transformatorstation	10 800	11 800	Uppräkn. AKI
3.3	Nybyggnad av kolonistuga inklusive eventuell bod	3 800	4 100	Uppräkn. AKI
3.4	Tillbyggnad av kolonistuga eller nybyggnad av bod vid kolonistuga	2 200	2 400	Uppräkn. AKI
3.5	Ett upplag eller en materialgård	12 900	14 200	Uppräkn. AKI
3.6	En fast cistern och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	10 800	11 800	Uppräkn. AKI
3.7	En nöjespark, djurpark, idrottsplats (dock ej arena), skidbacke med lift, kabinbana, campingplats, skjutbana, småbåtshamn, friluftsbad, motorbana och golfbana	46 400	Timdebitering	Uppräkn. AKI
3.8	En radio- eller telemast eller ett torn	25 900	28 300	Uppräkn. AKI
3.9	Begravningsplats	21 600	23 600	Uppräkn. AKI
3.10	En tunnel eller ett bergtrum	29 100	31 800	Uppräkn. AKI
3.11	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk	56 100	61 200	Uppräkn. AKI
Extra teknisk kontroll				
3.12	Extra samråd och startbesked utöver det första, per styck	6 500	7 100	Uppräkn. AKI
3.13	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	9 200	9 400	Uppräkn. AKI
3.14	Interimistiskt slutbesked utan extra platsbesök, per styck	17 800	7 100	Uppräkn. AKI
3.15	Interimistiskt slutbesked med extra platsbesök, per styck	17 800	17 700	Uppräkn. AKI
3.16	Byte av kontrollansvarig	Ny avgift	4 700	Uppräkn. AKI

LÖP NR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS
Ändringar i befintliga byggnader och anläggningar				
3.17	Fasadändring	5 400	7 100	Uppräkn. AKI
3.18	Ändrad användning	Ny avgift	14 200	Uppräkn. AKI
3.19	Ändrad planlösning	Ny avgift	11 800	Uppräkn. AKI
3.20	Ändring som innebär att konstruktionen av byggnadens eller anläggningens bärande delar berörs	Ny avgift	9 400	Uppräkn. AKI
Tekniska åtgärder				
3.21	Installation eller väsentlig ändring av en hiss	Ny avgift	11 800	Uppräkn. AKI
3.22	Installation eller väsentlig ändring av en eldstad eller rökkanal	2 200	2 400	Uppräkn. AKI
3.23	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation	Ny avgift	13 000	Uppräkn. AKI
3.24	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp	Ny avgift	23 600	Uppräkn. AKI
3.25	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden eller anläggningen	Ny avgift	18 800	Uppräkn. AKI
3.26	Grundförstärkning	Ny avgift	28 300	Uppräkn. AKI
3.27	Installation eller väsentlig ändring av fettavskiljare	Ny avgift	4 700	Uppräkn. AKI
Markåtgärder, murar och plank				
3.28	Marklov inom område med areal om 1-500 kvm	4 900	5 300	Uppräkn. AKI
3.29	Marklov inom område med areal om 501-2000 kvm	8 600	9 400	Uppräkn. AKI
3.30	Marklov inom område med areal större än 2000 kvm	17 200	18 900	Uppräkn. AKI
3.31	Marklov för förberedande åtgärder inför bygglov, oavsett storlek	17 200	18 900	Uppräkn. AKI
3.32	Mur eller plank	5 900	Timdebitering	Uppräkn. AKI
3.33	Parkeringsplatser för 1-5 bilar	7 500 upp till 20 platser	8 200	Uppräkn. AKI
3.34	Parkeringsplatser för fler än 5 bilar	17 200 från 20 platser och mer	18 900	Uppräkn. AKI
Rivning (bygglov och anmälan)				
3.35	Rivning utan tekniskt samråd	Ny avgift	7 100	Uppräkn. AKI
3.36	Rivning med tekniskt samråd	Ny avgift	18 800	Uppräkn. AKI
3.37	Rivning av en i samma ansökan som bygglov	Ny avgift	4 700	Uppräkn. AKI
3.38	Anmälan om rivning utan tekniskt samråd	Ny	7 100	Uppräkn. AKI
3.39	Anmälan om rivning med tekniskt samråd	Ny	18 800	Uppräkn. AKI
Kartor				
3.40	Nybyggnadskarta där fastighetens yta är max 3000 kvm	11 000	12 100	Uppräkn. AKI
3.41	Kostnadstillägg där det behövs en nybyggnadskarta och där kartan ska täcka en yta som är större än 3000 kvm. Ett tillägg per påbörjad 3000 kvm utöver de 3000 första	7 500	8 200	Uppräkn. AKI
3.42	Förenklad nybyggnadskarta och baskarta med fältkontroll	50% för nybyggnadskarta 33% för baskarta	50% av kostnaden för motsvarande nybyggnadskarta enligt tabell 3.40 och 3.41	Uppräkn. AKI
3.43	Kontroll av karta enligt 3.38 och 3.40	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
3.44	Uppdatering av karta enligt 3.38 och 3.40	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
Utstakning (moms tillkommer)				
3.45	Startavgift (max 4 punkter)	9 700	10 600	Uppräkn. AKI
3.46	Tillägg per utstakningspunkt utöver de 4 första punkterna	200	200	Uppräkn. AKI
3.47	Grovutstakning	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 3.45 och 3.46	Uppräkn. AKI
3.48	Utstakning per ytterligare utstakningstillfälle utöver det första tillfället	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 3.45 och 3.46	Uppräkn. AKI
Lägeskontroll (moms tillkommer)				
3.49	Startavgift (max 4 punkter)	3 400	4 700	Uppräkn. AKI
3.50	Tillägg per punkt utöver startavgift	100	100	Uppräkn. AKI

LÖP NR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS
4	SKYLtar och LJUSANORDNINGAR			
	Förhandsbesked			
4.1	Förhandsbesked	14 000	15 300	Uppräkn. AKI
	Uppförande och ändring av skylt- och ljusanordning			
4.2	En skylt max 5 kvm	2 700-3 800	5 900	Uppräkn. AKI
4.3	En skylt 6-20 kvm	8 100	13 500	Uppräkn. AKI
4.4	En skylt som är större än 20 kvm	10 200	15 900	Uppräkn. AKI
4.5	Skylt per styck utöver den första upp till och med 10 skyltar (skylt 2-10)	500	1 200	Uppräkn. AKI
4.6	Avgift för skyltar utöver de 10 första (skylt 11 och uppåt)	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
4.7	Fristående skylt, max 10 meter hög (pylon/markskylt)	8 100	8 800	Uppräkn. AKI
4.8	Fristående skylt högre än 10 meter (pylon/markskylt)	16 700	18 300	Uppräkn. AKI
4.9	Belysningsstolpe per styck	10 200	11 200	Uppräkn. AKI
4.10	Annan ljusanordning än belysningsstolpe, exempelvis fasadbelysning	Ny avgift	18 300	Uppräkn. AKI
4.11	Digital eller bildväxlande skylt oavsett storlek per styck	Ny avgift	18 300	Uppräkn. AKI
	Kartor			
4.12	Nybyggnadskarta	8 400	9 100	Uppräkn. AKI
4.13	Förenklad nybyggnadskarta och baskarta med fältkontroll	50% för nybyggnadskar ta 33% för baskarta	50% av kostnaden för nybyggnadskar ta enligt 4.12	
4.14	Kontroll av karta enligt 4.12 och 4.13	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
4.15	Uppdatering av karta enligt 4.12 och 4.13	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
	Utstakning (moms tillkommer)			
4.16	Startavgift (max 4 punkter)	7 800	8 800	Uppräkn. AKI
4.17	Tillägg per utstakningspunkt utöver de 4 första punkterna	200	200	Uppräkn. AKI
4.18	Grovutstakning	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 4.16 och 4.17	
4.19	Utstakning per ytterligare utstakningstillfälle utöver det första tillfället	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 4.16 och 4.17	
	Lägeskontroll (moms tillkommer)			
4.20	Startavgift (max 4 punkter)	3 400	4 700	Uppräkn. AKI
4.21	Tillägg per punkt utöver startavgift	100	100	Uppräkn. AKI
5	TIDSBEGRÄNSADE ÅTGÄRDER			
	Förhandsbesked			
5.1	Förhandsbesked	14 000	15 300	Uppräkn. AKI
	Ny- och tillbyggnader			
5.2	Tidsbegränsat bygglov samt tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskarakter	Enligt tillämpbar tabell	Enligt tillämpbar tabell	
5.3	Förlängning av tidsbegränsat bygglov samt tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskarakter	50% av avgift enligt tillämpbar tabell	50% av avgift enligt tillämpbar tabell	
5.4	Tidsbegränsat lov för byggbodan inom för ett byggprojekt	Ny avgift	14 200	Uppräkn. AKI
5.5	Tidsbegränsat lov för vepor och byggsyltar kopplade till ett byggprojekt	Ny avgift	9 400	Uppräkn. AKI
	Extra teknisk kontroll			
5.6	Extra samråd och startbesked utöver det första, per styck	6 500	7 100	Uppräkn. AKI
5.7	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	9 200	9 400	Uppräkn. AKI
5.8	Interimistiskt slutbesked utan extra platsbesök, per styck	17 800	7 100	Uppräkn. AKI
5.9	Interimistiskt slutbesked med extra platsbesök, per styck	17 800	17 700	Uppräkn. AKI
5.10	Byte av kontrollansvarig	Ny avgift	4 700	Uppräkn. AKI

LÖP NR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS
Ändringar, tekniska åtgärder, markåtgärder, murar och plank samt eventuella rivningar				
5.11	Samtliga åtgärder på befintliga tidsbegränsade byggnader och anläggningar	Ny avgift	Enligt tillämpbar tabell	
Kartor				
5.12	Nybyggnadskarta	8 400	9 100	Uppräkn. AKI
5.13	Förenklad nybyggnadskarta och baskarta med fältkontroll	50% för nybyggnadskarta 33% för baskarta	50% av kostnaden för nybyggnadskarta enligt 5.12	
5.14	Kontroll av karta enligt 5.12 och 5.13	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
5.15	Uppdatering av karta enligt 5.12 och 5.13	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
Utstakning (moms tillkommer)				
5.16	Startavgift (max 4 punkter)	7 800	8 800	Uppräkn. AKI
5.17	Tillägg per utstakningspunkt utöver de 4 första punkterna	200	200	Uppräkn. AKI
5.18	Grovutstakning	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	80% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 5.16 och 5.17	
5.19	Utstakning per ytterligare utstakningstillfälle utöver det första tillfället	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 1.43, 1.44 och 1.45	60% av kostnaden för motsvarande utstakning enligt tabell 5.16 och 5.17	
Lägeskontroll (moms tillkommer)				
5.20	Startavgift (max 4 punkter)	3 400	4 700	Uppräkn. AKI
5.21	Tillägg per punkt utöver startavgift	100	100	Uppräkn. AKI
6 BESLUT DÅR KOSTNADEN BERÄKNAS PÅ SAMMA SÄTT FÖR ALLA TYPER AV ÄRENDE				
Beslutstyp				
6.1	Lov eller anmälan för solceller och solpaneler, gäller även avslag, avvisning och avskrivning	Avgiftsbefriat	Avgiftsbefriat	
6.2	Lov som avser åtgärder med utökad lovplikt i områdesbestämmelser	Avgiftsbefriat	Avgiftsbefriat	
6.3	Lov för åtgärd som inte kräver lov	Enligt tillämpbar tabell	Timdebitering	Uppräkn. AKI
6.4	Avslagsbeslut samt nekade och vägrade besked (Gäller för samtliga förekommande typer av ärenden i denna taxa samt för åtgärder som inte kan hänföras till någon av de ovanstående tabellerna)	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI
6.5	Avskrivning av ansökan eller anmälan som återkallas av sökanden	1 100	Timdebitering	Uppräkn. AKI
6.6	Avvisning av inkommen ansökan eller anmälan	2 200	Timdebitering	Uppräkn. AKI
6.7	Villkorsbesked	4 300	Timdebitering	Uppräkn. AKI
6.8	Ingripandebesked	3 200	Timdebitering	Uppräkn. AKI
6.9	Anståndsbeslut	2 200	Timdebitering	Uppräkn. AKI
6.10	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder samt ärenden som inte kan hänföras till någon av de ovanstående tabellerna. Exempelvis handläggning av ärenden som är mer eller mindre komplicerade än normalt. Moms kan tillkomma i kart- och mätningstekniska ärenden	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI

Avgift: Detaljplanering

Taxan för 2020 justeras med arbetskostnadsindex vilket fastställs i början av november 2019. Gäller från den 1 januari 2020.

LÖP NR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
	Planavgift tas ut för att täcka kommunens kostnader för planhandläggning.					
	Planavgifter tas ut för att detaljplaner som ger byggrätter till enskilda fastighetsägare inte ska finansieras med skattemedel.					
	Planavgiften ska betalas av den som har nytta av planen, så som en fastighetsägare eller en byggnadsherre.					
7	AVGIFT FÖR PLANBESKED					
	Planbesked, positivt och negativt.					
	Avgiften debiteras i samband med beslut om planbesked och avräknas inte från kommande planavgift vid upprättande av detaljplan.					
	Planbesked som innebär prövning i detaljpaneläggning av en tillkommande byggrätt som motsvarar ett en- eller två bostadshus eller mindre	18 700	19 300	20 000	700	4%
	Övriga planbesked			30 000		
8	PLANAVGIFT FÖR PLANARBETE SOM REGLERAS I PLANAVTAL					
	I samband med planläggning tas en avgift ut. Avgiften tas antingen ut genom löpande timdebitering enligt tabell 10 eller baserat på de fasta priserna i tabell 9.					
	Planavtal tecknas med den som vill att kommunen ska upprätta en ny detaljplan, eller ändra en befintlig detaljplan. Planavtalet specificerar betalningsvillkor och parternas åtagande i övrigt. Planavtalet reglerar också betalningsskyldigheten i händelse av att planarbetet avbryts med mera. Alla utredningar som krävs som underlag för planarbetet betalas av byggherren.					
9	FASTA PRISER BASERAT PÅ AREA					
	I avgiften ingår kostnader för grundkarta och fastighetsförteckning. Avgift för planbesked ingår inte. Area i kvadratmeter (bruttoarea+öppenarea) för byggnader, anläggningar inklusive bygglovspliktiga komplementbyggnader som exploatören vill få prövad i planläggningen.					
	Area i kvadratmeter (bruttoarea + öppenarea) för byggnader, anläggningar inklusive bygglovspliktiga komplementbyggnader som exploatören vill få prövade i planläggningen.					
	≤ 500	86 100	88 900	Uppräkn. AKI		
	501–1 000	155 500	160 500	Uppräkn. AKI		
	1 001–2 000	263 200	271 600	Uppräkn. AKI		
	2 001–3 500	382 800	395 000	Uppräkn. AKI		
	3 501–5 000	454 500	469 000	Uppräkn. AKI		
	5 001–10 000	574 300	592 700	Uppräkn. AKI		
	10 001–15 000	717 700	740 700	Uppräkn. AKI		
	15 001–20 000	861 200	888 800	Uppräkn. AKI		
	Därutöver för varje 5 000-intervall	143 500	148 100	Uppräkn. AKI		
10	TIMDEBITERING FÖR PLANARBETE					
	I timdebiteringen ingår alla normala kringkostnader. Avgift för planbesked ingår inte.					
	Timpris	1 539	1 588	Uppräkn. AKI		
11	PLANAVGIFT SOM AVSER UPPHÅVANDE AV FASTIGHETSINDELNINGSBESTÄMMELSER					
	I planavgiften ingår alla normala kringkostnader inklusive fastighetsförteckning. Avgift för planbesked ingår inte. Planavgift för den gällande detaljplanen tas fortfarande ut i samband med bygglov, om denna är framtagen enligt PBL och inte har reglerats i ett planavtal.					
11.1	Upphävande av fastighetsindelningsbestämmelser (äldre fastighetsplan, tomtindelningsbestämmelser) vid enkelt planförfarande eller standardförfarande. Inga andra bestämmelser ändras. En eller ett fåtal fastigheter.	59 800	61 700	Uppräkn. AKI		
11.2	Upphävande av fastighetsindelningsbestämmelser (äldre fastighetsplan, tomtindelningsbestämmelser) där det går att tillämpa ett förenklat planförfarande enligt PBL 5 kap 38 c § från januari 2016. Inga andra bestämmelser ändras. En eller ett fåtal fastigheter.	39 200	40 500	Uppräkn. AKI		
12	ÖVRIGA PLANAVGIFTER					
	Områdesbestämmelser	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI		
	Planprogram	Timdebitering	Timdebitering	Uppräkn. AKI		

LÖP NR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
13	PLANAVGIFT FÖR GÄLLANDE PLANER					
	<p>I de fall planavgiften inte reglerats genom planavtal, tas avgift ut i samband med bygglov och senast vid beslut om startbesked. Gäller detaljplaner som antagits med stöd av PBL. Planavgift tas ut för byggåtgärder i planer där fastighetsindelingsbestämmelser införts eller upphävts i syfte att tillåta en förändrad fastighetsindelning i ett område, även om planavtal tecknats för införandet/upphävandet. Planavgifter tas även ut för planer från tiden före PBL, som ändrats genom tillägg.</p> <p>Planavgift tas inte ut inom områden med områdesbestämmelser enligt PBL.</p> <p>Planavgift tas endast ut i samband med bygglovspliktiga åtgärder, alltså inte för exempelvis friggobodar.</p> <p>Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats i strid mot plan (9 kap 30§ PBL) eller vid tidsbegränsat bygglov (9 kap 33§ PBL). Planavgift kan dock debiteras om det lämnade bygglovet medges med liten avvikelse från planen (tolkningsutrymme).</p> <p>Planavgiften består av fasta priser för ärenden som rör en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader till en- och tvåbostadshus. Gäller nybyggnad och tillbyggnad. Gäller även ändringar, åtgärder som förändrar en sådan byggnads (eller delar av byggnadens) användningssätt eller funktion, till exempel inredande av ytterligare bostad och /eller lokal för verksamhet.</p>					
13.1	Ett en- eller tvåbostadshus inklusive komplementbyggnader, sammanlagt max 100 kvm	26 300	27 100	Uppräkn. AKI		
13.2	Ett en- eller tvåbostadshus inklusive komplementbyggnader, sammanlagt större än 100 kvm	52 500	54 200	Uppräkn. AKI		
13.3	Tillbyggnad och/eller komplementbyggnad till en- eller tvåbostadshus, max 50 kvm i separat ärende.	0	4 400	Uppräkn. AKI		
13.4	Tillbyggnad och/eller komplementbyggnad till en- eller tvåbostadshus, 51-100 kvm i separat ärende.	13 100	13 500	Uppräkn. AKI		
13.5	Mycket enkla anläggningar/byggnader, t ex taktäckta uteplatser som inte är bygglovsbefriade, skärmtak, glasade uteplatser, förråd, nätstationer o likn, max 100 kvm i separat ärende.	13 100	13 500	Uppräkn. AKI		
13.6	Area i kvadratmeter (bruttoarea + öppenarea) för byggnader, anläggningar inklusive bygglovspliktiga komplementbyggnader. Gäller både nybyggnad och tillbyggnad. Gäller även ändringar, åtgärder som förändrar en byggnads eller delar av en byggnads användningssätt eller funktion, till exempel inredande av ytterligare bostad och /eller lokal för verksamhet.					
	1-50	18 000	18 600	Uppräkn. AKI		
	51-100	35 900	37 000	Uppräkn. AKI		
	101-200	56 200	58 000	Uppräkn. AKI		
	201-400	77 700	80 200	Uppräkn. AKI		
	401-700	107 700	111 100	Uppräkn. AKI		
	701-1 000	131 500	135 700	Uppräkn. AKI		
	1 001-2 000	191 300	197 400	Uppräkn. AKI		
	2 001-3 000	251 300	259 300	Uppräkn. AKI		
	3 001-4 000	287 100	296 300	Uppräkn. AKI		
	4 001-6 000	382 800	395 000	Uppräkn. AKI		
	6 001-8 000	466 500	481 400	Uppräkn. AKI		
	8 001-11 000	526 300	543 100	Uppräkn. AKI		
	11 001-15 000	657 900	679 000	Uppräkn. AKI		
	Därutöver för varje 5 000-intervall	119 500	123 300	Uppräkn. AKI		

Kostnad för allmän handling

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
		KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS		
Digitala kopior via e-post	per fil	10	10	10	0	0%
Digitala kopior distributionsavgift	per fastighet	10	10	10	0	0%
Papperskopior A4 svartvit	per sida	4	4	4	0	0%
Papperskopior A4 färg	per sida	5	5	5	0	0%
Papperskopior A3 svartvit	per sida	8	8	8	0	0%
Papperskopior A3 färg	per sida	10	10	10	0	0%
Kostnad för kompletterande kopiering när du ska lämna in handlingar						
A4	per kopia	4	4	4	0	0%
A3	per kopia	8	8	8	0	0%
Fakturering		40	40	40	0	0%
Kostnad för planhandling utöver 1 ex	per sida	4	4	4	0	0%

Räddningsnämnden

Taxor enligt 5 kap. lagen lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
			KRONOR EXKLUSIVE MOMS	KRONOR EXKLUSIVE MOMS	KRONOR EXKLUSIVE MOMS		
Ärendetyp tillsyn							
1	Industri, kontor, m.m VK1	per tillsyn	6 058	6 247	5 338	-909	-15%
2	Samlingslokal <=150 personer VK2A	per tillsyn	6 058	6 247	5 338	-909	-15%
3	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2B	per tillsyn	6 206	6 400	6 751	351	5%
4	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2C	per tillsyn	6 501	6 704	7 065	361	5%
5	Gemensamhetsboenden VK3B	per tillsyn	6 501	6 704	7 065	361	5%
6	Hotell VK4	per tillsyn	6 501	6 704	7 065	361	5%
7	Vårdmiljöer daglig verksamhet VK5A	per tillsyn	5 910	6 095	6 594	499	8%
8	Behovsprövade särskilda boenden VK5B	per tillsyn	6 501	6 704	7 065	361	5%
9	Vårdmiljö sjukhus och fängelser VK5C+D	per tillsyn	6 797	7 009	7 379	370	5%
10	Brandfarlig lokal VK6	per tillsyn	6 501	6 704	7 065	361	5%
11	Organisationstillsyn	per tillsyn	8 275	8 533	8 635	102	1%
12	Tillsyn av enskilda förhållanden	per tillsyn	5 615	5 790	5 495	-295	-5%

Verksamhetsklass (VK) enligt Boverkets byggregler (BBR).

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.

När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokat om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
			KRONOR EXKLUSIVE MOMS	KRONOR EXKLUSIVE MOMS	KRONOR EXKLUSIVE MOMS		
Ärendetyp tillsyn							
1	Fyrverkeriförsäljning	per tillsyn	5 172	5 334	5 652	318	6%
2	Stenspräckare	per tillsyn	-	-	3 454	-	-
3	Övrig förvaring av explosiva varor	per tillsyn	-	-	5 809	-	-
4	Bensinstation obemannad	per tillsyn	5 910	6 095	6 437	342	6%
5	Bensinstation bemannad	per tillsyn	6 649	6 857	7 222	365	5%
6	Hantering av fabriksförslutna förpackningar (exempelvis förvaring på försäljningsställen)	per tillsyn	-	-	5 338	-	-
7	Hantering av brandfarliga varor i lösa behållare (exempelvis skola, restaurang)	per tillsyn	-	-	6 908	-	-
8	Hantering av brandfarliga varor i cistern och lösa behållare	per tillsyn	7 388	7 619	8 007	388	5%
9	Mycket omfattande eller komplex förvaring och hantering av brandfarliga varor	per tillsyn	7 979	8 228	10 990	2 762	34%
10	Tillsyn av enskilda förhållanden	per tillsyn	-	-	5 495	-	-

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.

När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokat om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 5 kap lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
			KRONOR EXKLUSIVE MOMS	KRONOR EXKLUSIVE MOMS	KRONOR EXKLUSIVE MOMS		
Ärendetyp samordnad tillsyn (LSO och LBE, avgift tas ut enligt taxa för båda lagstiftningarna):							
Ärendetyp tillsyn LSO							
1	Industri, kontor, m.m VK1	per tillsyn	3 905	4 027	3 413	-614	-15%
2	Samlingslokal <=150 personer VK2A	per tillsyn	3 905	4 027	3 413	-614	-15%
3	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2B	per tillsyn	4 004	4 129	4 360	231	6%
4	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2C	per tillsyn	4 202	4 333	4 570	237	5%
5	Gemensamhetsboenden VK3B	per tillsyn	4 202	4 333	4 570	237	5%
6	Hotell VK4	per tillsyn	4 202	4 333	4 570	237	5%
7	Vårdmiljöer daglig verksamhet VK5A	per tillsyn	3 806	3 925	4 255	330	8%
8	Behovsprövade särskilda boenden VK5B	per tillsyn	4 202	4 333	4 570	237	5%
9	Vårdmiljö sjukhus och fängelser VK5C+D	per tillsyn	4 400	4 537	4 781	244	5%
10	Brandfarlig lokal VK6	per tillsyn	4 202	4 333	4 570	237	5%
11	Organisationstillsyn	per tillsyn	5 532	5 705	5 773	68	1%

Ärendetyp tillsyn LBE							
12	Fyrverkeriförsäljning	per tillsyn	3 310	3 413	3 622	209	6%
13	Stenspräckare	per tillsyn	-	-	2 099	-	-
14	Övrig förvaring av explosiva varor	per tillsyn	-	-	3 727	-	-
15	Bensinstation obemannad	per tillsyn	3 805	3 924	4 148	224	6%
16	Bensinstation bemannad	per tillsyn	4 300	4 434	4 674	240	5%
17	Hantering av fabriksförslutna förpackningar (exempelvis förvaring på försäljningsställen)	per tillsyn	-	-	3 386	-	-
18	Hantering av brandfarliga varor i lösa behållare (exempelvis skola, restaurang)	per tillsyn	-	-	4 897	-	-
19	Hantering av brandfarliga varor i cistern och lösa behållare	per tillsyn	4 818	4 968	5 715	747	15%
20	Mycket omfattande eller komplex hantering av brandfarliga varor	per tillsyn	5 262	5 426	7 927	2 501	46%

Verksamhetsklass (VK) enligt Boverkets byggregler (BBR).

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.

När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokat om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR EXKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR EXKLUSIVE MOMS	TAXA 2020 KRONOR EXKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Ärendetyp tillstånd							
1	Fyrverkeriförsäljning	per tillstånd	2 807	2 895	5 181	2 286	79%
2	Stenspräckare	per tillstånd	-	-	2 983	-	-
3	Övrig förvaring av explosiva varor	per tillstånd	-	-	6 123	-	-
4	Godkännande av föreståndare för explosiva varor	per tillstånd	1 330	1 372	1 413	41	3%
5	Bensinstation obemannad	per tillstånd	5 467	5 638	5 809	171	3%
6	Bensinstation bemannad	per tillstånd	6 945	7 162	7 379	217	3%
7	Hantering av fabriksförslutna förpackningar (exempelvis förvaring på försäljningsställen)	per tillstånd	-	-	5 181	-	-
8	Hantering av brandfarliga varor i lösa behållare (exempelvis skola, restaurang)	per tillstånd	-	-	6 437	-	-
9	Hantering av brandfarliga varor i cistern och lösa behållare	per tillstånd	7 240	7 466	7 693	227	3%
10	Mycket omfattande eller komplex hantering av brandfarliga varor	per tillstånd	8 718	8 990	13 031	4 041	45%
11	Mindre förändring av befintligt tillstånd	per tillstånd	2 216	2 285	2 355	70	3%
12	Tillfällig hantering av brandfarlig vara	per tillstånd	4 581	4 724	4 867	143	3%
13	Avslag av tillståndsansökan	per tillstånds- ansökan	2 216	2 285	2 355	70	3%

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs inom ett år. Avräkning ska ske mot eventuell avgift som ska utgå för den aktuella åtgärden.

Taxor enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) 3 kap 6 §. Rengöring (sotning) & brandskyddskontroll.

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2020* KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Enfamiljshus (småhus)							
1	Rengöring per objekt	per objekt	545	560	Uppräkning AKI		
2	Rengöring per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	209	215	Uppräkning AKI		
3	Rengöring per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	279	287	Uppräkning AKI		
4	Rengöring per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 091	1 121	Uppräkning AKI		
5	Rengöring per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	419	430	Uppräkning AKI		
6	Rengöring per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	558	573	Uppräkning AKI		
7	Brandskyddskontroll per objekt	per objekt	989	1 016	Uppräkning AKI		
8	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	304	312	Uppräkning AKI		
9	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	406	417	Uppräkning AKI		
10	Brandskyddskontroll per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 979	2 033	Uppräkning AKI		
11	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	609	626	Uppräkning AKI		
12	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	812	834	Uppräkning AKI		
13	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per objekt	per objekt	1 306	1 342	Uppräkning AKI		
14	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	507	521	Uppräkning AKI		

15	Samtidig rengöring och brandskydds kontroll per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	672	690	Uppräkning AKI
16	Samtidig rengöring och brandskydds kontroll per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	2 613	2 684	Uppräkning AKI
17	Samtidig rengöring och brandskydds kontroll per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 015	1 043	Uppräkning AKI
18	Samtidig rengöring och brandskydds kontroll per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 344	1 381	Uppräkning AKI
19	Efterkontroll av brister upptäckta vid genomförd brandskydds kontroll	per objekt	761	782	Uppräkning AKI
20	Efterkontroll av brister upptäckta vid genomförd brandskydds kontroll, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 522	1 564	Uppräkning AKI
21	Ej i tid avbokad rengöring, brandskydds kontroll eller samtidig rengöring och brandskydds kontroll	per bokad tid	254	261	Uppräkning AKI
22	I de fall rengöring eller brandskydds kontroll ej kunnat utföras orsakat av ägare eller nyttjanderättshavare	per bokad tid	254	261	Uppräkning AKI
23	Tilläggsavgift för fastigheter utan allmän förbindelse med fastlandet	per bokad tid	152	156	Uppräkning AKI

*90 procent av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) för arbetare, privat sektor.

Minsta debitering är 1 timme, sedan per påbörjad kvart (15 min).

Ordinarie arbetstid är vardagar kl 07.00 -16.00.

Avgift enligt denna taxa betalas av den där rengöring eller brandskydds kontroll skett, mot faktura.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när rengöringen eller brandskydds kontrollen utförts.

Taxor enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) 3 kap 6 §. Rengöring (sotning) & brandskydds kontroll.

LÖPNR	TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2020* KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Övriga fastigheter (andra fastigheter än enfamiljhus)							
1	Rengöring per mantimme	per mantimme	621	638	Uppräkning AKI		
2	Rengöring per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 243	1 277	Uppräkning AKI		
3	Brandskydds kontroll, efterkontroll per mantimme	per mantimme	900	925	Uppräkning AKI		
4	Brandskydds kontroll, efterkontroll per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 801	1 850	Uppräkning AKI		
5	Samtidig rengöring och brandskydds kontroll per mantimme	per mantimme	799	821	Uppräkning AKI		
6	Samtidig rengöring och brandskydds kontroll per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 598	1 642	Uppräkning AKI		
7	Ej i tid avbokad rengöring, brandskydds kontroll eller samtidig rengöring och brandskydds kontroll	per bokad tid	254	261	Uppräkning AKI		
8	I de fall rengöring eller brandskydds kontroll ej kunnat utföras orsakat av ägare eller nyttjanderättshavare	per bokad tid	254	261	Uppräkning AKI		
9	Tilläggsavgift för fastigheter utan allmän förbindelse med fastlandet	per bokad tid	152	156	Uppräkning AKI		

*90 procent av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) för arbetare, privat sektor.

Minsta debitering är 1 timme, sedan per påbörjad kvart (15 min).

Ordinarie arbetstid är vardagar kl 07.00 -16.00.

Avgift enligt denna taxa betalas av den där rengöring eller brandskydds kontroll skett, mot faktura.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när rengöringen eller brandskydds kontrollen utförts.

Socialnämnden

Underhållsstöd

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020
	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS
Avgift för vårdnadshavare till placerade barn			
from 1 januari 2019 höjdes underhållsstödet för barn 11-14 år med 150 kr/mån	1 573	1 723	Beslutas av riksdagen
From 1 januari 2018 höjdes underhållsstödet med 150 kr/mån för barn 15-18 år och sedan skedde ytterligare en höjning from 1 juli 2018 med 350 kr/mån	1 573	2 073	Beslutas av riksdagen
From 1 jan 2018 höjs gränsen för vad en förälder får tjäna innan de blir betalningsskyldiga gentemot Försäkringskassan. Beloppet höjs från 100.000 kr/år till 120.000 kr/år			
Enligt SoL 8 Kap. 1§ andra stycket			

Egenavgifter

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	TAXA 2018	TAXA 2019	TAXA 2020
	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS	KRONOR INKLUSIVE MOMS
Vård-och behandlingsinsatser vuxna (heldygnsvård) Enligt SoL 8 Kap. 1§	80	80	Beslutas av riksdagen
Familjerådgivning per samtal	250	250	Beslutas av riksdagen
From 2018 infördes en avgift på 100 kr för samtal som avbokas	100	100	Beslutas av riksdagen

Utbildningsnämnden

Avgiftstak för maxtaxa inom förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg 2020

Gäller från den 1 januari 2020.

Avgiften beror på hushållets månadsinkomst före skatt. Det finns ett avgiftstak för hur mycket vårdnadshavare som mest behöver betala.

LÖPNR	AVGIFTEN AVSER	ENHET	AVGIFT I % AV MÅNADSINKOMST, BRUTTO	AVGIFTSTAK 2018	AVGIFTSTAK 2019	AVGIFTSTAK 2020
	Föräldraavgifter inom förskola, pedagogisk omsorg (familjedaghem)			46 080 kr	47 490 kr	*)
Barn 1		kr per månad och barn	3%	1 382 kr	1 425 kr	
Barn 2		kr per månad och barn	2%	922 kr	950 kr	
Barn 3		kr per månad och barn	1%	461 kr	475 kr	
	Föräldraavgifter inom fritidshem, pedagogisk omsorg (familjedaghem)			46 080 kr	47 490 kr	*)
Barn 1		kr per månad och barn	2%	922 kr	950 kr	
Barn 2		kr per månad och barn	1%	461 kr	475 kr	
Barn 3		kr per månad och barn	1%	461 kr	475 kr	

*) Maxtaket indexeras varje år. Skolverket beräknar avgiftsnivåerna för kommande år utifrån hur Sveriges inkomstindex förändras mellan åren, det vill säga måttet på den genomsnittliga inkomsten i Sverige. Statliga pensionsmyndigheten har i uppgift att beräkna inkomstindex vilket regeringen sedan beslutar om som ett nytt index i november.

Äldrenämnden och omsorgsnämnden

Äldreförvaltningen och omsorgsförvaltningen bereder gemensamt taxor och avgifter inom verksamhetsområdena för omsorg om äldre och funktionsnedsatta. Tillämpningsanvisningar följer efter tabellerna med taxor och avgifter.

Avgifter enligt tillämpningsanvisningar för äldre och funktionsnedsatta 2020

Gäller från 1 januari 2020

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR INKL. MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKL. MOMS	TAXA 2020 KRONOR INKL. MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT	INGÅR I MAXTAXA**
Ordinärt boende							
Hemtjänst	Kronor per timme	254	275	300	25	9%	Ja
Matdistribution	Kronor per matlåda	51	58	59	1	2%	Nej
Trygghetslarm ordinärt boende	Kronor per månad	204	209	212	3	1%	Ja
Hälsa- och sjukvårdsinsats för personer under 85 år	Kronor per besök	101	150	200	50	33%	Ja
Korttidsboende							
Omsorg	Kronor per dygn	68	70	71	1	1%	Ja
Matservice	Kronor per dygn	102	104	106	2	2%	Nej
Vård- och omsorgsboende							
Omsorg	Kronor per månad	2 044	2 089	2 125	36	2%	Ja
Matservice	Kronor per månad	3 067	3 135	3 189	54	2%	Nej
Dagverksamhet							
Måltider och fika	Kronor per dag	51	61	73	12	20%	Nej
Förbrukningsartiklar m.m. boende							
Lakan	Kronor per månad	102	104	106	2	2%	Nej
Förbrukningsartiklar	Kronor per månad	124	127	129	2	2%	Nej
Bostad med särskild service SoL, HVB							
Omsorg	Kronor per månad	1467 kr 1.1.2018, 1756 kr 1.7.2018	2 089	2 125	36	2%	Ja

**Enligt 8 kap 5 § 1. Socialtjänstlagen max en tolfedel av 53,92% av prisbasbelopp per månad (2020: 2 125 kr/månad)

Avgifter enligt tillämpningsanvisningar för äldre och funktionsnedsatta 2020

Gäller från 1 januari 2020

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR INKL. MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKL. MOMS	TAXA 2020 KRONOR INKL. MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	Index för uppräknig	FÖRÄNDRING PROCENT
Lusthuset							
Besöksavgift uppsalabor vuxna från 21 år	Kronor per besök	30	30	30	0		0%
Besöksavgift boende annan kommun	Kronor per besök	100	100	100	0		0%
Introduktion till ny personal – externa utförare betalar	Kronor per gång	750	750	750	0		0%
Måltidsavgift korttidsvistelse LSS							
Måltider barn och ungdomar, heldag	Kronor per dygn	71	73	74	1	0,156 % av PBB	1%
Måltider barn och ungdomar, halvdag	Kronor	36	36	37	1	hälften av ovanstående	2%
Måltider vuxna från 21 år, heldag	Kronor per dygn	101	102	104	2	0,22 % av PBB	2%
Måltider vuxna från 21 år, halvdag	Kronor	53	51	52	1	hälften av ovanstående	2%
Måltidsavgift kontaktfamilj SoL/ LSS							
Måltider barn och ungdomar, heldag	Kronor per dygn	71	73	74	1	0,156 % av PBB	1%
Måltider barn och ungdomar, halvdag	Kronor	36	36	37	1	hälften av ovanstående	2%
Måltider vuxna från 21 år, heldag	Kronor per dygn	101	102	104	2	0,22 % av PBB	2%
Måltider vuxna från 21 år, halvdag	Kronor	53	51	52	1	hälften av ovanstående	2%
Måltidsavgift hem för vård eller boende							
Måltider barn och ungdomar, heldag	Kronor per dygn	71	73	74	1	0,156 % av PBB	1%
Måltider barn och ungdomar, halvdag	Kronor	36	36	37	1	hälften av ovanstående	2%
Korttidsstillsyn							
Kost 12-21 år	Kronor per månad	200	200	200	0		0%
Bostad med särskild service LSS 9 § 8							
Boendeavgift för barn och ungdomar under 18 år	Kronor per månad	>15 år: 1573 kr per månad, <15 år: 1573 kr per månad, från 1 februari 1723 kr per månad, från 1 augusti 2073 kr per månad	2073	2073	0		0%
Boendeavgift för ungdomar från 1 juli det året de fyller 19 år	Kronor per månad		2 275	2 325	2 365	40	2%

Tillämpningsanvisningar för avgifter inom omsorgerna om äldre och personer med funktionsnedsättning i Uppsala kommun 2020

1. Allmänt

1.1 Lagrum

Kommunens avgiftssystem och tillämpningsregler för avgifter för omsorgerna om äldre- och funktionsnedsatta styrs av flera olika lagar och förordningar. Till dessa hör följande:

- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Inkomstskattelagen (1999:1229)
- Kommunallagen (2017:725)
- Socialförsäkringsbalken (2010:110)
- Förvaltningslagen (2017:900)
- Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
- Hyreslagen (12 kap Jordabalken (1970:994))
- Arkivlagen (1999:782)
- Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- Lag om vissa kommunala befogenheter (2009:47)

1.2 Huvudprinciper i avgiftssystemet

Utgångspunkten för avgiftssystemet är att de samlade avgifterna för boende, hjälp i hemmet, service och omvårdnad, inte får uppgå till så stort belopp att den enskilde inte har kvar tillräckliga medel för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader, ett s.k. förbehållsbelopp. Kommunen beräknar förbehållsbeloppet utifrån ett minimibelopp¹ som fastställts i socialtjänstlagen. Till minimibeloppet läggs den enskildes bostadskostnader. De avgifter som ska räknas samman finns redovisade under kapitel 2.

1.2.1 Högkostnadsskydd

Avgiften² för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende samt kommunal hälso- och sjukvård (av sjuksköterska, arbetsterapeut, fysioterapeut eller sjukgymnast) får uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet, som årligen fastställs av regeringen.

Avgiftstaket gäller för varje vårdtagare var för sig, således även för makar, registrerade partners och sammanboende oavsett om båda eller en av parterna har en biståndsbedömd insats.

Detta högkostnadsskydd gäller även för omvårdnadsavgiften samt HS-insats vid bostäder med särskild service.

---

¹ Se förklaring av minimibelopp under punkt 5.1

² Enligt 8 kap 5 § 1 socialtjänstlagen

1.2.2 Avgiftsutrymme

För att beräkna det individuella avgiftsutrymmet avräknas skatter, bostadskostnad samt minimibelopp från den enskildes bruttoinkomster.

De sammanlagda avgifterna får inte överstiga avgiftsutrymmet och inte heller avgiftstaket (maxtaxan) enligt föregående punkt. Om de sammanlagda avgifterna är högre än avgiftsutrymmet korrigeras avgifterna ned till avgiftstaket.

Beräkningen av den enskildes avgiftsutrymme går till på följande sätt:

$$\begin{aligned}
 &+ \text{Bruttoinkomster inkl. ev. bostadstillägg el. motsvarande} \\
 &- \text{skatter som ingår i inkomstbegreppet}^3 \\
 &- \text{faktisk boendekostnad} \\
 &- \text{minimibelopp (generellt)} \\
 &- \text{minimibelopp (individuellt)}^4 \\
 \hline
 &= \text{disponibelt avgiftsutrymme}
 \end{aligned}$$

1.2.3 Negativt avgiftsutrymme

Om det disponibla avgiftsutrymmet blir noll eller negativt tas ingen omvårdnadsavgift och/ eller HS-avgift ut. Vid negativt avgiftsutrymme reduceras också avgiften för matkostnaden på vård- och omsorgsboende, bostad med särskild service och HVB med det negativa avgiftsutrymmet, dock som mest ner till Konsumentverkets beräkning av skäliga levnadskostnader för livsmedel för aktuellt år. När reduktion sker del av månad beräknas det per dag med en 365:e del av beräknad årskostnad.

Om den enskilde avstår från att lämna uppgifter om inkomst, kapitalinkomst och/eller boendekostnad görs ingen prövning av förbehållsbeloppet, utan avgift tas ut enligt maxavgiften.

2. Avgifter och ersättningar som ingår i avgiftssystemet

2.1 Avgiftsbelagda insatser med högkostnadsskydd

De olika avgifter som ska räknas samman och jämföras med den enskildes avgiftsutrymme är följande:

- Omvårdnads- och serviceavgift inom hemtjänst
- HS insats inom ordinärt boende för brukare under 85 år
- Omvårdnad på vård- och omsorgsboende, bostad med särskild service samt hem för vård eller boende (HVB)
- Omvårdnadsavgift på korttidsboende
- Avgift för trygghetstelefon

2.2 Kostnadsersättningar och avgifter utanför högkostnadsskydd

³ Kommunal och statlig inkomstskatt samt skatt på inkomst av kapital.

⁴ I förekommande fall för ex. god man.

Följande kostnadsersättningar och andra avgifter ligger utanför högkostnadsskyddet (maxtaket):

- Kostnadsersättning för förbrukningsvaror, möbler, husgeråd m.m. i särskilt boende och bostad med särskild service som ingår bland posterna i minimibeloppet
- Avgift för måltider i vård-/omsorgsboende, bostad med särskild service samt hem för vård eller boende (HVB)
- Avgift för måltider i korttidsvård
- Avgift för måltider i dagverksamhet
- Avgift för matdistribution med färdiglagad mat i ordinärt boende

2.3 Avgiftsfri service och vård

Följande insatser och stöd är helt avgiftsfria:

- Insats från syn- och hörselinstruktör
- Ej biståndsbedömd öppen dagverksamhet
- Insatser beslutade enligt LSS
- Boendestöd
- Omvårdnad på dagverksamhet
- Avlösning i hemmet med upp till 24 timmar när närstående vårdar någon över 65 år
- Ledsagning
- Kontaktperson

3. Inkomstbegreppet

3.1. Allmänna principer

Den enskildes aktuella bruttoinkomster läggs samman på årsbasis varefter skatter avräknas (=nettoinkomst). Därefter divideras beloppet med tolv för att få fram en månadsinkomst efter skatt.

Beräkningen sker utifrån sådana inkomster som är skattepliktiga enligt inkomstskattelagen med tillägg för vissa typer av ersättningar som är undantagna från beskattning i Sverige. S.k. allmänna avdrag⁵ medges inte vid inkomstberäkningen. Utgångspunkt för avgiftsberäkningen är inhämtade inkomstuppgifter från Försäkringskassan, Pensionsmyndighet, Skatteverket samt uppgifter den enskilde lämnat i sin inkomstanmälan.

3.1.1 Inkomstslag

Förvärvsinkomster beräknas utifrån vad som gäller för posterna tjänst respektive näringsverksamhet⁶. Enligt dessa lagrum minskas intäktsposterna med kostnadsposterna.

⁵ Se ”Allmänna avdrag”, 62 kap, inkomstskattelagen.

⁶ enligt 10 kap, 16 § och 14 kap. 21 § inkomstskattelagen.

3.1.2 Inkomst av tjänst

Till inkomstslaget tjänst⁷ räknas exempelvis följande:

- inkomst minus utgift⁸ av tjänst t.ex. lön, arvoden, sjukpenning, vissa förmåner och andra skattepliktiga ersättningar
- pension
- livränta (vanligen del av)
- vårdbidrag⁹.

3.1.3 Vissa skattefria ersättningar

Tillägg ska göras för vissa skattefria¹⁰ ersättningar och inkomster, t.ex.

- stipendier till den del de överstiger 3000 kr
- studiemedel i form av studiebidrag
- avtalsgruppsjukförsäkringar (AGS-ersättningar) som inträffat före år 1991
- alla utländska inkomster, pensioner och andra ersättningar som be-skattas i Sverige eller i utlandet eller skattefria sådana.
- barnbidrag.

3.1.4 Inkomst av näringsverksamhet

Inkomst av näringsverksamhet beräknas enligt inkomstskattelagen¹¹, dock endast uppkomna överskott. Inkomsten korrigeras så att avdrag för tidigare års underskott och avdrag för kostnader för egen pension, till den del de inte överstiger ett halvt prisbasbelopp, ska öka den beräknade näringsinkomsten.

3.1.5 Inkomst av kapital

Beräkning av överskottet i inkomstslaget kapital görs utifrån uppgifter som erhålls direkt från Skatteverket. De avser då uppgifter för två år tillbaka. Den enskilde ges möjlighet att skicka in den faktiska inkomsten per den 31 december året innan hjälpåret som grundas på de kontrolluppgifter den enskilde kan få från sin bank. Kontrolluppgiften ska då bifogas inkomstanmälan vid den årliga omräkningen. Inkomster som utgör kapitalinkomster enligt inkomstskattelagen¹² ingår, efter gjorda avdrag, i inkomsten. Uppskovsavdrag, negativ räntefördelning och realisationsförlust som minskat realisationsvinst kan endast dras av mot kapitalinkomsterna, och högst i nivå med kapitalinkomsterna.

Undantag: Kapitalvinster/-förluster ingår inte i kommunens inkomstbegrepp. Det betyder att vinster och förluster vid försäljning av villa, bostadsrätt och aktier inte tas med vid beräkning av avgift. Förmögenhet påverkar inte inkomstberäkningen.

---

⁷ 11 kap, inkomstskattelagen

⁸ Utgift för att förvärva och behålla inkomster ska dras av som kostnader (om inte annat anges i kap 9, 12 eller 60 i inkomstskattelagen).

⁹ Endast den del som är skattepliktig inkomst av tjänst; den del som utgör ersättning för merutgifter räknas inte som inkomst

¹⁰ t ex handikappersättning, hemsjukvårdsbidrag, assistansersättning samt ersättningar som inte ingår i inkomstbegreppet i inkomstberäkningarna för bostadstillägget.

¹¹ 14 kap. 21 §.

¹² Inkomstskattelagen kap. 41.

3.1.6 Bostadsstöd

Bostadsbidrag, bostadstillägg och särskilt bostadstillägg ingår i inkomstbegreppet¹³:

- BTP - Statligt bostadstillägg till pensionärer,
- Bostadstillägg till personer med sjukersättning och personer med aktivitetsersättning,
- SBTP - Särskilt bostadstillägg till pensionärer (med låg inkomst)
- Bostadsbidrag till barnfamiljer
- Boendetillägg.

3.1.7 Skatteberäkning

En skatteberäkning görs med statlig och kommunal inkomstskatt, skatt på kapitalinkomster enligt gällande regler för slutlig skatteberäkning. Kyrkoavgift är en frivillig avgift utöver den s.k. begravningsavgiften och avräknas därför inte från inkomsterna.

Uppsala kommun beräknar skatt utifrån den skattesats som gäller den stadsdel där den enskilde bor, vilket gör att inkomst kan skilja sig från utbetalning från Pensionsmyndighet och Försäkringskassa som beräknas enligt en generell skattetablell för Uppsala kommun med justering vid årlig deklaration.

Fastighetsavgift för permanentbostad enligt senaste taxering räknas som bostadskostnad¹⁴. Fastighetsskatt för annan fastighet, tex. fritidsbostad avräknas inte från inkomstunderlaget.

Skatt på beviljat uppskov på kapitalvinst från försäljning av villa/bostadsrätt¹⁵ ingår under rubrik ”statlig skatt på kapitalinkomst” i deklarationen. Detta betyder att hänsyn redan tagits till denna skatt och ska inte tas upp på annat sätt vid beräkning av avgift.

3.2 Inkomstberäkning makar

Makars och registrerade partners inkomster läggs samman och fördelas med hälften på vardera personen. Var och en debiteras avgift efter det bistånd som beviljats.

Sammanboende som inte är gifta räknas som ensamstående från avgiftssynpunkt oavsett om man har delad ekonomi. Var och ens inkomst ligger således till grund för avgiftsberäkningen.

Specialregler¹⁶ gäller för makar, registrerade partners och sammanboende när en av dem flyttat till särskilt boende.

3.3 Barns inkomster

Barns inkomster påverkar inte avgifterna.

3.4 Uppgiftsinsamling

Avgiftsunderlaget grundas på aktuella inkomstuppgifter samt uppgifter om bostadskostnader. Detta sker initialt när den enskilde får en insats för första gången,

13 Enligt 8 kap 4§ socialtjänstlagen .

14 se Bostadskostnadsbegrepp, kap 4.

15 30 % på 1,67 % av uppskovsbeloppet enligt Skatteverket.

16 Makar bör anmäla till pensionsmyndighet om ändrat civiltillstånd.

vid en årlig omräkning samt vid andra förändringar t.ex. ändrat civilstånd. För att underlätta uppgiftsinsamlingen inhämtas uppgifter via datamedia från de myndigheter där så är möjligt och lämpligt. Uppgifter som inte kan, eller får, hämtas därifrån inhämtas direkt från den enskilde genom särskild inkomstsblankett.

Om den enskilde avstår från att lämna uppgifter om inkomst och kostnader görs ingen prövning av individuellt avgiftsutrymme, utan avgiften blir enligt maxavgiften.

Uppgifter till avgiftssystemet hämtas enligt nedan.

3.4.1 Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten

Ålderspension;

- Premiepension
- Tilläggspension
- Inkomstpension
- Garantipension
- Arbetskadelivränta
- Sjuk- och aktivitetsersättning
- Bostadsbidrag
- Bostadstillägg för personer med aktivitetsersättning och sjukersättning
- Äldreförsörjningsstöd
- BTP, statligt bostadstillägg för pensionärer
- SBTP särskilt bostadstillägg för pensionärer

Efterlevandepension

- Änkepension
- Omställningspension
- Yrkesskadelivränta

Handikappersättning räknas ej som inkomst.

3.4.2 SCB (Statistiska centralbyrån)

Uppgifter om skatter och avgifter på församlingsnivå:

- Kommunalskatt
- Landstingsskatt
- Begravningsavgift (olika för olika församlingar)

3.4.3 SKV (Skatteverket)

Uppgifter om skatt och kapital:¹⁷

- Statlig skatt
- Överskott kapital

---

¹⁷ Skatteverkets uppgifter är i princip oanvändbara vad gäller avgiftsberäkningarna eftersom beräkningarna ska bygga på aktuella inkomstuppgifter. Dels är Skatteverkets uppgifter 1-2 år gamla i snitt, dels är inga delkomponenter offentliga uppgifter annat än vad gäller skatterna. Vidare finns bara sammanräknade poster, inga detaljer. Uppgifterna kan i vissa sällsynta fall användas i kontrollsyfte för att jämföra inrapporterade uppgifter (eller frånvaro av sådana) med nivå på t ex taxerad förvärvsinkomst.

3.4.4 Uppgifter genom den enskilde

- Tjänstepension
- Privat pension
- Utländska inkomster, pensioner och ersättningar
- Inkomst av näringsverksamhet jämte vissa avdrag
- Stipendier och studiebidrag
- Inkomst av kapital; räntor, utdelningar m m (föregående år)
- Bostadskostnad och andra uppgifter om bostaden
- Kostnad för god man eller förvaltare, ska verifieras med beslut från överförmyndarnämnden
- Kostnad för underhållsbidrag, underhållstöd.

Särskild uppgiftsblankett med information om kommunens avgiftssystem lämnas till den enskilde eller dennes företrädare (god man, närstående).

Om den enskilde har synpunkter på avgiftsbeslutet finns möjlighet att lämna in nya verifierade uppgifter för ny bedömning och beslut. Vid den första avgiftsberäkningen ska brukare alltid bifoga sid.3 av senaste inkomstdeklaration.

4. Bostadskostnader

4.1 Avräkning för bostadskostnad

Vid avgiftsberäkningen avräknas den enskildes bostadskostnad i permanent bostad från nettoinkomsten. För makar, registrerade partners samt sammanboende skall boendekostnaden för var och en av dem utgöra hälften av den framräknade faktiska bostadskostnaden

4.2 Beräkning av bostadskostnad

Den faktiska bostadskostnaden¹⁸ för olika bostadstyper beräknas enligt samma regler som tillämpas av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten vid beräkning av bostadsbidrag respektive bostadstillägg.

4.3 Dubbla boendekostnader

Vid flyttning till vård- och omsorgsboende, bostad med särskild service ska den enskilde ges ekonomisk möjlighet att avveckla sin tidigare bostad. Under den tid som den enskilde har dubbla bostadskostnader, kan på den enskildes begäran, avräknas faktisk bostadskostnad för båda bostäderna mot nettoinkomst. Dock högst tre månader. Den enskilde måste kunna verifiera dubbla hyreskostnader med hyresavi.

4.4 Avräkningsregler vid dubbla boendekostnader

Vid beräkning av dubbla boendekostnader minskas först omsorgsavgiften ner till noll kronor. Vid ett negativt avgiftsutrymme minskas även avgiften för måltiderna, dock som mest ner till beräknade normala levnadskostnader för livsmedel för aktuellt år¹⁹. I de fall den enskildes avgiftsutrymme blir negativt sedan bostadskostnader och

---

¹⁸ Eller verifierade uppgifter från den enskilde.

¹⁹ Enligt Konsumentverkets beräkning.

förbehållsbelopp avräknats från nettointkomsterna sker ingen jämkning av hyresavgiften i den särskilda boendeformen.

4.5 Kvarboendeskydd

Om hemmavarande make/registrerade partners/sambo (make 1) för sitt uppehälle är beroende av andra maken (make 2), som flyttar till vård-och omsorgsboende eller bostad med särskild service ska kommunen försäkra sig om att make 1 inte drabbas av ”en oskäligt försämrad situation” när avgifterna bestäms²⁰ enligt tudelningsprincipen.

4.6 Tudelningsprincipen

Följande beräkningsregler gäller:

Om maken med den högsta inkomsten flyttar till särskilt boende eller bostad med särskild service sker en jämkning av inkomsterna så att förbehållsbeloppet för den kvarboende maken eller sambon säkras.

Om maken med den lägsta inkomsten flyttar till särskilt boende eller bostad med särskild service sker ingen tudelning av inkomsterna.

Dessa beräkningsregler tillämpas utan att den enskilde påkallar det.

5. Förbehållsbelopp

5.1 Syfte med förbehållsbelopp

Syftet med förbehållsbelopp är att skydda äldre och personer med funktionsnedsättning från alltför höga avgifter och att dessa grupper ska få behålla en lägsta nivå av egna medel, som ska räcka till nödvändiga och normala levnadskostnader. Förbehållsbeloppet beräknas med ledning av ett så kallat minimibelopp och den faktiska boendekostnaden.

5.2 Minimibeloppet

Socialtjänstlagen har fastställt minimibeloppets nivå på per månad dels för ensamstående, dels för gifta/sammanboende ²¹

Över 65 år

- Ensamstående: En tolfedel av 135,46 % av prisbasbeloppet
- Gifta/registrerade partners/sammanboende: En tolfedel av 114,46 % av prisbasbeloppet

Under 65 år

- För ensamstående och gifta/registrerade partners/sambor under 65 år är minimibeloppen 10 % högre än ovanstående
- För ungdomar under 18 år, som tar emot stödinsatser i eget boende, med egen inkomst gäller samma minimibelopp som för vuxna under 65 år.

²⁰ Enligt socialtjänstlagen 8 kap. 6 § SoL.

²¹ Födelseår, ej födelsedatum, bestämmer vilket förbehållsbelopp som ska användas i enskilda fall.

Minimibeloppet avser de medel den enskilde behöver för att klara utgifter för sina personliga behov utöver bostadskostnaden ²² för följande poster:

- Livsmedel
- Kläder, skor
- Fritid, böcker mm
- Förbrukningsvaror
- Möbler
- Husgeråd
- Hygien
- Dagstidning, telefon, TV-licens,
- Hemförsäkring
- Hushållsel
- Öppen hälso- och sjukvård
- Läkemedel
- Tandvård
- Resor

5.3 Hushåll med barn eller ungdom 0-19 år

För hushåll med hemmavarande barn eller ungdomar utgår tillägg till minimibeloppet med de belopp som beräknats för olika åldrar enligt riksnormen för försörjningsstöd ²³ Tillägg medges även för ungdomar mellan 19-21 år om barnet fortfarande går i gymnasiet²⁴.

Födelseår, ej födelsedatum, bestämmer vilket minimibelopp som används i det enskilda fallet.

5.4 Individuella tillägg till minimibeloppet

Kommunen kan i vissa situationer bestämma ett individuellt tillägg till minimibelopp. Detta genom en individuell prövning om den enskilde har ”ett varaktigt behov av ett inte oväsentligt högre belopp” än det som omfattas av minimibeloppet. Med varaktigt behov avses minst sex sammanhängande månader och beloppet måste uppgå till minst 200 kr per månad.

Följande poster är exempel på levnadskostnader som kan föranleda beslut om individuellt tillägg till minimibeloppet:

- Fördyrad kost, t.ex. på grund av att maten erhålls via hemtjänsten i ordinarie boende eller i dagverksamhet eller på grund av att omsorgstagaren är yngre och av det skälet har en högre kostnad för sin matkonsumtion
- Fördyrad kost pga specialkost ²⁵ t.ex. glutenfri kost
- Familie- och arbetssituationen, t ex underhållskostnad för minderåriga barn, arbetsresor samt andra kostnader som behövs för en familjs underhåll,

²² Följer de belopp som årligen redovisas i Konsumentverkets hushållsbudget.

²³ Socialstyrelsen

²⁴ Enligt Föräldrabalken 7 kap 1 § är förälder underhållsskyldig upp tom 21 år om barnet fortfarande går i gymnasium

²⁵

http://www.konsumentverket.se/Global/Konsumentverket.se/Best%C3%A4lla%20och%20ladda%20ner/rapporter/2012/2012_1_Merkostnader_for_tva_specialkoster.pdf

- Kostnader till följd av funktionsnedsättning, bl.a. för rehabilitering/habilitering inkl. resor,
- Yngre funktionsnedsatta personers rätt till fritidsaktiviteter som är naturliga för yngre personer,
- Yngre funktionsnedsatta personers behov av medel för bosättning, familjebildning etc.
- Kostnaden för god man eller förvaltare. Underlag krävs in som vidimerar att brukaren har en kostnad.
- Kostnader för underhåll av minderåriga barn

Kostnader som täcks av annat bidrag eller ersättning t.ex. handikappersättning kan inte föranleda tillägg till minimibelopp i särskilt boende.

5.5 Generellt tillägg till minimibeloppet

För boende i kommunens vård- och omsorgsboenden och bostad med särskild service, HVB²⁶ som har helinackordering²⁷ görs ett generellt tillägg till minimibeloppet. Det görs med mellanskillnaden mellan vårdtagarens avgift för måltider och det belopp som ingår i livsmedelsposten i minimibeloppet. Detta utgör en fördyrad levnadskostnad d.v.s. att kostnaden för mat när den enskilde är helinackorderad är högre än om personen lagar sin mat själv.²⁸ Detta gäller även vid växelvård, men inte vid vistelse på korttidsplats då detta inte avser vara stadigvarande mer än 6 månader.

5.6 Generell minskning av förbehållsbeloppet

Kostnaden för el ingår i förbehållsbeloppet. För boende i kommunens vård- och omsorgsboenden, bostad med särskild service samt HVB²⁹ görs därför en generell minskning av minimibeloppet enligt nedan:

Ensamboende

- 0,5% av prisbasbeloppet för hushållsel

Sammanboende

- 0,25% av prisbasbeloppet för hushållsel,

Vid tillfällig vistelse i korttidsboende görs ingen generell minskning av förbehållsbeloppet för el- och TV-avgift. Vårdtagaren har kvar dessa kostnader i sin ordinära bostad.

5.7 Beslut om avgifter

När nytt prisbasbelopp är känt fastställer kommunen vid årets slut vilka avgifter som gäller för nästkommande år.

---

²⁶ Gäller om brukaren har ett hyreskontrakt med HVB-utföraren

²⁷ Gäller ej korttidsboende som avser kortare tid, mindre än sex månader.

²⁸ Uppsala kommun följer Socialstyrelsens riktlinjer och utgår från Konsumentverkets hushållsbudget för äldre personer. Livsmedelskostnaden för män respektive kvinnor anges i två åldersgrupper, 61-74 år och 75 år och äldre. Dessa fyra belopp summeras och divideras därefter med fyra för att få ett genomsnittsbelopp.

²⁹ Gäller om brukaren har tecknat hyreskontrakt med HVB-utföraren

6. Avgifter i ordinärt boende

6.1 Fastställande av avgift

Avgift för service- och omvårdnadsinsats (hemtjänst) i ordinärt boende beräknas utifrån registrerad tid hos brukaren, dock högst upp till befintligt avgiftsutrymme samt inom ramen för maxtaxan.³⁰

6.2 Kommunal hemsjukvård

Avgift tas ut för kommunala hemsjukvårdsinsatser till personer under 85 år. Kommunal hemsjukvård till personer över 85 år är avgiftsfri.

Vid både avgiftsbelagd insats enligt SoL och HS-insats inkluderas detta inom maxtaxan för SoL-insatser³¹. Detta gäller alla patienter från den dag de fyller 21 år och omfattar även de patienter som har LSS-insatser, och SoL-insatser.

6.3 Personlig assistans

För insatser enligt LSS tas inga avgifter ut. För kompletterande insatser t.ex. hemtjänst tas omvårdnadsavgift ut.

6.4 Trygghetstelefon (trygghetslarm)

Avgift för trygghetstelefon debiteras med ett fast belopp per månad motsvarande 0,45 % av gällande prisbasbelopp.

6.5 Biståndsbedömd dagverksamhet

Biståndsbedömd dagverksamhet är avgiftsfri. Däremot tas en kostnad per dag ut för måltider och kaffe.

6.6 Matdistribution

Avgift för matdistribution i ordinärt boende tas ut med ett pris per matlåda motsvarande 0,125% av gällande prisbasbelopp.

7. Avgifter och kostnader i vård- och omsorgs-boende, bostad med särskild service samt HVB

7.1 Omvårdnadsavgiften

Vård- och omsorgsboende drivs enligt helinackorderingsprincipen. Bostad med särskild service och HVB drivs ibland med helinackordering. Debitering av omvårdnadsavgift sker per månad. Som högst motsvarar avgiften det fastställda maxtaket för avgifter, d.v.s. högst en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet.

Debitering av avgift görs från och med den dag som inflyttning sker på boendet vilket är detsamma som verkställighetsdatum.

Ingen omvårdnadsavgift tas ut vid frånvaro. Eventuellt avdrag beräknas utifrån gällande maxtaxa.

---

³⁰ enligt 8 kap. 5 § SoL.

³¹ Enligt beslut i KF 2015-12-07

7.1.1 Förbrukningsartiklar

Kostnad för förbrukningsartiklar ingår inte i kommunens avgifter däremot ingår de i minimibeloppet. Därför kan den enskilde teckna en överenskommelse med vårdgivaren/utföraren om tillhandahållande av förbrukningsartiklar mot en avgift som motsvarar Konsumentverkets årliga beräkning av förbrukningsvaror för ensamhushåll motsvarande 0,27 % av prisbasbeloppet per månad. Vårdgivaren/utföraren kan tillhandahålla lakan mot avgift motsvarande 0,22 % av prisbasbeloppet per månad.

Full månadsavgift utgår från och med den dag brukaren flyttar in. Ingen avgift utgår för aktuell månad vid utflytt/eller om brukaren avlider före den 10:e i månaden.

7.1.2 Måltider

Vid vård- och omsorgsboende ingår heldagskost bestående av frukost, lunch, kvällsmål och mellanmål. Avgift tas ut per dygn för samtliga närvarodagar från och med verkställighetsdagen. Avgift för matservice per månad vid vård- och omsorgsboende uppgår till 6,74% av prisbasbeloppet Dygnsportionspriset uppgår till samma procentsats av prisbasbeloppet delat med 365.

Boende som får näringslösning via sond debiteras ej måltidsavgift. Denna vårdtagare har rätt att utan avgift få små smakportioner av måltiden. Specialkost ingår i måltidsavgiften.

7.1.3 Bostad med särskild service och HVB

För personer med beslut i bostad med särskild service och HVB som inte har helinackordering kan andra regler gälla utifrån ett individbehov.

Vid viss del av måltider fördelas kostnaden enligt följande³²

Frukost 20 % av heltidskostnad

Lunch 30 % av heltidskostnad

Mellanmål 10 % av heltidskostnad

Middag (huvudmål) 40 % av heltidskostnad

7.1.4 Tillägg till förbehållsbeloppet

Ett generellt tillägg till förbehållsbeloppet görs för matserviceavgiften. Lägsta belopp för måltider per månad följer Konsumentverkets årliga beräkningar av livsmedelskostnader för olika åldersgrupper. Se även avsnitt 5.5.

7.1.5 Debitering vid frånvaro

Vid sjukhusvistelse tas ingen avgift ut för måltider från och med den dag den boende åker till sjukhuset till och med den dag den boende kommer tillbaka från sjukhuset.

Vid annan frånvaro tas ingen avgift ut för måltider vid avfärd före lunch och hel avgift vid avfärd efter lunch. Detsamma gäller vid återkomst, d.v.s. hel avgift tas ut vid återkomst före lunch och ingen avgift vid återkomst efter lunch. Motsvarande regler gäller även vid in- och utflyttning.

---

³² Enligt Socialstyrelsen

7.1.6 Parboendegaranti

Äldre har enligt socialtjänstlagen rätt att bo tillsammans i ett vård- och omsorgsboende även om bara en av makarna har behov av sådant boende. Den medflyttande kan välja att sköta sin eller bådass kosthållning eller välja att äta vid vårdboendet, då gäller enbart heldagskost.

Den medflyttande kan ha beslut om hemtjänst. Debitering för hemtjänst i särskilt boende sker utifrån beslutad tid för insats. Debitering av HS insats enligt hemtjänstens avgifter. Beslut för tvätt och städ görs enligt schablon. Justering p.g.a. negativt avgiftsutrymme gäller även för medflyttande.

7.1.7 Ändrad pensionsstatus

När en av två makar flytta permanent till ett vård- och omsorgsboende rekommenderas att, hos Pensionsmyndigheten, ansöka om ändrad pensionsstatus för makar, som lever med skild hushållsgemenskap. Detta kan medföra gynnsammare inkomster, bostadskostnader samt förbehållsbelopp.

7.2 Korttidsvård

Korttidsvård avser växelvård, avlastning eller vistelse på korttidsplats enligt äldrenämndens riktlinjer för vägledning och information om insatser enligt SoL och LSS.

7.2.1 Omvårdnadsavgift korttidsboende, träningsboende

Omvårdnadsavgift debiteras per vistelsedag med belopp motsvarande högst en trettiondedel av det fastställda maxtaket per månad för avgifter enligt punkt 1.2.1. Beloppet avrundas nedåt till helt antal kronor. För den som redan betalar omvårdnadsavgift för hemtjänstinsatser i sitt ordinära boende blir den totala avgiften per månad högst lika med det fastställda maxtaket (1.2.1).

7.2.2 Måltider korttidsvård

Vid korttidsvård ingår heldagskost bestående av frukost, lunch, kvällsmål och mellanmål. Avgift debiteras per dygn och tas ut för samtliga närvarodagar med samma belopp som gäller för permanent vistelse i omvårdnadsboende (1/30-del av månadskostnaden per dygn).

Samma debiteringsregler för matservice vid in- och utflyttning gäller som vid permanentboende i särskild boendeform, se punkt 7.1.5.

7.2.3 Tillägg till förbehållsbeloppet

Individuellt tillägg till förbehållsbeloppet medges ej på korttidsplats då detta ej anses vara stadigvarande och mer än sex månader. Däremot tillämpas det vid vistelse på växelvårdsplats och beräknas per vistelsedag.

8. Övriga bestämmelser

8.1 Nedsättning av avgift och avgiftsbefrielse

Den enskilde har rätt att få en individuell prövning och eventuell nedsättning av avgiften, alternativt avgiftsbefrielse, då särskilda skäl föreligger. Till dessa skäl hör exempelvis dubbla bostadskostnader och hänsyn till kvarboende makes ekonomi.

8.2 Debiteringsrutiner

Debitering av avgifter sker månadsvis i efterskott. Betalning ska ske den sista dagen i månaden två månader efter den månad som insatsen är utförd.

Obetald faktura går till inkasso 28 dagar efter förfallodag och ev. avbetalningsplan handläggs av kommunens inkassoavdelning.

8.3 Försäkringsfall

I de fall biståndsinsatserna ska bekostas av annan än den som får biståndet, av skadeståndsrättsliga, försäkrings- eller andra skäl, debiterar kommunen den faktiska kostnaden för insatserna. Omfattning, ersättning och typ av insatser avgörs från fall till fall varvid kommunen förhandlar med berörd ersättningsskyldig part.

8.4 Anmälningsskyldighet

Den enskilde är skyldig att lämna inkomstblankett med aktuella uppgifter om inkomst- och bostadsförhållanden samt aktuell hyra.

Första gången en avgiftsberäkning sker ska sid.3 av den senaste inkomstdeklarationen bifogas som verifikat. Inkomstblankett ska också lämnas in vid den årliga omräkningen vid varje årsskifte samt vid förändringar under året.

Den enskilde kan välja att inte lämna in dessa uppgifter och får då erlägga maxtaxa pga. att en individuell beräkning inte kan göras utan erforderliga underlag. Detta framkommer på inkomstblanketten³³ och via informationsbrev vid årsomräkningen. Om den enskilde senare bestämmer att lämna in inkomstblankett görs en ny beräkning och den nya avgiften gäller då from månaden när uppgiften inkommer.

8.5. Retroaktiv debitering

Om uppgifter framkommer som visar att för låg avgift debiterats under en period, kan retroaktiv debitering ske, dock inte längre tillbaka än för de sex senaste debiteringsmånaderna.

8.5.1 Återbetalning av avgift

Om uppgifter framkommer, som inte beror på den enskilde, som visar att för hög avgift debiterats, görs en återbetalning. Om uppgifter inkommer som visar att för hög avgift debiterats under en period, kan kommunen besluta om retroaktiv återbetalning dock inte längre tillbaka än för de sex senaste debiteringsmånaderna. Detta gäller dock inte om blankett inte inkommer eller inkommer för sent vid den årliga årsomräkningen.

8.6 Avgiftsbeslut

Den enskilde delges alltid ett skriftligt avgiftsbeslut där avgiftsunderlag och beloppen för de slutliga avgifterna framgår. Avgiftsbeslutet ska innehålla uppgift om vilka lagrum som ligger till grund för beslutet och besvärstid.

Beslutet gäller högst ett år d.v.s. till nästa generella omräkning av avgifterna. Om det är känt att uppgifter i avgiftsunderlaget som kan påverka avgifterna, kommer att ändras, bör kortare giltighetstid sättas.

Beräkning av avgifterna görs årligen utifrån det nya prisbasbeloppet, skattebestämmelser, inkomstuppgifter, bostadskostnader m.m. Ändring av avgift på

---

³³ Inkomstblankett bilaga 2.

grund av ändrat prisbasbelopp får göras utan föregående underrättelse till den enskilde.

8.6.1 Ändring av avgiftsbeslut

Om andra förhållanden uppkommer som kan påverka avgiftens storlek måste alltid kommunen meddelas. T.ex. vid:

- ändrat civilstånd
- flytt till vård- omsorgsboende
- behov av individuellt förbehållsbelopp
- beviljande, ändring eller upphörande av bostadstillägg/-bidrag

Ändring av avgift gäller från och med månaden efter det att anledningen till ändringen inträffade om den avser del av månad. Ändring av avgiften ska dock gälla från och med samma månad som anledning till ändringen uppkom, om ändringen avser hela månaden.

Den enskilde ska alltid få information om ändring av avgift via ett nytt avgiftsbeslut där det framgår vad ändringen beror på. Den enskilde ska även själv medverka vid omräkning av avgiftsunderlaget och lämna nytt underlag, inkomstblankett, för sådan omräkning.

8.6.2 Delegering av beslut om avgifter

Beslut om avgifter, individuella tillägg till minimibelopp, nedsättning av avgift samt avgiftsbefrielse fattas enligt respektive nämnds delegationsordning.

8.7 Överklagande

Beslut om avgiftsregler fattas av kommunfullmäktige. Sådana beslut överklagas hos förvaltningsrätten genom laglighetsprövning enligt kap 10 kommunallagen. Då prövas endast lagligheten i beslutet.

8.7.1 Enskilt avgiftsbeslut

Beslut om avgifter och/eller förbehållsbelopp enligt 8 kap, 4-9 § SoL kan överklagas genom förvaltningsbesvär enligt 16 kap. 3 § SoL hos allmän förvaltningsdomstol (förvaltningsrätt i första instans). Det kan gälla avgiftens storlek, avgiftsändring, beräkning av avgiftsunderlag och förbehållsbelopp.

Om överklagandet bifalls kan domstolen ersätta det överklagade beslutet med ett nytt beslut.

8.7.2 Besvärstid

Överklagande av beslut om avgifter eller förbehållsbelopp ska inkomma till den myndighet som fattat det överklagade beslutet inom tre veckor från det att den överklagande fått del av beslutet. Kommunens handläggare ska vid behov vara behjälpliga med överklagande om den enskilde begär detta.

8.8 Privata underhållsavtal

Privata avtal om underhåll mellan vårdtagaren/ och annan person, t.ex. make/registrerade partners eller sammanboende, föranleder inte förändring av avgiftsberäkningen eller jämkning av avgifterna för vårdtagaren. S.k. civilrättsliga avtal har ingen rättsverkan på kommunens lagbundna avgiftsregler.

8.9 Vård- och hemvårdsinsatser i annan kommun

Kommunen har betalningsansvar för alla medborgare folkbokförda i kommunen. Om den enskilde får hemtjänstinsats eller vistas i särskild boendeform i annan kommun tillämpas avgift enligt folkbokföringskommunens avgiftssystem. Hemkommunen fakturerar den enskilde dennes avgift som beräknas retroaktivt så snart faktura inkommit till hemkommun från vistelsekommunen.

Taxor och avgifter - bolag

Uppsala bostadsförmedling

Avgifterna gäller från och med 15 december 2019.

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2020 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Köavgift bostadsförmedling	kr/år	290,00	290,00	305,00	15	5%
Förmedlingsavgift	kr/förmedlad bostad	625,00	625,00	1 000,00	375	60%
Förmedlingsavgift studentbostäder	kr/förmedlad bostad	625,00	625,00	625,00	0	0%

Uppsala Vatten

Taxan för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun omfattar en ny konstruktion och taxa 2020 enligt nedan. Ny taxa börjar gälla från och med 1 april 2020.

Taxa för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun

Antagen av kommunfullmäktige den XXX.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Uppsala Vatten och Avfall AB (org nr 556025-0051).

Avgifter enligt denna taxa ska betalas till huvudmannen.

I de angivna avgifterna ingår lagstadgad mervärdeskatt.

§ 1 Avgiftsskyldighet

För att täcka nödvändiga kostnader för Uppsala kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dg är även den som ansvarar för att allmän platsmark iordningsställs och underhålls, om förutsättningarna i 27 § lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2 Avgiftstyper

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter (engångsavgifter) och brukningsavgifter (periodiska avgifter). Vid avgiftsberäkningar tillämpas avrundningsreglerna i Svensk Standard SS14141.

§ 3 Definitioner

I dessa taxeföreskrifter avses med:

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel:

- Kontor
- Restauranger
- Samlingslokaler
- Förvaltning
- Hantverk
- Studentkorridorer
- Butiker
- Småindustri
- Gruppboende
- Utställningslokaler
- Utbildning
- Stormarknader
- Hotell
- Sjukvård
- Sporthallar

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd att bebyggas, men ännu ej bebyggts.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämförd fastighet, som används för i § 3 andra stycket avsedda ändamål räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt Svensk Standard SS 21054:2009 som en lägenhet. För sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämförd fastighet, som används för bostadsändamål men där bostäderna delar kök räknas varje påbörjade 65 m² boyta (BOA) enligt Svensk Standard SS 21054:2009 som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4 Vattentjänster och tidpunkt för betalningsskyldighet

4.1 Avgiftsskyldighet föreligger för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V,S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledning av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

För avgiftsskyldighet ska samtliga förutsättningar i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster vara uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledning av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgifterna ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter

§ 5 Anläggningsavgift för bostadsfastighet

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämförd fastighet ska anläggningsavgift betalas. Avgift utgår per fastighet med:

a) En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	37 500 kr
b) En avgift avseende upprättandet av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	33 250 kr
c) En avgift per m ² tomtyta	34,50 kr
d) En avgift per lägenhet	14 875 kr
e) * en grundavgift för bortledning av Df, om bortledning av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	12 275 kr

14 875 kr

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a och b) enligt 8 § eftersom servisledning och förbindelsepunkt för Df inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt nybyggnadskarta, förrättningskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast till ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ytterligare avgift ut enligt 5.1

c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Framdras ytterligare servisledningar och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska avgifter betalas enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta ska avgift betalas enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte tidigare betalats.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven byggnad på fastighet ska avgift betalas enligt § 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgift enligt 5.1 e) betalas.

§ 6 Anläggningsavgift för annan fastighet

6.1 För annan fastighet ska anläggningsavgift betalas. Avgift utgår per fastighet med:

a) En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	37 500 kr

- b) En avgift avseende upprättandet av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df 33 250 kr
- c) En avgift per m² tomtyta 63,75 kr
- d) * en grundavgift för bortledning av Df, om bortledning av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats. 12 275 kr

*Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt för Df inte lags respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt nybyggnadskarta, förrättningskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med betalning av tomtteavgift för andel av fastighets areal, som motsvarar den mark som tills vidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Framdras ytterligare servisledning och upprättas ytterligare förbindelsepunkt ska avgifter betalas enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta ska avgift betalas enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtteavgift inte tidigare betalats.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgift enligt 6.1 d) betalas.

§ 7

7.1 För obebyggd fastighet ska anläggningsavgift betalas. Avgift utgår per fastighet med:

	Bostads- fastighet	Hän- visning	Annan fastighet,	Hän- visning
a) Servisavgift	100 %	5.1 a)	100 %	6.1 a)
b) Avgift per uppsättning FP	100 %	5.1 b)	100 %	6.1 b)
c) Tomtteavgift	100 %	5.1 c)	70 %	6.1 c)
d) Lägenhetsavgift	0 %	5.1 d)	–	–
e) Grundavgift för Df om FP för Df inte upprättats	100 %	5.1 e)	100 %	6.1 d)

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas inte ut till ett högre belopp än vad som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och c), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet, för vilken avgifter har betalats tidigare enligt 7.1, ska avgifter betalas enligt följande:

	Bostads- fastighet	Hän- visning	Annan fastighet	Hän- visning
a) Tomtyteavgift	*)	5.1 c)	30 %	6.1 c)
b) Lägenhetsavgift	100 %	5.1 d)	–	–

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Bebyggs bostadsfastighet tas ytterligare tomtyteavgift ut om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

*Bebyggs bostadsfastighet tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, ska avgifterna enligt 5.1 respektive 6.1 reduceras. Följande avgifter, uttryckta i procent av full avgift, ska därvid erläggas:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

	Hänvisning	Ändamål			
		V	S	Df	Dg
b) Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30	50	20	-
c) Tomtyteavgift	5.1 c)	30	50	-	20
d) Lägenhetsavgift	5.1 d)	30	50	-	20
e) Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100	
b) Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30	50	20	-
c) Tomtyteavgift	6.1 c)	30	50	-	20
e) Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100	

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska avgifter betalas enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledning inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledning för fastigheten ska, utöver avgift enligt 8.1, betalas en etableringsavgift om 50 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avser täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledning.

§ 9

9.1 Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

a) En avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	140 kr

§ 10

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5-9 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

Om 31 § lagen om allmänna vattentjänster är tillämplig för en viss eller vissa fastigheter kan huvudmannen bestämma att särskild anläggningsavgift ska gälla i området. De nödvändiga kostnaderna för att försörja området med vatten och avlopp ska fördelas på de avgiftsskyldiga enligt samma principer som vid tillämpning av den normala anläggningstaxan. En områdesfaktor räknas ut genom att de nödvändiga kostnaderna för området divideras med de möjliga intäkterna från anläggningsavgifter enligt normaltaxan. Huvudmannen ska beräkna de särskilda anläggningsavgifternas belopp genom att avgifterna enligt den normala anläggningstaxan multipliceras med områdesfaktorn.

§ 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges på fakturan.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges på fakturan, ska dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen från den dag betalning skulle ha skett.

11.3 Enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster ska en anläggningsavgift fördelas på årliga betalningar under en viss tid, längst 10 år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska betalas enligt vad som framgår av 36 § lagen om allmänna vattentjänster.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t.ex. ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov krävs eller meddelats. Det är fastighetsägarens skyldighet att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, uttas dröjsmålsränta enligt 11.2 för tiden från

och med två månader efter det att avgiftsskyldighet inträtt och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12

12.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än vad huvudmannen funnit nödvändigt, ska fastighetsägare som begärt arbetets utförande betala överenskommen ersättning för detta inom tid som anges på faktura.

12.2 Begär fastighetsägare att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och huvudmannen godkänner detta, är fastighetsägaren att skyldig bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Finner huvudmannen det nödvändigt att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldigt att svara för fastighetsägarens kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling, med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

§ 13 Indexreglering

Avgifter enligt 5 – 6 §§ är baserade på ett medelvärde på serie 311 och 322 i entreprenadindex (indextal juli 2018). När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

Brukningsavgifter

§ 14

14.1 För bebyggd fastighet ska brukningsavgift betalas.

a)	En fast avgift per mätställe och år	2 500 kr
b)	En avgift per m ³ levererat vatten	16:68 kr
c)	En avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	1 435 kr
d)	En avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet	325 kr

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter, uttryckta i procent av full avgift, ska därvid erläggas för respektive ändamål:

	Hänvisning	V	S	Df	Dg
a) Fast avgift	14.1 a)	45	45	5	5
b) Avgift per m ³	14.1 b)	45	55	-	-
c) Avgift per lägenhet	14.1 c)	30	35	30	5
d) Avgift efter tomtyta	14.1d)	30	35	30	5

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen

tillsvidare inte ska fastställas genom mätning tas avgift enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år (för fritidsfastighet 90 m³/lägenhet och år).

14.4 För s. k. byggvatten ska bruksavgift betalas enligt 14.1 b). Om mätning inte sker antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

14.5 Parallellkopplade mätare räknas som ett mätställe.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren om det anses nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDAC:s föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAF 2007.

Kan mättelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning hos Mark- och miljödomstolen.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren godkänns vid undersökning, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 18.

14.8 För spillvattenmängd, som efter huvudmannens medgivande avleds till dagvattennätet (kylvatten och dylikt) betalas avgift med 75 % av avgiften enligt 14.1 b).

§ 15

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga bruksavgift.

Avgift utgår med:

- a) En avgift per m² allmän platsmark per år för 1,85 kr
bortledning av dagvatten

§ 16

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som motsvarar levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet, ska avgift för spillvattenavlopp betalas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska bruksavgift erläggas enligt 14.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter, uttryckta i procent av full avgift, ska då betalas för respektive ändamål:

Avgiftskategori	Hänvisning	V	S	Df	Dg
a) Fast avgift	14.1 a)	45	45	5	5

§ 18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

Nedtagning, provning och uppsättning av vattenmätare	1 340 kr
Förtida byte av vattenmätare på begäran av fastighetsägare	1 340 kr
Sönderfrusen eller på annat sätt skadad vattenmätare	1 340 kr
a) Mindre vattenmätare, upp till QN10	Arbetskostnad och mätarkostnad+ 20% kr
b) Större vattenmätare, över QN10	
Avstängning av vattentillförsel	470 kr
Påsläpp av vattentillförsel	470 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	940 kr
Förgävesbesök i samband med uppsättning, nedtagning eller avläsning av vattenmätare	270 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	940 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

För sådana arbeten som huvudmannen utför på fastighetsägares begäran och som inte är prissatta i taxan debiteras självkostnad.

§ 19

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14-17, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägare eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20

Avgifter enligt §§ 14-17 debiteras i efterskott för period som huvudmannen beslutar om.

Betalas inte debiterat belopp på förfallodagen eller tidigare debiteras dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen.

Har inte mätaravläsning genomförts inför varje debitering, får mellanliggande debiteringar göras efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därutöver göras på fastighetsägares begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 21

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa särskild åtgärd för att underlätta eller möjliggöra brukandet av den allmänna anläggningen på grund av

fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen komma överens med fastighetsägare eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

Taxans införande

§ 22

Denna taxa träder i kraft 2020-04-01. De bruksavgifter enligt § 14.1, 14.3 samt 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.